

CESB
Consell Econòmic i Social
de Barcelona

**Memòria
Socioeconòmica
de Barcelona
2014**

Memòria
Socieconòmica
de Barcelona
2014

La **Memòria Socioeconòmica de Barcelona 2014** ha estat aprovada per la Comissió Executiva del Consell Econòmic i Social de Barcelona

President (en funcions):	Vicenç Tarrats
Vicepresidents:	Juan José Casado Agustí Bonavia
Secretari general:	José A. Fernández

El grup de treball ha estat format per:

Vicenç Tarrats, Agustí Bonavia, Juan José Casado, Yesika Aguilar, Dolors Cotrina, Àngels Santigosa, Pep Gómez, José A. Fernández i Pascual Bayarri.

Col·laboracions per al capítol 1:

Departament d'Estudis Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona.

Col·laboracions per al capítol 2:

Delegació Provincial de l'INEM. Agència de Salut Pública de Barcelona.

Col·laboracions per al capítol 3:

Ajuntament de Barcelona: Barcelona Activa, Institut Municipal de Persones amb Discapacitat de Barcelona i Fundació Barcelona Formació Professional; Generalitat de Catalunya: ACC10 i Servei d'Ocupació (SOC); gabinets tècnics i departaments de formació de CCOO, UGT i FTN; Xarxa de Parcs Científics i Tecnològics de Catalunya (XPCAT).

Col·laboracions per al capítol 4:

Ajuntament de Barcelona: Gabinet Tècnic de Programació, Departament de Recerca i Coneixement de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, Agència de Salut Pública de Barcelona.

Col·laboracions per al capítol 5:

Joan Majó, enginyer industrial i exministre

Miquel Àngel Fraile, Secretari general de la Confederació de Comerç de Catalunya

Francesc Mateu, Director d'Oxfam Intermón a Catalunya

Sonia Monclús Lasheras, Clúster Manager. BCD Barcelona Centre de Disseny

Albert Giralt, president del HealthTech Clúster i conseller delegat d'Avinent Implant System

Ramon Salabert Parramon, President de 22@Network

Direcció editorial i coordinació: **José A. Fernández**

Disseny i maquetació: **sSB**

PRESENTACIÓ. Vicenç Tarrats, president en funcions del CESB	7
INTRODUCCIÓ. Joan B. Casas, degà del Col·legi d'Economistes de Barcelona	9
CAPÍTOL 1. Situació econòmica l'any 2014	19
Marc econòmic internacional	
Evolució de l'economia espanyola l'any 2014	
Evolució de l'economia catalana l'any 2014	
Evolució de l'economia de la ciutat l'any 2014	
CAPÍTOL 2. El mercat de treball a Barcelona	75
Població activa i inactiva, segons l'EPA	
Ocupació, afiliació a la Seguretat Social i contractació	
Població aturada	
Demandes d'ocupació registrades	
Comparació de Barcelona amb altres àmbits	
Expedients de regulació d'ocupació (ERO)	
Prestacions per desocupació (SEPE)	
Cost laboral i salaris	
Sinistralitat i salut laboral	
CAPÍTOL 3. Polítiques actives d'ocupació	141
Ajuntament de Barcelona	
Agents econòmics i socials	
Generalitat de Catalunya	
Xarxa de Parcs Científics i Tecnològics de Catalunya (XPCAT)	
La mediació laboral	
Participació i consens	
CAPÍTOL 4. Qualitat de vida	193
Població	
Renda familiar a Barcelona	
Educació i formació	
Cultura, lleure i esports	
Medi ambient i sostenibilitat	
Mobilitat	
Percepció de la ciutat	
Salut pública	
Habitatge	
Atenció a col·lectius vulnerables	
Les entitats de Barcelona en la lluita contra la crisi	
CAPÍTOL 5. Perspectives	243
Necessitem més indústria, però quina indústria? Joan Majó, enginyer industrial i exministre	
El model comercial català funciona. Miquel Àngel Fraile, Secretari general de la CCC	
En clau local o en clau global? Francesc Mateu, Director d'Oxfam Intermón a Catalunya	
Clúster del disseny. Sonia Monclús Lasheras, Clúster Manager. BCD Barcelona Centre de Disseny	
Neix un nou clúster amb vocació de futur dins del món de la salut .	
Albert Giralt, president del HealthTech Clúster i conseller delegat d'Avinent Implant System	
Present i futur del 22@. Ramon Salabert Parramon, President de 22@Network	
CAPÍTOL 6. Valoracions i propostes	267

Presentació

Vicens Tarrats, president en funcions del CESB

Un any més presentem la Memòria Socioeconòmica de Barcelona i, amb ella, l'evolució dels principals indicadors econòmics, laborals i de qualitat de vida de la ciutat.

Ens trobem davant d'una situació complexa, plena d'incerteses, d'un context en què, al mateix temps que apareixen signes de recuperació en els indicadors macroeconòmics, constatem com aquesta feble recuperació no acaba d'arribar a les economies familiars ni al benestar de les persones.

En el món del treball comprovem que les polítiques actives d'ocupació són clarament insuficients tant des de la perspectiva dels recursos com de les necessitats de les empreses i de les persones, veiem com les taxes de temporalitat continuen sent excessivament elevades i com els salaris mantenen una tendència descendent. També hem d'assenyalar el greu problema de l'atur de llarga durada i la seva cronificació en determinats col·lectius i, amb ell, el descens del grau de cobertura de les prestacions per desocupació. Les repercussions d'aquesta situació queden paleses amb tota la cruesa en el descens de la renda familiar disponible i en l'augment de les taxes de pobresa, especialment punyents en el cas dels infants.

Certament és un panorama preocupant davant el qual calen mesures urgents i polítiques per revertir-lo.

D'altra banda, trobem que Barcelona es manté com a referent en producció científica i com a ciutat capdavantera en R+D en molts àmbits. També està progressant en la seva aposta per un canvi de model productiu i en l'atracció d'importants esdeveniments tecnològics i de coneixement.

A aquestes premisses s'han d'afegir els signes de recuperació que experimenta els darrers mesos el sector de la construcció i de les activitats immobiliàries, l'augment de les exportacions, del turisme, i la recuperació de les societats mercantils creades. Són indicadors positius que revelen les potencialitats de Barcelona per refermar-se com a motor d'activitat econòmica del país i també, en conseqüència, com a ciutat generadora d'ocupació.

Cal garantir els punts forts per consolidar la recuperació que s'albira, crear ocupació de qualitat i, alhora, fer front a les situacions de pobresa i d'exclusió per evitar els riscos d'una fractura social que posaria en perill la cohesió i la qualitat de vida del veïnatge de la ciutat. I tot això en el marc del diàleg i de la concertació, com a part essencial de la forma pròpia de la ciutat de garantir el progrés econòmic i social del conjunt de les ciutadanes i els ciutadans.

Introducció

Joan B. Casas, degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya

Durant l'any 2014 s'ha consolidat la tan esperada recuperació econòmica iniciada l'exercici anterior amb una acceleració al llarg de l'any sobre la base de fonaments positius com, per exemple, l'abaratiment del petroli en els mercats internacionals, el sanejament financer i el relaxament de l'ajustament fiscal, la tendència baixista dels tipus d'interès i, en el cas de l'Eurozona, la depreciació de la divisa comunitària. Certament, persisteixen riscos que han merescut l'atenció dels experts, com la divergència i lentitud dels ritmes de la recuperació, la persistència de nivells d'endeutament públic i privat elevats, el desacompanyament de les polítiques monetàries de les grans potències econòmiques –sobretot, els Estats Units i la zona euro–, la situació de Grècia, les tensions geopolítiques de caràcter bèl·lic i immigratori, i la necessitat d'aprofundir en les reformes estructurals en alguns països europeus. Però, no obstant això, la confiança dels agents econòmics ha millorat i és més consistent que en el passat recent.

Economia mundial

L'any 2014, l'economia mundial va experimentar un creixement alineat amb el de l'exercici anterior i es va assolir un 3,4% d'augment, mateixa taxa que el 2013, deixant enrere l'estancament i la contracció del passat recent. Tanmateix, es van continuar palesant importants desigualtats entre zones i països. Igual que en anys anteriors, els països emergents i en desenvolupament van encapçalar el dinamisme de l'economia mundial amb una pujada del 4,6%, per sobre de l'1,8% dels països avançats, i van ser responsables de les tres quartes parts del creixement global. Cal esmentar, però, que mentre que aquests van registrar un repunt de les seves economies en comparació amb 2013 (1,4%), els primers van patir una desacceleració en el ritme de creixement (5,0%). El comportament de l'activitat mundial va ser més positiu els darrers mesos de l'any, amb una progressió alcista, sobretot entre les economies menys desenvolupades. Per a l'exercici 2015 les previsions dels diversos organismes i experts indiquen el manteniment del dinamisme de 2014, amb importants contrastos. El Fons Monetari Internacional (FMI), en el seu informe del passat mes d'abril, assenyala un creixement del 3,5%, amb una acceleració del creixement en el món avançat (2,5%) i una moderació en els països emergents i en

desenvolupament (4,3%), moderació que, de fet, es ve produint des de 2010. Aquesta taxa s'espera que se situï en el 3,8% el 2016. Val la pena esmentar que, segons l'FMI, el conjunt de forces complexes que van definir les perspectives i les potencialitats econòmiques durant el 2014 encara són presents, com les tendències de mitjà i llarg termini, els xocs mundials (davallada del preu del cru...) i els elements específics de regions i països (nivell d'endeutament, tipus de canvi...). Per exemple, al món avançat destaquen l'envelliment de la població, la feblesa de la inversió i l'escàs creixement de la productivitat total.

Estats Units

Els Estats Units van continuar encapçalant el dinamisme dels països desenvolupats durant el 2014 i van consolidar la recuperació de la seva economia d'una manera clara. El PIB va créixer el 2,4%, davant el 2,2% de l'exercici anterior, gràcies a la fortalesa del consum privat –principal motor de l'expansió, fonamentat per a la millora de la confiança de les famílies– i de la inversió no residencial, a la moderació de l'ajustament fiscal i, els darrers mesos, a la recuperació de la inversió residencial.

Val a dir que el 2014 es van iniciar un milió d'habitatges i que la producció industrial va augmentar el 4,2% (930.000 unitats i 2,9% el 2013, respectivament). Tot això va tenir un bon reflex en el mercat laboral, amb la creació de prop de tres milions de llocs de treball i la reducció d'1,2 punts percentuals de la taxa d'atur, fins a gairebé nivells de precrisi. En la banda negativa, cal esmentar l'impacte desfavorable sobre les exportacions derivat de l'apreciació del tipus de canvi del dòlar en els mercats de divises. Fruit del seu comportament positiu, el 2014 es van palesar fenòmens propis de cicles expansius de l'economia que aconsellen la presa de decisions anticíclicques per part de la Reserva Federal, com l'enduriment de la política monetària amb una prevista alça dels tipus d'interès, cosa que s'anticipa per a mitjan 2015.

Zona euro

A la zona euro, l'activitat econòmica va palesar símptomes de recuperació, sobretot al final de l'exercici, si bé va ser més feble del previst, a un ritme lent i molt desigual entre els diversos països. En conjunt, el PIB va créixer el 0,9% i va invertir el descens del 0,5% de 2013, amb un millor comportament de l'Europa emergent i d'alguns països perifèrics, entre els quals destaca el cas d'Espanya, i una evolució menys dinàmica de països importants com Itàlia i França. El consum intern va ser el clar protagonista del dinamisme de 2014, seguit de

la marxa de les exportacions, que conjuntament amb la reducció del preu de les importacions va generar un superàvit en la balança per compte corrent. Durant l'any cal destacar la continuació del procés de correcció fiscal, els esforços de contenció del dèficit públic i de sanejament financer, la reducció dels nivells d'endeutament privat i la recuperació de la confiança de consumidors i empresaris. S'hi ha d'afegir el millor panorama que va mostrar el crèdit bancari, amb un relaxament dels criteris per a l'atorgament de finançament i un augment en la demanda d'aquests, així com una lleugera davallada de la taxa d'atur que es va situar en l'11,4%. Cal destacar, especialment, el paper actiu exercit en tot aquest context pel Banc Central Europeu (BCE), especialment a partir de l'estiu de 2014, a través d'una política monetària expansiva (compra de titulitzacions de crèdits i cèdules hipotecàries, concessió de crèdits a llarg termini a interès molt baix i condicionats...), amb tres fronts: l'impuls de l'activitat, la reducció dels temors d'un procés de deflació i la millora de la competitivitat. Val a dir que l'actuació del BCE, únic organisme comunitari que sembla disposar de prestigi suficient, va ser beneficiosa i va contribuir a estabilitzar els mercats i aportar confiança als agents, cosa que es va palesar, entre d'altres, en una disminució de les primes de risc dels països perifèrics.

Per a 2015 es preveu que a l'eurozona es consolidi el model de creixement de l'any anterior, sobre la base d'un consum privat animat per l'augment de la renda disponible i del descens del petroli, així com d'unes exportacions impulsades per la depreciació de l'euro. De fet, s'espera que l'economia registri un creixement de l'1,5%. No obstant això, els riscos i les incerteses no s'esvaeixen. Entre aquests destaquen l'escàs dinamisme de l'economia, les tensions geopolítiques derivades de l'enfrontament entre Rússia i Ucraïna, i la incertesa motivada pel pagament de l'endeutament grec. En aquest marc, el BCE ha decidit intensificar la seva expansió monetària posant en marxa a partir del mes de març del 2015 el programa d'expansió quantitativa Quantitative Easing (QE), programa de compra de deute públic a gran escala, cosa que es veurà acompanyada del Pla Juncker, que vol impulsar la inversió privada en l'àmbit comunitari amb garanties públiques fins a totalitzar 315.000 milions d'euros d'inversions en tres anys. Això, lògicament, exigeix, a més, continuar les reformes estructurals per part dels diversos països.

Japó i països emergents

L'economia japonesa es va caracteritzar, l'any 2014, per un descens del 0,1%, després de créixer l'1,6% l'exercici anterior, amb caigudes trimestrals inte-

ranuals a partir del mes de març. La feblesa del consum interior i l'estancament de la inversió van ser la tònica dominant, d'altra banda, dins dels països emergents i en desenvolupament. Àsia va encapçalar novament el dinamisme durant el 2014, amb un creixement del 6,8% (7,0% el 2013), liderada per la Xina i l'Índia. L'economia xinesa va experimentar un increment del 7,4%, la taxa més reduïda des de 1990 (7,8% el 2013), en un context de desacceleració gradual de l'activitat, d'inflació baixista i de continuació del dinamisme industrial (9,8%), amb una política de mesures expansives que garanteixin un procés d'alentiment suau. Per la seva banda, el PIB de l'Índia va augmentar el 7,2%, per sobre del 6,9% de l'any passat, animada per la davallada dels preus del petroli i per uns tipus d'interès a la baixa. Mentrestant, el Brasil es va caracteritzar per un estancament de l'economia i importants incerteses. Finalment, a Rússia el PIB va augmentar el 0,6%, la meitat que el 2013, perjudicat per la forta davallada de la cotització del cru, la tensió política i bèl·lica amb Ucraïna i les sancions internacionals derivades, la depreciació brusca del ruble i les pujades dels tipus d'interès, factors que poden portar a una recessió el 2015.

Comerç mundial i polítiques econòmiques

Segons l'Organització Mundial de Comerç (OMC), durant l'any 2014, el comerç mundial va créixer el 2,8% en volum per diversos motius. Un creixement més lent del PIB de les economies emergents i en desenvolupament, la desigual recuperació dels països desenvolupats, els conflictes geopolítics, les notables fluctuacions dels tipus de canvi i la caiguda dels preus del petroli són, entre d'altres, factors que expliquen que l'augment dels intercanvis comercials internacionals no hagi superat la mitjana anual del 5,1% experimentada des de 1990, ni la taxa mitjana de precrisi del 6,0%. Les exportacions dels països en desenvolupament van créixer més ràpidament que les dels avançats, però les importacions es van comportar justament a l'inrevés. Igual que anys anteriors, va destacar el comerç de serveis, amb una pujada en valor del 4% davant l'escàs dinamisme del de mercaderies. Cal esmentar, especialment, la reducció de les exportacions de recursos naturals dels països exportadors, com els exportadors de petroli, afectades per la caiguda dels preus dels productes bàsics i per l'escàs dinamisme de les economies de determinats països industrialitzats com, per exemple, els europeus. Per a 2015 s'espera un creixement del comerç del 3,3%, fins a assolir una pujada del 4,0% l'exercici següent.

Com en l'exercici passat, la feblesa de l'economia en determinades regions geogràfiques, conjuntament amb la caiguda generalitzada dels preus de les

primeres matèries i unes polítiques monetàries expansives de tipus d'interès reduïts, va seguir contenint les tensions inflacionistes, però, alhora, va impulsar els preus a la baixa en determinats moments de l'any, cosa que va alimentar els temors a una deflació, sobretot en els països desenvolupats i, especialment, en el cas de l'eurozona. Dades de l'FMI situen l'augment dels preus al consumidor en l'1,4% a les economies avançades, per sota del 5,1% dels països emergents i en desenvolupament (1,4% i 5,9% el 2013, respectivament). A l'OCDE, la taxa va ser de l'1,7% i es va situar en l'1,6% en el Grup dels Set. Pel que fa a l'Eurozona, el 2014 la inflació hi va créixer el 0,4%, un punt percentual per sota del registre de 2013 i va acabar l'exercici en números vermells. Cal apuntar els descensos patits en determinats països com Espanya, Grècia, Estònia, Hongria, Portugal, Eslovàquia o Suècia.

Al començament del 2015 han continuat els descensos i s'han generalitzat a altres països comunitaris. Per la seva banda el 2014, els preus internacionals de primeres matèries van mantenir la tendència baixista dels darrers anys. L'índex de Te Economist va experimentar una caiguda del 5,0% en dòlars i del 5,1% en euros (-8,4% i -11,3% el 2013, respectivament). La davallada va ser especialment intensa el primer trimestre. La reducció més important va correspondre als productes industrials no relacionats amb els metalls, del 12% en dòlars. D'altra banda, els preus dels aliments van caure el 5,2%. Pel que fa el preu del petroli, durant 2014 va continuar disminuint, a una mitjana que l'FMI situa en el 7,5% (0,9% el 2013). La varietat Brent del Mar del Nord va assolir el nivell més baix des de mitjan 2010 i va registrar un descens del 9,3% (-2,6% el 2013). Aquesta inèrcia va començar el mes de juliol i va ser progressivament més elevada a mesura que avançava el 2014, cosa que ha continuat els primers mesos de 2015. De fet, l'exercici es va iniciar amb una cotització mitjana en el primer trimestre de 109,2 dòlars/barril, per acabar en 76,4 dòlars/barril l'últim trimestre. Val a dir que el mes de maig de 2015 aquest se situava en 63,8 dòlars/barril, fet que ha estat positiu per al creixement de l'economia mundial, però que frena l'activitat dels països productors i exportadors de cru.

Les polítiques econòmiques dels països desenvolupats van prosseguir el 2014 les línies bàsiques marcades l'any anterior. La correcció dels desequilibris i la millora de la situació econòmica i financera van permetre continuar el relaxament de la consolidació fiscal, en combinació, especialment en els països mediterranis, amb reformes estructurals. Però el més important va ser, d'una banda, la intensificació de les polítiques monetàries expansives, sobretot a partir dels darrers mesos de 2014, a l'eurozona i al Japó, caracteritzats per la

feble recuperació i la baixa inflació, i, de l'altra, l'inici d'un canvi cap a mesures més restrictives als Estats Units, on l'expansió econòmica es va consolidar. Als països emergents i en desenvolupament cal diferenciar entre les polítiques monetàries expansives per sostenir el seu dinamisme econòmic endegades per la Xina, l'Índia i Turquia, i l'enduriment practicat pels bancs centrals de Rússia i el Brasil per tal de redreçar la inestabilitat de les seves divises i l'alça de la inflació. Aquest panorama expansiu de les polítiques monetàries s'ha intensificat els primers mesos de l'any 2015. A la zona euro l'euríbor a tres mesos va passar del 0,29% a final del 2013 al 0,08% el 31 de desembre de 2014, mentre que l'euríbor a 12 mesos ho va fer del 0,54% al 0,33%. Val a dir que el mes d'abril del 2015 el primer ha assolit per primera vegada taxes negatives, alhora que el segon se situava en mínims històrics el maig, tendències que han continuat posteriorment. Per la seva banda, la millora de l'activitat econòmica i la recuperació de la confiança dels inversors van permetre que seguís la inèrcia baixista de les primes de risc als mercats internacionals, les quals només es van veure afectades puntualment per algunes notícies negatives (tensió Rússia-Ucraïna, crisi grega...). En el cas d'Espanya, la prima de risc va acabar l'exercici 2014 en 107 punts bàsics, davant dels 223 punts del final del 2013.

Després de l'apreciació de l'euro en els mercats de divises el 2013 i el primer trimestre de 2014, a partir de l'estiu es va denotar un procés continu de depreciació, alimentat per la divergent situació econòmica entre l'eurozona i altres regions i, sobretot, per la política expansiva del Banc Central Europeu (BCE). Així, amb relació al dòlar nord-americà, la cotització de la divisa comunitària va caure el 10,0% entre els mesos de desembre de 2013 i desembre del 2014, descens que va ser del 5,7% respecte a la lliura esterlina. Aquest procés ha continuat amb més intensitat els primers mesos de 2015.

Estat espanyol i Catalunya

L'any 2014, les economies d'Espanya i de Catalunya van abandonar els nombres vermells d'exercicis anteriors per donar continuïtat a la recuperació iniciada a mitjan 2013. A l'Estat, el PIB va créixer l'1,4% i a Catalunya l'1,5% (-1,2% i -0,6% el 2013, respectivament), amb xifres globals en cada cas de 1.058.469 milions d'euros i de 209.282 milions d'euros, respectivament. Es tracta del primer creixement de l'economia des de 2010. A més, cal esmentar que Espanya va liderar el dinamisme de l'eurozona, cosa que va permetre millorar la seva convergència respecte a la mitjana comunitària. Val la pena destacar que al llarg de 2014 l'evolució va ser progressivament ascendent en termes inter-

trimestrals i interanuals. Es va consolidar, doncs, el canvi d'escenari, amb un panorama sostingudament més positiu, que denota una confiança més gran en les possibilitats de creixement de les economies espanyola i catalana. Van continuar la correcció dels desequilibris macroeconòmics i la recuperació de les expectatives dels agents i inversors locals i estrangers. Això es va veure reforçat per la davalla del preu del cru i per la millora de la competitivitat derivada de factors interns i de la depreciació de l'euro.

L'any 2014 totes les comunitats autònomes espanyoles van experimentar creixements dels seus PIB, cosa que contrasta amb els descensos generalitzats de l'exercici anterior. Els increments més notables van correspondre a la Rioja, Canàries i Extremadura (2,5%, 2,2% i 2,2%, respectivament). Pel que fa les principals regions, la Comunitat de Madrid va créixer l'1,0%, Andalusia l'1,3%, la Comunitat Valenciana el 2,1% i el País Basc l'1,2%.

Des del punt de vista de la demanda, el dinamisme de l'economia s'explica tant per la bona marxa de la demanda interna, que es va accelerar els darrers mesos de 2014, com pel manteniment del ritme exportador favorable. Els diversos components de la demanda estatal van palesar un comportament positiu. A Espanya, el consum privat va créixer el 2,4% (-2,3% el 2013), amb una alça l'últim trimestre del 3,3%, alhora que la inversió s'incrementava el 3,4% (-3,7% el 2013), sobretot en béns d'equipament (9,1%), però amb una millora en l'evolució de la construcció, especialment la no residencial. A Catalunya, el consum familiar va registrar el 2014 un augment del 2,6% (-3,3% el 2013), mentre que la formació bruta de capital va créixer el 4,3% (-3,4% el 2013), amb una pujada del 10% en la inversió en béns d'equipament. Per la seva banda, es va produir un relaxament de l'ajustament fiscal, que va permetre que el consum públic fes una contribució positiva al dinamisme amb un augment del 0,1% a l'Estat i l'1,2% al Principat (-2,8% i -4,3% el 2013, respectivament). La millora de la demanda interna va impulsar les importacions, que van pujar el 7,6% a Espanya i el 8,1% a Catalunya davant dels descensos de 2013 (-0,5% i -0,6%, respectivament). Finalment, les exportacions van créixer el 4,2% en els dos casos, de manera que van mantenir el ritme de l'exercici passat al conjunt de l'Estat (4,3%) i van accelerar la seva marxa a Catalunya (2,6%). La fortalesa de les compres amb relació a les vendes a l'estranger va provocar un empitjorament del saldo de la balança per compte corrent que, no obstant això, va continuar reflectint un superàvit (0,8% del PIB).

Per la part de l'oferta, el 2014 els diversos sectors d'activitat van palesar un creixement. A l'Estat, l'agricultura, la ramaderia, la silvicultura i la pesca van

registrar un augment del PIB del 3,3% i a Catalunya de l'1,0%, amb una moderació significativa del fort augment de l'any passat (15,6% i 11,1%, respectivament). D'altra banda, la indústria manufacturera va experimentar un increment del 2,3% a Espanya i del 2,2% al Principat, amb un comportament més bo la primera meitat de l'exercici.

Dins de la indústria catalana, l'evolució més positiva va correspondre a les branques de materials i equips elèctrics, electrònics i òptics, d'altres productes minerals no metàl·lics, de material de transport i de química. A la construcció, l'activitat va continuar moderant la seva marxa negativa a l'Estat i a Catalunya. En el primer cas va disminuir l'1,2% i en el segon l'1,6% (-8,1% en els dos casos el 2013). Cal assenyalar, a aquest respecte, el creixement de les compres d'habitatges, del nombre d'habitatges iniciats i de la licitació oficial. Finalment, el sector serveis va créixer l'1,6% a escala estatal i l'1,8% al Principat, impulsat pel bon comportament dels serveis privats i per la millor evolució dels serveis públics. Dins d'aquests cal esmentar, molt especialment, les activitats relacionades amb el turisme i la logística (transport i emmagatzematge). A Espanya, per exemple, el 2014 l'entrada de turistes va pujar el 7,1% i la despeses de turistes estrangers es va incrementar el 6,4%.

La millor conjuntura econòmica de 2014 va tenir correspondència en el mercat laboral, si bé amb uns registres més febles que els desitjats. En el conjunt de l'Estat l'ocupació va créixer l'1,2% i el nombre d'afiliats a la Seguretat Social l'1,6% (-3,3% i -3,2%, respectivament, el 2013), en ambdós casos amb taxes que van palesar una progressió ascendent a mesura que avançava l'any. A Catalunya, els llocs de treball es van incrementar el 2,1% i les afiliacions l'1,8% (-2,0% i -3,4% el 2014, respectivament). D'altra banda, l'atur va caure el 5,6% a Espanya i el 6,9% a Catalunya, davant les pujades d'anys passats. Com a conseqüència d'això, la taxa de desocupació es va reduir fins al 24,4% de la població activa al conjunt de l'Estat i el 20,3% al Principat (26,1% i 23,1% el 2013, respectivament). L'impuls creador de llocs de treball del sector serveis i la millora progressiva dels mercats laborals industrial i de construcció expliquen la marxa positiva de l'ocupació.

El 2014, la inflació va tenir un escàs dinamisme en comparació amb l'any anterior i va registrar una tendència baixista. L'índex de preus al consum va disminuir al conjunt de l'Estat el 0,2% i a Catalunya va pujar el 0,1% –mínim històric–, davant els increments respectius de l'1,4% i de l'1,7% de 2013. Cal esmentar l'evolució negativa seguida pels preus durant la segona part de l'exercici, cosa que va augmentar la preocupació d'agents i autoritats per

un possible fenomen de deflació. Bona part d'això s'explica pel descens dels preus energètics (petroli i electricitat) i, també, dels aliments sense elaborar, a la qual cosa s'ha d'afegir la incidència de la davallada dels costos laborals, que van continuar caient. Per exemple, els costos laborals unitaris van disminuir el 0,4% a Espanya.

En l'àmbit financer, l'economia va continuar el 2014 el procés de reducció de l'endeutament, tant públic com privat, i va evidenciar una clara millora dels indicadors i un panorama més favorable per al desenvolupament de nous projectes. Els préstecs i crèdits a empreses i a la compra d'habitatges per part de les llars van créixer durant l'any, animats pel descens dels tipus d'interès i per una política bancària més flexible. Paral·lelament, la taxa de morositat es va reduir un punt percentual, fins a situar-se en el 12,5%. Per la seva banda, el conjunt del sector públic va palesar al final de l'exercici un dèficit del 5,7% del PIB, per sota del 6,3% de 2013 i unes dècimes per sobre de l'objectiu fixat en el Programa d'estabilitat.

Com és habitual, Barcelona i la Regió Metropolitana (RMB) van ser uns dels territoris més dinàmics des del punt de vista econòmic durant l'any 2014. L'evolució positiva es justifica, entre altres factors, per la capacitat exportadora i l'obertura a l'exterior, per l'existència d'una indústria i d'un sector serveis potents i molt diversificats, per la recuperació de la confiança empresarial i per l'atractiu de l'àrea per al turisme internacional i per al coneixement i la creativitat, conjuntament amb avantatges de caràcter més estructural (disponibilitat de talent, xarxa innovadora i tecnològica, dotació d'infraestructures...). Això s'ha vist plasmat en la creació d'ocupació i la contracció de l'atur. A Barcelona, el nombre de persones afiliades a la Seguretat Social va augmentar un 2,3%, mentre que a la Regió Metropolitana la pujada va ser del 3,1%. Mentrestant el total d'empreses va créixer, en termes de centres de cotització, l'1,8% a Barcelona i el 2,4% al conjunt de la zona. L'atur a la ciutat va caure el 8,0% durant el 2014 i la taxa de desocupació es va situar en l'11,8%. Igual que en anys anteriors, Barcelona i la seva àrea d'influència es van caracteritzar per uns registres d'activitat econòmica, laboral i emprenedora més positius que altres territoris similars, de la qual cosa es va derivar un panorama més positiu i optimista de cara el futur.

Al començament de 2015, els indicadors i les previsions confirmen la sostenibilitat de la recuperació de l'economia. Els missatges d'organismes i experts són positius. A Espanya, durant el primer trimestre, el PIB ha crescut el 2,7% i a Catalunya el 2,6%, mentre que segueix augmentant la creació de

llocs de treball. Les perspectives mostren un panorama favorable que situa el creixement per al conjunt de l'any en més del 3% i, segons dades del Col·legi d'Economistes de Catalunya, situen l'economia gairebé als llindars dels nivells existents al principi de 2008. De fet, els factors que defineixen el marc general de l'economia són favorables per a l'Estat i per al Principat. A escala internacional, es pot assenyalar la millora de l'activitat dels països desenvolupats –entre els quals els comunitaris–, la baixa cotització del cru, la depreciació de l'euro i els tipus d'interès reduïts. Internament, destaquen la recuperació de la confiança d'empreses, llars i inversors estrangers, la correcció dels desequilibris macroeconòmics, l'impuls més gran de la demanda i l'evolució positiva del mercat laboral.

Tanmateix, aquest marc favorable no pot amagar l'existència de riscos i preocupacions que cal afrontar amb decisió i determinació. A curt termini, s'ha de prestar atenció a una excessiva acceleració de les importacions que pugui afectar negativament la correcció del saldo comercial exterior, a l'assoliment dels objectius d'estabilitat financera, al manteniment de l'agenda reformista i a la implementació de mesures que permetin transformar el dinamisme de l'activitat en la màxima creació d'ocupació possible. A més llarg termini, cal centrar la nostra atenció a seguir fomentant la competitivitat de l'economia, garantir unes condicions de finançament per al sector privat favorables, instrumentar polítiques de lluita contra la desocupació –sobretot juvenil, femenina i de llarga durada– i, vinculat a això, posar en marxa mecanismes per afrontar els nivells de desigualtat social existents actualment.

Capítol 1

Situació econòmica

Context econòmic internacional

Els resultats provisionals del PIB corresponents al darrer trimestre de 2014 confirmen el procés de recuperació de la trajectòria expansiva que viu l'economia espanyola. El creixement al conjunt de la UE es mostra menys dinàmic, especialment a la zona euro. La davallada del preu del petroli i l'anunci d'una política monetària més expansiva han estat determinants per millorar els resultats de 2014 i encarar 2015 amb més confiança. Els Estats Units han liderat, un any més, el creixement de les economies més avançades.

La Comissió Europea va publicar el 5 de febrer les seves previsions econòmiques d'hivern, en les quals estima un creixement de l'economia mundial del 3,3% l'any 2014. Pel que fa al comerç mundial de béns, s'estima que el 2014 es registrarà un avenç del volum de les importacions mundials del 2,6% i es modifica a la baixa en tres dècimes, fins al 4,3%, l'augment previst per a 2015 i en dues dècimes, fins al 5,3%, el de 2016.

L'evolució dels preus de les matèries primeres i el creixement internacional moderat segueixen contenint les pressions inflacionistes. El desembre de l'any passat, els preus de consum del conjunt de l'OCDE van registrar un creixement interanual de l'1,1%, quatre dècimes inferior al de novembre i el més baix des de l'octubre de 2009. Els preus energètics van accentuar la seva caiguda 4,1 punts, fins a presentar una variació del -6,3%, mentre que els dels aliments van mantenir l'avenç del 2,5%. Si s'exclouen aquests dos apartats, la inflació es va estabilitzar en l'1,8%. En el conjunt de 2014, la inflació va ser de l'1,7% i la subjacent de l'1,8%, una i dues dècimes superiors, respectivament, a les de 2013.

Quant als indicadors globals, el gener l'índex PMI de manufactures va augmentar dues dècimes, fins al 51,7, nivell consistent amb un creixement anualitzat de la producció proper al 3,5%. L'índex compost (manufactures i serveis), que representa el 86% aproximadament del PIB mundial, va augmentar el gener quatre dècimes i va interrompre així el perfil descendent observat en la segona meitat de 2014.

El preu del petroli Brent va registrar, el mes de gener, una mitjana de 47,8 dòlars/barril, que suposa un descens del 23,3% mensual i del 56,2% interanual. El passat 7 de gener, el preu va caure per sota de 50 dòlars i el dia 13 del mateix mes es va situar en 45,1 dòlars, el nivell més baix des de març de 2009. Aquesta evolució reflecteix l'abundància d'oferta per part dels països productors i una demanda continguda com a conseqüència del moderat ritme del creixement mundial. No obstant això, a les primeres jornades de febrer el preu va superar la barrera dels 50 dòlars. Diversos factors van influir

en aquest comportament, com l'anunci de retallades d'inversions per part de grans empreses petrolieres o les millors perspectives de l'OPEP sobre la demanda de cru el 2015, especialment als Estats Units. L'índex de la resta de matèries primeres elaborat per The Economist va registrar el gener un retrocés interanual del 9,2%, amb descensos en aliments (-6,1%), metalls (-9,3%) i productes industrials no metàl·lics (-22,1%).

Segons els primers avenços corresponents a la variació del PIB del quart trimestre de 2014, el lleu repunt de la trajectòria expansiva a l'àmbit de la UE –una dècima percentual– és imputable, bàsicament, a Alemanya i Espanya que han registrat creixements del 0,7% amb relació al trimestre precedent. En termes de mitjana anual, l'economia de la UE ha crescut lleument per sobre de l'1% i ha superat el de la zona euro.

Novament, les economies alemanya i espanyola –amb variacions de l'ordre de l'1,5%– es revelen com els motors del creixement a la zona euro i, juntament amb la Gran Bretanya –amb un creixement que supera el 2,5%–, del conjunt de la UE. França, que avança unes dècimes percentuals, i especialment Itàlia, que acumula un any més de recessió, es despengen del grup més dinàmic.

Al conjunt de la Unió Europea sembla que s'ha superat l'atonía dels trimestres centrals de 2014. La demanda interna mostra senyals de reactivació, alhora que l'externa manté la seva contribució positiva al creixement del PIB. Factors com l'abaratiment del petroli, la depreciació de l'euro i l'anunci del BCE d'aplicar una política monetària més expansiva han contribuït a la millora de les expectatives. El dubte és si seran suficients per superar les debilitats que ha mostrat l'economia europea l'any 2014: un creixement econòmic feble –visible en l'atonía de la producció industrial, l'indicador de clima econòmic i el mercat laboral– i un volum de deute públic que creix dia a dia.

A la zona euro els índexs PMI avancen, però amb taxes encara moderades. L'índex PMI de manufactures es va situar el gener de 2015 en 51 punts, després d'un augment mensual de quatre dècimes. El nivell de producció va augmentar a Alemanya, Itàlia, Espanya, els Països Baixos i Irlanda. L'índex PMI, compost de manufactures i serveis, es va incrementar 1,2 punts i encadena 19 mesos consecutius amb variacions positives. També va millorar l'indicador de confiança dels consumidors, coincidint amb una baixada de la taxa d'atur i la inflació. Quant al mercat laboral, el desembre de 2014 la taxa d'atur es va reduir una dècima, fins a l'11,4%, quatre dècimes inferior a la d'un any abans. Respecte a la inflació, l'estimació preliminar dels preus de consum de gener de 2015 mostra un descens interanual del 0,6%, quatre dècimes més acusat que el del

mes anterior. Si s'exclouen els aliments sense elaborar i l'energia, s'observa un creixement interanual del 0,6%, una dècima inferior al del mes precedent.

Dins de la UE cal destacar que a Alemanya la producció va registrar el ritme d'expansió més elevat en tres mesos, encara que es va mantenir per sota de la seva mitjana a llarg termini. La confiança empresarial i la dels consumidors mantenen la recuperació: les expectatives econòmiques i de renda i la disposició a gastar registren increments notables, en part a causa de la caiguda dels preus del petroli i la depreciació de l'euro. El desembre del passat any, l'ocupació va créixer un 0,1% mensual, després d'estabilitzar-se el mes previ. Respecte a un any abans, l'increment va ser de l'1%. El gener de 2015, la taxa d'atur registrat es va reduir una dècima, fins al 6,5%, tres dècimes inferior a la d'un any abans i la taxa més reduïda des de l'inici de la sèrie a final de 1991.

Els índexs de producció en França continuen en zona de contracció, malgrat que els descensos es van moderar. En gener de 2015, la confiança dels consumidors francesos, segons el indicador del INSEE, es va mantenir estable en 90 punts, després de créixer dos punts en novembre de 2014. Per altra part, el consum de bens per part de les famílies va augmentar en desembre un 1,5% mensual, especialment per l'alça en energia (6,9%). L'any 2014 es va registrar un descens del 0,2% (-0,3% el 2013). Per la seva part, en Itàlia va augmentar la producció de manufactures, impulsada per la demanda externa, un creixement de la producció acompanyat per un lleuger avanç en ocupació.

Al Regne Unit, l'estimació preliminar del PIB del quart trimestre de 2014 mostra una lleugera desacceleració del creixement, amb una taxa del 0,5%, dues dècimes inferior a la del període precedent i l'augment més petit des del quart trimestre de 2013. El creixement interanual del PIB del quart trimestre va ser del 2,7% i en el conjunt de 2014 es va registrar una alça del 2,6%, després de l'1,7% de 2013. La producció es va accelerar, impulsada especialment per la demanda interna. L'ocupació va acumular 21 mesos d'augment, si bé el seu increment va ser el més baix en tres mesos. La demanda interna seguirà impulsant, per tant, l'economia britànica.

Pel que fa a l'economia espanyola, l'avenç interanual del 2% del darrer trimestre de 2014 allarga i sembla consolidar la trajectòria expansiva del PIB. Segons el darrer escenari macroeconòmic del Ministeri d'Economia d'abril de 2015, el creixement del PIB real espanyol el 2014 és de l'1,4%. Una millora basada exclusivament en la demanda interna, que creix un 2,2% segons el Govern espanyol, amb un protagonisme força repartit entre consum i inversió, majoritàriament privats. La demanda externa, tot i el creixement sostingut de les

exportacions, tanca l'any rebaixant el creixement de l'economia espanyola com a conseqüència del dinamisme de les importacions. El dèficit públic, si bé sembla relativament contingut, és excessiu.

Malgrat aquest repunt de darrera hora, el ritme de creixement de la UE continua, ara per ara lluny d'equiparar-se al dels Estats Units, gràcies al manteniment d'una política monetària extraordinàriament expansiva i a una creixent autosuficiència energètica. Malgrat que el creixement nord-americà es va desaccelerar el darrer trimestre de 2014, el seu PIB va créixer un 2,6 % (taxa trimestral anualitzada) el quart trimestre (segons l'estimació preliminar), després d'augmentar el 5% el tercer trimestre. Per tant, l'economia nord-americana està aconseguint mantenir un ritme de creixement al voltant del 2,5% anual i sense generar tensions inflacionistes. Es tracta d'un creixement basat en una activitat industrial a l'alça, escorat cada cop més cap a la demanda interna i suficient per generar ocupació i reduir la taxa d'atur fins a cotes inferiors al 6%. Fins i tot la FED va assenyalar el 28 de gener que els Estats Units segueixen mostrant un creixement sòlid. Les condicions del mercat laboral havien millorat de nou, amb forts increments de l'ocupació i un descens de la taxa d'atur. La despesa de les famílies augmentava de forma moderada, coincidint amb la reducció de la inflació. La inversió fixa empresarial avançava i només l'estancament de la recuperació del sector de l'habitatge posava una nota negativa en les previsions. Per tant, les previsions a curt termini són moderadament expansives, però amb la incertesa de comprovar si no es notará en excés la progressiva retirada d'estímuls que té prevista la Reserva Federal.

Japó va registrar nous increments en producció i en comandes, juntament amb un ritme de creació d'ocupació molt dèbil i unes expectatives per a l'any 2015 que es van mantenir positives. El desembre, la taxa d'atur va caure fins a situar-se en el 3,4%, la més baixa des d'agost de 1997. Malgrat això, el desembre la despesa de les famílies es va reduir un 3,4% interanual. En el conjunt de 2014, el dèficit comercial va ser un 11,4% superior al de l'any anterior. Les exportacions van augmentar un 4,8% anual i les importacions un 5,7%.

L'índex PMI de mercats emergents (elaborat per HSBC amb dades de 17 d'aquestes economies) es modera, amb una evolució diferent segons els països. L'ocupació va augmentar de forma marginal, les pressions inflacionistes es van debilitar de nou i el creixement dels nous negocis es va moderar.

Síntesi dels principals indicadors econòmics a primer trimestre de 2015

Variacions anuals (%)	Estats Units			Unió Europea			Espanya		
	III. 14	IV. 14	I. 15	III. 14	IV. 14	I. 15	III. 14	IV. 14	I. 15
PIB. Variació anual real	2,7	2,4	3	1,2	1,3	1,4	1,6	2	2,7
Demanda nacional. Aportació al creixement PIB	2,7	2,9	3,5	1,2	1,2	1,3	2,6	2,7	3
Demanda externa. Aportació al creixement PIB	0	-0,5	-0,5	0	0,1	0,1	-1	-0,7	-0,3
Indicador clima econòmic. Índex 1990-2012=100	100,5	100,3	99,8	104,9	104,2	105,4	103,6	104,3	107,7
Producció industrial	4,6	4,6	3,3	0,7	0,6	0,8	0,7	0,6	1,4
Població ocupada	1,5	2,2	2	0,7	0,9	1,1	1,7	2,4	2,8
Taxa d'atur	6,1	5,7	5,6	10,1	10	9,8	23,7	23,7	23,8
Preus de consum	1,7	0,8	-0,1	0,4	-0,1	-0,1	-0,2	-1	-0,7
Exportacions	4,5	9,9	15,8	2,5	4,7	4,7	4,2	4,2	3,9
Importacions	3,5	12,7	19,5	0,2	0,2	0,4	7	5,1	2,6

Notes: les dades dels preus de consum corresponen al darrer mes del trimestre. Les dades de l'índex de clima econòmic dels Estats Units corresponen a l'indicador compost avançat. Les dades d'exportacions, importacions i població ocupada de la UE corresponen a la zona euro. En cursiva, les dades provisionals i les estimades.

Font: Barcelona Economia, Ajuntament de Barcelona. Amb dades de l'INE i del Ministeri d'Economia i Hisenda.

Previsions per als anys 2015 i 2016

Les darreres Perspectives de l'economia mundial de l'FMI d'abril de 2015 preveuen un creixement superior el 2015 que el 2014 a les economies avançades, mentre que a les economies de mercats emergents i en desenvolupament s'espera que sigui més dèbil. En conjunt, s'estima que el creixement mundial serà del 3,5% el 2015 i del 3,8% el 2016.

El 2015, el creixement mundial serà impulsat per un repunt de les economies avançades –amb un creixement que passarà de l'1,8% del any 2014 al 2,4% de 2015–, impulsat pel descens dels preus del petroli. Als Estats Units es preveu un creixement superior al 3% el 2015 i el 2016. La demanda interna resultarà animada per uns preus més baixos del petroli, un ajust fiscal més moderat i el suport de la política monetària, malgrat que es projecta un augment gradual de les taxes d'interès i una certa desaceleració de les exportacions netes com a conseqüència de la recent apreciació del dòlar.

Després de la debilitat del segon i el tercer trimestres de 2014, el creixement està donant senyals de repunt a la zona euro gràcies als baixos preus del petroli, les taxes d'interès reduïdes i un euro més dèbil. Així mateix, després d'un mal 2014, al Japó s'espera que el debilitament del ien i la disminució dels preus del petroli afavoreixin un repunt del creixement.

Variació percentual del PIB segons l'FMI

	2013	2014	Projecció 2015	Projecció 2016
Economia mundial	3,4	3,4	3,5	3,8
Economies avançades	1,4	1,8	2,4	2,4
EUA	2,2	2,4	3,1	3,1
Eurozona	-0,5	0,9	1,5	1,6
Alemanya	0,2	1,6	1,7	1,7
França	0,3	0,4	1,2	1,5
Itàlia	-1,7	-0,4	0,5	1,1
Espanya	-1,2	1,4	2,5	2,0
Regne Unit	1,7	2,6	2,7	2,3
Japó	1,6	-0,1	1,0	1,2
Països emergents	5,0	4,6	4,3	4,7
Àfrica subsahariana	5,2	5,0	4,5	5,1
Amèrica Llatina	2,9	1,3	0,9	2,0
Xina	7,8	7,4	6,8	6,3

Els pronòstics de creixement per a la majoria de les economies emergents i en desenvolupament han empitjorat lleugerament. Es preveu que el creixement es desacceleri del 4,6% el 2014 al 4,3% el 2015 a causa de diversos factors, segons la zona. Així, els descensos del preu del petroli frenaran bruscament el creixement dels països exportadors, en especial en aquells on a més a més s'observen tensions geopolítiques, com és el cas de Rússia.

D'altra banda, l'interès de les autoritats xineses a reduir les vulnerabilitats creades pel ràpid creixement del crèdit i la inversió provocaran segurament una desacceleració més gran de la inversió, en particular la immobiliària.

Finalment, a l'Amèrica Llatina es preveu un debilitament de l'economia a causa del descens dels preus de les matèries primeres. Malgrat això, en el conjunt dels països de baixos ingressos, el creixement s'ha mantingut alt i s'espera que baixi lleugerament fins a situar-se en el 5,5% el 2015, davant del 6% de 2014, per repuntar el 2016 en part gràcies a l'increment de la demanda externa procedent de les economies avançades.

Per la seva part, a l'informe de Previsions Econòmiques d'hivern de la Comissió Europea de febrer de 2015, la Comissió rebaixava dues dècimes la previsió de creixement de l'economia mundial per a 2015, fins al 3,6%, i una dècima la de 2016, fins al 4%, amb relació a les publicades el passat més de novembre. Per a les economies avançades, revisa dues dècimes a l'alça l'increment del PIB real el 2015, fins al 2,4%, i una dècima el de 2016, fins al 2,6%.

En el conjunt de països en desenvolupament i economies emergents, l'expansió serà relativament superior, si bé es revisa mig punt a la baixa el seu creixement el 2015, fins al 4,5%, i en dues dècimes el de 2016, fins al 5,1%. Com es pot veure, són xifres que es situen per sobre de les previstes pel FMI al seu document d'abril de 2015.

La Comissió Europea revisa dues dècimes a l'alça el creixement del PIB real previst a la zona euro el 2015, fins a l'1,3%, i el 2016, fins a l'1,9%. L'informe assenyala que les expectatives encara estan limitades per un entorn poc favorable a la inversió, amb una taxa d'atur que continua elevada, si bé des de la tardor han aparegut diversos factors que milloren les perspectives a curt termini, com el descens del preu del petroli, la depreciació de l'euro i una política monetària més expansiva del BCE.

Dins de la zona euro, les previsions varien substancialment. Així, es preveu que el creixement alemany s'enfortirà gradualment, fonamentat en la demanda interna, afavorida per un mercat laboral sòlid i unes condicions financeres favorables. El creixement del consum privat previst és d'un 2% l'any 2015 i el 2016, i s'estima que la inversió agafi força el 2016, després d'una lleugera desacceleració el 2015. La Comissió revisa quatre i dues dècimes a l'alça les seves previsions de creixement del PIB real alemany el 2015 i el 2016, respectivament, i projecta avenços de l'1,5% (igual que el de 2014) i del 2%.

Quant a França, s'estima una millora de l'activitat econòmica impulsada, en gran mesura, pel consum privat ja que es mantindrà l'aportació lleugerament negativa del sector exterior, com va passar l'any 2014. Es preveu, després d'un creixement estimat del 0,4% el 2014, una gradual acceleració fins a l'1% el 2015 i a l'1,8% el 2016, xifres que suposen revisions a l'alça de tres dècimes respecte a les previsions de la passada tardor.

A Itàlia, després de la contracció del PIB el 2014, estimada en mig punt, es preveu que l'activitat es recuperi de forma gradual. Es manté per a 2015 el creixement previst del 0,6% i s'eleva dues dècimes el de 2016, fins a l'1,3%, amb una aportació positiva de la demanda exterior durant els dos anys. Al Regne Unit es preveu un creixement del 2,6% per a 2015, igual al de 2014, mentre que s'estima una lleugera moderació per l'any 2016, fins al 2,4%, ambdues xifres inferiors en una dècima a les de la tardor passada. La demanda interna continuarà avançant a un ritme fort i el sector exterior seguirà mostrant una aportació negativa, però menys acusada, que la de 2014, quan va restar sis dècimes al creixement.

Fora de l'UE, la Comissió Europea preveu que, després del creixement del 2,4% de 2014 dels Estats Units, es produeixi una notable acceleració el 2015, fins al 3,5%, quatre dècimes més que la previsió de la tardor, i que es mantingui la projecció d'una lleugera moderació el 2016, fins al 3,2%. Es preveu que l'efecte positiu del descens dels preus del petroli compensi l'impacte negatiu derivat de la revalorització del dòlar. El sector exterior seguirà tenint una contribució negativa, però el consum privat es comportarà amb gran fortalesa, impulsat per una elevada creació d'ocupació, que pot situar la taxa d'atur el 2016 per sota del 5%.

La Comissió Europea ha revisat a la baixa substancialment, en set dècimes, l'estimació del creixement japonès el 2014, que ara situa en el 0,4%, després del descens en el segon i el tercer trimestres de l'any. Per als anys 2015 i 2016 es preveu un creixement pròxim a l'1,3%, una taxa tres dècimes superior a la prevista a la tardor, impulsat per polítiques expansives de caràcter monetari i fiscal, així com per l'efecte del descens dels preus del petroli.

Entre les economies emergents, es manté la previsió de creixement del 7,1% el 2015 i del 6,9% el 2016 a la Xina, així com l'acceleració de l'activitat a l'Índia. En canvi, les previsions de la Comissió Europea parlen d'una notable contracció a Rússia i d'una revisió a la baixa de les previsions de creixement a l'Amèrica Llatina, on s'estima un avenç del PIB de l'1% el 2014 i s'espera una moderada recuperació de l'1,5% el 2015 i del 2,5% el 2016. Aquestes xifres són inferiors en nou i set dècimes respectivament a les estimades la passada tardor.

Aquestes previsions s'han de comparar amb els primers avenços corresponents a la variació del PIB del primer trimestre de 2015 presentats per la Comissió Europea, que indiquen un lleu repunt de la trajectòria expansiva a l'àmbit de la UE –una dècima percentual fins a l'1,4% interanual–, imputable bàsicament a l'impuls mostrat per les economies espanyola i francesa, entre les més importants. Les dues presenten avenços significatius amb relació al trimestre anterior. Alemanya i el Regne Unit, per contra, mostren uns registres intertrimestrals lleument per sota de la mitjana i inferiors als registrats un trimestre abans. Malgrat aquest lleu repunt, el ritme de creixement de la UE continua lluny d'equiparar-se al dels Estats Units, que està aconseguint mantenir un ritme de creixement al voltant del 3% anual i lidera el creixement de les economies més avançades sense generar tensions inflacionistes. Es tracta d'un creixement basat en una activitat industrial a l'alça, escorat cada cop més cap a la demanda interna i suficient per generar ocupació i reduir la taxa d'atur fins a cotes sensiblement inferiors al 6%.

Al conjunt de la Unió Europea, a banda de les incerteses latents generades per la difícil situació grega, els aspectes que cal destacar són uns altres. D'una banda, sembla que s'ha superat l'atonia dels trimestres centrals de 2014, en bona part gràcies a l'aplicació, per part del BCE, d'una política monetària expansiva que afavoreixi la disponibilitat de crèdit assequible i freni la deriva deflacionista. La demanda interna mostra senyals de lleu reactivació, alhora que l'externa manté la contribució positiva al creixement del PIB i genera una lenta millora del mercat laboral.

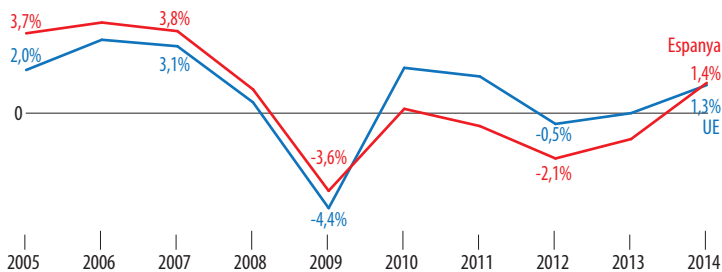
Aquests mateixes fonts indiquen que la recuperació de l'economia espanyola continua a molt bon ritme, especialment si es compara amb la del conjunt de la UE, perquè la davallada del preu del petroli i l'aplicació d'una política monetària ultraexpansiva per part del BCE han contribuït a dinamitzar el seu potencial productiu. L'avenç interanual del 2,7% del primer trimestre d'enguany allarga i sembla consolidar la trajectòria expansiva del PIB espanyol, una millora basada en la demanda interna.

La demanda externa, tot i el creixement sostingut de les exportacions, inicia l'any drenant producció a l'economia espanyola com a conseqüència del dinamisme de les importacions. No s'ha d'oblidar que es tracta d'un creixement que conviu amb un dèficit públic elevat i que es basa més aviat en l'enorme disponibilitat de mà d'obra que no pas en millores de la productivitat. Aquestes dades es veuen confirmades en el darrer escenari macroeconòmic del Ministeri d'Economia d'abril de 2015, que preveu un creixement del PIB real per a l'any 2015 i el 2016 del 2,9%, xifra superior a les estimacions de l'FMI, que rebaixen aquest creixement al 2,5% l'any 2015 i al 2% l'any següent.

Evolució de l'economia espanyola

Durant l'any 2014, l'economia espanyola confirma la seva recuperació amb una millora gradual dels indicadors que –després de sortir de la recessió el 2013– li ha permès encadenar sis trimestres consecutius d'increment del PIB i assolir variacions intertrimestrals del 0,5 i 0,7% els dos últims trimestres de l'any. En el conjunt de 2014, el PIB experimenta una expansió de l'1,4% –el millor registre des de 2007–, en un context caracteritzat per la millora del comportament de la demanda interna, la situació financera i els indicadors de confiança. Així mateix, el PIB de la Unió Europea creix significativament (1,3%) gràcies a la recuperació de l'activitat iniciada a mitjan 2013.

Taxa de creixement del PIB

Font: Dades de l'INE i Eurostat.

La revitalització del consum i de la inversió, la creació d'ocupació i, pel que fa als factors externs, la depreciació de l'euro, la intensa caiguda del preu del petroli i les mesures extraordinàries d'expansió monetària del BCE han contribuït a la gradual millora dels indicadors d'activitat al llarg de 2014 i permeten passar d'una variació interanual del PIB del 0,6% el primer trimestre al 2,0% el quart trimestre de l'any. Els experts preveuen que la recuperació es refermi els propers trimestres, de manera que el 2015 el creixement de l'economia espanyola es podria situar per sobre del 2,5%. Val a dir que l'indicador avançat del primer trimestre difós per l'INE reflecteix un creixement interanual del PIB espanyol (2,6%) que reforça aquestes expectatives favorables.

Per components, la demanda interna –després d'anys de contracció– s'erigeix en el principal motor de la recuperació atès que 'experimenta un creixement positiu del 2,2% en 2014, la qual cosa suposa el millor registre des de 2007. Impulsen aquesta evolució favorable el consum final de les llars –que experi-

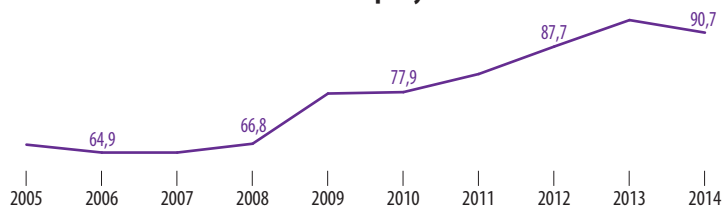
menta un augment del 2,4%, afavorit per la contenció dels preus, la millora del mercat laboral i el descens de la càrrega tributària, entre d'altres factors– i la inversió en béns d'equipament, que assoleix un creixement interanual de dos dígits (12,2%), afavorit per la millora de les condicions de finançament i de les expectatives. Així mateix, la despesa pública estabilitza el seu comportament (0,1%) després d'anys d'intens ajust, amb una aportació lleugerament positiva al creixement del PIB els tres primers trimestres de l'any i un suau descens el quart. D'altra banda, cal destacar l'evolució favorable de la inversió en construcció en el transcurs de l'any, que passa d'una forta caiguda interanual el primer trimestre a tancar el quart amb un creixement rellevant (2,4%).

Producte interior brut a preus constants, 2014. Demanda. Variació interanual (%)

	T I	T II	T III	T IV	2014
Consum final	1,1	1,8	2,1	2,4	1,8
Despesa en consum final de les llars	1,3	2,3	2,8	3,4	2,4
Despesa en consum final de les AAPP	0,3	0,3	0,3	-0,5	0,1
FBCF	0,8	3,9	3,9	5,1	3,4
Construcció	-7,4	-0,7	0,1	2,4	-1,5
Béns d'equipament	15,8	12,9	10,2	10,3	12,2
Variació d'existències	0,3	0,2	0,3	-0,1	0,2
Demanda nacional	1,2	2,3	2,6	2,7	2,2
Exportacions de béns i serveis	6,4	1,0	4,5	4,7	4,2
Importacions de béns i serveis	9,4	4,9	8,6	7,7	7,6
PIB a preus de mercat	0,6	1,2	1,6	2,0	1,4

Font: INE.

Evolució de la taxa de cobertura a Espanya. En %

Font: Datacomex. Ministeri d'Economia i Competitivitat.

Pel que fa a la demanda externa, el 2014 cal destacar el repunt de les importacions (7,6%) a causa de l'augment de la despesa de les llars i la inversió en béns d'equipament. El creixement interanual de les exportacions ha estat inferior (4,2%), de manera que l'aportació del sector exterior a la variació del PIB ha

estat negativa (-0,8%), i la taxa de cobertura es redueix lleugerament (fins a assolir el 90,7%) amb relació al màxim històric de 2013.

L'evolució descrita ha deteriorat el saldo de la balança de pagaments per compte corrent, que és positiu per segon any consecutiu, però d'una magnitud (1.200 milions d'euros i un 0,1% del PIB) força inferior a la de 2013 (+0,7% del PIB). Un resultat que suposa un toc d'atenció des del punt de vista de la competitivitat de l'economia espanyola, que requeriria nous superàvits per tal de seguir reduint l'elevat deute extern i finançar la inversió productiva.

Producte Interior Brut a preus constants, 2014. Oferta. Variació interanual (%)

	T I	T II	T III	T IV	2014
Agricultura i pesca	10,3	1,6	5,3	-3,4	3,3
Indústria	0,5	1,9	1,5	2,1	1,5
Construcció	-6,2	-1,7	0,0	3,4	-1,2
Serveis	0,9	1,4	1,7	2,3	1,6
PIB a preus de mercat	0,6	1,2	1,6	2,0	1,4

Font: INE.

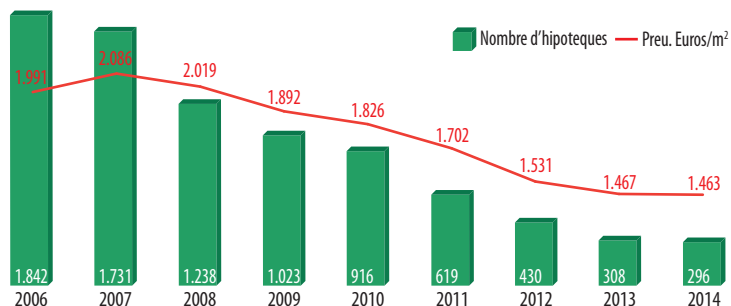
Des del punt de vista de l'oferta, i a diferència de l'any anterior, el 2014 tots els grans sectors de l'economia espanyola experimenten un augment del VAB, amb l'única excepció de la construcció (-1,2%). El sector de l'agricultura i la pesca és el que presenta un augment més gran en termes percentuals (3,3%), seguit dels serveis (1,6%) i la indústria (1,5%).

Pel que fa el sector de la construcció, tot i que en el conjunt de 2014 redueix el VAB, cal remarcar la sensible millora del seu comportament durant l'any, que li permet assolir un creixement interanual del 3,4% el quart trimestre. La recuperació de la inversió en construcció –tant privada com d'obra civil– és un dels factors determinants d'aquesta evolució. Pel que fa al mercat de l'habitatge, l'any 2014 estableix les bases d'un nou cicle immobiliari amb la recuperació de la major part dels principals indicadors.

Així, les vendes d'habitatges, després de set anys d'ajust, augmenten un 1,6% amb un fort dinamisme del mercat de segona mà (que creix un 20% respecte a l'any anterior) i un increment del nombre de compradors estrangers –que ja representen el 16% de total–, mentre que el preu mitjà de l'habitatge lliure s'estabilitza (amb un -0,3% entre el quart trimestre de 2013 i 2014) i les hipoteques urbanes concedides es redueixen un 4% respecte a l'any anterior. Els dos primers mesos de 2015 l'augment d'aquestes ha estat molt notable –prop del 20% acumulat–, com també s'ha afermat l'evolució positiva pel que fa a

la compravenda (12% d'augment gener-febren), mentre que l'evolució dels preus –tot i els lleugers augments d'aquest inici d'any– es mostra més incerta a causa del gran estoc d'habitatge per vendre.

Nombre d'hipoteques en milers i preus del mercat residencial

Font: Ministeri d'Habitatge i Banc d'Espanya.

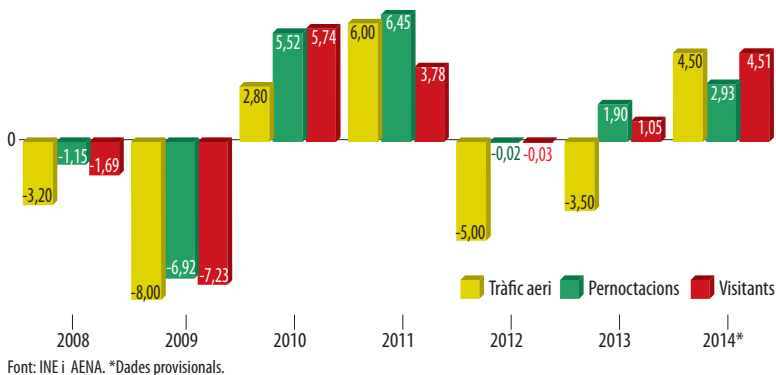
La indústria, per la seva banda, fa una aportació positiva a la variació del PIB, si bé és la més moderada dels grans sectors econòmics (1,5%) després que l'índex de producció industrial (IPI) assoleixi el primer creixement anual des de 2010 (1,4%).

L'índex de confiança empresarial en el sector ha anat millorant al llarg de 2014, mentre que la utilització de la capacitat productiva –que mostra el millor registre durant el quart trimestre– se situa en un 75,9% en el conjunt de l'any, 3,4 punts percentuals per sobre del nivell de 2013.

La contribució dels serveis a la variació del PIB també és positiva en el conjunt de 2014 –a diferència de l'any anterior– i se situa en un 1,6%, amb un remarkable 2,3% el quart trimestre. Aquest repunt es deu principalment a l'evolució positiva en aquest darrer període de les activitats professionals, el comerç, el transport, l'hostaleria i les activitats artístiques, recreatives i altres serveis (tots amb augments interanuals d'entre el 3 i el 5%).

Pel que fa a l'activitat turística, cal destacar el notable creixement del tràfic aeri (4,5%), que suposa la primera variació interanual positiva des de 2011. A més, el nombre total de visitants i de pernотacions guanyen embranzida el 2014 amb increments d'un 4,5% i un 2,9%, respectivament, superiors als de l'any anterior, d'acord amb l'Enquesta d'Ocupació Hotelera de l'INE.

Tràfic aeri, pernoctacions i nombre de viatgers. Taxa de variació

Preus, salaris, estalvi i crèdit

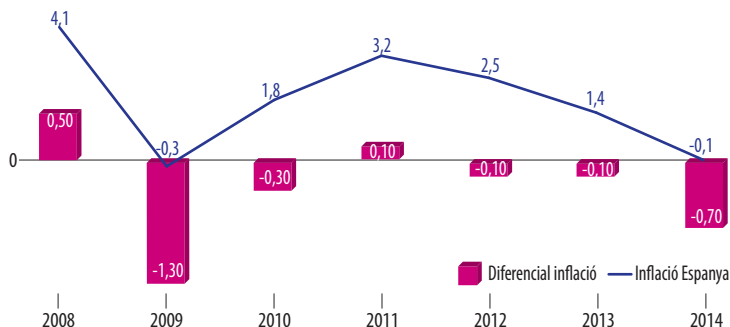
Quant a l'evolució de la inflació, el 2014 l'IPC va enregistrar una variació mitjana anual del -0,2%, xifra inferior a la de la Unió Europea (0,6%) que eixampla el diferencial negatiu entre ambdues taxes d'inflació respecte a 2013.

Els productes i serveis que més s'han abaratit aquest any han estat les comunicacions (-6,1%) i el lleure i la cultura (-1,4%), seguits del transport (-0,9%). Pel que fa a les variacions positives, els articles de consum que experimenten increments de preus més significatius són el sector de l'ensenyament (1,8%), les begudes alcohòliques i el tabac (1,4%) i l'habitatge (1,3%).

A Espanya, la inflació registra una etapa de moderació històrica des del final de 2013 que s'ha accentuat a mesura que avançava el 2014 fins a arribar a caure un -1,0% el mes de desembre. Entre els factors determinants d'aquest descens destaquen la fortíssima disminució del preu del petroli els darrers mesos de l'any i la moderació dels costos laborals.

Pel que fa a la inflació subjacent (és a dir, aquella que no té en compte els preus energètics i el dels aliments no elaborats), en el conjunt de l'any ha experimentat una variació del 0,0% que la situa un punt per sobre de l'IPC general però més d'un punt per sota del valor d'un any enrere.

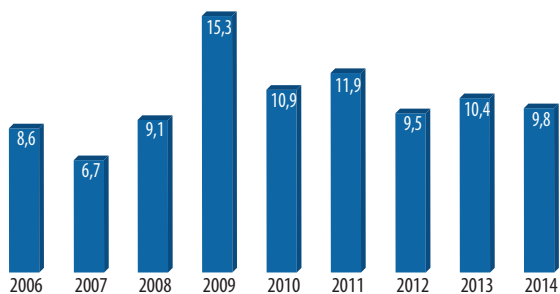
IPC i diferencial d'inflació amb la UE. Mitjanes anuals

Font: INE.

Els salaris pactats en conveni creixen un 0,6% respecte a l'any anterior. Amb tot, els costos laborals totals disminueixen un -0,3% després del lleuger augment de l'any anterior, en el context del procés de devaluació interna que està experimentant l'economia espanyola per la contenció de preus i salaris.

Taxa d'estalvi a Espanya. % sobre la renda disponible

Font: INE

Pel que fa a l'estalvi de les famílies, l'augment significatiu del consum final de les llars durant el 2014 fa que, malgrat l'evolució interanual positiva de la renda disponible (1,4%), la taxa d'estalvi se situï en el 9,8% d'aquesta, 0,6 punts per sota del registre de 2013, xifra que suposa un descens de 5,5 punts percentuals respecte a 2009 (any amb el valor més alt des de l'inici de la crisi).

Finalment, i amb referència al crèdit, la implantació d'un ampli paquet de mesures de política monetària per part del Banc Central Europeu en la da-

rrera part de l'any –que s'espera que generin un impacte expansiu rellevant sobre l'activitat– no ha impedit que en el conjunt de l'exercici el crèdit al sector privat segueixi en descens i tanqui el 2014 sent un 4,1% inferior al de 2013. Amb aquesta dada s'encadenen quatre anys de caigudes del crèdit a famílies i empreses i la proporció de crèdit viu al sector privat se situa en el 162% del PIB –valor similar al de l'any 2006–, mentre segueix avançant el procés de des-
apalancament del sector privat.

Mercat de treball

En el mercat laboral, la millora del comportament de la demanda interna permet iniciar la fase de creació de llocs de treball i el 2014 la Seguretat Social tanca l'any amb 393.842 afiliats més que l'any anterior (2,4%) que suposen el primer increment interanual des de 2007. Un fet molt rellevant que, no obstant això, no ha de fer oblidar que l'ocupació creada es caracteritza per més precarietat, amb salaris en nivells més baixos i una proporció de contractes indefinits sobre els temporals inferior a la dels anys anteriors a la crisi.

L'Enquesta de Població Activa (EPA) del quart trimestre de 2014 situa el nombre d'aturats en 5.457.700 persones, el 23,8% de la població activa, taxa que duplica amb escreix la mitjana europea (10%). Cal remarcar que aquesta xifra suposa un descens de 477.900 aturats i un -8% respecte al quart trimestre de 2013 –la segona reducció interanual més elevada en un quart trimestre des de l'any 2006–, després d'un procés de crisi que ha augmentat el nombre d'aturats en més de tres milions de persones.

Per sexes, la taxa d'atur femenina supera la masculina (24,9% i 22,9%, respectivament), tot i que hi ha més homes en atur en termes absoluts. Pel que fa a la durada de la situació d'atur, el nombre de persones que fa més d'un any que no troben feina s'incrementa fins al 61,4% dels aturats, mentre que, amb referència a la distribució dels aturats per edats, la taxa d'atur juvenil (de 16 a 24 anys) se situa en el 51,8%. Cal remarcar que el quart trimestre de 2014 l'atur disminueix en tots els grans sectors de l'economia, amb l'única excepció de l'agricultura, respecte al mateix període de l'any anterior.

Per comunitats autònomes, les reduccions absolutes més importants del nombre d'aturats es produeixen a la Comunitat Valenciana i Catalunya (amb 98.900 i 83.000 menys, respectivament), seguides de la Comunitat de Madrid i Andalusia. La resta de comunitats experimenten descensos més moderats d'aquest indicador, amb excepció del País Basc, on augmenta lleugerament (700 persones més).

Quant a la taxa d'atur, es mantenen les fortes diferències territorials entre els valors més baixos, que corresponen a Navarra i el País Basc (14,9 i 16,6%, respectivament), i els més elevats, registrats per Andalusia i Canàries (34,3% i 31,1%, respectivament), que equivalen a més del doble dels anteriors.

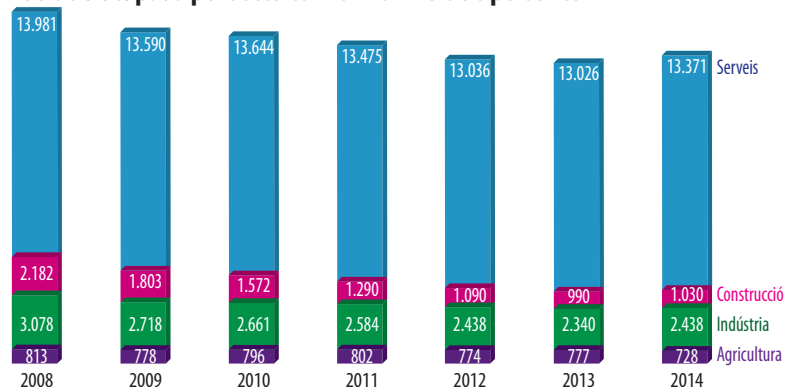
Ocupats i aturats a Espanya. En milions de persones

Font: EPA (INE)

Pel que fa a la població activa, torna a descendir el 2014 i ho fa en 44.100 persones –una disminució d'intensitat molt inferior a la que va experimentar el 2013–, en un context en què les expectatives desfavorables del mercat laboral espanyol empenyen part de la població a treballar pel seu compte, buscar feina en altres països o, en el cas de la població estrangera, retornar al seu país d'origen.

Població ocupada per sectors. IV trim. Milers de persones

Quant a la població ocupada, l'EPA indica un augment d'un 2,5% respecte a l'últim trimestre de 2013 (433.900 persones més) que reflecteix la creació neta de llocs de treball a Espanya per primera vegada des de 2007. L'ocupació creix en tots els sectors menys a l'agricultura i la indústria és l'activitat més afavorida (4,2%), seguida de la construcció (4,0%) i els serveis (2,6%).

El quart trimestre de 2014, la majoria de les comunitats autònomes van guanyar ocupació i es van situar significativament per sobre de la mitjana espanyola en termes de variació interanual les illes Balears (5,2%), la Comunitat de Madrid (4,6%) i Andalusia (4,3%). Catalunya, per la seva part, és la quarta comunitat autònoma on més ocupació es crea respecte a l'any anterior, amb un augment interanual de l'1,6%, mentre que Galícia, Astúries i Castella-La Manxa registren descensos moderats d'aquest indicador.

Dèficit i deute

A Espanya, el saldo pressupostari de les administracions públiques se situa en el -5,8% del PIB el 2014, mentre que si no es tenen en compte les ajudes destinades a institucions financeres en el marc de la reestructuració del sector bancari el dèficit assoleix el 5,7% del PIB. La moderació de la despesa pública i l'augment dels ingressos tributaris han aconseguit situar el dèficit per sota de l'objectiu fixat per la Comissió Europea (el 5,8% del PIB).

Saldo pressupostari i deute públic

Font: Ministerio de Hacienda y AAPP. *Avanç

De tota manera, segueix creixent el deute públic, que a final d'any se situa en un 97,7% del PIB (més d'1.033.000 milions d'euros), el valor més elevat de

la història recent i més de 2,5 vegades el valor de l'any en què es va iniciar la crisi. Aquesta ràtio supera les del conjunt de la Unió Europea i la zona euro (86,8% i 91,9% del PIB, respectivament), i cal tenir present que la baixa taxa d'inflació dificulta que la ràtio d'endeutament disminueixi, ja que l'única forma d'aconseguir-ho en aquestes condicions es amortitzant el deute, mentre que en èpoques d'expansió econòmica s'estima que un 75% de la disminució de la ràtio d'endeutament es deu a la inflació.

Pel que fa a la distribució del dèficit pressupostari de les administracions públiques el 2014 per nivells de govern, l'encapçala l'Administració central (-3,7%), seguida de les comunitats autònomes (-1,7%) i la SS (-1,1%).

Les corporacions locals són les úniques que aconsegueixen tancar l'any amb superàvit (+0,5%) i només les comunitats autònomes incrementen el nivell de dèficit de l'any anterior.

Capacitat o necessitat de finançament. En % del PIB (PM)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 (P)	2014 (A)
Adm. Central	1,28	-2,89	-9,12	-4,79	-3,43	-7,83	-4,69	-3,65
CCAA	-0,24	-1,71	-2,01	-3,72	-5,10	-1,84	-1,52	-1,66
Corporacions locals	-0,31	-0,48	-0,55	-0,65	-0,79	0,31	0,52	0,53
Seguretat Social	1,27	0,66	0,72	-0,23	-0,10	-0,96	-1,11	-1,06
Total	2,00	-4,42	-10,96	-9,39	-9,42	-10,32	-6,79	-5,83

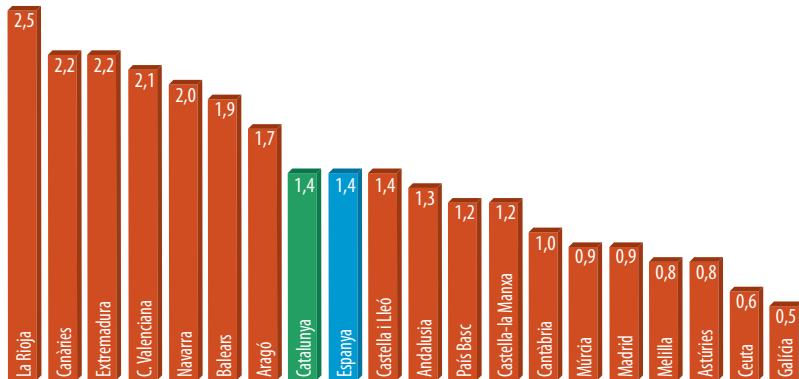
Font: IGAE. Ministeri d'Hisenda y Administracions Públiques

Distribució del PIB per comunitats autònomes

La comptabilitat regional d'Espanya de 2014 revela que totes les comunitats autònomes registren taxes positives d'evolució del PIB, en contrast amb el descens generalitzat de l'any anterior. Amb augments superiors a la mitjana espanyola (1,4%) destaquen la Rioja, Canàries, Extremadura, la Comunitat Valenciana, Navarra, les illes Balears, i Aragó; mentre que els creixements més modestos corresponen a Galícia, Astúries, Madrid i Múrcia (amb registres inferiors al +1%), mentre que Catalunya presenta el mateix registre que la mitjana espanyola.

Pel que fa al PIB per habitant de l'any 2014, la mitjana espanyola se situa en 22.780 euros, xifra inferior a la mitjana de la Unió Europea (27.300 euros) i amb una variació interanual del +1,2%. La Rioja és la comunitat autònoma que registra la millor evolució interanual d'aquest indicador (+2,4%).

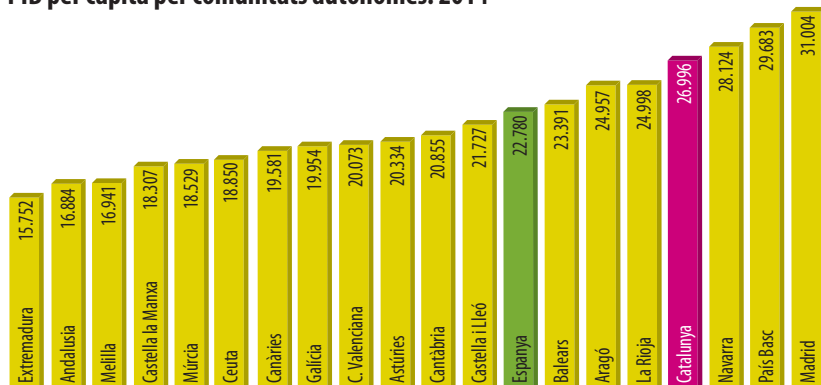
Variació interanual del PIB 2014*. Comunitats autònomes. En %

Font: INE. *2014(1ª E)/2013(P)

Set comunitats autònomes superen el PIB per càpita d'Espanya, entre les quals Madrid encapçala la classificació amb 31.004 euros, seguida del País Basc i Navarra, mentre que Catalunya ocupa el quart lloc amb un PIB per càpita de 26.996 euros (que se situa un 18,5% per sobre de la mitjana de l'Estat). D'altra banda, es manté la dispersió en la distribució regional d'anys anteriors atès que el PIB per càpita de la comunitat amb l'indicador més elevat (Madrid) gairebé duplica el d'Extremadura, que ocupa la darrera posició del rànquing.

PIB per càpita per comunitats autònomes. 2014*

Font: INE. *Primera estimació.

L'economia catalana el 2014

Evolució del producte interior brut

Després de sortir de la recessió l'any anterior, l'economia catalana experimenta una evolució positiva de l'activitat¹ els quatre trimestres de 2014 i tanca l'exercici amb un creixement interanual del producte interior brut del 1,5% que suposa el millor resultat des de 2007.² L'evolució de l'activitat el 2014 mostra una clara tendència a la millora, ja que el PIB passa d'un augment interanual del 1,1% el primer trimestre a un creixement del 1,9% el quart i s'emmarca en un context també caracteritzat per l'inici de la recuperació als àmbits espanyol i europeu.

Evolució del PIB Catalunya per sectors. Variació anual (%)

	2013				2014			
	I trim.	II trim.	III trim.	IV trim.	I trim.	II trim.	III trim.	IV trim.
PIB	-1,7	-0,9	-0,2	0,4	1,1	1,5	1,4	1,9
Agricultura	-0,4	12,1	17,6	16,3	6,9	0,9	-1,6	-1,7
Indústria	1,2	3,7	3,8	4,5	3,2	2,4	0,1	0,4
Construcció	-9,7	-9,4	-7,2	-5,9	-6,2	-2,1	-0,7	2,9
Serveis	-1,5	-1,4	-0,7	-0,2	1,0	1,7	2,0	2,4
Impostos nets s/ productes	-4,8	-2,8	-2,1	-1,3	0,8	0,2	0,8	1,2

Nota: dades corregides d'estacionalitat. Font: Idescat a partir de dades de l'INE.

L'evolució global de l'economia catalana el 2014 ha tingut com a motors principals la demanda interna i l'exportació de béns i serveis. La demanda interna presenta una aportació positiva a l'evolució del PIB català (2,6%) per primera vegada des de 2007 gràcies al bon comportament tant del consum públic i privat com –especialment– de la formació bruta de capital.

Per la seva banda, el 2014 el sector exterior canvia el signe de la seva aportació a la variació del PIB a causa de l'augment de les importacions (8,1%) –impulsades per la recuperació del consum de les llars i la inversió en béns d'equipament– i supera amb escreix el de les exportacions (4,2%), cosa que es tradueix en el primer saldo exterior negatiu en set anys (-0,9%).

Un dels factors explicatius de l'expansió de la demanda interna –que experimenta la primera variació interanual positiva des de 2007– és el canvi de tendència tant del consum públic com del privat. Efectivament, l'augment de l'ocupació –amb el seu impacte beneficiós sobre les rendes familiars–, la mo-

¹ En termes intertrimestrals.

² Durant tots els anys intermedis l'evolució del PIB ha estat negativa, llevat de la lleu recuperació de 2010.

deració de la inflació i la millora de la confiança dels consumidors han animat el consum de les llars (2,5%), mentre que el consum públic es recupera lleugerament (1,2%) després de tres anys de caigudes associades al procés d'ajust fiscal i pressupostari.

PIB a Catalunya. Components de la demanda

Variació anual (%)	2007	2011	2012	2013	2014
Demanda interna	4,8	-3,2	-4,1	-3,3	2,6
Consum privat	3,5	-1,5	-3,2	-3,0	2,5
Consum públic	7,7	-1,3	-1,8	-4,3	1,2
Formació bruta de capital	5,9	-9,0	-8,8	-3,4	4,3
Béns d'equipament i altres	11,9	-4,7	-6,4	-0,4	10,0
Construcció	2,2	-12,9	-14,6	-7,4	-3,6
Saldo exterior	-0,5	2,7	3,3	1,1	-0,9
Exportacions	4,6	6,2	3,0	2,6	4,2
Importacions	5,2	-2,8	-7,5	-0,6	8,1
PIB	3,2	-0,5	-1,9	-0,6	1,5

Nota: dades d'estacionalitat corregides. Unitats: % variació interanual. El saldo exterior inclou el saldo amb l'estranger i amb la resta d'Espanya i equival a l'aportació al creixement. Font: Idescat.

Amb tot, el component de la demanda interna amb una evolució més favorable és la inversió en capital fix, que experimenta un increment notable (4,3%) després de sis anys de fortes disminucions. Dins d'aquesta tendència destaca especialment el dinamisme de la inversió en béns d'equipament, que creix un 10,0% en termes interanuals gràcies a la millora de les expectatives, mentre que la inversió en construcció, tot i tancar l'any amb una xifra negativa (-3,6%), evidencia un ràpid redreçament en el transcurs de l'exercici.

Des de la perspectiva de l'oferta, cal assenyalar que el 2014 tots els sectors, excepte la construcció, experimenten un creixement positiu del PIB, en contrast amb la tendència decreixent predominant els anys anteriors. Cal destacar l'evolució favorable del PIB dels serveis (1,8%), mentre que la indústria perd embranzida respecte a 2013 (amb una variació interanual del 1,5%) i la construcció modera sensiblement la seva caiguda (-1,6%).

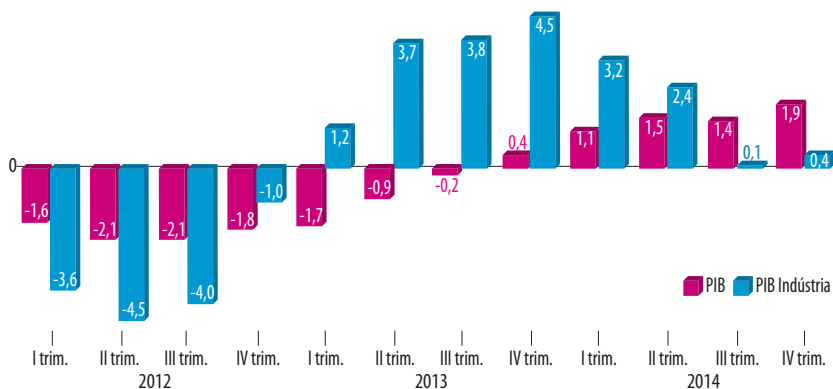
La indústria catalana confirma la tendència ascendent que ja va mostrar el 2013 i experimenta creixements positius del VAB en tots els trimestres de l'any. De tota manera –i dins d'aquesta evolució globalment positiva– a la segona part de l'exercici desaccelera l'augment, amb increments molt modestos del VAB (0,1 i 0,4%, respectivament) els dos últims trimestres de 2014.

L'Enquesta de Clima Empresarial de 2014 també reflecteix la millora de la mar-

xa de negocis de la indústria i, a diferència dels anys anteriors, tanca l'exercici amb un saldo en conjunt favorable (amb un 25,6% de respostes positives i el 21,1% de negatives el quart trimestre).

Per subsectors destaca l'evolució d'alimentació, begudes i tabac, d'una banda, i de maquinària, equips mecànics, elèctrics, informàtics, electrònics i òptics, de l'altra, ambdós amb saldos positius al voltant de 11 punts percentuals.

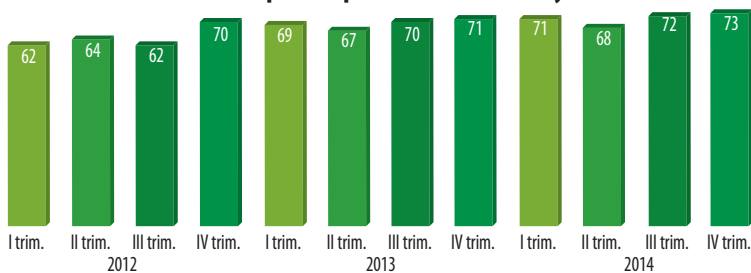
Evolució del PIB industrial. En %

Font: Idescat amb dades de l'INE

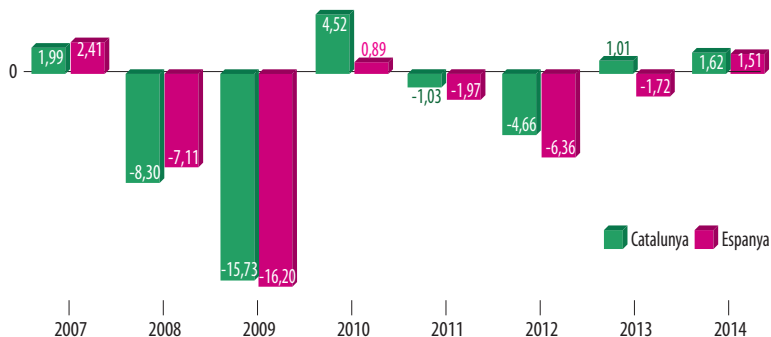
Així mateix, la utilització de la capacitat productiva –que suposa un indicador avançat rellevant de l'activitat industrial– evoluciona a l'alça a partir del segon trimestre i se situa en el 73% el quart trimestre de 2014, el valor més elevat dels darrers quatre anys.

Grau d'utilització de la capacitat productiva a Catalunya

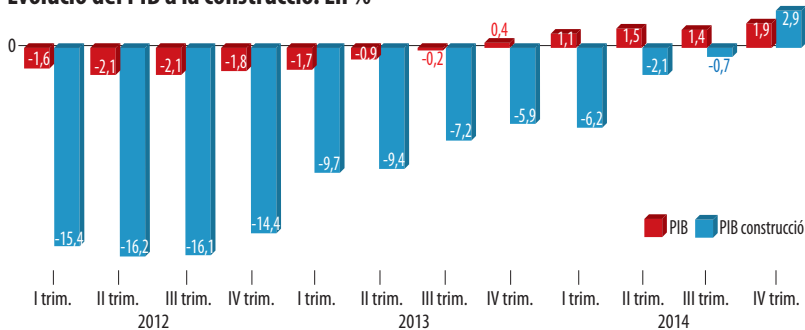
Font: Informe de Conjuntura Catalana de la Cambra de Comerç de Barcelona.

Evolució de l'índex de producció industrial (IPI)

L'evolució de l'índex de producció industrial (IPI) mostra un creixement (1,6%) en el conjunt de 2014 que intensifica la tendència positiva de l'any anterior. Catalunya obté així un creixement interanual de la producció industrial similar al d'Espanya i Alemanya i superior als de la zona euro, França i Itàlia. En el desglossament per branques, la variació interanual de l'IPI presenta una evolució especialment positiva en l'electrònica (10,9%), els productes minerals no metàl·lics (8,1%) i el material de transport (6,3%), mentre que aquest indicador es redueix a la indústria farmacèutica (-5,6%), les activitats de subministrament d'aigua (-6,6%) i les relacionades amb l'energia (-4,6%).

Evolució del PIB a la construcció. En %

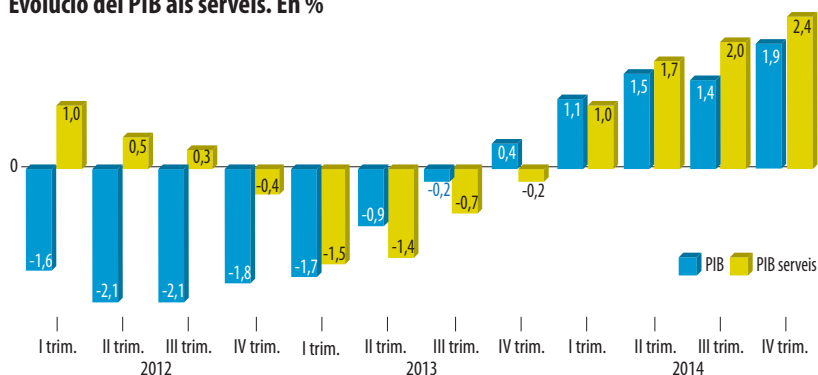
Font: Idescat a partir de dades de l'INE.

Després del dur procés d'ajust que va iniciar a mitjan 2008, el sector de la construcció ha millorat el seu comportament durant 2014 fins a assolir un

creixement interanual positiu i rellevant (2,9 %) el quart trimestre. La variació del seu PIB en el conjunt de l'any encara és negativa (-1,6%), però suposa la xifra més moderada des de 2007. El subsector residencial és el que ha fet el tomb més destacat, amb augments de la compravenda d'habitatges de segona mà, els crèdits hipotecaris a l'habitatge i la construcció d'habitatges nous.

Els serveis són el gran sector que experimenta un creixement més gran del PIB (1,8%) al llarg de 2014, en contrast amb el retrocés de 2013.

Evolució del PIB als serveis. En %

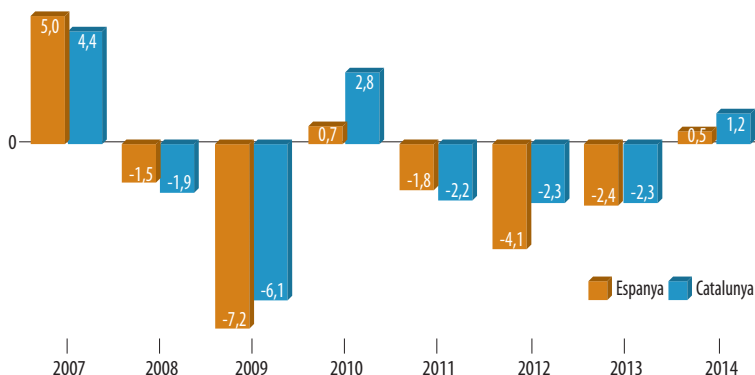
Font: Idescat a partir de dades de l'INE.

L'augment del pes específic del sector en l'economia catalana els darrers anys es tradueix en una elevada correlació entre l'evolució de la seva activitat i la del PIB català global durant l'any 2014.

L'evolució del terciari mostra una progressió gradual al llarg de l'any que ha permès passar d'un creixement interanual del +1% el primer trimestre fins al 2,4% del darrer. Aquesta tendència positiva es fa especialment palesa en els serveis de mercat, on el PIB assoleix l'augment més gran des de 2007 (amb una variació interanual del 2,1%), mentre que en els serveis de no-mercat (administració pública, educació, sanitat, etc.) aquest indicador experimenta un increment força més moderat (0,3%), que de tota manera suposa una millora després de dos anys d'intens impacte de les polítiques de consolidació fiscal.

En el cas del comerç minorista, el comportament de les vendes millora sensiblement a la segona part de l'any –com ho fan també la confiança dels agents i l'ocupació–, de manera que l'indicador tanca el 2014 amb la primera variació interanual positiva en quatre anys (1,2%), un resultat que supera el del conjunt d'Espanya en 0,7 punts percentuals.

Índex general de vendes* del comerç minorista. Variació interanual en %

Font: Idescat. * A preus corrents.

En aquest context conjuntural de millora, l'activitat turística es confirma novament com un dels motors de l'economia catalana, i tanca el 2014 amb màxims històrics de visitants i pernотacions hoteleres (16,7 i 50 milions, respectivament) i un increment del 7,9% de la despesa del turisme estranger. A diferència dels anys anteriors, el turisme domèstic experimenta una evolució positiva (amb un augment interanual de les pernотacions hoteleres del 8,1%), més dinàmica que la del conjunt d'Espanya (3,5%) i la del turisme l'estranger, on aquest indicador es redueix lleugerament (-0,9%).

En conjunt, des de l'òptica de l'oferta, l'evolució de l'economia catalana el 2014 posa de manifest la seva recuperació respecte als anys anteriors, amb un comportament especialment favorable del terciari (1,8%), una evolució lleugerament més moderada de la indústria i una millora sensible dels indicadors de la construcció que li permeten assolir un creixement interanual positiu el quart trimestre.

Segons les perspectives macroeconòmiques per a 2015 i 2016, s'espera que Catalunya obtingui un creixement aproximat del 2,7% i el 3%, respectivament, després de mantenir un ritme d'acceleració de l'activitat alt i continuat. Una evolució favorable que impulsaran el consum privat, la inversió –en un clima de més confiança dels agents– i factors externs com el baix preu del petroli, la depreciació de l'euro i la política d'expansió monetària del BCE.

Comerç exterior

Els darrers anys, el sector exterior s'ha erigit en un dels principals motors d'activitat a l'economia catalana i ha fet una aportació sistemàticament positiva al creixement del PIB al llarg del període de crisi 2008-2013. Aquest paper dinamitzador es va fer especialment palès en el bienni 2010-2011, en què les exportacions van experimentar augments de dos dígits i el saldo exterior va permetre compensar la contracció de la demanda interna i assolir increments globals del PIB català.

L'any 2014,³ en canvi, tot i que les exportacions creixen un 3,1%, les importacions augmenten de forma més acusada (8,2%), fet que provoca que el dèficit comercial s'incrementi més del 40% respecte a 2013 i la taxa de cobertura, que havia experimentat una notable millora des de 2007, retrocedeixi fins al 83%.

Les exportacions de béns de les empreses catalanes han augmentat un 3,1% durant l'any 2014, amb un volum superior a 60.000 milions d'euros que representa la quarta part del total espanyol i confirma el Principat com a líder del rànquing exportador estatal. Cal assenyalar que l'augment de les vendes a l'exterior s'ha concentrat en el comerç comunitari, en particular el destinat a països de la UE que no pertanyen a l'Eurozona (12,5%), i també en les adreçades als mercats d'Àsia (6,6%) i Amèrica del Nord (5,9%).

El 2014, prop del 60% de les exportacions industrials de les empreses catalanes (més de 33.800 M€) corresponen a béns d'alt o mitjà-alt contingut tecnològic. Les vendes a l'exterior d'aquest conjunt de productes creixen un 2,0% en termes interanuals gràcies a l'evolució favorable tant de les de béns de nivell tecnològic alt (5,2%) com de les de nivell mitjà-alt (1,4%).

Exportacions de productes industrials a Catalunya segons contingut tecnològic

En milions d'euros	2013	2014	% s/ total	Var. 2014-13
Nivell tecnològic alt	5.306,4	5.581,2	9,8	5,2%
Nivell tecnològic mitjà alt	27.834,5	28.236,8	49,6	1,4%
Total nivell tecnològic alt i mitjà-alt	33.140,9	33.818,0	59,5	2,0%
Nivell tecnològic mitjà baix	7.892,8	7.881,7	13,9	-0,1%
Nivell tecnològic baix	14.522,7	15.173,9	26,7	4,5%
Exportacions de productes industrials	55.556,5	56.873,5	100,0	2,4%

Font: Idescat.

El 2014, les importacions catalanes s'incrementen per primera vegada en tres anys com a conseqüència de l'augment de la demanda interna, i assoleixen

³ Amb dades provisionals.

un volum de 72.589 M€. L'augment d'aquest indicador al Principat (8,2%) és superior al que experimenta al conjunt d'Espanya (5,7) i el situa en un nivell similar al de 2011.

El 58,3% de les importacions industrials de les empreses catalanes de 2014 corresponen a béns d'alt o mitjà-alt contingut tecnològic. Les compres a l'exterior d'alt i mitjà-alt contingut tecnològic incrementen el seu valor (7,4%) gràcies a l'impuls tant de les de nivell alt (8,6%) com de les de contingut tecnològic mitjà-alt (7,1%).

Inversió estrangera

La inversió estrangera productiva⁴ a Catalunya ha estat de 2.968,4 M€ l'any 2014, la qual cosa suposa un decrement interanual del 15,8%, el quart millor any de la sèrie històrica i un valor lleugerament superior a la mitjana dels últims 15 anys.⁵ La caiguda que experimenta la IED a Catalunya, deguda en part a la comparació amb el bon resultat de 2013, contrasta amb l'augment experimentat a l'àmbit estatal, on aquest indicador registra un augment del 9,8% respecte a 2013 i és similar a la que experimenta la IED al conjunt del món desenvolupat (-14%).⁶

Pel que fa a la inversió estrangera bruta total a Catalunya, incloent-hi els ETVE, se situa en 3.280,6 M€ el 2014, un 15,4% menys que l'any anterior.

Amb aquests resultats, l'any 2014 la inversió estrangera bruta productiva a Catalunya representa un 16,8% de la realitzada a Espanya, un registre 5,1 punts percentuals inferior al valor de 2013 (22%). En el cas de la inversió bruta total, el pes relatiu de Catalunya se situa en el 17,3%.

Inversió estrangera a Catalunya. Milions d'euros

	2013	2014	Var. 2014-13	Pes Cat/Esp 2014
Inversió bruta total	3.876,3	3.280,6	-15,4%	17,3%
-Inv. bruta sense ETVEs	3.527,3	2.968,4	-15,8%	16,8%
-Inv. bruta en ETVEs	349,0	312,3	-10,5%	24,1%

Font: Datainvox, Ministeri d'Economia i Competitivitat.

El 2014 la Unió Europea genera novament la major part de la IED a Catalunya (el 62,1% del total, més de 1.800 milions d'euros), mentre que Amèrica Lla-

4 Es considera inversió productiva la que no té en compte els ETVE, que són societats establertes a Espanya, l'objectiu de les quals és la tinença d'accions de societats estrangeres. Les operacions d'aquests tipus de societats suposen la transferència dins d'un mateix grup empresarial. L'existència de les ETVE obeeix a estratègies d'optimització fiscal dins del mateix grup.

5 En termes nominals.

6 Segons les previsions d'UNCTAD (2015), Global Investment Trends Monitor, núm. 18.

tina, Àsia i Oceania representen el 19,1% i l'11,7% del total, respectivament. Respecte a 2013, les inversions procedents d'Amèrica Llatina, Àsia i Oceania dupliquen àmpliament el seu volum (amb variacions interanuals de +192,5 i 132,9%, respectivament), mentre que entre les evolucions desfavorables destaca la caiguda de la inversió procedent d'Amèrica del Nord (-84,8%). Pel que fa a la inversió procedent de la UE, manté un pes relatiu molt similar al de 2013 després de reduir el seu volum en un -16% en termes interanuals.

Pel que fa a la composició sectorial de la inversió estrangera productiva a Catalunya el 2013, destaca el pes de la construcció, que concentra més del 20% del total i supera els 600 milions d'euros, seguida pel comerç i reparacions (19,1%) i l'aigua, sanejament i residus (14,1%). La construcció i el comerç i reparacions també són també els sectors que experimenten els augments més grans d'IED respecte a l'any anterior –tant relatius com absoluts–, mentre que entre les branques amb reduccions destaca la forta caiguda de la inversió adreçada a la indústria manufacturera (-84%), que el 2013 va captar prop del 40% de l'IED del Principat.

Innovació

L'any 2013,⁷ la despesa en innovació empresarial a Catalunya va assolir un volum de 3.095,2 milions d'euros i va disminuir un -6,5% en termes interanuals. Es tracta de la cinquena reducció d'aquest indicador des de 2008, que situa el seu valor absolut⁸ en un nivell similar al de 2004.

Despesa en activitats innovadores. 2013. Milions d'euros

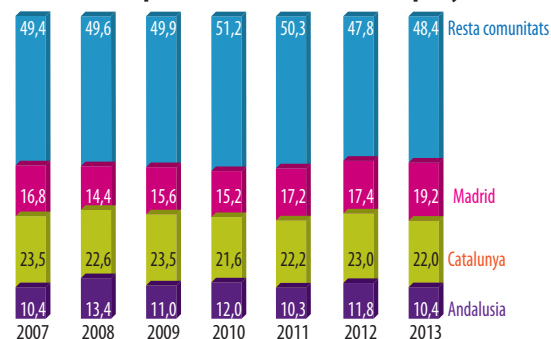
	Catalunya			Espanya			Pes Cat/Esp 2013
	2012	2013	Var. 2013-12	2012	2013	Var. 2013-12	
Despesa	3.312,0	3.095,2	-6,5%	13.410,3	13.233,3	-1,3%	23,4%

Catalunya es manté, el 2013, com la comunitat autònoma amb un nombre més gran d'empreses que fan activitats innovadores a Espanya, amb 3.551 companyies que representen més de la cinquena part (22%) del total estatal i la situen 2,8 punts percentuals per sobre del valor la Comunitat de Madrid, la segona regió en aquest indicador. El pes del Principat s'ha mantingut entre el 20 i el 25% els darrers sis anys, però disminueix 1 punt respecte a 2012.

⁷ Darrera dada disponible.

⁸ En euros corrents.

Nombre d'empres innovadores. % s/Espanya

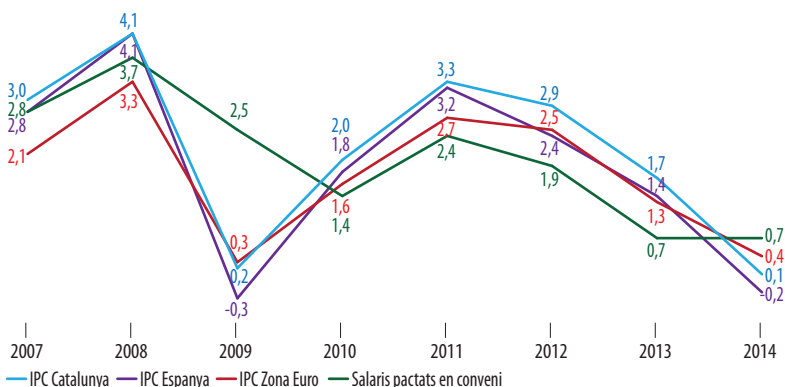

Font: INE.

El 2014 Catalunya encapçala el rànquing espanyol de sol·licituds dels models d'utilitat amb el 23,5% del total i és tercera en el de nombre de patents amb un pes del 17%. Amb relació a 2013, les sol·licituds de models d'utilitat experimenten una millora del 7,8% respecte a l'any anterior, mentre que les de patents evolucionen desfavorablement amb un decrement del -7,2%.

Preus, salaris i crèdit

Salari pactats en conveni i preus de consum. Variació anual (%)

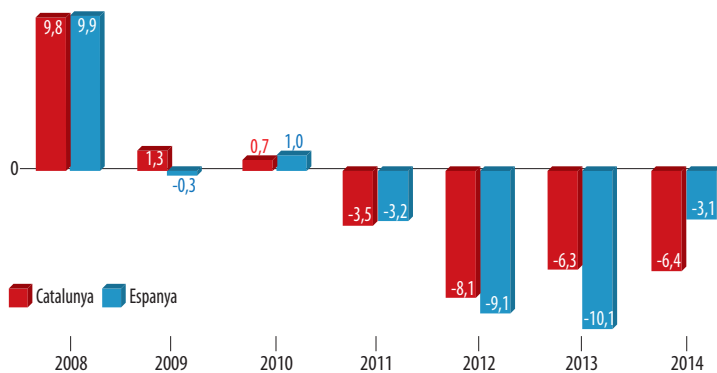

La inflació registra una etapa de moderació històrica des del final de 2013, que s'ha accentuat a mesura que avançava 2014 fins a arribar a caure un -0,7%

el mes de desembre a l'economia catalana. Entre les principals causes del descens de la inflació destaquen la forta disminució del preu del petroli els darrers mesos de l'any i la moderació dels costos laborals.

Aquest escenari de contenció dels preus fa que la inflació mitjana anual de 2014 a Catalunya (0,1%) sigui la més baixa de la sèrie històrica, tot i superar lleugerament la mitjana espanyola (-0,2%). La mitjana anual de l'IPC subjacent a Catalunya el 2014 s'ha situat al voltant del 0,4%, el registre més baix de la sèrie estadística disponible, mentre que l'IPC harmonitzat del Principat coincideix amb l'IPC i se situa 5 dècimes per sota del de la Unió Europea. Durant l'any 2014 s'han registrat 205 convenis col·lectius a Catalunya, que han pactat un increment salarial del 0,66%, lleugerament inferior al de 2013 (+0,70%) i superior a la inflació mitjana anual (0,1%). La situació conjuntural, juntament amb els canvis que ha comportat la reforma laboral, han provocat una reducció substancial del nombre d'empreses, sectors i treballadors afectats per convenis fins a situar-los en 159, 46 i 469.924, respectivament.

Crèdit de les entitats de dipòsit. Variació interanual del saldo viu (%)

Font: Indicadors de Conjuntura Econòmica, maig de 2015. Departament d'Economia i Coneixement.

Segons el Banc d'Espanya, el saldo viu del crèdit en mans dels sectors residents a Catalunya s'ha reduït un -6,4% en termes interanuals el 2014, una disminució similar a la de 2013 i més acusada que la que experimenta el conjunt d'Espanya. No obstant aquest resultat global, que dona continuïtat a la situació de contracció creditícia iniciada el 2011, és previsible que l'ampli conjunt de polítiques expansives aprovades en aquest període pel president del Banc Central Europeu contribueixi a una inflexió positiva de la seva evolució el 2015.

Dèficit i deute públics

El saldo pressupostari de l'administració autonòmica a Catalunya se situa en -2,58%⁹ del PIB de 2014, resultat superior al dels dos anys anteriors (-1,96% el 2013 i -2,24% el 2012) i que suposa el primer retrocés després d'anys de reducció continuada del dèficit. Així doncs, l'esforç d'austeritat pressupostària desenvolupat pel Govern català des de l'inici de la crisi –amb una reducció significativa de la despesa en àmbits com la sanitat i l'educació– no han estat suficients per complir el límit de dèficit de l'1% per a 2014 establert per a les comunitats autònomes en el marc del Consell de Política Fiscal i Financera, mentre persisteix un intens debat sobre l'actual orientació de les polítiques públiques i el seu impacte social.

El deute públic de Catalunya segueix l'evolució ascendent experimentada des de 2007 i assolix el 32,3% del PIB, un valor 2,9 punts superior al de l'any anterior que suposa el màxim de la sèrie disponible. Aquest endeutament és molt inferior al de l'Estat espanyol, que es troba al voltant del 100% del PIB, però pel que fa a les comunitats autònomes se situa com la tercera quant a endeutament respecte a la seva economia, superada tan sols per la Comunitat Valenciana (37,6%) i Castella-la Manxa (34,0%).

⁹ Intervenció General de l'Administració de l'Estat, Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques

Economia de la ciutat

Evolució general

L'economia de la ciutat de Barcelona, igual que la catalana i l'espanyola, ha participat del procés de recuperació de l'activitat econòmica i del mercat de treball durant l'any 2014 amb una millora de la confiança que ha generat una evolució positiva de la demanda interna, la recuperació del consum públic i de les llars i l'augment de inversió empresarial després d'anys de descens durant la crisi.

La bona evolució dels indicadors interns s'acompanya dels resultats positius dels sectors més internacionalitzats de l'economia de l'àrea de Barcelona que els últims anys de crisi han dinamitzat l'economia de la ciutat, com ho mostren la continuïtat del creixement de les exportacions, els notables increments de l'activitat turística i de l'aeroport –amb un nou màxim històric de passatgers– i la bona evolució del trànsit de mercaderies al port.

En aquest context, l'Enquesta de Clima Empresarial de l'Àrea Metropolitana de Barcelona reflecteix una millora notable de la marxa del negoci al llarg de 2014, tot i que encara és globalment desfavorable, la moderació dels preus, la millora de l'ocupació a partir del segon trimestre i l'evolució positiva de la inversió. D'altra banda, la creació de noves empreses augmenta respecte a 2013 i ja encadena quatre anys consecutius d'increment.

Cal destacar especialment que l'any 2014, a Barcelona, la creació d'ocupació neta guanya embranzida i l'atur disminueix sensiblement. Malgrat aquesta evolució favorable, el mercat laboral segueix plantejant grans reptes, com ara el pes de l'atur de llarga durada, la disminució de la població activa o la precarietat de molts dels nous llocs de treball.

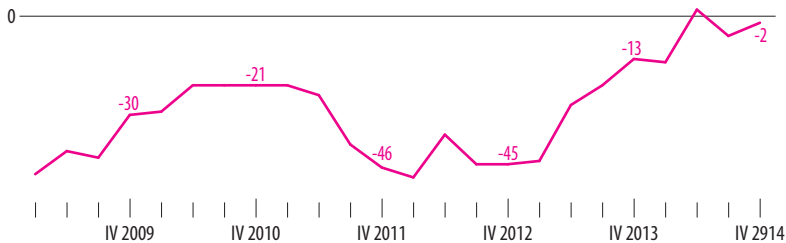
D'altra banda, Barcelona continua ben posicionada en el context internacional i europeu com a ciutat amb una marca global i una bona reputació que la fan atractiva per als negocis, l'emprenedoria i la inversió estrangera, la captació de talent i la producció científica, així com per la cultura i la qualitat de vida que ofereix. En aquest aspecte, cal remarcar el seu posicionament en dos nous rànquings: el 2014 se situa en el top 20 de ciutats més segures del món segons The Economist i també destaca el seu recent posicionament com a primera Smart City Global el 2015 segons la consultora Juniper Research.

Clima empresarial

Segons l'Enquesta de Clima Empresarial, el 2014 la marxa dels negocis a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) millora notablement respecte a l'any anterior, tot i que continua sent lleugerament desfavorable, la qual cosa posa de manifest la recuperació econòmica impulsada per l'evolució positiva de la demanda interna –especialment del consum de les famílies– i l'estabilitat en els bons resultats de l'exportació.

En l'evolució trimestral destaca el saldo positiu de la marxa dels negocis el segon trimestre, el primer des de l'inici de la sèrie l'any 2009. Quant al quart trimestre de 2014, el 25% dels empresaris assenyalen que la marxa dels negocis ha estat negativa, mentre que el 23% consideren que ha estat favorable, amb un saldo resultant que suposa el segon millor registre des de l'any 2009 i un registre idèntic al de Catalunya.

Situació de la marxa dels negocis a l'AMB. Saldos en %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat

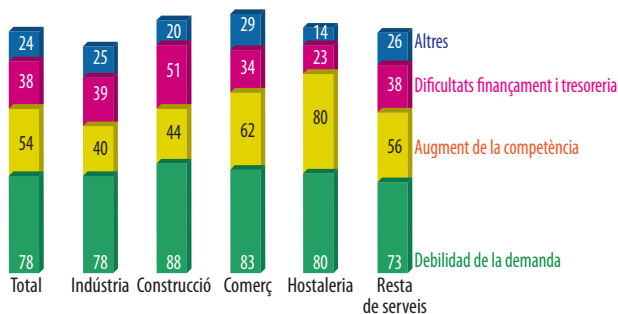
En el conjunt de 2014, tots els sectors registren una millora de la marxa dels negocis, amb un paper destacat del sector de l'hostaleria, que registra un saldo positiu (gràcies als bons resultats del segon i el tercer trimestres) i la resta de serveis perquè el percentatge d'empresaris que qualifica la marxa dels negocis com a favorable iguala el que la qualifica de desfavorable. A la indústria milloren totes les variables i la facturació a l'estranger mostra un saldo lleugerament positiu però no tan elevat com els quatre anys precedents, quan va esdevenir el principal factor impulsor de l'activitat a causa de l'atonía de la demanda interna, mentre que la construcció és el sector que mostra una remuntada més pronunciada i redueix sensiblement el saldo negatiu respecte a 2013.

La inversió realitzada a l'AMB el 2014 registra un saldo lleugerament positiu que constitueix el millor resultat des de l'inici de la sèrie l'any 2009. Aquesta evolució favorable ha beneficiat tots els sectors i es tradueix en un saldo positiu en tots els casos, excepte a la construcció.

La feblesa de la demanda continua sent el factor més esmentat pels empresaris com a limitador de la marxa dels negocis a l'AMB l'any 2014, però perd pes per segon any consecutiu gràcies a l'augment de l'ocupació i el consum privat. Per contra, el segon factor més esmentat pels empresaris, l'augment de la competència, creix i guanya rellevància, mentre que el tercer factor limitador, les dificultats financeres, perd pes respecte als anys precedents.

La millora del clima empresarial durant 2014 es consolida el primer trimestre de 2015 amb el millor resultat sobre la marxa dels negocis des de l'inici de la sèrie l'any 2009 i els empresaris de l'AMB preveuen que la recuperació continuï guanyant embranzida en el segon, especialment a l'hostaleria i el comerç. Les expectatives empresarials sobre la marxa dels negocis a l'AMB són més positives que al conjunt de Catalunya.

Principals factors limitadors de la marxa dels negocis*

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat. *En % de respostes

Teixit i dinàmica empresarial

El 2014 confirma la millora de l'activitat econòmica a Barcelona, ja que – després de l'estabilització de 2013– tant el nombre de treballadors com d'empreses augmenten de forma clara, una tendència que ambdós indicadors mostren també, fins i tot amb més intensitat, a la Regió Metropolitana.

Efectivament, pel que fa als llocs de treball, l'afiliació al conjunt de règims de la Seguretat Social experimenta un creixement (2,3% i 22.687 persones)

que suposa la millor variació interanual en un mes desembre de la sèrie històrica comparable¹⁰ i confirma el procés de creació d'ocupació iniciat l'últim trimestre de 2013. Malgrat la millora del comportament d'aquest indicador, l'increment a Barcelona durant l'any 2014 és inferior al de l'RMB, Catalunya i Espanya (3,1, 2,9 i 2,4%, respectivament) i el procés de destrucció d'ocupació derivat de la crisi situa el nombre d'afiliats en tancar l'any prop del de 2005.

A Barcelona, l'ocupació creix al terciari (2,7%), s'estabilitza a la construcció i disminueix a la indústria (-1,2%), mentre que a l'RMB l'afiliació als tres principals grans sectors creix i mostra una dinàmica millor que a la ciutat.

D'altra banda, el quart trimestre de 2014 Barcelona té un total de 71.573 centres productius i l'RMB 153.115, xifres que suposen una variació interanual del 1,8 i 2,4%, respectivament. Respecte a l'any anterior, els serveis guanyen centres de cotització tant a Barcelona com a l'RMB (amb increments del 2 i 2,5%, respectivament), mentre que la lleugera disminució del nombre d'empreses industrials a Barcelona (1%) contrasta amb l'augment d'aquest indicador a la Regió Metropolitana (1,2%). Des del quart trimestre de 2008, amb la crisi econòmica, la ciutat ha perdut un 6,6% dels centres de cotització.

Nombre d'empreses i treballadors a Barcelona i a l'RMB*

	Barcelona			RMB		
	IV tr. 2013	IV tr. 2014	Var. interanual	IV tr. 2013	IV tr. 2014	Var. interanual
Empreses						
Total	70.317	71.573	1,8%	149.482	153.115	2,4%
Indústria	3.048	3.018	-1,0%	14.678	14.854	1,2%
Construcció	4.087	4.089	0,0%	11.312	11.615	2,7%
Serveis	63.149	64.429	2,0%	123.261	126.398	2,5%
Treballadors						
Total	970.825	993.512	2,3%	1.891.746	1.949.921	3,1%
Indústria	75.333	74.430	-1,2%	263.233	265.533	0,9%
Construcció	29.517	29.533	0,1%	91.253	93.499	2,5%
Serveis	863.642	887.173	2,7%	1.534.357	1.587.929	3,5%

* L'ocupació sectorial recull les dades sectorials d'afiliació als règims general i d'autònoms de la Seguretat Social, i afiliació total al conjunt de règims (inclosos els especials). L'RMB inclou les comarques del Barcelonès, el Baix Llobregat, el Maresme i el Vallès Occidental i el Vallès Oriental.

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona i Departament d'Empresa i Ocupació.

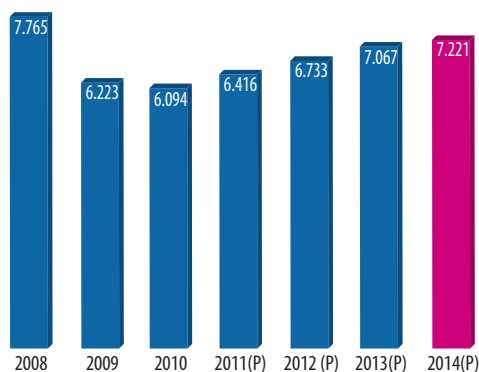
Una altra font de referència, el Directori Central d'Empreses de l'INE, ubica a la ciutat de Barcelona 167.439 empreses el gener de 2014, 72.742 de les quals te-

¹⁰ Que comença el 2006.

nen assalariats i 94.697 no en tenen. Respecte a gener de 2013, la ciutat registra una reducció del teixit empresarial de -1,4%, un resultat lleugerament més desfavorable que els de la província, Catalunya i Espanya (-0,8, -0,7 i -0,9%, respectivament).

Quant a la dinàmica emprenedora, cal destacar que el 2014 a Barcelona s'han constituït 7.221 societats mercantils, la qual cosa suposa la xifra més alta en sis anys i un augment de 2,2% respecte a 2013, mentre que a la província es compten 14.072 societats i aquest indicador experimenta una lleugera disminució interanual (-1%).

Societats mercantils creades a Barcelona ciutat

Font: INE.

Així mateix, el 2014 Barcelona registra la ràtio d'empreses creades per 1.000 habitants (4,1) més elevada de les grans àrees urbanes espanyoles i, igual que la província (2,5), també supera les del conjunt de Catalunya i Espanya (2,3 i 2 respectivament).

D'altra banda, el 2014 es van dissoldre 1.397 societats mercantils a la província, de manera que Barcelona i Sevilla són les grans demarcacions de l'Estat que mostren una reducció interanual més destacada respecte a 2013 (18,9%, en ambdós casos), en un context de descens generalitzat amb intensitat similar a Catalunya (18,2%) però significativament més suau a Espanya (9,3%).

Societats mercantils dissoltes a les principals províncies. 2014

	2014	Pes s/Espanya	Var. 2014-13
Barcelona	1.397	6,23%	-18,9
Madrid	5.286	23,57%	-0,9
València	921	4,11%	3,1
Sevilla	830	3,70%	-18,9
Màlaga	837	3,73%	-6,9
Saragossa	646	2,88%	-11,5
Biscaia	784	3,50%	-1,5
Catalunya	2.460	10,97%	-18,2
Espanya	22.423	100,00%	-9,3

Font: INE.

Pel que fa a la taxa d'activitat emprenedora (TEA),¹¹ l'Informe de Catalunya 2013 del Global Entrepreneurship Monitor la situa en un 6,7% de la població adulta resident a la província de Barcelona, valor superior als de Catalunya (6,6%), Espanya (5,2%) i països com Alemanya, França o Finlàndia. El resultat suposa un augment de 0,2 punts percentuals respecte a la taxa de 2012 i el segon increment d'aquest indicador des de 2007. En la classificació de la TAE per comunitats autònomes d'Espanya, Catalunya ocupa la tercera posició i Barcelona supera la taxa de totes les comunitats excepte la Rioja.

Indústria

Els resultats de l'Enquesta de Clima Empresarial de l'AMB per a la indústria el 2014 mostren una millora en totes les variables analitzades, ja que redueixen el saldo negatiu respecte a l'any precedent i hi destaca la inversió amb un saldo positiu de respostes.

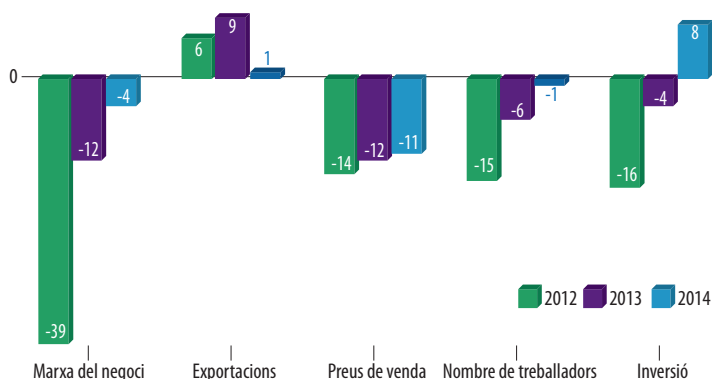
Efectivament, la marxa dels negocis millora a la indústria per segon any consecutiu afavorida pel resultat de l'exportació, que ha estat el factor impulsor de l'activitat industrial durant els darrers anys de la crisi, tot i que el 2014 perd una mica d'intensitat. Pel que fa als preus de venda, aquests han registrat una caiguda molt similar a la de l'any anterior. Així mateix, es registra una millora notable en termes d'ocupació ja que -pel conjunt de l'any- el descens de l'ocupació industrial a l'AMB gairebé es frena.

Ara bé, la millora més notable a la indústria 'ha estat en termes d'inversió i ofereix un saldo positiu notable (un 25% d'empresaris n'assenyala l'augment,

¹¹ D'acord amb l'Informe Executiu Catalunya 2012, la darrera edició disponible. El Global Entrepreneurship Monitor és una font de referència internacional per a l'anàlisi quantitativa i qualitativa de l'emprenedoria.

mentre que un 17% declara una caiguda), que suposa el millor registre de la sèrie estadística disponible i un resultat més favorable que el de Catalunya. La resta d'indicadors de l'Enquesta de Clima Empresarial són millors a Catalunya, amb saldos positius a la marxa dels negocis i l'ocupació.

Evulció de l'activitat industrial a l'AMB. Mitjanes anuals*

Font: Enquesta de Clima Empresarial a l'AMB. Cambra de Comerç de Barcelona i Idescat. *Saldos %

Construcció residencial i mercat immobiliari

El 2014, set anys després de l'inici de la punxada de la bombolla immobiliària, la construcció és el sector que ha registrat una remuntada més pronunciada i el que més ha reduït el saldo negatiu de les variables analitzades a l'Enquesta de Clima Empresarial de l'AMB.

Compravenda d'habitatge 2014

	2014			Variació 2014-13		
	Total	Noves	Segona mà	Total	Noves	Segona mà
Barcelona ciutat	11.663	1.311	10.352	31,9%	-5,9%	39,0%
Barcelona província	30.629	6.884	23.745	7,4%	-13,3%	15,4%
Catalunya	47.113	12.227	34.886	3,8%	-19,2%	15,2%
Espanya	319.389	119.446	199.943	2,2%	-16,9%	18,4%

Font: dades de l'INE.

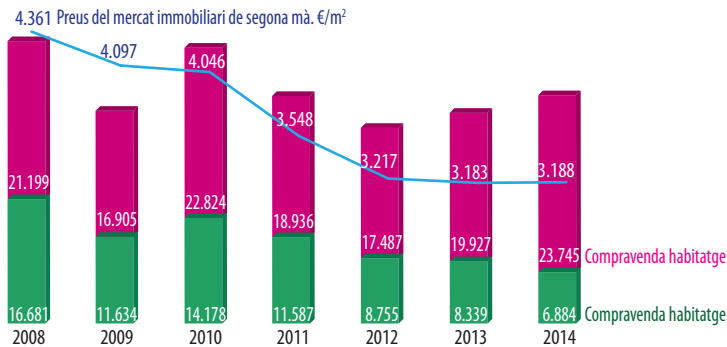
Efectivament, els resultats mostren una reducció a la meitat del saldo d'empresaris que consideren que la marxa dels seus negocis és desfavorable, així com una millora substancial de la inversió, que registra un saldo molt menys negatiu que l'any anterior, i una moderació de la caiguda dels preus de

venta per segon any consecutiu. A més, es modera clarament la destrucció d'ocupació i la tendència es fa més positiva en el transcurs de l'any.

Les taxes positives del VAB de la construcció assolides al final de 2014 i altres dades oficials apunten a una continuïtat de la trajectòria de recuperació de l'activitat constructora, situació que compartiran tant el component residencial com el no residencial.

El subsector residencial és el que ha fet el tomb més destacat. Així, la compravenda d'habitatges a la província de Barcelona se situa per sobre de 30.500 transaccions després d'augmentar un 7,4% en termes interanuals, amb un increment que arriba al 15% al mercat de segona mà. D'altra banda, el nombre d'habitatges iniciats d'obra nova augmenta tant a Barcelona com a l'RMB i a la província (8%, 48% i 39%, respectivament), mentre que entre 2013 i 2014 el sostre previst a les llicències d'obres majors de nova construcció aprovades augmenta un 15,6%.

Mercat immobiliari a Barcelona*

Font: INE i Ajuntament de Barcelona. *Els preus es refereixen a la ciutat de Barcelona, la compravenda a la província de Barcelor

El procés d'ajustament de preus del mercat residencial sembla estar arribant així mateix, a la seva fi: el desembre de 2014 el preu de compra d'habitatge de segona mà a la ciutat se situa en 3.188 €/m² xifra que representa un increment del 3,5% respecte al mateix mes de 2013; i en el mercat de lloguer el preu mitjà de 10,2 €/m² es manté molt similar al de l'any anterior. En canvi, la caiguda interanual del preu mitjà de l'habitatge de nova planta segueix sent notable (-5,4%) tot i que es modera respecte a 2013.

Port i aeroport

Els fluxos d'activitat comercial del port de Barcelona reflecteixen la millora de la conjuntura econòmica a Catalunya, Espanya i Europa, amb augments considerables a la major part de les variables d'activitat com a conseqüència del creixement del comerç exterior tant pel que fa a les exportacions com –en una proporció més gran– a les importacions.

Així, el tràfic de mercaderies total creix un 9,1% i el de contenidors un 9,9% al llarg de 2014. Es tracta dels millors creixements interanuals des de 2005 i 2007, respectivament. D'altra banda, la càrrega general, que inclou les mercaderies de més valor afegit, augmenta el seu volum, tot i que el tràfic de sòlids a granel i, especialment, el de líquids a granel, creixen de forma més accelerada.

Tràfic de mercaderies al port de Barcelona. Tones

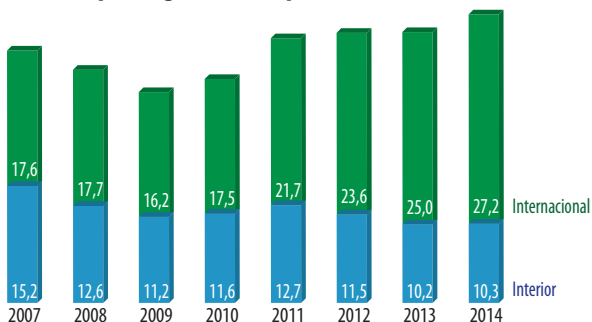
	2013	2014	Var. 2014-13
Nombre de contenidors (TEUs)	1.722.296	1.893.299	9,93%
Tràfic de mercaderies	41.537.203	45.313.911	9,09%
Per tipus de navegació			
Cabotatge	6.800.845	7.070.862	3,97%
Exterior	34.736.359	38.243.050	10,10%
Per envàs			
Càrrega general	26.430.876	27.600.178	4,42%
Líquids a doll	10.729.408	12.949.028	20,69%
Granel sòlids	4.376.919	4.764.706	8,86%
Per tipus d'operació			
Embarcament	16.948.752	17.946.916	5,89%
Desembarcament	17.721.467	18.991.239	7,17%
Trànsit	6.866.985	8.375.757	21,97%

Font: Port de Barcelona.

El trànsit de passatgers, en canvi, disminueix (-4,6%) en paral·lel al descens del segment dels creueristes (-9%), mentre que el nombre de passatgers de ferries de línia regular creix un 6,5%.

L'aeroport de Barcelona registra 37,56 milions de passatgers el 2014, la qual cosa suposa un màxim històric i un increment interanual del 6,7%. Es tracta del creixement més elevat en termes absoluts de tots els aeroports espanyols i l'increment interanual més gran en termes percentuals entre els cinc primers aeroports de l'Estat.

Tràfic de passatgers a l'aeroport. En milions

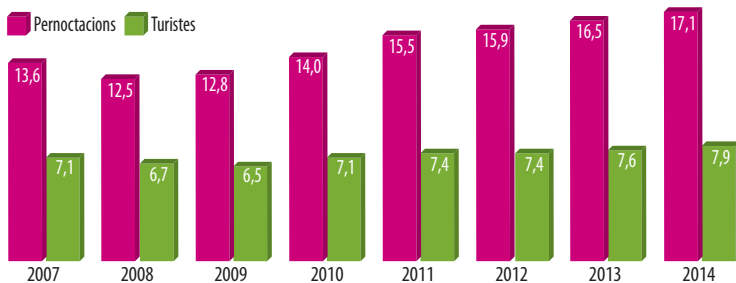
Font: AENA.

El resultat global positiu de 2014 s'explica en gran part pel dinamisme del tràfic internacional de passatgers del Prat, que per tercer any consecutiu suposa més de dues terceres parts del total (72,5%). El creixement més destacat ha estat el del tràfic de passatgers internacionals de la UE (10,5% interanual), seguit pels de fora de la Unió Europea (4,7%), mentre que el tràfic interior capgira la tendència decreixent dels dos últims anys i creix un 1%.

Turisme

L'any 2014, segons Turisme de Barcelona, continuen els bons resultats dels principals indicadors turístics de la ciutat, que registra 7,9 milions de turistes en hotels i 17,1 milions de pernотacions, xifres que suposen nous màxims històrics i les variacions interanuals més favorables del darrer trienni (amb increments del 4 i 3,7%, respectivament, respecte a 2013).

Indicadors d'activitat hotelera a Barcelona. En milions

Font: Turisme de Barcelona.

El bon comportament del turisme a la Ciutat Comtal aquest any està impulsat per l'evolució favorable del turisme estranger i del turisme de l'Estat Espanyol, que creix un notable 6,6% després d'haver-se reduït durant els anys de crisi.

Pel que fa a la procedència, cal assenyalar França com a primer mercat internacional emissor de turistes –mantenint la primera posició de 2013–, seguida de la Gran Bretanya i els Estats Units. L'any 2014 els tres països esmentats se situen per sobre de 620.000 turistes anuals i entre els primers països emissors destaquen els increments del turisme britànic i l'alemany (7,4% en ambdós casos). Entre la resta d'indicadors destaca el fort increment de la despesa de compra amb targeta de crèdit dels turistes internacionals (22,3%), però en canvi el nombre de passatgers de creuers experimenta un descens interanual (9%) concentrat en el segment amb sortida/arribada al port de Barcelona.

Pel que fa al turisme de negocis, segons el Barcelona Convention Bureau, l'any 2014 la ciutat va acollir 1.969 reunions amb un total de 579.855 delegats, amb una mitjana d'estada de 4,20 dies i un impacte econòmic de 1.468,90 milions d'euros, mentre que Fira de Barcelona ha celebrat 62 salons i ha rebut prop de dos milions de visitants.

Coneixement i innovació

El quart trimestre de 2014, més de la meitat dels llocs de treball a la ciutat de Barcelona (el 54,1%) corresponen a activitats de coneixement alt, un percentatge superior en més de 9 punts percentuals a la mitjana catalana (44,8%). La ciutat és el nucli central d'aquest segment de l'economia a Catalunya, ja que concentra el 44,1% dels llocs de treball d'aquest sector quan el pes de Barcelona sobre els assalariats catalans és del 36,5%.

Afiliació al règim general de la SS segons la intensitat de coneixement

IV trimestre 2014	Barcelona	(%)s/total	Pes Barcelona/ Catalunya	Variació interanual	
				Nombre	%
Indústria d'alt i mitjà nivell tecnològic	37.536	4,44	27,41	298	0,8
Serveis intensius en coneixement	419.243	49,63	46,63	12.370	3,0
Total afiliats coneixement alt	456.779	54,07	44,09	12.668	2,9
Coneixement baix	387.946	45,93	30,34	6.199	1,6
Total assalariats ciutat	844.725	100,00	36,49	18.867	2,3

Font: dades del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat.

L'afiliació a sectors intensius en coneixement a la ciutat experimenta un increment (2,9%) superior al del conjunt de l'economia (2,3%) durant l'any 2014. Pel

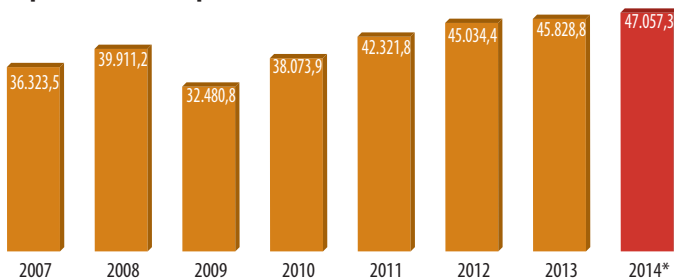
que fa a les empreses, un 29,7% del total de Barcelona pertanyen als sectors de coneixement alt i han experimentat un augment en el transcurs de l'any (3,1%) superior a la mitjana de la ciutat (1,8 punts percentuals) .

D'altra banda, el 2014 Barcelona encapçala el rànquing de sol·licituds de models d'utilitat a les províncies espanyoles amb el 18,5% del total, per davant de Madrid, València o el País Basc. El pes de les patents de la demarcació barcelonina en el conjunt estatal és del 13,2%, només per darrere de Madrid.

Comerç exterior

L'any 2014 les exportacions de la província de Barcelona han assolit un volum de 47.057,3 M€¹², la qual cosa suposa un nou rècord de la sèrie històrica disponible. Després de l'estabilització de l'any anterior, les vendes a l'exterior guanyen dinamisme i creixen un 2,7% en termes interanuals, amb una evolució particularment positiva en el segon semestre afavorida per les mesures expansives del Banc Central Europeu i la depreciació de l'euro, juntament amb la millora de la competitivitat.

Exportacions de la província de Barcelona. En milions d'euros

Font: Datacomex. Ministeri d'Economia i Competitivitat. *Dades provisionals.

El 2014 la província de Barcelona continua encapçalant el rànquing exportador de l'Estat espanyol, amb gairebé la cinquena part (19,6%) del total de les vendes a l'exterior. El lideratge de Barcelona es manté any rere any i la seva contribució supera la suma de les de Madrid (11,7%) i València (5,9%), les àrees urbanes que la segueixen en el rànquing.

¹² Dades provisionals, com totes les incloses al present informe.

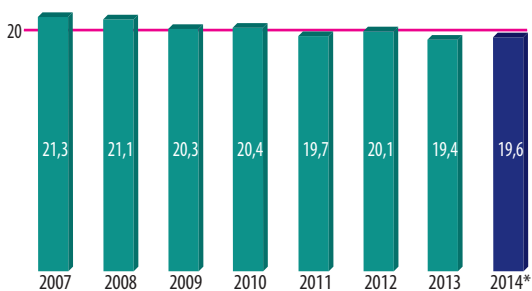
Exportacions en milions d'euros

	2013	2014*	Var. 2014-13	% s/Espanya 2013
Barcelona	45.828,81	47.057,27	2,68%	19,43%
Catalunya	58.957,20	60.194,51	2,10%	25,00%
Espanya	235.814,07	240.034,87	1,79%	100,00%

*Dades provisionals. FONT: Datacomex. Ministeri d'Economia i Competitivitat.

El nombre d'empreses exportadores de la demarcació de Barcelona ha estat de 41.951 el 2014, xifra que representa el 28,4% de les del conjunt d'Espanya –el pes més elevat entre les demarcacions de l'Estat– i el 88,2% del total de Catalunya. Val a dir que des de 2008 fins a 2014 el nombre d'empreses exportadores de la demarcació ha augmentat un 40,5%.

Pes de les exportacions de Barcelona sobre Espanya. En %

Font: Datacomex. Ministeri d'Economia i Competitivitat. *Dades provisionals.

Ranking empreses exportadores 2014*

Rànquing	Províncies	Empreses exportadores	Exportació	Var. empreses 2013-14	Pes sobre Espanya
1	Barcelona	41.951	47.057.269	-3,53%	28,40
2	Madrid	40.258	27.999.315	-1,83%	27,25
3	Valencia	13.452	14.092.095	-0,91%	9,11
4	Araba/Alava	8.613	5.830.917	2,49%	5,83
5	Alicante	8.087	4.837.195	3,28%	5,47
6	Cádiz	5.294	7.445.495	6,41%	3,58
7	Murcia	4.860	10.377.186	1,55%	3,29
8	Málaga	4.501	1.626.072	-2,17%	3,05
9	Sevilla	4.064	4.868.637	-1,62%	2,75
10	Palmas, Las	4.024	1.723.435	-0,25%	2,72
	Espanya	147.731	240.034.869	-2,27%	
	Catalunya	47.586	60.194.505	-3,03%	32,21

*Dades provisionals. Font: Datacomex, Ministeri d'Economia i Competitivitat.

L'any 2014 els trets més rellevants de les exportacions de l'àrea de Barcelona són:

Els productes de nivell tecnològic alt i mitjà-alt representen el 60% de les vendes totals a l'estranger. La província genera per si sola més de la quarta part (25,6%) d'aquestes exportacions a Espanya i lidera clarament el rànquing estatal.

El sector químic representa més de la quarta part de les vendes a l'exterior de la província de Barcelona (26,2%) durant l'any 2013, amb un volum superior a 12.300 milions d'euros, seguit de l'automoció i dels béns d'equip i la maquinària i (amb el 18,9 i 18,2% del total, respectivament).

Quant a la distribució geogràfica de les exportacions, la major part de les vendes a l'exterior de l'àrea de Barcelona (el 61,1%) es destinen a la Unió Europea, que presenta un augment del 7,2% d'aquest indicador, mentre que les adreçades a l'Àfrica i l'Amèrica del Nord creixen un 5% i les destinades a l'Àsia ho fan un 1,2%. En canvi, cauen les vendes a l'Amèrica Llatina, la resta d'Europa i Oceania un -6,4, -13 i -21,2%, respectivament.

Per països, França (14,9%), Alemanya (11,7%) i Itàlia (7,5%) són les principals destinacions, i entre els mercats no europeus destaquen els increments interanuals de les vendes a països com Corea del Sud (46,4%), Egipte (19,1%), els Emirats Àrabs (18,3%), Mèxic (16,2%), Cuba (15,1%) o el Japó (10%).

Al seu torn, les importacions de la província de Barcelona han comptabilitzat 57.311,2 milions d'euros el 2014, xifra que suposa un creixement interanual del 8,2% i representa el 21,7% de les del conjunt d'Espanya.

Importacions. En milions d'euros

	2013	2014*	Var. 2014-13	% s/Espanya 2013
Barcelona	52.943,48	57.311,16	8,25%	20,98%
Catalunya	67.380,83	71.890,09	6,69%	26,70%
Espanya	252.346,77	264.506,71	4,82%	100,00%

*Dades provisionals. FONT: Datacomex. Ministeri d'Economia i Competitivitat.

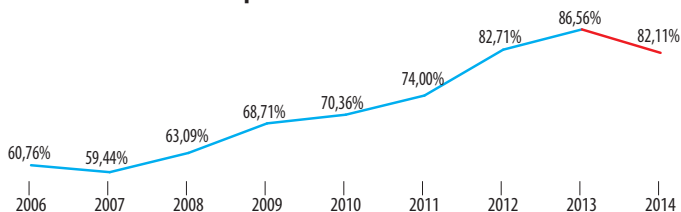
Les importacions presenten les característiques següents l'any 2014:

La Unió Europea (60,1%) i Àsia (21,1%) concentren més del 81% de les importacions. El principal país proveïdor de les importacions de la província de Barcelona és Alemanya (19%), mentre que la Xina i França són cadascuna l'origen d'aproximadament el 10% de les compres externes.

Per grups de productes, encapçalen el rànquing importador el sector químic, els béns d'equip i la maquinària industrial (amb un 22,7 i un 18,1%, respectivament), seguits de l'automoció (13,9%), l'alimentari (12,2%) i el tèxtil (11,7%).

Cal destacar que el creixement de les compres a l'exterior de l'àrea de Barcelona supera el de les vendes per primera vegada des de 2007, un símptoma de la recuperació de la demanda interna que alhora provoca un augment del dèficit comercial amb l'exterior. La taxa de cobertura (relació exportacions/importacions) perd 4,5 punts i el 2014 se situa en un 82,1% a l'àrea de Barcelona, el tercer valor més elevat de la sèrie disponible. Per tant, el 2014 per cada euro importat s'exporten 82 cèntims d'euro.

Taxa de cobertura* de la província de Barcelona

*Quocient Exportacions/ Importacions per a un territori i un període de temps determinats. Font: Ministeri d'Economia i Competitivitat

Barcelona, ciutat de referència internacional

Barcelona se situa entre les 10 primeres ciutats europees i del món en aspectes clau per al desenvolupament econòmic com ara la reputació, l'atractiu laboral, l'organització de reunions internacionals, les perspectives de futur, el nombre de projectes d'inversió estrangera rebuts i l'atractiu per als retailers internacionals. La internacionalització de l'economia i la potència de la marca Barcelona, que es valora entre les deu primeres marques de ciutat del món, es confirmen com a factors clau des del punt de vista de la competitivitat.

Aquest excel·lent posicionament de la ciutat de Barcelona a l'exterior –que s'analitza a continuació a partir dels resultats de l'Informe 2015 de l'Observatori de Barcelona– és un actiu de gran rellevància i reforça la capacitat d'atreure empreses, ocupació, talent i inversió estrangera de la ciutat.

Ciutat competitiva per als negocis

Segons el *Global Cities Investment Monitor 2015* de KPMG, en el període 2010-14 Barcelona assoleix la desena posició entre les àrees urbanes del món en captació d'IED amb un total de 502 projectes d'inversió estrangera greenfield (sense socis locals o en nous emplaçaments). Així mateix, la capital catalana se situa en el dotzè lloc global pel que fa a nombre de projectes el 2014.

D'altra banda, l'informe *European Cities and Regions of the Future 2014/15*, elaborat per FDI Intelligence, situa Barcelona en setena posició entre les 25 primeres ciutats europees en el rànquing global de perspectives de futur, per davant de Berlín, Amsterdam, Edimburg o París. D'acord amb la mateixa publicació, Barcelona es corona com la quarta gran ciutat del continent i és la primera del sud d'Europa tant en el rànquing global com en el d'estratègies enfocades a la captació d'inversió estrangera directa.

A més, el *Global Cities of the Future 2014/2015* d'FDI, publicat recentment, destaca la sisena posició mundial i tercera europea de Barcelona en el rànquing global que compara 25 àrees urbanes pel que fa a l'estratègia de captació d'inversió estrangera.

Inversió estrangera a les principals àrees urbanes del món

	2010- 2014	Projectes d'IED
Londres	1	1.712
Xangai	2	1.314
Hong Kong	3	1.047
São Paulo	4	864
París	5	717
Nova York	6	685
Sydney	7	647
Moscou	8	627
Pequín	9	520
Barcelona	10	502

Font: Global Cities Investment Monitor 2015, KPMG.

Una altra font de prestigi, l'informe *Attractiveness Survey. Europe 2015* d'Ernst and Young, situa Catalunya i l'àrea de Barcelona en quarta posició del continent en nombre de projectes d'inversió internacional captats i Catalunya se situa en primera posició quant al nombre de llocs de treball creats per aquestes inversions, amb més de 7.000 treballadors, concentra el 47% dels projectes amb destinació a Espanya i es manté en posicions destacades des de 2005.

A més, Barcelona es referma com la desena ciutat europea amb més presència del comerç minorista internacional segons l'índex elaborat per Jones Lang LaSalle per a 2015, la mateixa posició que ocupava en l'edició anterior de l'informe amb dades de l'any 2012. Aquest índex analitza la presència a Europa de 250 retailers líders al món i situa Barcelona entre Berlín i Amsterdam.

Referent internacional de turisme urbà

Amb una evolució favorable de l'activitat turística que es repeteix any rere any des de 2010, Barcelona continua molt ben posicionada com a ciutat líder d'atracció de turisme, tant en l'àmbit europeu com internacional. Segons *Euro-monitor International*, l'any 2013 és la vint-i-cinquena ciutat més visitada per turistes internacionals entre 100 ciutats del món i la vuitena més visitada entre les ciutats europees.

En el turisme de negocis, el 2013 Barcelona lidera el rànquing mundial de ciutats quant a nombre de delegats en congressos internacionals amb 122.877 participants, per davant d'Amsterdam, Istanbul i Viena, segons l'informe de la *International Congress and Convention Association (ICCA)*. En nombre de congressos, la ciutat se situa en la cinquena posició del rànquing de ciutats del món el 2014.

Pel que fa a les infraestructures d'accés a la ciutat, l'aeroport de Barcelona es manté en el top 10 en nombre de passatgers el 2014 i mostra el tercer millor increment d'aquesta dada entre els 10 primers aeroports del continent. A més, la ciutat ha esdevingut el primer port base per a creuers d'Europa i de la Mediterrània i se situa com el quart port base del món.

Pol d'economia del coneixement i creativitat

En l'àmbit del coneixement i la tecnologia, l'estratègia d'impuls a la recerca ha permès que la ciutat hagi avançat en producció científica de la vint-i-setena posició l'any 2005 a l'onzena del món –i quarta d'Europa– l'any 2014, segons l'informe anual elaborat per la Universitat Politècnica de Catalunya.

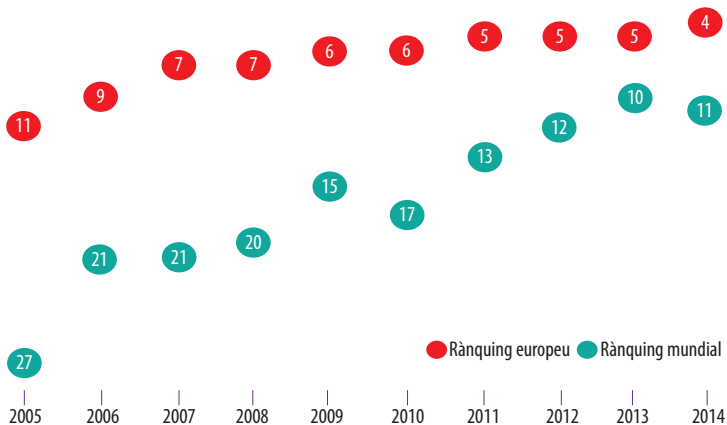
Així mateix, Barcelona es consolida com a ciutat d'excel·lència en master in business administration (MBA). Segons el rànquing del diari Financial Times sobre els millors 100 programes d'MBA a jornada completa, que duu a terme des de fa 15 anys, les escoles barcelonines de negocis IESE i ESADE es posicionen entre les set primeres en el rànquing europeu.

Aquest fet situa Barcelona com l'única ciutat amb dues institucions docents en el top 10 de les millors escoles de negocis del continent europeu el 2015, per tercer any consecutiu. Així mateix, aquestes dues escoles de negocis es troben entre les 20 primeres a escala mundial.

D'altra banda, la ciutat gaudeix d'un creixent reconeixement internacional com a smart city i se situa com la primera ciutat en el rànquing *Smarts Cities Globally 2015* de la consultora americana Juniper Research. En aquest àmbit –i en un entorn global en què la tecnologia mòbil es perfilava com un vector clau de

creixement per al conjunt de l'economia–, la celebració del *Mobile World Congress* i el projecte de llegat industrial (legacy) vinculat a la designació de Barcelona com a *Mobile World Capital* suposen una oportunitat estratègica per posicionar la ciutat com a referent en l'àmbit tecnològic.

Barcelona en els rànquings mundial i europeu de producció científica

Font: Elaboració del CPVS de la UPC a partir de les dades del SCI (Science Citation Index).

Pel que fa a la dimensió del mercat laboral en sectors d'alt valor afegit, l'any 2013 Catalunya és la novena regió europea en persones ocupades en ciència i tecnologia i també en manufactures d'intensitat tecnològica alta i mitjana-alta, mentre que ocupa la quinzena posició en serveis de coneixement i tecnologia punta, tot i que es detecta un descens de l'ocupació en algunes d'aquestes activitats.

Ciutat amb bona qualitat de vida i compromesa amb el medi ambient

La bona imatge de la ciutat en qualitat de vida i, en especial, l'oferta educativa i un bon sistema sanitari públic són factors competitius de primer nivell que fan de Barcelona la setena ciutat del món en atractiu laboral segons l'informe *Decoding Global Talent*, de The Boston Consulting Group. També a l'informe *Scorecard on Prosperity 2015*, del Toronto Board of Trade, Barcelona guanya una posició i se situa com a quarta ciutat en atractiu laboral.

L'Informe *City Rep Track*, del Reputation Institute, situa Barcelona com la novena ciutat del món amb millor reputació l'any 2014 després d'avançar 14 po-

sicions respecte a l'any anterior, per davant de Mont-real, Amsterdam, París o Nova York, i la destaca com la cinquena més recomanada per visitar.

La ciutat també es troba entre les més segures del món, segons l'informe The Safe Cities Index 2015 elaborat per la revista britànica The Economist, que avalua la seguretat urbana en l'era digital. En concret, la capital catalana se situa en el quinzè lloc del rànquing global de 50 ciutats. Els resultats de l'informe es basen en quaranta indicadors, i destaca especialment la setena posició de Barcelona en seguretat en l'àmbit sanitari, que té en compte aspectes com l'accés dels ciutadans al sistema de salut, la ràtio de llits i metges per cada mil·ler d'habitants, la qualitat de l'aire i de l'aigua i l'esperança de vida.

Índex de ciutats segures 2015

Posició	Ciutat	Índex s/100
1	Tòquio	85,6
2	Singapur	84,6
3	Osaka	82,4
4	Estocolm	80,0
5	Àmsterdam	79,2
6	Sydney	78,9
7	Zuric	78,8
8	Toronto	78,8
9	Melbourne	78,7
10	Nova York	78,1
11	Hong Kong	77,2
12	San Francisco	76,6
13	Taipei	76,5
14	Montreal	75,6
15	Barcelona	75,2

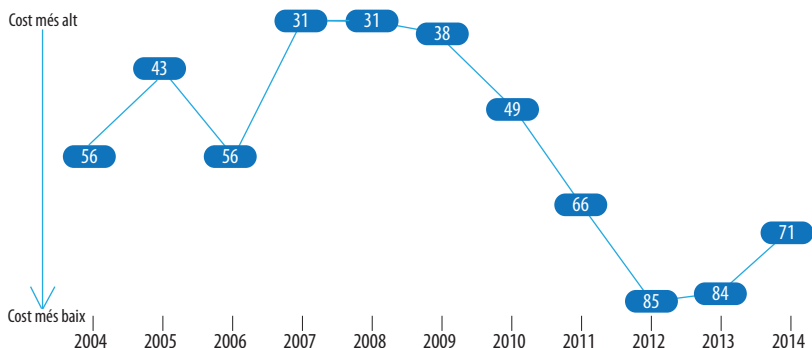
Font: Informe: The Safe Cities Index 2015.

Competitivitat en matèria de costos

Quant al cost de la vida, segons l'estudi anual elaborat per Mercer Consulting, Barcelona manté un cost de la vida competitiu amb relació a altres ciutats del món i se situa en el lloc 71, de manera que tot i escalar posicions en el rànquing de 2014, a causa principalment de l'apreciació de l'euro respecte al dòlar,¹³ queda per sota de ciutats com Milà, Viena o Àmsterdam i del seu posicionament abans de la crisi.

¹³ La comparació es fa respecte a Nova York, de manera que la major part de ciutats europees del rànquing han escalat posicions

Cost de la vida a ciutats del món. Posicionament de Barcelona

Font: Mercer Human Resource Consulting. Worldwide Cost of Living Survey, - city rankings, 2014

Cost de la vida en ciutats del món

Preus rellevants per a l'activitat econòmica, com ara els de lloguer d'oficines i de sòl industrial, s'han mantingut estables l'any 2014 i refermen així l'atractiu de la ciutat per fer-hi negocis i establir-hi empreses. Barcelona també se situa entre les ciutats amb una bona posició competitiva per atreure activitat del comerç minorista l'any 2014, malgrat la pujada general dels lloguers als carrers més comercials a causa de la forta demanda interna i internacional.

En l'àmbit fiscal, els tipus impositius de l'IVA i de l'impost de societats s'han mantingut estables el 2014 però Espanya se segueix situant en la banda alta respecte als tipus mitjans a la UE, si bé cal tenir en compte que aquesta pressió fiscal baixarà el 2015 i el 2016 amb la reforma fiscal del Govern espanyol.

Lleugera millora dels indicadors laborals

Barcelona ha creat ocupació neta després de sis anys d'ajust del mercat laboral i millora la seva posició en els indicadors laborals europeus: l'últim trimestre de 2014 les taxes d'activitat i ocupació de la ciutat (80,9 i 67,6%, respectivament) se situen per sobre de la mitjana de la Unió Europea (8,3 i 2,1 punts) i la taxa d'atur, tot i mantenir-se elevada (16,4%), està més propera a la mitjana europea (10,1%) que a l'espanyola (23,8%).

Els resultats d'aquest capítol mostren la gran projecció internacional de Barcelona, que disposa d'una marca global de referència i un bon posicionament que fins i tot millora en diversos àmbits en un context internacional molt competitiu per a les àrees metropolitanes del món.

Posicionament de Barcelona en rànquings internacionals

Ciutat pels negocis	
Ciutats europees amb majors perspectives de futur (2014/2015)	7
Les 10 primeres ciutats del Sud d'Europa en perspectives de futur (2014-2015)	1
Les 10 primeres ciutats en promoció d'inversió (classificació global i Sud d'Europa)	4/1
Regions amb més projectes d'inversió estrangera (2015)	4
Primeres ciutats del món en projectes d'inversió (2010-2014)	10
Index de Ciutats Competitives al món/Europa (2014)	27/14
Rànquing de Prosperitat Global (2015)	19
Rànquing d'atractivitat pel treball (2015)	4
Atractiu de les ciutats europees per als retailers internacionals (2015)	10
Ciutats del món en organització de reunions internacionals (2014)	5
Marca	
Marca global de ciutats del món (2014)	6
Ciutats amb millor reputació (2014)	9
Qualitat de vida i turisme	
Index de ciutats segures (2015)	15
Atractiu laboral en ciutats del món (2014)	7
Millors destinacions del món (2015)	13
Destinacions de turisme internacional Europa/món (2013)	8/25
Creuers als principals ports d'Europa (2013)	1
Pernotacions de turistes internacionals	5
Qualitat de Vida (Mercer Consulting) (2014)	39
Coneixement	
Ciutats del món en producció científica rànquing mundial/europeu(2014)	11 Món/ 4 Europa
Les 10 capitals europees en Start Ups (2013)	10
Index de ciutats innovadores (2014)	56 món/ 23 Europa
Millors programes MBA .Rànquing mundial (2015)	IESE 7, ESADE 19
Millors programes MBA. Rànquing europeu (2015)	IESE 3, ESADE 7
Millors universitats del món (2014-2015)	165 UPF, entre 201-225 UB i entre 226-250 UAB
Infraestructures	
Millors infraestructures de futur (2014-2015)	10
Aeroports d'Europa per volum de passatgers (2014)	10
Ports d'Europa en trànsit de contenidors (2013)	77 món/17 Europa
Espai, oficines i comerç	
Les 10 primeres destinacions d'Europea pel comerç al detall internacional (2015)	10
Oferta immobiliària competitiva pels negocis a Europa:- Perspectives d'Inversió en propietats existents; Projectes de desenvolupament (2014)	13
Preus	
Ciutats del món amb major cost de la vida (Mercer Consulting) (2014)	71
Sostenibilitat	
Smart City Global 2015	1
Top Ten Ciutats Mundials en Mobilitat Elèctrica (2012)	7
Mobilitat a les grans ciutats del món (2013)	20
Consum d'aigua total per habitant i dia a Europa (2012)	8

Font: Ajuntament de Barcelona a partir de informes i rànquings internacionals elaborats per fonts de reconegut prestigi.

Capítol 2

El treball a Barcelona

Població de Barcelona

Segons el padró d'habitants, el mes de juny de 2014 Barcelona tenia una població de 1.613.393 habitants. La ciutat presenta una exigua reducció del 0,04% des de juny de 2013 i del 0,9% des de l'any 2008. En la població de 16 anys i més observem que la pèrdua de població l'any 2014 i en el període 2008-14 arriba al 0,1% i al 1,7%, respectivament.

En xifres absolutes, des de l'any 2008, la ciutat ha perdut 14.700 habitants, xifra que arriba a 24.700 habitants entre la població de 16 anys i més. Segons l'EPA, la disminució arriba a 47.800 persones, 41.900 de les quals són població activa. Aquesta font reflecteix aquests descensos amb més intensitat. La població de 16 anys i més baixa un 1,4% l'any 2014 i un 3,5% en el període 2008-14.

Població de la ciutat. En milers

	2010	2011	2012	2013	2014	Var. 2008-14
Població total. Segons el padró*	1.630,5	1.616,0	1.619,8	1.614,1	1.613,4	-0,9%
Població de 16 anys i més. Segons el padró*	1.420,6	1.405,3	1.407,9	1.400,5	1.398,5	-1,7%
Població de 16 anys i més. Segons l'EPA**.	1.354,6	1.351,8	1.346,0	1.327,8	1.309,0	-3,5%

*Lectures del padró d'habitants, juny 2014. ** Mitjanes

Població inactiva¹

Segons l'EPA, la ciutat tenia 507.600 persones inactives l'any 2014, prop d'un 40% de la població major de 15 anys. Hi destaca la importància dels pensionistes, ja que gairebé una de cada quatre persones de 16 anys i més pertany a aquest col·lectiu.

Població inactiva a Barcelona. Mitjanes anuals en milers

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Total	513,5	500,3	507,6	1,5%	-1,1%
Estudiant	71,3	71,2	71,7	0,8%	0,5%
Pensionista	285,2	289,0	304,0	5,2%	6,6%
Feines de la llar	129,9	101,7	92,4	-9,2%	-28,9%
Incapacitat	15,8	25,8	25,2	-2,1%	59,5%
Altres	11,3	12,7	14,4	13,4%	27,7%

¹ Nota: l'any 2014 la base poblacional de l'EPA ha canviat. Les dades del període 2002-2013 s'han revisat amb la nova base de població per poder establir comparacions.

Població activa

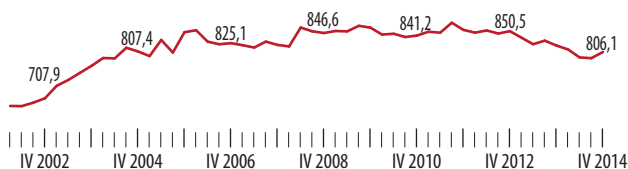
Davant la relativa estabilitat de la població total de Barcelona segons el padró, l'Enquesta de població activa ofereix un panorama marcat per reduccions en la població de 16 anys i més en la població activa, en l'ocupada i en l'aturada.

Població activa a Barcelona. Mitjanes anuals en milers

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Activa	843,3	827,5	801,4	-3,1%	-5,0%
Ocupada	781,2	680,5	665,0	-2,3%	-14,9%
Aturada	62,1	147,0	136,4	-7,2%	119,6%

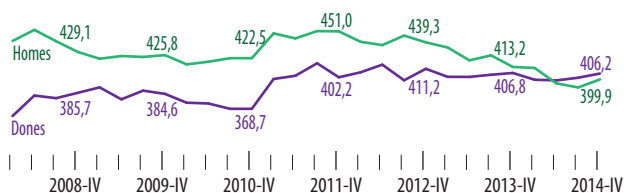
En mitjanes anuals, la reducció interanual de la població activa l'any 2014 se situa al voltant de 26.000 persones, la ocupada es redueix 15.500 persones, i l'aturada 10.600.

Població activa a Barcelona. En milers

Per sexe. L'increment de dones en la població activa ha estat continu al llarg de la crisi atès que l'any 2008 la població activa femenina representava el 46,3% del total, l'any 2013 quasi el 49% i l'any 2014 ja superava el 50%. En xifres absolutes, l'any 2014 les dones superaven en gairebé 2.000 persones els homes.

Població activa segons sexe

Mentre que la població activa femenina ha crescut un 2,9% els darrers sis anys malgrat la crisi, el nombre d'actius masculins ha caigut quasi un 12%.

Per edat. Les persones més joves presenten els descensos més considerables durant els anys de crisi econòmica. A Barcelona, el nombre de persones actives

amb menys de 24 anys ha caigut un 22% des de l'any 2008 i el del grup 25-54 anys un 6,4%. Els dos grups presenten reduccions al llarg de l'any 2014. En canvi, els actius de 55 anys i més s'han incrementat un 11% des de l'any 2008 i quasi un 8% el darrer any.

Població activa per edat. Mitjanes anuals en milers

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
De 16 a 24 anys	59,3	53,5	46,1	-13,8%	-22,2%
De 25 a 54 anys	663,5	649,5	621,1	-4,4%	-6,4%
De 55 anys i més	120,5	124,4	134,2	7,8%	11,3%

Per nacionalitat. La població activa estrangera, que s'havia estabilitzat els primer anys de la crisi i fins i tot s'havia incrementat, fins a arribar al seu màxim l'any 2011, s'ha reduït els anys 2012 i 2013 amb taxes al voltant del 9% i l'any 2014 per sobre del 6%. La població activa espanyola també s'ha reduït, però de forma més moderada.

Població activa per nacionalitat. Mitjanes anuals en milers

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Espanyola	671,9	671,3	654,8	-2,5%	-2,5%
Estrangera	171,4	156,2	146,6	-6,1%	-14,5%

Per nivell formatiu. La població activa amb estudis superiors es consolida com el grup majoritari a la ciutat, representant el 55,5% del total. Les persones que tenen com a màxim estudis primaris eren el 6,5% de les actives el 2014.

Població activa per nivell formatiu. Mitjanes anuals en milers

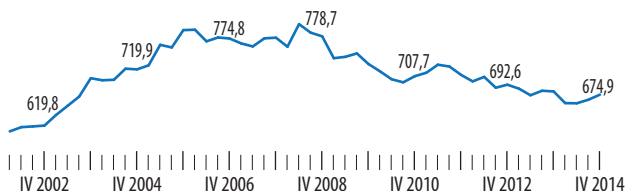
	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Sense estudis i primària	105,7	75,5	52,2	-30,9%	-50,6%
Ed. secundària 1a etapa	137,9	126,9	139,3	9,8%	1,0%
Ed. secundària 2a etapa	216,9	171,7	164,9	-3,9%	-24,0%
Educació superior	382,8	453,3	445,0	-1,8%	16,3%

Població ocupada

Població ocupada segons l'EPA

L'any 2014, la població ocupada mitjana a Barcelona, segons l'EPA, va ser de 665.000 persones, un 2,3% menys que l'any anterior. La reducció acumulada des de l'any 2008, en termes de mitjanes anuals, és de quasi un 15%. La ciutat ha perdut més de 116.000 persones ocupades, una de cada sis.

Població ocupada a Barcelona. En milers

El segon trimestre de 2014, la ciutat tenia 659.500 persones ocupades, la xifra més baixa dels darrers deu anys, lluny de les 800.400 que es van assolir el segon trimestre de 2008. L'any 2014 és el primer en què es produeix un augment de l'ocupació entre el primer i el quart trimestre de l'any, 15.100 persones.

Per situació professional. L'any 2014, gairebé el 70% de les persones ocupades de Barcelona eren assalariades del sector privat. Les assalariades del sector públic i les empresàries representen un 12,7% i un 17,7%, respectivament. Mentre que les persones assalariades han patit reduccions d'ocupació l'any 2014, les empresàries i altres han incrementat la seva ocupació.

Població ocupada per situació professional a Barcelona. Mitjanes anuals en milers

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Total	781,2	680,5	665,0	-2,3%	-14,9%
Assalariats sector privat	552,1	463,7	463,1	-0,1%	-16,1%
Assalariats sector públic	100,4	104,4	84,5	-19,1%	-15,8%
Empresaris i altres	128,7	112,3	117,4	4,5%	-8,8%

Per durada de la contractació. El nombre total de persones assalariades a la ciutat s'ha reduït un 3,6% l'any 2014. Entre les 547.600 assalariades predominen les que tenen contractes indefinits, que representen el 83,4%. Aquestes han disminuït un 13% des de 2008, mentre que les persones assalariades amb contracte temporal ho han fet en un 30%.

Per sexe. L'ocupació masculina ha caigut més que la femenina, tant l'any 2014 com en el període 2008-2014. La femenina s'ha reduït un 8% des del començament de la crisi i l'ocupació masculina ha minvat un 20%.

Població ocupada per sexe a Barcelona. Mitjanes anuals en milers

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Homes	419,1	344,4	332,1	-3,6%	-20,8%
Dones	362,1	336,0	332,9	-0,9%	-8,0%

Per edat. El jovent és el grup més afectat per la destrucció de llocs de treball com a conseqüència de la crisi. Les persones menors de 25 anys han vist com la seva ocupació a la ciutat patia una reducció de més del 13% entre el 2013 i el 2014, és a dir 4.300 llocs de treball en termes absoluts. Si valorem tot el període de la crisi, 2008-2014, la reducció de l'ocupació és del 40%.

Entre la població de 25 a 54 anys, la pèrdua d'ocupació és més moderada: el 4,1% el darrer any i prop del 16% des de l'inici de la crisi. El grup de persones de 55 anys i més, entre 2008 i 2014, ha guanyat un 0,3% d'ocupació i al llarg de l'any 2014 n'ha guanyat un 1,1%.

Població ocupada per edat a Barcelona. Mitjanes anuals en milers

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
De 16 a 24 anys	46,1	32,1	27,8	-13,6%	-39,8%
De 25 a 54 anys	620,1	544,5	522,0	-4,1%	-15,8%
De 55 anys i més	115,0	103,9	115,3	11,0%	0,3%

Per nacionalitat. L'any 2012 va començar una reducció progressiva del pes de la població estrangera ocupada de la ciutat, que s'ha mantingut el darrer any.

Població ocupada per nacionalitat a Barcelona. Mitjanes anuals en milers

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Espanyola	630,2	560,8	557,3	-0,6%	-11,6%
Estrangera	151,0	119,7	107,7	-10,0%	-28,7%

Per nivell formatiu. El percentatge de persones ocupades de la ciutat que han cursat educació superior arribava a quasi el 60% l'any 2014, el nivell més alt dels darrers set anys, i se situava 13 punts per sobre del pes que tenien l'any 2008. És l'únic grup que guanya ocupació al llarg del període, un 8,6%. La resta de grups presenten reduccions superiors al 18%, especialment el de les persones que només han arribat a tenir estudis primaris com a màxim, que cauen un 63%.

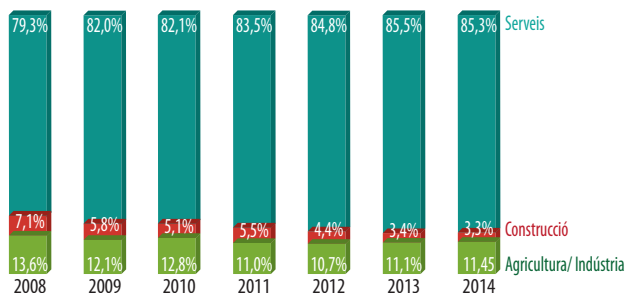
Població ocupada per nivell formatiu a Barcelona. Mitjanes anuals en milers

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Sense estudis i primària	93,7	57,4	35,0	-39,1%	-62,7%
Ed. secundària 1a etapa	125,1	94,3	101,6	7,7%	-18,8%
Ed. secundària 2a etapa	198,4	135,7	133,0	-2,0%	-33,0%
Educació superior	364,1	393,1	395,5	0,6%	8,6%

Per sector productiu. La indústria és l'únic sector que guanya ocupació l'any 2014, no obstant aquest sector juntament amb la construcció conformen les activitats que més baixen en el període 2008-2014: el 54% de les 116.000 persones

ocupades que perd la ciutat en aquest període treballaven en la indústria o la construcció.

Occupació per sectors. Mitjanes anuals

Població ocupada per sector a Barcelona. Mitjanes anuals en milers

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Agricultura	0,5	1,2	0,3	-79,2%	-52,4%
Indústria	105,7	74,7	75,8	1,4%	-28,3%
Construcció	55,4	22,9	22,1	-3,6%	-60,2%
Serveis	619,6	581,7	567,0	-2,5%	-8,5%

En sentit contrari, els darrers anys el pes dels serveis s'ha incrementat fins a suposar el 85,3% de les persones ocupades el 2014.

Si analitzem la població ocupada no agrària mitjana de Barcelona per branques d'activitat (CNAE 2009), observem que les que concentraven més ocupació l'any 2014 eren administració pública, educació i sanitat (22,2%), comerç, reparacions i hoteleria (21,5%) i activitats financeres, immobiliàries, professionals, administratives i serveis auxiliars, que suposaven el 20% dels ocupats. Aquesta mateixa ordenació es repeteix des de l'any 2009.

El darrer any, l'ocupació va créixer al comerç, transport, activitats financeres, immobiliàries, professionals, administratives i de serveis auxiliars i, especialment, a les activitats industrials lligades a alimentació, tèxtil, fusta, paper i arts gràfiques.

Afiliació a la Seguretat Social

A Barcelona, les persones assalariades (règim general i especials)² i les ocupades per compte propi (d'autònoms) eren 993.512 el quart trimestre de 2014.

² Règims especials de la llar, agrari i del mar.

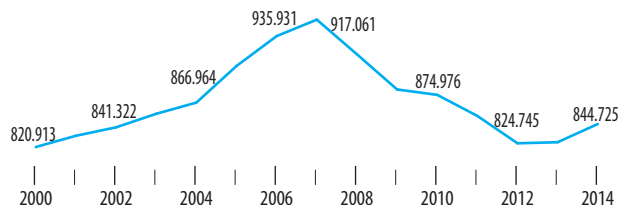
Afiliació a la Seguretat Social a Barcelona

	Afiliació			Variacions mateix període any anterior		
	R. general	R. autònoms	R. especials	R. general	R. autònoms	R. especials
Any 2013						
1r trimestre	817.367	109.623	34.449	-3,4	-2,1	28,7
2n trimestre	826.555	109.898	34.537	-1,8	-1,7	15,8
3r trimestre	817.840	108.844	33.929	-1,5	-1,3	4,9
4t trimestre	825.858	111.055	33.912	0,1	0,5	0,1
Any 2014						
1r trimestre	829.712	111.420	34.243	1,5	1,6	-0,6
2n trimestre	834.700	112.896	34.434	1,0	2,7	-0,3
3r trimestre	831.615	112.542	34.009	1,7	3,4	0,2
4t trimestre	844.725	114.668	34.119	2,3	3,3	0,6

Si el quart trimestre de 2013 es va trencar una tendència negativa de l'afiliació, al llarg de 2014 es manté aquesta tendència positiva, atès que als quatre trimestres s'observen increments interanuals de l'afiliació. El desembre de 2014 l'increment interanual es va situar en el 2,3%, afectant a tots el règims.

Entre desembre de 2007, l'any que va marcar el màxim d'afiliació, i desembre de 2014 Barcelona ha perdut 105.000 persones afiliades, un 9,6%. El règim general va experimentar un descens de l'11%, 108.000 persones, el total de persones treballadores per compte propi s'ha reduït en 9.290 persones, un 7,5%, i els règims especials s'han incrementat un 57%, més de 12.000 persones.

Afiliació al règim general de la Seguretat Social a Barcelona

Per sectors. A Barcelona, l'afiliació al règim general i al d'autònoms va créixer el darrer any al comerç, i especialment al sector serveis,³ que és el sector que per cinquè any consecutiu presenta un millor comportament de l'afiliació.

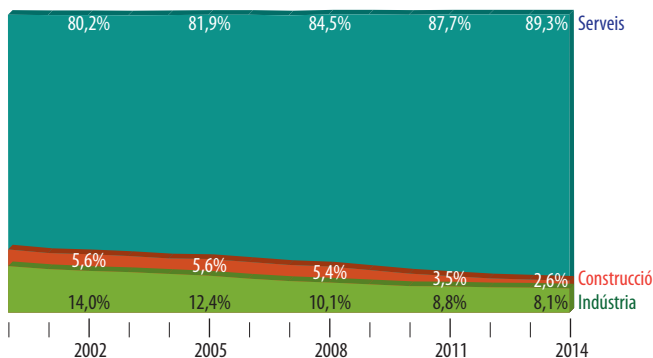
³ Per aconseguir un detall més gran, dins de l'apartat de serveis hem diferenciat el comerç i les reparacions de la resta d'activitats de serveis, que anomenarem "Serveis" en sentit general.

Afiliació a la Seguretat Social a Barcelona. Desembre

	Règim general			Règim d'autònoms		
	2013	2014	Var. 2013-14	2013	2014	Var. 2013-14
Total	825.858	844.725	2,3%	111.055	114.668	3,3%
Agricultura i ramaderia	221	215	-2,7%	160	171	6,9%
Indústria	69.152	68.253	-1,3%	6.181	6.177	-0,1%
Construcció	21.946	21.754	-0,9%	7.571	7.779	2,7%
Comerç i reparacions	122.515	123.800	1,0%	27.206	27.402	0,7%
Serveis	612.024	630.703	3,1%	69.937	73.139	4,6%

Si sumem els dos règims, el general i el d'autònoms, l'afiliació creix als serveis, un 3,2% i al comerç, un 1%. A la construcció s'incrementa un 0,1%, per l'augment dels autònoms), mentre que a la indústria baixa un 1,2%.

Afiliació al règim general de la Seguretat Social. Per sectors

Nota: fins a l'any 2007 es pren el CCAE 93; per als anys següents el CCAE 2009.

El 75% de la població assalariada afiliada al règim general i el 64% dels autònoms treballaven al sector serveis. Al comerç i a la construcció tenen un pes més gran els autònoms que les treballadores i treballadors del règim general. Per la seva banda, la indústria ocupa el 8,1% de les persones afiliades al règim general i el 5,4% de les afiliades al règim d'autònoms.

Per activitats econòmiques. Si fem una anàlisi desagregada de l'afiliació al règim general per activitats econòmiques segons la CCAE 2009, cal remarcar que l'any 2014 augmenta l'afiliació a les principals branques del terciari. Amb signe negatiu trobem la construcció, que perd un 0,9% i les indústries manufactureres, que van baixar un 1,2%.

A la ciutat, l'any 2014, el 68% de les persones afiliades al règim general s'enquadren als serveis a les empreses, el comerç, l'hoteleria, les activitats sanitàries i els serveis socials, l'educació i l'administració pública.

Per grandària del centres de cotització. El desembre de 2014 es comptabilitzaven a Barcelona 71.573 centres de cotització, un 1,8% més que el desembre de 2013, la qual cosa va trencar una llarga evolució negativa.

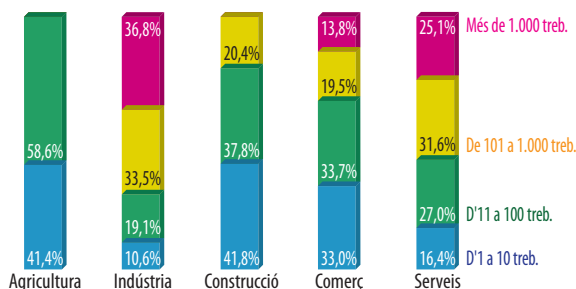
Afiliació i centres de cotització a Barcelona per grandària i sector. Desembre 2014

	Indústria		Construcció		Comerç		Serveis	
	2014	Var. 2013-14	2014	Var. 2013-14	2014	Var. 2013-14	2014	Var. 2013-14
Treballador(e)s	68.253	-1,3%	21.754	-0,9%	123.800	1,0%	630.703	3,1%
D'1 a 10	7.264	-0,3%	9.090	-1,5%	40.832	1,1%	103.220	3,3%
D'11 a 100	13.041	-5,8%	8.232	1,9%	41.732	-1,5%	170.270	2,8%
De 101 a 1.000	22.846	-2,5%	4.432	-4,5%	24.179	1,0%	199.105	1,7%
Més de 1.000	25.102	2,1%	0	0,0%	17.057	7,8%	158.108	5,0%
Centres de cotització	3.018	-1,0%	4.089	0,0%	17.088	0,9%	47.341	2,5%
D'1 a 10	2.469	-0,4%	3.731	-0,2%	15.353	0,9%	40.491	2,4%
D'11 a 100	459	-3,8%	336	2,4%	1.611	0,0%	6.013	2,8%
De 101 a 1.000	83	-2,4%	22	0,0%	119	8,2%	773	2,9%
Més de 1.000	7	-12,5%	0	0,0%	5	25,0%	64	3,2%

Nota: no s'inclou l'afiliació al sector agrícola.

Els centres que tenen d'11 a 100 persones treballadores es van reduir un 14,4%. Per contra, el nombre de grans centres de cotització, amb més de 1.000 persones treballadores, es va incrementar un 2,7% des de 2008.

Afiliació per sectors i grandària del centre

L'any 2014, quasi un 24% de l'afiliació de la ciutat es concentrava en centres de més de 1.000 persones. Al voltant del 87% dels centres de cotització de Barcelona tenien fins a 10 persones treballadores.

El darrer any es produeix un increment de centres de cotització als serveis i al comerç. El seu nombre es manté estable a la construcció i baixa a la indústria. La població afiliada dels serveis puja en tots els tipus de centres, excepte al comerç, que es redueix als d'11 a 100 treballadors. A la indústria l'afiliació només s'incrementa als centres amb més de 1.000 persones afiliades.

El desembre de 2014, més del 70% de la població afiliada a la indústria treballava en centres de més de 100 persones i gairebé un 37% en centres de més de 1.000. En els serveis, els centres amb més de 100 persones donaven ocupació al 57% de les persones afiliades.

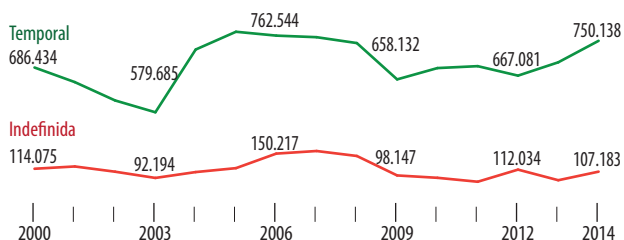
Al comerç quasi el 67% de l'afiliació es concentra en els centres de menys de 100 persones. A la construcció aquest percentatge puja fins al 80%, i només una de cada cinc persones s'enquadra en centres amb més de cent persones.

Contractació

El nombre de contractes formalitzats l'any 2014 a la ciutat va ser de 857.321, xifra que suposa un increment del 9,1% respecte a 2013. És el tercer any consecutiu que registra augments anuals de la contractació.

Per durada del contracte. L'augment de la contractació del darrer any afecta a la contractació temporal, que va pujar un 7%, i a la indefinida, que es va incrementar més d'un 23%.

Contractació a Barcelona. Per durada del contracte

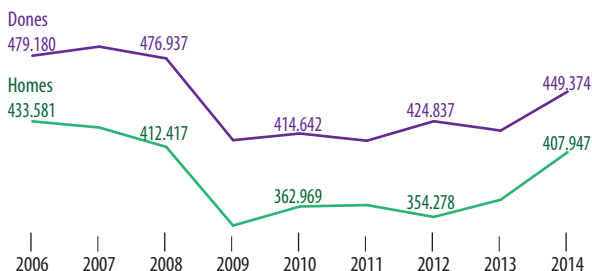
En el període 2008-14 la contractació temporal es va incrementar un 0,7%, quan el nombre de contractes indefinits es va reduir un 26%. Aquesta evolució ha fet augmentar el percentatge de contractes temporals sobre el total.

Per sexe. La contractació femenina va superar la formalitzada pels homes l'any 2014, amb un 52,4% dels contractes registrats a Barcelona. No obstant això, no

suposa cap novetat perquè el pes de la contractació femenina s'ha mantingut força estable des de l'any 2008, amb percentatges que han oscil·lat entre el 52,9 i el 54,5%.

Quant a la durada, el pes dels contractes temporals ha pujat des de l'any 2008: els homes han passat del 82,6 al 87%, i les dones del 84,7 al 88%.

Contractació a Barcelona per sexe

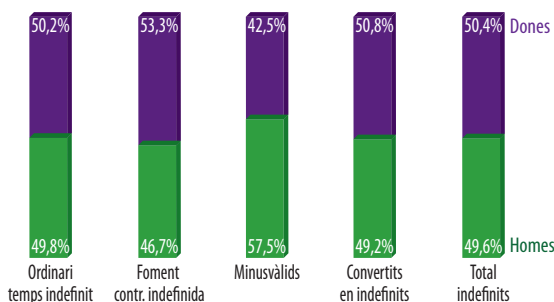

Entre 2008 i 2014 la contractació indefinida presenta reduccions similars per als dos sexes, al voltant del 26%, mentre que la contractació temporal s'incrementa un 4% entre els homes i baixa un 2% entre les dones.

Contractació indefinida

El 71% dels contractes indefinits formalitzats a Barcelona l'any 2014 eren ordinaris, seguits dels convertits en indefinits, un 27%. Els de foment de la contractació indefinida van suposar l'1,5% i els destinats a les persones amb discapacitat un 0,4%.

Contractació indefinida a Barcelona. Per sexe i tipus de contracte. 2014

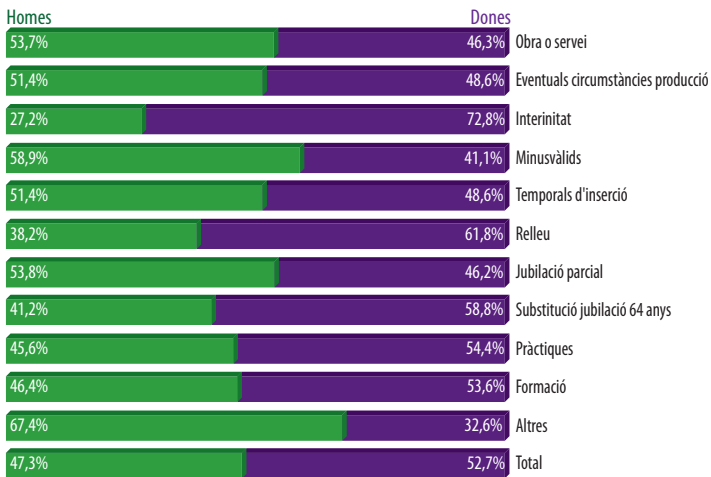

Per sexe, el 50,4% dels contractes indefinits formalitzats a Barcelona l'any 2014 han estat per a dones, que tornen, com va passar els dos anys anteriors, a ser majoritàries en aquest tipus de contractació.

Contractació temporal

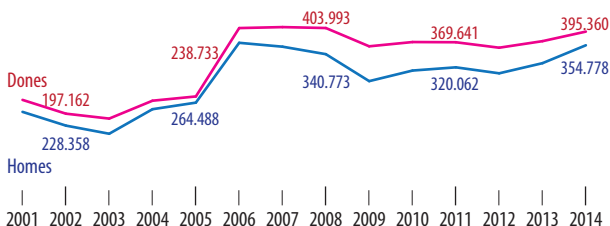
El 2014, el nombre de contractes temporals va pujar un 7,3%. El 78% del total es concentren en dues modalitats: eventuais per circumstàncies de producció i obra o servei.

Contractació temporal. Per sexe i modalitat. 2014

La contractació temporal continua sent majoritària entre les dones, atès que concentren el 52,7% dels contractes temporals de l'any 2014 a la ciutat.

Contractació temporal a Barcelona. Per sexe

L'any 2014, quasi el 47% dels contractes temporals tenien una durada inferior a un mes, i més del 65% a sis mesos.

Els contractes de fins a un mes són l'única modalitat de contracte temporal que s'ha incrementat respecte a l'any 2007, un 38%.

Pes dels diferents tipus de contractes temporals. Totals anuals

	Fins a 1 mes	D'1 a 6 mesos	De 6 mesos a 1 any	Més d'un any	Durada indet.
2007	33,6%	27,7%	3,2%	0,7%	34,7%
2008	39,3%	23,6%	3,5%	1,0%	32,6%
2009	42,6%	20,3%	3,2%	1,1%	32,9%
2010	44,6%	20,5%	3,1%	0,8%	31,1%
2011	46,2%	20,0%	3,1%	0,7%	30,1%
2012	46,4%	18,3%	3,1%	0,7%	31,5%
2013	48,0%	17,9%	3,0%	0,6%	30,5%
2014	46,8%	18,4%	3,0%	0,6%	31,1%

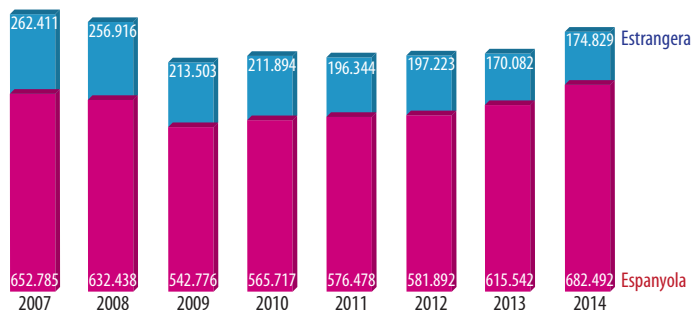
Per nacionalitat. Després d'uns anys de descensos, els contractes registrats per persones estrangeres han crescut un 2,8%. Des de l'any 2008 la contractació estrangera va disminuir un 32%, i l'espanyola es va incrementar un 7,9%.

Contractació a Barcelona per nacionalitat

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Espanyola	632.438	615.542	682.492	10,9%	7,9%
Estrangera	256.916	170.082	174.829	2,8%	-32,0%

L'any 2014 augmenta la contractació indefinida, tant entre les persones estrangeres, un 11,6%, com especialment entre les espanyoles, un 29%. Malgrat aquest comportament, des de 2008 els espanyols i els estrangers han perdut al voltant de la quart part de la seva contractació indefinida.

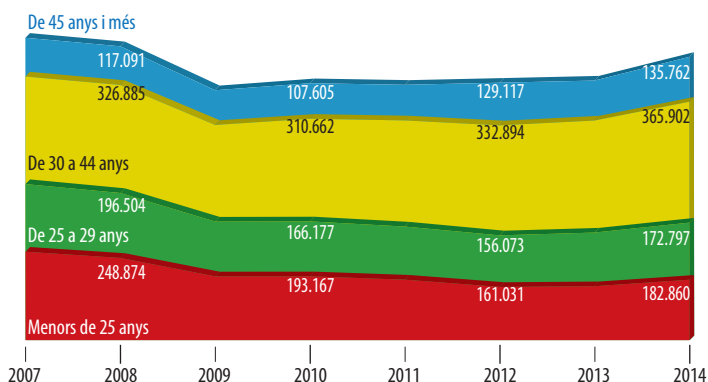
Contractació a Barcelona. Per nacionalitat

Els contractes temporals formalitzats per persones espanyoles ha crescut quasi un 15% des de l'any 2008, i entre les estrangeres ha caigut un 33%.

Per edat. L'any 2014, la contractació ha augmentat, especialment entre els menors de 20 anys i els majors de 44 anys. El 63% dels contractes han estat de persones d'entre 25 i 44 anys. En tots els grups d'edat creix més la indefinida que la temporal.

Contractació a Barcelona. Per edat

Entre 2008 i 2014, la contractació de la població menor de 30 anys es va reduir un 26,5%, i va pujar l'11,9% en el grup de 30 a 44 anys i quasi un 16% en el de persones majors de 44.

Des del començament de la crisi, els contractes indefinits s'han reduït en tots els grups d'edat, amb baixades relativament moderades entre els majors de 44 anys però que s'intensifiquen a mesura que es redueix l'edat de la població.

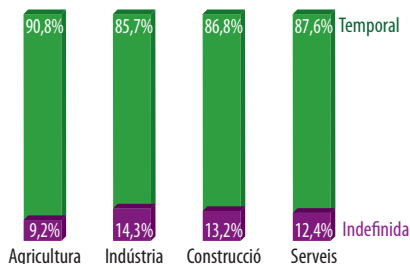
El percentatge de contractes temporals sobre el total de contractes formalitzats l'any 2014 va del 92% en les persones menors de 20 anys al 85,7% en les majors de 44 anys.

Per sectors. El 2014 es va canviar el registre dels contractes presentats per les ETT. En exercicis anteriors, s'assignaven a l'apartat d'activitats professionals i tècniques, però des de 2014 es donen d'alta a l'activitat objecte del contracte.

L'augment de la contractació de l'any 2014 respecte a 2013 afecta tots els sectors, excepte els indefinits agrícoles, que es van reduir un 21%. No obstant això, s'ha d'assenyalar que aquest sector és pràcticament irrellevant, ja que només aporta 814 contractes d'un total de 857.321. Cal destacar que la con-

tractació a la indústria va tenir un increment del 45,4% el 2014, seguida per la construcció, amb un 10,8%, i els serveis, que van augmentar un 8,1%.

Contractació a Barcelona 2014. Per sectors

Part d'aquesta evolució positiva es deu al comportament de la contractació el 2014, especialment la indefinida, que s'incrementa entre el 20 i el 25% en els grans sectors. La temporal presenta augments més moderats amb l'excepció de la indústria.

Contractació a Barcelona. Per activitats

	Acumulat any 2014		Grau de temporalitat	Var. 2013-14	
	Indefinida	Temporal		Indefinida	Temporal
Agricultura, ramaderia, pesca	75	739	90,8%	-21,1%	54,9%
Indústries extractives	0	0	----	----	----
Indústries manufactureres	3.510	19.411	84,7%	23,5%	62,9%
Energia, aigua i gestió de residus	314	3.450	91,7%	-10,3%	6,6%
Construcció	3.622	23.820	86,8%	24,6%	9,0%
Comerç	20.653	67.538	76,6%	24,8%	35,8%
Transports i comunicacions	4.712	23.234	83,1%	20,1%	45,1%
Hoteleria i restauració	18.359	129.483	87,6%	33,8%	89,9%
Turisme	814	3.466	81,0%	33,7%	39,6%
Act. relacionades amb la informació	8.569	39.218	82,1%	42,9%	50,6%
Act. financeres i d'assegurances	1.565	5.528	77,9%	31,0%	96,9%
Activitats immobiliàries	2.074	2.203	51,5%	25,3%	18,4%
Act. tècniques i professionals	11.370	120.108	91,4%	21,6%	-42,7%
Act.adm., jurídiques i de comptabilitat	7.230	53.041	88,0%	40,1%	26,2%
Act. sanitàries i serveis socials	4.625	132.108	96,6%	7,3%	0,2%
Educació	4.263	37.348	89,8%	19,1%	13,7%
Ind. culturals, artístiques i de lleure	2.887	51.029	94,6%	35,8%	10,3%
Altres serveis	12.541	38.414	75,4%	1,5%	21,0%
Total	107.183	750.138	87,5%	23,6%	7,3%

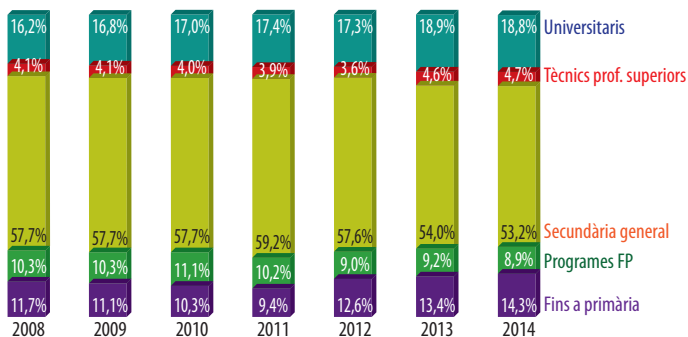
El 2014, tots els sectors presenten taxes de temporalitat en la contractació anual superiors al 85%. Els serveis van ser el sector amb més presència de contractes temporals, un 87,6% del total, i la indústria el que va registrar el percentatge més baix, el 85,7%.

La reassignació dels contractes comunicats per les ETT a l'activitat de l'empresa destinatària de l'any 2014 ha suposat variacions importants en la contractació de determinades branques productives. Així, la contractació a l'hoteleria i restauració s'ha incrementat un 95% i ha passat a ser l'activitat amb més pes a la contractació de la ciutat, amb un 17,2% del total de contractes, seguida de les activitats sanitàries i de serveis socials, que representen el 15,9% dels contractes.

El comerç suposa el 10,3% dels contractes, però és l'activitat més important quant a la contractació indefinida, ja que un de cada cinc contractes indefinits que es formalitzen a la ciutat és al comerç.

Per nivell d'estudis. Tots els grups han incrementat la seva contractació anual respecte a l'any 2013, especialment els tècnics professionals superiors i les persones que tenen estudis fins a primària, amb increments superiors a l'11% en els dos casos.

Contractació a Barcelona. Per nivell d'estudis

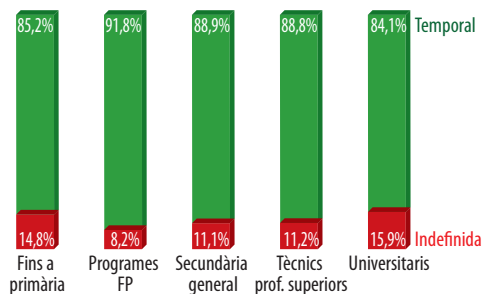
El 53,2% de les persones que han formalitzat contractes al llarg de 2014 a Barcelona tenien estudis de secundària general (batxillerat). La població universitària és el segon grup en importància, amb un 19% del total, el mateix percentatge que l'any anterior. El 13,6% de les persones contractades havien cursat programes d'FP i tècnics professionals superiors i el 14,3% fins a primària.

Contractació a Barcelona. Per nivell d'estudis

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Total	889.354	779.926	851.648	9,2%	-4,2%
Fins a primària	104.188	104.315	121.897	16,9%	17,0%
Indefinida	16.132	13.600	17.992	32,3%	11,5%
Temporal	88.056	90.715	103.905	14,5%	18,0%
Programes FP	91.933	71.557	76.053	6,3%	-17,3%
Indefinida	10.907	5.130	6.224	21,3%	-42,9%
Temporal	81.026	66.427	69.829	5,1%	-13,8%
Secundària general	513.161	420.837	453.430	7,7%	-11,6%
Indefinida	80.249	41.988	50.186	19,5%	-37,5%
Temporal	432.912	378.849	403.244	6,4%	-6,9%
Tècnics prof. superiors	36.282	35.883	40.157	11,9%	10,7%
Indefinida	7.862	3.431	4.511	31,5%	-42,6%
Temporal	28.420	32.452	35.646	9,8%	25,4%
Universitaris, postsecundaris	143.790	147.334	160.111	8,7%	11,4%
Indefinida	29.438	19.654	25.418	29,3%	-13,7%
Temporal	114.352	127.680	134.693	5,5%	17,8%

Nota: hi ha una diferència entre el total de contractes i la suma de contractes per nivell formatiu, ja que es desconeix el nivell formatiu de molts dels treballadors una relació laboral especial del servei de la llar familiar regulada pel Reial Decret 1620/2011.

Contractació a Barcelona. Per nivell d'estudis i durada. 2014

No s'observa relació entre temporalitat i nivell de formació, com es podria pensar, atès que el grau de temporalitat de les persones que tenen fins a primària és similar al de les persones llicenciades, al voltant del 85%.

Des de l'any 2007, el grau de temporalitat ha passat del 82,9% al 87,5%. D'altra banda, es pot afirmar que els percentatges de temporalitat segons el nivell de formació han convergit en els darrers anys, ja que l'any 2007 la diferència entre la taxa de temporalitat més alta (programes d'FP) i la més baixa (universitaris) era de 10,4 punts i l'any 2014 aquesta diferència s'havia reduït a 7,7 punts.

Població aturada

Atur segons l'EPA

Segons l'EPA, Barcelona va tenir una mitjana de 136.400 persones aturades l'any 2014, xifra que suposa un descens del 7,2% respecte a 2013. Des del començament de la crisi, l'atur s'ha incrementat en 74.300 persones, un 119,6%, i més entre les dones que entre els homes.

Població aturada per sexe a Barcelona. Mitjanes anuals en milers

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Homes	34,0	78,8	67,8	-14,0%	99,6%
Dones	28,1	68,3	68,7	0,6%	144,7%

Per edat. L'any 2014 baixa el nombre d'aturats en tots els grups d'edat, especialment entre els menors de 25 anys, amb una reducció del 14%. Més del 72% de les persones aturades de la ciutat tenen entre 25 i 54 anys.

Població aturada per edats a Barcelona. Mitjanes anuals en milers

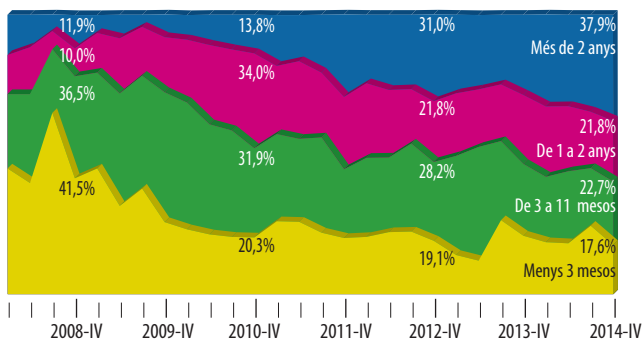
	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Total	62,1	147,1	136,4	-7,2%	119,6%
De 16 a 24 anys	13,1	21,4	18,4	-14,0%	40,0%
De 25 a 54 anys	43,5	105,1	99,1	-5,7%	128,1%
De 55 anys i més	5,5	20,6	18,9	-8,0%	242,1%

L'increment d'un 242% en les de més de 54 anys des de l'any 2008, sis vegades l'augment que ha sofert l'atur dels mes joves de 25 anys, ha suposat un canvi important en la distribució de l'atur per edats.

Per temps de recerca de feina. L'any 2014, l'atur es va reduir en tots els grups d'aturats excepte al de persones que fa més de dos anys que cerquen feina, que augmenta un 18%.

Les persones que l'any 2014 feia menys d'un any que estaven desocupades eren 58.400, el 43% del total. Els aturats amb més d'un any eren 78.000 i suposaven el 57%. D'aquestes, 31.000 eren aturades de llarga durada i 47.000 es consideren de molt llarga durada perquè superaven els dos anys en aquesta situació.

Població aturada. Per temps de recerca de feina

Quan observem l'evolució d'aquest grup des de l'inici de la crisi, constatem que les persones aturades de llarga durada es multipliquen per 5,6 entre 2008 i 2014 i passen de 13.900 a 72.100, i el creixement del total de persones aturades que no arriba a un any que cerquen feina té un creixement més moderat.

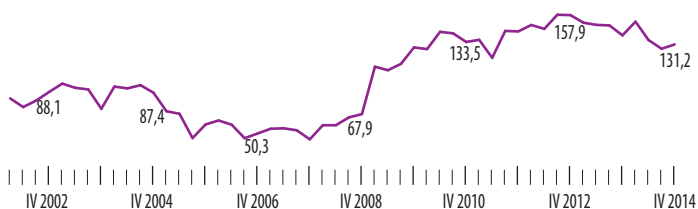
Població aturada per temps de recerca de feina. Mitjanes anuals en milers

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Total	62,1	147,0	136,4	-7,2%	119,6%
Menys de 3 mesos	29,8	26,9	26,8	-0,5%	-10,2%
De 3 a 11 mesos	18,4	48,1	31,6	-34,2%	72,2%
De 1 a 2 anys	7,2	32,3	31,0	-3,8%	330,9%
Més de 2 anys	6,7	39,8	47,0	18,1%	598,9%

Nota: el grup de menys de tres mesos inclou els que ja han trobat feina durant el període.

L'increment de la població aturada ha estat important des de l'any 2007, fins a arribar a 158.200 persones, el màxim històric, el tercer trimestre de l'any 2012. Des de llavors s'ha produït un lleuger descens, especialment intens a partir del segon trimestre de l'any 2014.

Població aturada a Barcelona segons l'EPA. En milers

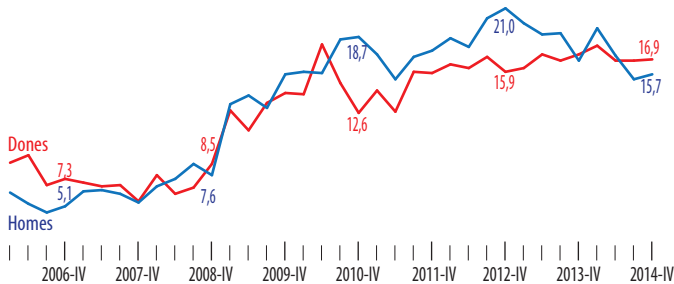

Taxa d'atur

Segons l'EPA, el quart trimestre de 2014 Barcelona tenia una taxa d'atur del 16,3%, set punts inferior a la del mateix trimestre de 2013. La taxa d'atur dels homes és inferior a la de les dones: 15,7 i 16,9 respectivament.

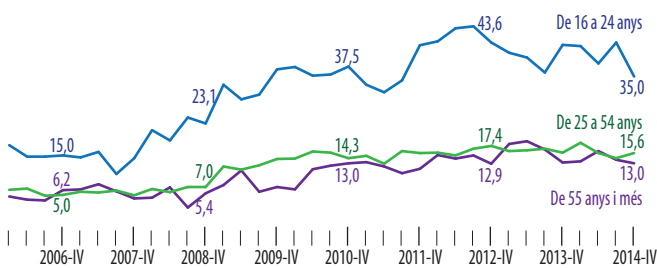
La taxa d'atur de les dones, per segon any consecutiu, és superior a la dels homes. També, en aquest cas, s'ha de tenir en compte que la reducció de la població activa masculina ha estat superior a l'experimentada per la població activa femenina.

Taxes d'atur a Barcelona. Per sexes

Quan analitzem les taxes d'atur per edats observem que la població més jove supera la mitjana de la ciutat al llarg de tot el període 2007-2014. A mesura que augmenta l'edat es redueix la taxa d'atur, una situació que es repeteix tots els anys. El quart trimestre de 2014 la taxa mitjana és del 16,3% i la taxa d'atur entre les persones més joves és del 35%.

Taxes d'atur a Barcelona. Per edats

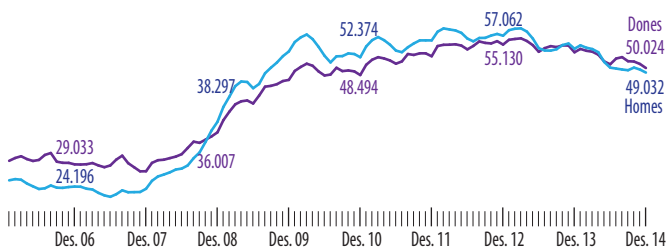
La grandària de la mostra de l'EPA del juent pot explicar aquesta situació, però també s'ha de tenir en compte el fet que la demanda de feina del juent

és molt més elàstica amb relació al cicle econòmic que la dels altres grups d'edat, així com altres factors no quantificats com ara l'augment del nombre de desanimats, és a dir, persones que deixen de cercar feina, i l'increment de les persones joves que opten per emigrar.

Atur registrat

L'atur registrat a Barcelona es va situar, el desembre de 2014, en 99.056 persones, amb un descens del 8% respecte a desembre de 2013. El mateix mes, segons les dades d'atur de l'EPA, la població aturada pujava a 136.400 persones, amb un descens interanual similar al que indica l'atur registrat: un 7,2%.

Població aturada registrada a Barcelona

Per sexe. L'any 2014, l'atur registrat es torna a comportar millor entre els homes, una situació que es repeteix ininterrompudament des de juliol de 2010. El desembre de 2014, el 50,5% de les persones aturades registrades eren dones.

Per edats. L'any 2014, l'atur ha baixat en tots els col·lectius respecte a 2013, menys en el de persones majors de 54 anys, que augmenta un 1%. El pes de la població aturada major de 54 anys sobre el total ha crescut des de l'any 2008 i ha passat del 20,5% a quasi un 25%.

Atur registrat per edat a Barcelona. Dades de desembre

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
De 16 a 19 anys	1.109	986	938	-4,9%	-15,4%
De 20 a 24 anys	4.738	4.146	3.649	-12,0%	-23,0%
De 25 a 54 anys	53.198	78.081	69.765	-10,7%	31,1%
De 55 anys i més	15.259	24.464	24.704	1,0%	61,9%

L'EPA, amb mitjanes anuals, ofereix un comportament diferent de l'atur, ja que l'any 2014 atorga més pes a la població aturada jove, un 13% del total,

i menys a les persones aturades majors de 54 anys, que suposen el 14% del total de persones aturades.

Per nivell formatiu. Al llarg de l'any 2014, l'atur va disminuir en tots els grups, independentment del nivell formatiu. Els descensos més importants s'observen en les persones amb nivells educatius superiors.

Atur registrat per nivell formatiu a Barcelona. Dades de desembre

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Fins a primària incompleta	2.206	2.226	2.067	-7,1%	-6,3%
Estudis primaris complets	4.065	4.903	4.486	-8,5%	10,4%
Secundària general	46.263	64.390	60.214	-6,5%	30,2%
Formació professional	5.683	9.575	8.788	-8,2%	54,6%
Tècnics prof. superiors	5.115	8.617	7.566	-12,2%	47,9%
Educació superior	10.972	17.966	15.935	-11,3%	45,2%

Si agrupem les persones aturades en tres grans grups segons el seu nivell de formació: baix (fins a primària), mitjà (secundària i FP) i alt (tècnics professionals superiors i universitaris), s'evidencia que mentre el pes del grup de persones amb formació mitjana pràcticament no varia entre 2008 i 2014 i se situa per sota del 70%, el de les persones amb menys formació disminueix gairebé dos punts i el del grup amb més formació augmenta dos punts percentuals.

Atur registrat a Barcelona. Per nivell formatiu. Desembre

L'any 2014 la formació de les persones desocupades ha millorat en els dos extrems respecte a 2008. L'any 2008 les persones aturades que havien cursat estudis professionals o superiors representaven menys del 30% del total de l'atur, mentre que l'any 2014 aquest percentatge havia pujat quasi tres punts. Aquesta evolució també posa en evidència una pèrdua de llocs de treball de qualificació professional mitjana i alta, una tendència que cal evitar.

Per nacionalitat. El 17,7% del total de persones aturades a Barcelona el desembre de 2014 tenien nacionalitat estrangera. El pes d'aquestes sobre el total ha caigut des de desembre de 2010, quan va arribar al 22,7%.

La constatació que la crisi seria llarga, juntament amb les mesures per fomentar el retorn als països d'origen, va provocar una sortida de persones estran-

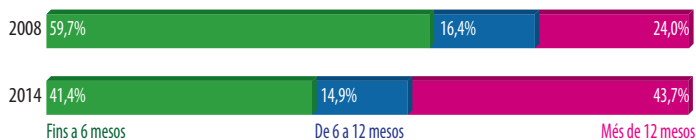
geres, amb la consegüent caiguda del nombre de persones d'aquest col·lectiu a partir de l'any 2010. Així, mentre que l'atur va créixer un 4,5% entre les nacionals de desembre de 2010 a desembre de 2014, entre les estrangeres es va reduir un 23%.

Atur registrat per nacionalitat a Barcelona. Dades de desembre

	2008	2013	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Espanyola	59.091	86.866	-6,2%	37,9%
Estrangera	15.213	20.811	-15,5%	15,6%

Per temps de recerca de feina. L'any 2014 baixa el nombre total de persones aturades a la ciutat de Barcelona. El descens percentual més important, entre 2013 i 2014, es produeix al grup de desocupats que fa entre 6 i 12 mesos que cerquen feina, que es redueix en gairebé 3.500 persones, seguit del de persones aturades que fa menys de sis mesos que es troben en aquesta situació. La població aturada de llarga durada, el grup més nombrós, es redueix quasi un 5%, 2.235 persones.

Atur registrat a Barcelona. Per durada de la demanda. Desembre

Mentre que l'any 2008 només el 24% de les persones aturades es podia considerar de llarga durada, l'any 2014 aquest percentatge pujava al 44%.

Distribució de l'atur registrat a Barcelona. Per durada i sexe. Desembre 2014

	Total	Var. 2013-14	Menys de 25 anys	De 25 a 44 anys	De 45 anys i més
Homes	49.032	-9,6%	2.508	22.024	24.500
Fins a 6 mesos	21.578	-8,0%	2.015	12.868	6.695
De 6 a 12 mesos	7.426	-21,0%	257	3.618	3.551
Més de 12 mesos	20.028	-6,2%	236	5.538	14.254
Dones	50.024	-6,4%	2.079	22.018	25.927
Fins a 6 mesos	19.456	-4,9%	1.652	11.766	6.038
De 6 a 12 mesos	7.348	-17,1%	215	3.748	3.385
Més de 12 mesos	23.220	-3,7%	212	6.504	16.504

De la lectura d'aquestes dades es poden inferir diverses qüestions, com una elevada taxa de persones que entren i surten del mercat de treball de forma

freqüent o les dificultats que tenen les persones aturades de llarga durada per trobar un lloc de treball, dificultats que s'agreugen en el cas de les dones.

Per sexe, es constata que l'atur de llarga durada afecta més les dones que els homes. El 46,4% de les dones aturades fa més d'un any que estan en aquesta situació, davant el 41% dels homes. Aquesta situació és especialment greu en el col·lectiu de dones majors de 44 anys, ja que el 63,7% fa més d'un any que són a l'atur, mentre que en el cas dels homes el percentatge és del 58%.

Per sector econòmic. El 2014, l'atur ha baixat en tots els sectors, amb especial intensitat a la construcció i la indústria, amb reduccions de 17% i el 12%, respectivament, i només ha crescut entre les persones sense ocupació anterior. El desembre de 2014, el 77,4% de la població aturada procedeix del sector serveis, mentre que l'any 2008 el seu pes era del 72,5%. La indústria representava el 9% dels aturats, quan l'any 2008 eren el 13% del total.

Atur registrat a Barcelona. Per sector econòmic. Desembre

Per aprofundir en l'anàlisi resulten útils les dades desagregades per activitats econòmiques segons el cens CCAE 2009, que estan disponibles per a la ciutat des de l'any 2010 i permeten veure que l'any 2014 l'atur baixa pràcticament en totes les activitats econòmiques, excepte a les llars que ocupen personal domèstic, que és on l'atur creix més tant respecte a l'any 2013 com des de l'any 2010.

En el període 2010-2014 l'atur augmenta un 22% a les activitats vinculades als serveis a les persones (educació, sanitat) i a l'hoteleria, quasi un 20%. Per contra, on més baixa des de 2010 és a la indústria (18,5%), a la construcció (24%) i a les activitats professionals i tècniques (31%).

Atur registrat per activitat econòmica a Barcelona. Desembre

	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2010-14
A. Agricultura, ramaderia i pesca	500	504	0,8%	35,5%
B. Indústries extractives	37	31	-16,2%	-31,1%
C. Indústries manufactureres	9.399	8.298	-11,7%	-19,6%
D. Energia elèctrica i gas	193	167	-13,5%	-20,1%
E. Aigua, sanejament, residus	737	645	-12,5%	0,6%
F. Construcció	10.767	8.909	-17,3%	-24,1%
G. Comerç	17.095	16.033	-6,2%	7,8%
H. Transports i emmagatzematge	3.735	3.379	-9,5%	5,1%
I. Hoteleria	10.974	10.769	-1,9%	19,4%
J. Informació i comunicacions	4.088	3.453	-15,5%	-0,1%
K. Activitats financeres i assegurances	1.885	1.702	-9,7%	47,0%
L. Activitats immobiliàries	1.112	1.072	-3,6%	7,7%
M. Act. professionals, tècniques	10.439	8.999	-13,8%	-31,0%
N. Act. administratives i auxiliars	15.732	14.638	-7,0%	6,5%
O. Administració pública	1.238	965	-22,1%	11,6%
P. Educació	3.742	3.645	-2,6%	23,0%
Q. Act. sanitàries i serveis socials	4.828	4.559	-5,6%	23,4%
R. Activitats artístiques i d'oci	2.167	2.090	-3,6%	3,2%
S. Altres serveis	3.901	3.600	-7,7%	3,7%
T. Llars que ocupen personal domèstic	1.435	1.758	22,5%	236,1%
U. Organismes extraterritorials	35	35	0,0%	6,1%
SA. Sense ocupació anterior	3.638	3.805	4,6%	-14,7%

Per districtes

Entre desembre de 2013 i desembre de 2014 l'atur va baixar en tots els districtes. Sarrià-Sant Gervasi, l'Eixample, Gràcia i Horta-Guinardó presenten reduccions superiors a la mitjana, mentre que Nou Barris, Sant Andreu i Sants-Montjuïc, per la seva banda, registren els descensos més moderats.

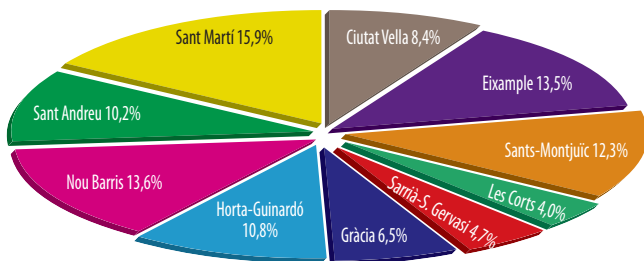
Els districtes que el desembre de l'any 2014 concentren el nombre més gran de població aturada de la ciutat són els de Sant Martí, Nou Barris i l'Eixample, que acumulen el 43% del total de persones en atur.

Les xifres absolutes de l'atur per districte s'han de matisar relacionant-les amb la població en edat de treball del districte. A Barcelona, el desembre de 2014, la població aturada representava el 9,4% de la població de 16 a 64 anys, percentatge que varia força segons els districtes. A Sarrià, l'atur afectava el 5,2% de la població de 16 a 64 anys, mentre que a Nou Barris aquest percentatge

arribava al 13%. Aquest percentatge ha baixat al llarg de l'any 2014 en tots els districtes.

Nou Barris és el districte amb la intensitat d'atur més elevada, atès que concentra el 13% dels aturats mentre que la seva població de 16 a 64 anys representa el 9,8% de la ciutat. A l'altre extrem, Sarrià-Sant Gervasi concentra el 8,6% de la població de 16 a 64 anys de Barcelona i només el 4,7% de les persones aturades.

Atur registrat a Barcelona. Per districtes. Desembre 2014

El pes de la població aturada estrangera sobre el total de persones aturades ha baixat en tots els districtes durant el darrer any.

Distribució de l'atur registrat per districtes, sexe i nacionalitat. Desembre 2014

	Total			Total		
	Espanyola	Estrangera	Estrangera/total	Homes	Dones	Dones/total
Barcelona	81.474	17.582	17,7%	49.032	50.024	50,5%
Ciutat Vella	5.195	3.167	37,9%	4.794	3.568	42,7%
Eixample	11.137	2.214	16,6%	6.418	6.933	51,9%
Sants-Montjuïc	9.833	2.306	19,0%	5.973	6.166	50,8%
Les Corts	3.461	499	12,6%	1.842	2.118	53,5%
Sarrià-Sant Gervasi	4.197	496	10,6%	2.157	2.536	54,0%
Gràcia	5.503	944	14,6%	3.062	3.385	52,5%
Horta-Guinardó	9.222	1.506	14,0%	5.281	5.447	50,8%
Nou Barris	10.934	2.507	18,7%	6.978	6.463	48,1%
Sant Andreu	8.817	1.334	13,1%	4.778	5.373	52,9%
Sant Martí	13.172	2.609	16,5%	7.747	8.034	50,9%
NC	3	0	0,0%	2	1	33,3%

Nou Barris, Sants-Montjuïc i, sobretot, Ciutat Vella són els districtes on el pes de les persones estrangeres sobre l'atur total supera la mitjana de la ciutat.

L'atur és predominantment masculí només a dos districtes: Nou Barris i Ciutat Vella. En canvi, a Sarrià-Sant Gervasi el 54% de la població aturada són dones.

Atur als barris de Barcelona

En tots els barris de la ciutat s'observa una reducció de l'atur al període desembre 2013-desembre 2014. Pedralbes és el barri on l'atur baixa més, un 14,8%, mentre que la Marina de Port és el barri on es redueix menys, un 2,6%.

Rànquing segons el pes de l'atur sobre la població de 16 a 64 anys. Desembre 2014

Dte.	Barris	% atur/població 16-64 anys
Els 10 barris amb més pes de l'atur		
8	Ciutat Meridiana	18,8
3	La Marina del Prat Vermell - AEI Zona Franca	18,7
8	La Trinitat Nova	18,1
8	Vallbona	17,4
9	La Trinitat Vella	16,6
8	La Guineueta	14,2
8	Torre Baró	13,8
10	El Besòs i el Maresme	13,8
8	Canyelles	13,7
8	Verdum	13,3
Els 10 barris amb menys pes de l'atur		
2	L'Antiga Esquerra de l'Eixample	7,3
5	El Putxet i el Farró	7,1
7	La Clota	6,6
2	La Dreta de l'Eixample	6,3
5	Sant Gervasi - la Bonanova	5,1
5	Sant Gervasi - Galvany	5,1
5	Les Tres Torres	4,6
5	Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes	4,0
5	Sarrià	4,0
4	Pedralbes	3,9

El pes de l'atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys també s'ha reduït en tots els barris de la ciutat. Es manté, això sí, la llista dels deu barris que tenien un pes de l'atur més elevat el desembre de 2013.

Ciutat Meridiana és el barri on el pes de l'atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys és més alt, quasi un 19%, percentatge que duplica la mitjana de ciutat. Dels deu barris amb un pes més alt de l'atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys, set pertanyen al districte de Nou Barris. A l'extrem contrari es

troben els barris del districte de Sarrià-Sant Gervasi: Pedralbes, Sarrià i Vallvidrera són els barris on el percentatge de població aturada sobre la població de 16 a 64 anys és més baix, només el 4%, menys de la meitat de la mitjana de ciutat i quasi la cinquena part del barri on aquest percentatge és més alt.

Per sexe, l'atur masculí es redueix al llarg de l'any 2014 en tots els barris i el femení augmenta només en cinc.

Context socioeconòmic: atur i índex de RFD per barris 2013

Des de l'inici de la crisi ha crescut la desigualtat de rendes entre els barris de Barcelona. L'any 2008, el barri amb renda familiar disponible més elevada (les Tres Torres) tenia una renda 4,3 vegades més alta que la del barri amb renda familiar disponible més baixa (Baró de Viver). L'any 2013, aquesta proporció, en aquest cas entre Pedralbes i la Trinitat Nova, havia pujat a 6,3 vegades, pràcticament el mateix índex que l'any 2012.

També s'han accentuat les diferències dels barris més rics i més pobres amb relació a la mitjana de la ciutat. L'any 2008, el barri amb renda familiar disponible més alta tenia una renda igual a 2,1 vegades la mitjana de la ciutat; cinc anys després multiplica per 2,44 aquesta mitjana. També s'allunyen de la mitjana de la ciutat els barris amb rendes més baixes.

S'ha incrementat, així mateix, el nombre de barris que arriben només fins al 60% de la renda familiar disponible mitjana de la ciutat, un percentatge que es considera rellevant com a nivell per parlar d'àrees en risc de pobresa.

Es constata una correspondència entre l'índex de renda familiar disponible i el pes de l'atur sobre la població de 16 a 64 anys. Dels 10 barris amb l'índex de renda familiar disponible més alt, vuit es troben entre els que tenen un pes de l'atur més baix sobre la seva població en edat activa. I a l'inrevés: dels 10 barris que tenen una taxa d'atur més elevada sobre la seva població de 16 a 64 anys, sis es troben entre els que tenen una renda familiar disponible més baixa.

Nivell formatiu i atur

La majoria dels barris amb una taxa reduïda d'atur sobre la seva població en edat de treballar es troben entre els que tenen percentatges més elevats de població amb estudis superiors. Els barris amb els percentatges més alts de població que només ha cursat fins a primària són, normalment, aquells on el pes de l'atur registrat en la població de 16 a 64 anys és més gran i, a la vegada, es troben entre els 11 barris amb renda familiar disponible més baixa.

Rànquing segons nivell d'instrucció de la població. Per barris

Dte.	Barris	Percentatge sobre població total del barri*	Rànquing de RFD 2013	Rànquing pes atur/ pobl. 16-64 anys
Els 10 barris amb percentatge més alt de persones amb estudis superiors				
10	La Vila Olímpica del Poblenou	52,7%	8	56
5	Les Tres Torres	51,2%	2	70
5	Sant Gervasi - Galvany	49,5%	4	69
4	Pedralbes	49,5%	1	73
5	Sarrià	49,5%	3	72
2	La Dreta de l'Eixample	48,3%	7	67
5	Sant Gervasi - la Bonanova	47,4%	5	68
5	El Putxet i el Farró	47,3%	10	65
2	L'Antiga Esquerra de l'Eixample	44,2%	11	64
6	Vila de Gràcia	41,7%	15	60
Els 10 barris amb percentatge més alt de persones que tenen fins a estudis primaris				
3	La Marina del Prat Vermell - Zona Franca	54,0%	58	2
8	Torre Baró	47,7%	70	7
8	Ciutat Meridiana	47,6%	71	1
8	Vallbona	46,7%	72	4
9	Baró de Viver	46,5%	55	32
8	La Trinitat Nova	45,4%	73	3
8	Can Peguera	44,2%	66	27
8	Les Roquetes	44,1%	69	11
10	El Besòs i el Maresme	44,0%	67	8
9	La Trinitat Vella	44,0%	65	5

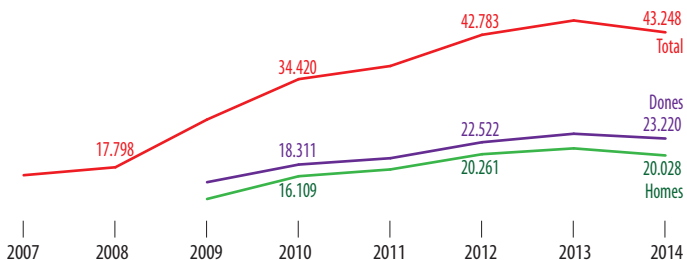
(*) Dades de lectura del padró el 30-6-2014.

Atur de llarga durada a Barcelona

De desembre de 2013 a desembre de 2014, l'atur registrat de llarga durada, el que afecta persones que fa més d'un any que estan desocupades, ha baixat quasi un 5% a la ciutat. Però aquest col·lectiu ha crescut un 165% entre desembre de 2007 i desembre de 2014 i ha passat de 16.304 a 43.248 persones.

El desembre de 2014, el 26% dels aturats que hi havia a la ciutat, 25.712 persones, feia més de dos anys que es trobaven a l'atur, xifra que puja a 43.248 si hi afegim les que fa entre un i dos anys que estan desocupades. Per tant, un 43,7% dels aturats de la ciutat estan sense feina des de fa més d'un any.

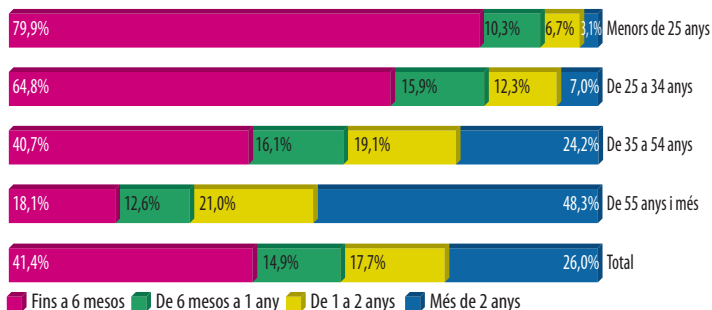
Atur de llarga durada registrat a Barcelona. Desembre

Per edats. El desembre de 2014, les persones menors de 25 anys representaven menys del 5% del total, les compreses entre 25 i 34 anys se situaven al voltant del 19%, el grup de persones de 35 a 54 anys superaven el 51% de les persones desocupades i les de 55 anys i més suposaven una quarta part del total.

De l'encreuament d'edat i durada de l'atur n'hem de destacar que entre les persones menors de 34 anys el grup més nombrós són les que fa menys de 6 mesos que estan desocupades. Entre la població aturada de més de 35 anys, el grup majoritari és el de persones aturades de llarga durada: més del 43% entre les de 35 a 54 anys i per sobre del 69% entre les de 55 anys i més.

Atur registrat a Barcelona. Per durada i edats. Desembre 2014

Per sexe. El desembre de 2014, les dones suposaven el 50,5% de la població aturada i els homes el 49,5%. Les diferències s'intensifiquen quant al temps de permanència en aquesta situació.

Atur registrat a Barcelona per durada i sexe. Desembre 2014

	Total	Var. 2013-14	Menys de 25 anys	De 25 a 44 anys	De 45 anys i més
Total homes	49.032	-9,6%	2.508	22.024	24.500
Fins a 6 mesos	21.578	-8,0%	2.015	12.868	6.695
De 6 a 12 mesos	7.426	-21,0%	257	3.618	3.551
Més de 12 mesos	20.028	-6,2%	236	5.538	14.254
Total dones	50.024	-6,4%	2.079	22.018	25.927
Fins a 6 mesos	19.456	-4,9%	1.652	11.766	6.038
De 6 a 12 mesos	7.348	-17,1%	215	3.748	3.385
Més de 12 mesos	23.220	-3,7%	212	6.504	16.504

El 28,7% de les dones desocupades de la ciutat es troba a l'atur des de fa més de dos anys i més del 46% fa més d'un any.

Per nivell formatiu. El percentatge d'aturats de llarga i molt llarga durada varia força en funció del nivell formatiu de les persones. El 52% de les persones aturades que només ha assolit fins a primària fa més d'un any que estan desocupades, percentatge que baixa al 34,1% en el cas de les que tenen estudis superiors.

Atur registrat a Barcelona per durada i nivell formatiu. Desembre 2014

	Fins a 6 mesos	De 6 a 12 mesos	Entre 1 i 2 anys	Més de 2 anys	Total
Fins primària incomplets	800	295	339	633	2.067
Primària completa	1.406	626	859	1.595	4.486
Secundària - FP	3.412	1.200	1.514	2.662	8.788
Secundària general	24.413	8.730	10.554	16.517	60.214
Tècnics i prof. superiors	3.338	1.081	1.322	1.825	7.566
Estudis superiors	7.665	2.842	2.948	2.480	15.935
Total	41.034	14.774	17.536	25.712	99.056

Per sector. La indústria és el sector amb més pes de persones aturades de llarga durada. El 56,6% s'es troben en aquesta situació des de fa més d'un any, i el 36,5% fa més de dos anys.

Atur registrat a Barcelona per durada i sector productiu. Desembre 2014

	Fins a 6 mesos	De 6 a 12 mesos	Entre 1 i 2 anys	Més de 2 anys	Total
Agricultura	250	74	83	97	504
Indústria	2.626	1.346	1.834	3.335	9.141
Construcció	3.202	1.310	1.591	2.806	8.909
Serveis	32.860	11.562	13.530	18.745	76.697
Sense ocupació anterior	2.096	482	498	729	3.805
Total	41.034	14.774	17.536	25.712	99.056

Als serveis, aquests percentatges són del 42 i del 24,4%, respectivament. El 72,9% de les persones aturades de molt llarga durada provenen dels serveis i el 74,6% si hi incloem les que fa entre 1 i 2 anys que estan desocupades.

Atur de llarga durada a Barcelona segons l'EPA. IV trimestre 2014

Segons l'EPA, a Barcelona hi havia 49.700 persones desocupades amb més de dos anys a l'atur el desembre de 2014, un 37,9% del total d'aturats. Si hi afegim les que fa entre un i dos anys que estan en aquesta situació, tenim que més de 78.300 persones fa més d'un any que estan aturades, quasi el 60% del total.

En milers	Menys de 3 mesos	De 3 a 11 mesos	De 1 a 2 anys	Més de 2 anys	Total
2014					
1r trim.	28,2	35,5	38,3	49,9	151,9
2n trim.	24,6	34,9	31,5	44,2	135,2
3r trim.	31,2	26,2	25,7	44,2	127,3
4t trim.	23,1	29,8	28,6	49,7	131,2

Nota: el grup de menys de tres mesos inclou les persones que han trobat feina al llarg del trimestre.

Demandes d'ocupació

Aquest apartat recull les dades de les persones que cerquen feina, incloent-hi les que treballen i manifesten el seu desig de canviar d'ocupació.

Per edat i sexe. El desembre de 2014, les oficines del SOC de Barcelona tenien registrades 122.363 demandes d'ocupació, un 10,8% menys que el mateix mes de l'any anterior. El darrer any, el nombre de homes sol·licitants d'ocupació es va reduir més que el de dones, igual que l'any 2013.

Demandes d'ocupació per sexe i edat a Barcelona. Desembre

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Total	74.304	137.108	122.363	-10,8%	64,7%
Homes	38.297	69.138	61.220	-11,5%	59,9%
Dones	36.007	67.970	61.143	-10,0%	69,8%
Edats					
De 16 a 9 anys	1.109	1.566	1.417	-9,5%	27,8%
De 20 a 24 anys	4.738	6.111	5.276	-13,7%	11,4%
De 25 a 54 anys	53.198	96.433	83.512	-13,4%	57,0%
De 55 anys i més	15.259	32.998	32.158	-2,5%	110,7%

Les persones de 25 a 54 anys concentren el 68% de les demandes d'ocupació, davant del 26% dels majors de 54 anys. La població de menys de 25 anys no

arriba al 6%. Els darrers anys el pes de la demanda d'ocupació del jovent s'ha reduït i, en canvi, s'ha incrementat el de les persones majors de 54 anys.

L'any 2014 es va reduir el nombre de persones sol·licitants d'ocupació en tots els nivells formatius, especialment entre les que tenien estudis superiors i els tècnics professionals superiors.

Demandes d'ocupació per nivell formatiu a Barcelona. Desembre

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Fins a primària incompleta	2.206	2.979	2.752	-7,6%	24,8%
Estudis primaris complets	4.065	6.327	5.600	-11,5%	37,8%
Secundària general	46.263	80.997	73.988	-8,7%	59,9%
Formació professional	5.683	11.942	10.579	-11,4%	86,2%
Tècnics prof. superiors	5.115	10.915	9.326	-14,6%	82,3%
Educació superior	10.972	23.948	20.118	-16,0%	83,4%

El desembre de 2014, el 77,5% dels sol·licitants d'ocupació pertanyien al sector serveis. Les persones sol·licitants d'ocupació disminueixen en tots els sectors econòmics, especialment a la construcció, i només puguen mínimament les persones sense ocupació anterior.

Demandes d'ocupació per sector econòmic a Barcelona. Desembre

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Agricultura	445	640	699	9,2%	57,1%
Indústria	9.738	13.987	11.692	-16,4%	20,1%
Construcció	6.845	12.350	10.071	-18,5%	47,1%
Serveis	53.873	105.058	94.889	-9,7%	76,1%
Sense ocupació anterior	3.403	5.073	5.012	0,6%	49,1%

Els serveis a les persones i la indústria són les activitats on el pes de la població aturada sobre el total és més baix, per sota del 79%. Són les activitats on hi ha més persones no aturades que cerquen una feina millor. El pes de les persones aturades sobre el total de demandes d'ocupació s'ha incrementat ininterrompudament des de l'any 2010 i passa del 76% al 81%.

El desembre de 2014, a Barcelona hi havia 23.307 persones demandants d'ocupació no aturades, un 21% menys que el desembre de 2013. El 52,7% eren homes i el 47,7% dones. El percentatge de dones sobre el total ha baixat més d'1,5 punts i ha trencat la tendència d'anys anteriors.

El desembre de 2014, les dones eren el grup majoritari només entre els sol·licitants d'ocupació no aturats amb estudis superiors. A la resta de categories predominaven els homes. Quant a la distribució per sectors, les dones

només eren majoria als serveis i molt minoritàries a la indústria i, sobretot, a la construcció.

Mentre que entre les persones de nacionalitat espanyola les dones suposen el 49% de les demandes d'ocupació de persones no aturades, entre les estrangeres aquest percentatge baixa al 43,4%. En els dos casos, es redueixen respecte a l'any anterior. Les persones sol·licitants d'ocupació de nacionalitat estrangera representen el 21,7% del total, quatre punts més del que suposen sobre el total d'aturats.

Les demandes de persones no aturades baixen en totes les activitats econòmiques, i especialment entre les que treballen en activitats sanitàries i serveis socials, indústries manufactureres, construcció, activitats professionals i tècniques i comerç. El 54% de les persones que treballant però cerquen una nova feina es concentren en les activitats administratives, el comerç, l'hoteleria, les indústries manufactureres i les activitats professionals i tècniques.

El 2014, les demandes d'ocupació de persones no aturades van disminuir en tots els grups d'ocupació, excepte en els lligats a l'agricultura. Les reduccions més rellevants es van donar entre les persones que exerceixen càrrecs de direcció i gerència i tècnics, mentre que baixen moderadament entre el personal de serveis, els operadors de maquinària i el personal no qualificat.

Demandes de persones no aturades per grups d'ocupació. Desembre 2014

	Total	Var. 2013-14	Homes	Dones
Total	23.307	-20,8%	12.188	11.119
1. Direcció i gerència	738	-26,9%	530	208
2. Tècnica/ciència	3.059	-33,4%	1.458	1.601
3. Tècnica/professionals de suport	3.020	-21,6%	1.802	1.218
4. Tasca administrativa	3.957	-22,7%	1.328	2.629
5. Serveis	5.023	-15,5%	2.129	2.894
6. Agricultura/pesca	142	18,3%	122	20
7. Treball qualificat	1.816	-20,7%	1.667	149
8. Operadors maquinària	1.235	-10,5%	1.011	224
9. Treball sense qualificar	4.317	-15,8%	2.141	2.176

Comparació amb altres àmbits

Població activa i taxa d'activitat

L'any 2014, l'evolució de la població activa a Barcelona va ser pitjor que a Espanya i, com l'any anterior, també va perdre més persones actives que Catalunya.

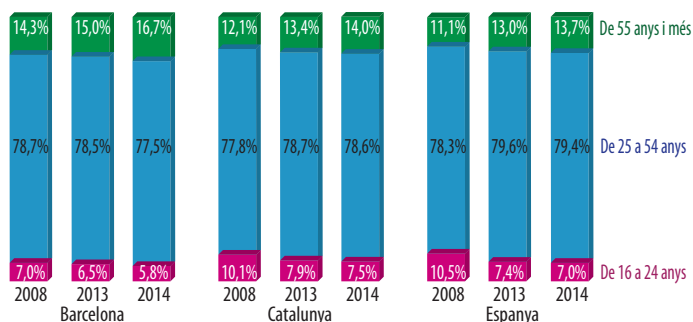
Població activa per àmbits territorials. Per sexe i edat. Milers de persones

	Mitjanes 2014			Var. 2013-14		
	Barcelona	Catalunya	Espanya	Barcelona	Catalunya	Espanya
Total	801,4	3.804,2	22.954,6	-3,1%	-1,5%	-1,0%
De 16 a 24 anys	46,1	284,4	1.599,4	-13,8%	-7,2%	-6,7%
De 25 a 54 anys	621,1	2.988,3	18.221,4	-4,4%	-1,7%	-1,3%
De 55 anys i més	134,2	531,5	3.133,8	7,8%	2,8%	3,9%
Homes	399,8	2.008,9	12.359,2	-5,5%	-2,4%	-1,3%
Dones	401,6	1.795,2	10.595,5	-0,7%	-0,5%	-0,7%

Barcelona continua sent el territori on les dones tenen un pes més gran sobre el total de població activa, un 50,1% i ja són el col·lectiu majoritari entre les persones actives. A Catalunya representen el 47,2% i a Espanya el 46,2%. En els tres àmbits el seu pes s'ha incrementat progressivament els darrers anys.

L'any 2014, la població menor de 25 anys presentava les reduccions més significatives en tots els àmbits i el grup de 25 a 54 anys també es va reduir però amb menys intensitat. En canvi, el nombre de persones actives majors de 54 anys va augmentar als tres àmbits, especialment a Barcelona, el 7,8%.

Població activa per àmbits territorials i edats. Mitjanes anuals

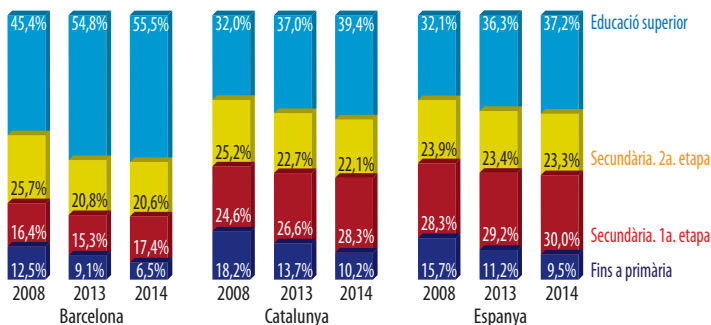
Des del començament de la crisi, l'evolució de la població activa segons grups d'edat és similar als diferents àmbits territorials, amb importants disminucions

-superiors al 22%- de la població activa menor de 25 anys i baixades més moderades de les persones actives de 25 a 54 anys a Barcelona i Catalunya, i fins i tot un lleuger increment del 0,8% d'aquest col·lectiu al conjunt de l'Estat. El nombre de persones actives majors de 54 anys va augmentar als tres àmbits. L'any 2014, el pes de les persones actives majors de 54 anys sobre el total és més alt a Barcelona que a Catalunya i Espanya. En canvi, a Barcelona, la població menor de 25 anys representava el 5,8% del total, mentre que a Espanya arribava al 7% i a Catalunya al 7,5%.

La població activa amb estudis secundaris de primera etapa va créixer als tres àmbits territorials i les persones amb estudis superiors van augmentar a Catalunya i Espanya.

Barcelona és l'àmbit on el percentatge de població activa amb educació superior és més alt, arriba al 55,5% del total, deu punts per sobre de l'any 2008. A Catalunya i a Espanya aquest percentatge s'incrementa des de l'any 2008 i se situa en el 39,4% i el 37,2%, respectivament.

Població activa per àmbits territorials i nivell formatiu. Mitjanes anuals

Taxa específica d'activitat

A Barcelona, la taxa específica d'activitat arribava a 79 el quart trimestre de 2014, amb un augment d'1,9 punts respecte al quart trimestre de l'any anterior, a Espanya només puja 0,3 punts i a Catalunya en baixa 0,1.

El 2014, Barcelona tenia la taxa d'activitat més alta dels tres àmbits, tant entre els homes com entre les dones.

El desembre de 2014 la taxa d'activitat de Barcelona superava en 7,4 punts l'europea.

Taxa específica d'activitat per àmbits territorials. Quart trimestre

	Barcelona		Catalunya		Espanya		UE-15*	
	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
2008	85,3	74,0	86,0	70,6	82,5	65,6	79,4	65,4
2009	85,2	74,3	84,1	70,6	81,5	66,3	79,0	65,7
2010	83,8	75,9	84,5	72,3	81,5	67,6	78,9	65,9
2011	84,5	76,0	84,1	73,1	81,4	68,4	79,0	66,6
2012	83,4	76,8	83,5	73,5	80,9	69,5	79,1	67,3
2013	80,7	77,3	83,8	74,4	80,7	69,9	79,0	67,6
2014	83,9	78,2	83,7	74,5	81,0	70,2	79,2	67,9

Nota: la taxa específica d'activitat es calcula per al col·lectiu de 16 a 64 anys, excepte a la Unió Europea, on comprèn la població de 15 a 64 anys. * La taxa de la UE-15 de l'any 2014 correspon al tercer trimestre.

Població ocupada i taxa d'ocupació segons l'EPA

Per edat i sexe. L'any 2014, a Barcelona es va reduir l'ocupació un 2,3%, i va arribar a les 665.000 persones. En canvi, a Catalunya i Espanya el nombre de persones ocupades es va incrementar després de sis anys.

El darrer exercici, més de la meitat de la població ocupada de Barcelona eren dones. Catalunya i Espanya presentaven percentatges inferiors però, en qualsevol cas, el percentatge de dones sobre el total d'ocupació va augmentar al llarg de la crisi en tots els àmbits territorials.

Població ocupada per àmbits territorials. Per sexe i edat. Milers

	Mitjanes 2014			Var. 2013-14		
	Barcelona	Catalunya	Espanya	Barcelona	Catalunya	Espanya
Total	665,0	3.030,9	17.344,2	-2,3%	2,1%	1,2%
Per edats						
De 16 a 24 anys	27,8	150,4	748,6	-13,6%	-1,4%	-1,9%
De 25 a 54 anys	522,0	2.440,0	14.066,9	-4,1%	2,1%	0,9%
De 55 anys i més	115,3	440,5	2.528,8	11,0%	3,3%	4,0%
Per sexe						
Homes	332,1	1.594,3	9.442,7	-3,6%	1,5%	1,4%
Dones	332,9	1.436,6	7.901,5	-0,9%	2,7%	1,0%

Font: Institut Nacional d'Estadística.

La pèrdua d'ocupació va ser especialment intensa entre les persones més joves. Als tres àmbits, el nombre de persones ocupades menors de 24 anys presenta reduccions d'entre un 40% i un 60%, respecte a 2008, i és l'únic col·lectiu que va perdre ocupació el 2014 als tres àmbits.

El pes de la població de menys de 25 anys ha caigut amb més intensitat en l'ocupació que en la població activa. Això significa que la població activa jove té un pes inferior al que li pertocaria en l'ocupació, mentre que a l'atur el pes del jovent és superior al que li correspondria en proporció.

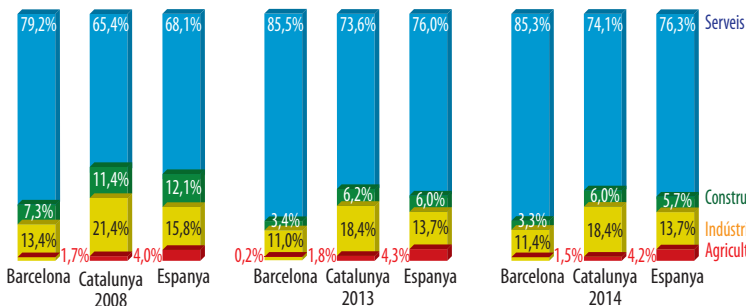
Per sector. L'any 2014, el nombre de persones ocupades va disminuir en tots els àmbits territorials a l'agricultura i a la construcció, i va augmentar a la indústria. En els serveis va augmentar a Catalunya i Espanya, i es va reduir a Barcelona. Els descensos acumulats d'ocupació des de l'any 2008 a Barcelona són superiors a les mitjanes de l'Estat en tots els sectors productius.

Població ocupada per àmbits territorials. Per sector productiu. En milers de persones

	Mitjanes 2014			Var. 2013-14		
	Barcelona	Catalunya	Espanya	Barcelona	Catalunya	Espanya
Total	665,0	3.030,9	17.344,2			
Agricultura	0,3	45,1	735,9	-79,2%	-14,0%	-0,1%
Indústria	75,8	558,4	2.380,0	1,4%	2,0%	1,0%
Construcció	22,1	181,3	993,5	-3,6%	-1,5%	-3,5%
Serveis	567,0	2.246,2	13.234,9	-2,5%	2,8%	1,7%

A Espanya els serveis ocupaven el 76,3% de les persones que treballaven, a Catalunya el 74,1% i a Barcelona aquest percentatge era del 85,3%. En els tres casos, el pes dels serveis s'ha incrementant al llarg de la crisi.

Pes dels sectors en l'ocupació, mitjanes anuals. Per àmbits territorials

Per situació professional. Catalunya és l'àmbit on té més pes l'ocupació al sector privat l'any 2014, quasi un 70% de la població ocupada. A Espanya hi ha més persones treballadores del sector públic, gairebé un 17% de la població ocupada. Barcelona és l'àmbit on era més gran el pes dels empresaris.

Població ocupada per situació professional. Mitjanes anuals 2014

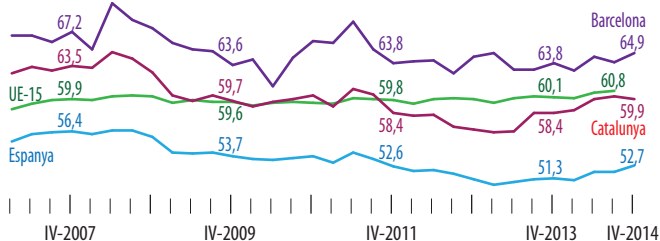
El 2014, l'ocupació al sector públic va ser la que es va comportar pitjor: es va reduir a Espanya, i especialment a Barcelona (més d'un 19%), i va ser el grup que va augmentar menys a Catalunya.

Per durada del contracte. L'any 2014, més del 83% de les persones assalariades de Barcelona tenien contracte indefinit, percentatge que a Espanya era del 76%. La caiguda de la població assalariada amb contracte temporal va ser més intensa en tots els àmbits, ja que va presentar reduccions entre el 27% el 30%.

Taxa específica d'ocupació

El quart trimestre de 2014, Barcelona mantenia una taxa d'ocupació superior a la catalana i l'espanyola. En els tres àmbits s'observava un increment de la taxa d'ocupació, tant en el cas de les dones com en el dels homes.

Taxa d'ocupació femenina per àmbits territorials

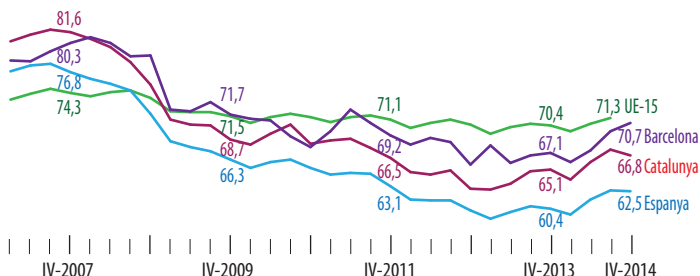

Barcelona es va mantenir, el quart trimestre de 2014, com l'àmbit amb les taxes d'ocupació femenines més elevades. En el cas de la taxa masculina, només va ser superada per la UE-15.

La taxa d'ocupació femenina de Barcelona està 4,1 punts per sobre de la taxa de la UE-15, quan el desembre de 2013 la diferència era de 3,7 punts. Espanya

i Catalunya continuen tenint taxes d'ocupació inferiors a la mitjana europea, tant entre els homes com entre les dones.

Taxa d'ocupació masculina per àmbits territorials

Barcelona era l'àmbit amb la taxa d'ocupació femenina més elevada (64,1 com a mitjana l'any 2014), i l'únic que acomplia l'objectiu del 60% establert per a la taxa d'ocupació femenina a la Cimera de Lisboa per a l'any 2010. L'any 2014 només Barcelona i la UE-15 es situaven per sobre d'aquest objectiu.

Afiliació a la Seguretat Social

Després de cinc anys de pèrdues d'afiliació a la ciutat de Barcelona, el desembre de 2013 es va produir un lleu increment, el 0,2%. El desembre de 2014 aquesta tendència es va consolidar amb un augment que va arribar al 2,3%. A la resta d'àmbits territorials (província, Catalunya i Espanya) que l'any 2013 encara tenien reduccions del nombre d'afiliats, l'any 2014 van presentar taxes d'increment més elevades que les de la ciutat.

L'afiliació a Barcelona va baixar un 6,6% de desembre de 2008 a desembre de 2014. A la província, Catalunya i Espanya els descensos s'han mogut al voltant del 9%.

Entre desembre de 2008 i desembre de 2014, l'afiliació a Barcelona va baixar menys que a Catalunya i Espanya. El nombre d'afiliats al règim general es va reduir un 8%, mentre que a Catalunya i Espanya la caiguda va ser superior al 10%. També es comporten millor els règims especials que es van incrementar als tres àmbits, especialment a Barcelona, per sobre del 36%. Les persones afiliades al règim d'autònoms van disminuir un 5,4% a Barcelona, una reducció similar a la mitjana estatal i més de dos punts per sota de la catalana.

Afiliació a la Seguretat Social. Per àmbits territorials. Dades darrer dia desembre

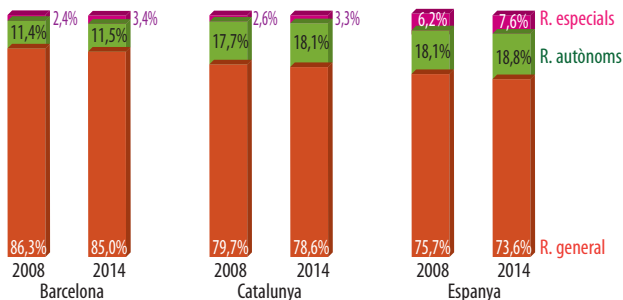
	Barcelona		Catalunya		Espanya	
	2014	Var. 2013-14	2014	Var. 2013-14	2014	Var. 2013-14
Total	993.512	2,3%	2.944.870	2,9%	16.651.884	2,4%
Règim general	844.725	2,3%	2.314.940	3,1%	12.262.304	2,8%
Autònoms	114.668	3,3%	532.740	2,3%	3.126.593	2,5%
Règ. especials	34.119	0,6%	97.190	0,5%	1.262.987	-1,3%
Per sectors*	959.393	2,4%	2.847.680	3,0%	15.388.897	2,7%
Agricultura	386	1,3%	32.453	1,2%	316.448	1,2%
Indústria	74.430	-1,2%	438.732	1,5%	1.998.418	1,0%
Construcció	29.533	0,1%	162.007	2,0%	951.861	2,4%
Serveis	855.044	2,8%	2.214.488	3,4%	12.122.170	3,1%
Nacionalitat**	2.241.525	3,0%	2.944.870	2,9%	16.651.884	2,4%
Nacionals	1.990.140	3,2%	2.596.286	3,0%	15.099.245	2,5%
Estrangers	251.385	1,3%	348.584	2,2%	1.552.639	1,8%

Font: elaboració pròpia amb dades de l'Institut General de la Seguretat Social.

(*) No inclou règims especials. (**) Dades provincials en el cas de Barcelona.

A Barcelona, l'any 2014, el 85% de l'afiliació es concentrava al règim general, mentre que a Espanya se situava per sota del 74%. En canvi, els autònoms i els règims especials tenien menys rellevància a la ciutat que al conjunt de l'Estat.

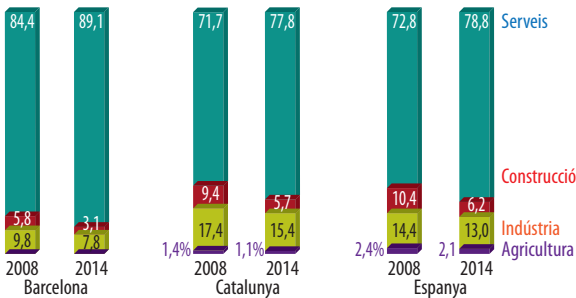
Afiliació a la Seguretat Social. Per àmbits territorials

L'afiliació de persones estrangeres ha caigut des de l'any 2008 i és la que ho fa amb més intensitat. Les reduccions acumulades des de desembre de 2008 han estat superiors al 17% en tots els àmbits, mentre que entre les espanyoles es situaven al voltant del 8%. L'any 2014, l'increment de l'afiliació entre les persones espanyoles va ser superior al registrat per les estrangeres als tres àmbits.

Durant el darrer exercici, va augmentar l'afiliació en tots els sectors a Catalunya i Espanya. A Barcelona, només es va reduir l'afiliació a la indústria. Als tres àmbits, el sector serveis va ser el que més va incrementar la seva afiliació. El terciari té un pes més considerable a Barcelona que a la resta d'àmbits. Si l'any 2014, quasi nou de cada deu persones afiliades al règim general i al d'autònoms a Barcelona treballaven al sector serveis, a Espanya el percentatge era del 78,5%, deu punts menys que a la ciutat.

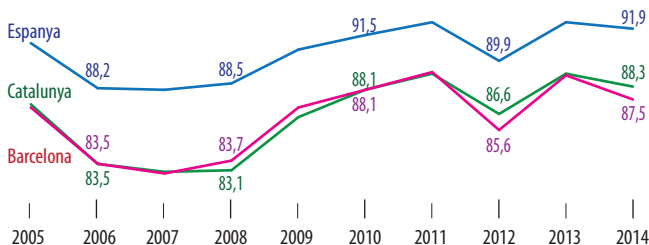
Afiliació a la Seguretat Social. Per sectors

Contractació

A Barcelona, l'any 2014 la contractació es va incrementar un 9,1%, Catalunya i Espanya van tenir augments al voltant del 13%. En tots els àmbits el creixement va ser més intens a la contractació indefinida, amb taxes que van del 19% d'Espanya al 23,6% de Barcelona. La contractació temporal va augmentar entre el 7,3% de Barcelona i el 12,6% d'Espanya.

Taxa de temporalitat anual per àmbits territorials

De l'any 2008 a l'any 2014, el total anual de contractes indefinits va caure entre un 25% i un 33% segons l'àmbit. La contractació temporal, en canvi, es va incrementar en aquest període un 0,7% a Barcelona i un 4,6% a Espanya. A Catalunya, i especialment a Espanya, els homes eren majoritaris en la contractació temporal i en la indefinida. A Barcelona, en canvi, més del 52,4% dels contractes formalitzats corresponien a dones.

Contractació per àmbits territorials. Per sexe i durada del contracte

	Barcelona		Catalunya		Espanya	
	2014	Var. 2013-14	2014	Var. 2013-14	2014	Var. 2013-14
Indefinida	107.183	23,6%	285.316	21,6%	1.350.331	19,0%
Homes	53.169	26,8%	149.914	24,7%	711.091	22,3%
Dones	54.014	20,6%	135.402	18,2%	639.240	15,5%
Temporal	750.138	7,3%	2.156.301	11,9%	15.376.758	12,6%
Homes	354.778	8,6%	1.117.304	12,7%	8.715.497	14,3%
Dones	395.360	6,2%	1.038.997	11,1%	6.661.261	10,5%
Total	857.321	9,1%	2.441.617	13,0%	16.727.089	13,1%
Homes	407.947	10,7%	1.267.218	14,0%	9.426.588	14,8%
Dones	449.374	7,7%	1.174.399	11,9%	7.300.501	10,9%

L'any 2014, la taxa de temporalitat anual, entesa com el percentatge de contractes temporals sobre el total de contractes formalitzats anualment, es va situar entre el 87,5% de Barcelona i el 92% d'Espanya.

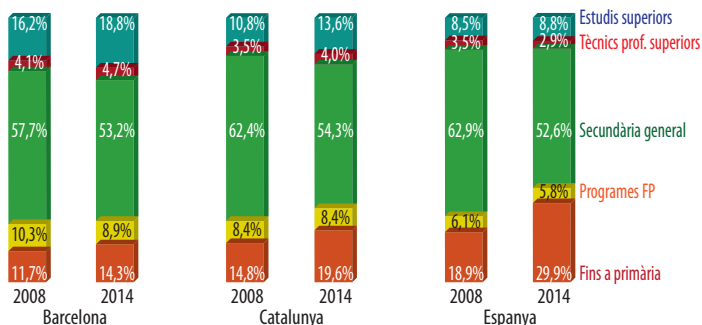
Per nivell formatiu⁴. S'ha d'assenyalar que el 2014 la contractació total va augmentar als tres àmbits independentment del nivell d'estudis de les persones, i més a Espanya i Catalunya que a Barcelona. El 2014, als tres àmbits, la contractació que més va augmentar va ser la de persones que havien cursat fins a primària, amb taxes superiors al 16%. El segon col·lectiu amb millor evolució de la contractació van ser les que tenien estudis superiors.

També hi ha coincidència entre els tres àmbits a l'hora de determinar quin grup presenta la pitjor evolució de la contractació des de l'any 2008: les persones amb secundària, sigui general o de formació professional.

Si analitzem la contractació de l'any 2014, a Barcelona el pes de les persones que tenen estudis universitaris era més del doble que la mitjana estatal: quasi el 19% dels contractes, a Espanya arribaven al 8,8% i a Catalunya al 13,6%.

⁴ Cal advertir que hi ha una diferència entre el total de contractes i la suma de contractes per nivell formatiu, ja que es desconeix el nivell formatiu de part de les persones treballadores amb una relació laboral especial del servei de la llar familiar, regulada pel Reial Decret 1620/2011, de 14 de novembre.

Contractació per àmbits territorials. Per nivell d'estudis

A Barcelona, els contractes formalitzats per les persones que han estudiat fins a primària suposen el 14,3% del total, cinc punts menys que a Catalunya (19,6%) i menys de la meitat de la mitjana estatal (29,9%).

Població aturada i taxa d'atur segons l'EPA

Per sexe. El 2014, l'atur va baixar un 7,2% a Barcelona segons l'EPA, un percentatge lleugerament inferior a la reducció que es va observar a Espanya, un 7,3%, i sis punts per sota de Catalunya, on l'atur va disminuir un 13,4%.

L'any 2014, l'atur femení es va reduir a Espanya i a Catalunya. A Barcelona, per contra, va augmentar un 0,6%. L'atur masculí, en canvi, va disminuir als tres àmbits, especialment a Barcelona i Catalunya.

Població aturada per àmbits territorials. Per sexe i edat. Milers de persones

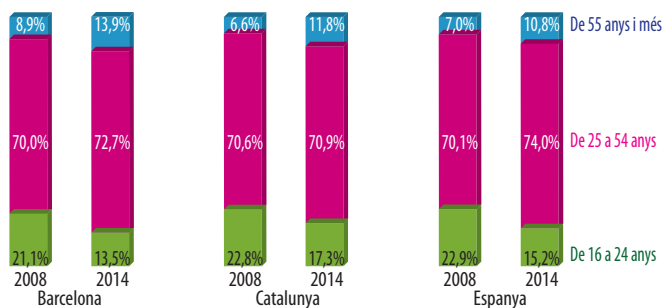
	Mitjanes 2014			Var. 2013-14		
	Barcelona	Catalunya	Espanya	Barcelona	Catalunya	Espanya
Total	136,4	773,3	5.610,4	-7,2%	-13,4%	-7,3%
Homes	67,8	414,7	2.916,5	-14,0%	-15,2%	-9,0%
Dones	68,7	358,7	2.693,9	0,6%	-11,3%	-5,3%
Edat						
De 16 a 24 anys	18,4	134,0	850,8	-14,0%	-12,9%	-10,5%
De 25 a 54 anys	99,1	548,4	4.154,5	-5,7%	-15,5%	-8,0%
De 55 anys i més	18,9	91,0	605,0	-8,0%	0,6%	3,6%

Les diferents evolucions de l'atur d'homes i dones s'han de contextualitzar en les diferents característiques del mercat laboral de cadascun dels àmbits territorials comparats, així com en les febleses més importants que, en termes

generals, presenta el col·lectiu femení. En el cas de Barcelona s'han de tenir en compte dos factors propis i específics: la població femenina té un pes més gran en el marcat laboral i l'elevada terciarització de l'economia barcelonina, ja que en la majoria de les activitats d'aquest sector la presència de les dones és majoritària.

Per edats. Per edats, hi destaca que en el període 2008-2014 l'atur a Barcelona es va comportar millor que a Catalunya i Espanya entre les persones menors de 25 anys. Des de l'any 2008, el pes de les persones aturades majors de 54 anys s'incrementa en tots els àmbits territorials. A Barcelona, l'any 2014 quasi el 14% tenien 55 anys o més, quan a Espanya el seu pes no arribava a l'11%.

Població aturada per àmbits territorials i edat

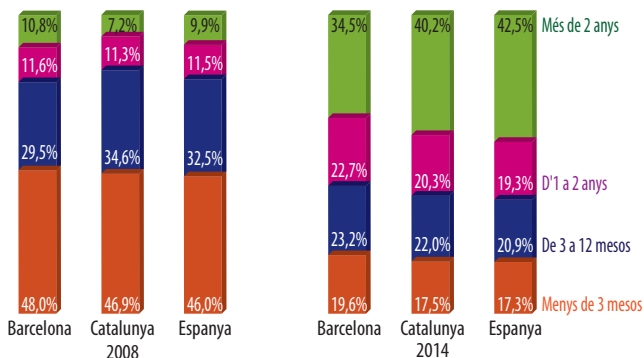

A Barcelona s'ha produït un fet rellevant: l'any 2008 hi havia 2,4 persones joves aturades per cada persona aturada major de 54 anys i l'any 2014, en canvi, hi havia més persones aturades majors de 54 anys.

Pel que fa a la població jove desocupada s'han de tenir en compte tres elements: la crisi ha impulsat els joves a millorar la seva formació i capacitació professional, per la qual cosa molts d'ells estan en la categoria d'estudiants (població inactiva); d'altra banda hi ha un increment, no reflectit a l'EPA, dels desanimats que no figuren en cap apartat de població activa o inactiva i, finalment, hi ha un evident descens de la població activa jove.

Per durada de la demanda. L'any 2014, les persones aturades de llarga durada eren el grup més nombrós i el seu pes oscil·lava entre el 57,2% de Barcelona i el 61,8% d'Espanya. De 2008 a 2014, les persones que feia menys de tres mesos que estaven desocupades es van reduir als tres àmbits, amb taxes superiors al 10%. La resta de grups, en canvi, van presentar augments.

Població aturada. Per àmbits territorials i durada

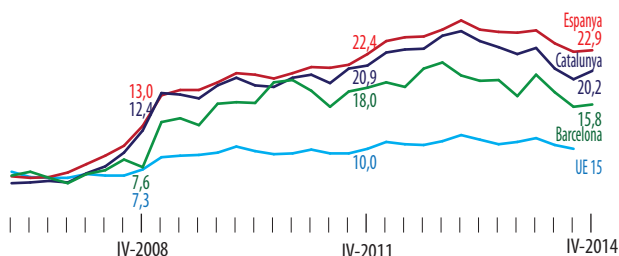

El total de persones aturades de llarga durada, amb un any o més en situació de desocupació, es va multiplicar de 2008 a 2014 per 5,6 a Barcelona, per 7,3 a Catalunya i per 6,2 a Espanya.

Taxa d'atur

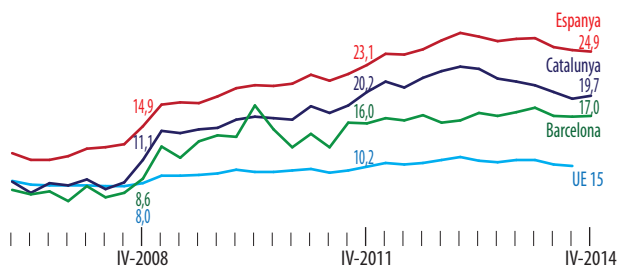
La reducció de la taxa d'atur que s'observava al llarg del 2014 va ser superior entre els homes que entre les dones als tres àmbits.

Evolució de la taxa d'atur masculina segons l'EPA. Per trimestres

Les taxes d'atur han crescut en tots als àmbits al llarg de la crisi, però en el cas de la UE-15 amb augments molt inferiors als dels tres àmbits restants. El quart trimestre de l'any 2007, la taxa d'atur de la UE-15 era només 1,8 punts inferior a l'espanyola i, fins i tot, superior a la taxa de Barcelona i Catalunya. El quart trimestre de 2014 la situació és totalment diferent, ja que la taxa d'atur europea està molt per sota de la de Barcelona, Catalunya i Espanya.

Evolució de la taxa d'atur femenina segons l'EPA. Per trimestres

Atur registrat

Entre desembre de 2013 i desembre de 2014, l'atur registrat a Barcelona es va reduir un 8%, un descens lleugerament inferior al de la província, però superior al de Catalunya i Espanya.

Evolució de l'atur registrat. Dades a desembre

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Barcelona	74.304	107.677	99.056	-8,0%	33,3%
Província Barcelona	315.457	463.474	422.935	-8,7%	34,1%
Catalunya	423.232	624.872	575.948	-7,8%	36,1%
Espanya	3.128.963	4.701.338	4.447.711	-5,4%	42,1%

Les taxes interanuals d'increment de l'atur registrat dels quatre àmbits territorials mostren una evolució similar des de l'any 2007. L'atur es redueix al llarg l'any 2007 en tots els àmbits, amb l'excepció d'Espanya, on es comença a observar una tendència alcista durant la segona meitat de l'any. Durant l'any 2008 i la primera meitat de l'any 2009, els increments de l'atur són espectaculars i creixents, amb augments interanuals de fins i tot el 70% en alguns casos.

A partir de mitjan 2009 i fins al començament de l'any 2011, els increments interanuals de l'atur es van començar a moderar, fins a arribar a ser propers a zero els primers mesos de l'any 2011. La resta d'aquest any i el 2012 van mostrar un nou repunt de l'atur, però amb taxes més moderades que les d'anys anteriors, rarament per sobre del 10%. L'any 2013 s'observen increments interanuals moderats de l'atur al primer semestre i reduccions al segon, amb certs matisos, ja que la caiguda de l'atur a Espanya s'ha retardat fins al darrer trimestre. L'any 2014 ja va presentar, per primera vegada, reduccions interanuals de l'atur tots els mesos.

Per edat i sexe. El 50,5% de les persones aturades registrades a Barcelona el desembre de 2014 eren dones, percentatge similar al de l'EPA. A Catalunya i Espanya aquest percentatge era encara més gran: 51% i 52,5%, respectivament. Als tres àmbits, per tant, les dones superaven els homes.

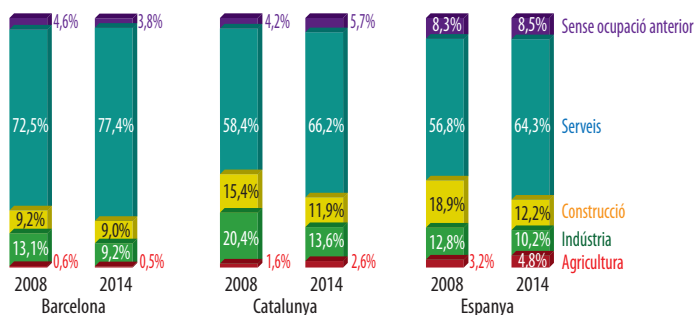
En el període 2008-2014 s'observa un augment de l'edat de les persones aturades en tots els àmbits territorials. El pes de les persones majors de 44 anys sobre el total d'aturades ha crescut més de deu punts entre desembre de 2008 i desembre de 2014, especialment a Barcelona, on el desembre de 2014 suposava el 51% del total i es va convertir en el grup majoritari a la ciutat.

Atur registrat per àmbits territorials. Per sexe i edat. Desembre

	Barcelona		Catalunya		Espanya	
	2014	Var. 2013-14	2014	Var. 2013-14	2014	Var. 2013-14
Total	99.056	-8,0%	575.948	-7,8%	4.447.711	-5,4%
Homes	49.032	-9,6%	282.782	-10,5%	2.112.508	-7,9%
Dones	50.024	-6,4%	293.166	-5,1%	2.335.203	-3,0%
Edats						
De 16 a 24 anys	4.587	-10,6%	36.819	-5,3%	387.950	-6,0%
De 25 a 44 anys	44.042	-12,7%	257.865	-13,3%	2.091.067	-9,5%
De 45 anys i més	50.427	-3,2%	281.264	-2,5%	1.968.694	-0,5%

Per sector. L'atur registrat l'any 2014 va disminuir en tots els àmbits i en tots els sectors productius, amb l'excepció de l'agricultura i el grup de persones sense ocupació anterior. La construcció va ser el sector amb reduccions de l'atur més importants, superiors al 16%, mentre que els serveis van ser el que va presentar les disminucions més moderades, que en cap cas arribaven al 7%.

Estructura de l'atur registrat per àmbits territorials i sector

En tots els àmbits territorials el sector serveis presentava els increments més importants, per sobre del 42% en Barcelona i del 61% en el cas espanyol.

En la indústria, l'atur registrat havia baixat a Barcelona i Catalunya, però va augmentar a Espanya. En canvi, a la construcció es va incrementar el nombre de persones aturades a Barcelona i Catalunya i es va reduir a Espanya. En els tres casos, el total de persones sense feina anterior va augmentar.

De desembre de 2008 a desembre de 2014, el pes de les persones desocupades dels serveis va augmentar sobre el total, mentre que va disminuir la rellevància de l'atur industrial i el de la construcció.

Atur registrat per àmbits territorials. Per durada de la demanda. Desembre

	Barcelona		Catalunya		Espanya	
	2014	Var. 2013-14	2014	Var. 2013-14	2014	Var. 2013-14
Total	99.056	-8,0%	575.948	-7,8%	4.447.711	-5,4%
Menys de 6 mesos	41.034	-6,6%	242.562	-4,5%	1.869.247	-2,3%
De 6 a 12 mesos	14.774	-19,1%	78.072	-21,2%	619.389	-12,9%
Més d'un any	43.248	-4,9%	255.314	-6,1%	1.959.075	-5,7%

Per durada de la demanda. L'atur va disminuir l'any 2014 als tres àmbits territorials amb independència de la durada de la demanda de les persones desocupades. L'increment de l'atur de llarga durada ha fet que el desembre de 2014 aquest col·lectiu fos el majoritari, amb un pes superior al 43% en tots els àmbits.

Atur registrat per comunitats autònomes

El desembre de 2014, Catalunya torna a formar part del grup de comunitats autònomes que presenten un comportament de l'atur millor que la mitjana estatal, igual que succeeix a la província de Barcelona.

Atur registrat el desembre de 2014. Comunitats autònomes

	Aturats	% var. interanual		Aturats	% var. interanual
Cantàbria	50.446	-11,42	Múrcia	142.244	-5,85
Illes Balears	83.560	-8,39	Castella i Lleó	222.851	-5,54
Aragó	101.572	-8,35	Total nacional	4.447.711	-5,39
Catalunya	575.948	-7,83	Canàries	260.682	-4,88
Com. Foral de Navarra	47.786	-7,19	Astúries	96.634	-4,21
Galícia	251.918	-7,06	Extremadura	141.002	-2,78
Com. de Madrid	498.649	-6,89	Andalusia	1.009.683	-2,32
Com. Valenciana	511.164	-6,61	País Basc	165.771	-0,96
La Rioja	25.281	-6,45	Ceuta	12.595	-0,62
Castella la Manxa	237.240	-5,90	Melilla	12.685	4,01

El desembre de 2014, l'atur a la província es redueix un 8,6% i a Catalunya un 7,8%, mentre que en el conjunt de l'Estat la reducció és del 5,4%. Cantàbria, les Illes Balears, Aragó i Catalunya són les comunitats amb reduccions més importants de l'atur el 2014, amb caigudes superiors al 7%.

Atur registrat a la Regió Metropolitana de Barcelona

El desembre de 2014, el 41% de l'atur de l'RMB es concentra a la comarca del Barcelonès, seguida pel Vallès Occidental amb el 19,5% de les persones aturades. L'atur baixa en totes les comarques de l'RMB, especialment al Vallès Oriental i al Baix Llobregat.

Atur registrat a l'RMB. Per comarques de l'àmbit territorial. Desembre

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Alt Penedès	5.603	9.012	8.356	-7,3%	49,1%
Baix Llobregat	46.041	68.869	62.320	-9,5%	35,4%
Barcelonès	115.913	169.587	156.255	-7,9%	34,8%
Garraf	8.750	13.525	12.268	-9,3%	40,2%
Maresme	26.651	39.479	36.133	-8,5%	35,6%
Vallès Occidental	56.702	82.394	74.740	-9,3%	31,8%
Vallès Oriental	24.524	36.743	32.847	-10,6%	33,9%

El desembre de 2014, el 83,5% de les persones aturades de l'RMB tenien nacionalitat espanyola, el 13,6% eren no comunitàries i un 2,9% comunitàries no espanyoles. Gairebé el 46% fa més d'un any que són a l'atur, un col·lectiu que ha augmentat un 165% des de desembre de 2008.

Per sexe i edat. A l'RMB, l'atur ha baixat un 8,7% el desembre de l'any 2014, 0,7 punts més que a Barcelona, on es va reduir un 8%.

Atur registrat a l'RMB i a Barcelona. Per sexe i edat. Desembre

	Barcelona			RMB		
	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Total	99.056	-8,0%	33,3%	382.919	-8,7%	34,7%
Homes	49.032	-9,6%	28,0%	186.547	-11,3%	27,6%
Dones	50.024	-6,4%	38,9%	196.372	-6,2%	42,3%
Edats						
De 16 a 19 anys	938	-4,9%	-15,4%	5.539	-1,4%	-9,9%
De 20 a 24 anys	3.649	-12,0%	-23,0%	17.340	-10,2%	-19,9%
De 25 a 54 anys	69.765	-10,7%	31,1%	269.864	-11,8%	31,9%
De 55 anys i més	24.704	1,0%	61,9%	90.176	1,8%	74,4%

L'atur masculí torna a evolucionar millor, tal com passa a Barcelona, ja que la reducció del nombre d'homes aturats és de l'11,3%, i entre les dones es redueix al 6,2%. L'atur registrat només s'incrementa en el grup 55 anys i més, que el desembre de 2014 representen un 23,5% de les persones aturades a l'RMB.

Per sector econòmic. Les reduccions de l'atur registrat el desembre de 2014 a l'RMB afecten tots els sectors excepte l'agrícola i el col·lectiu de persones sense ocupació anterior, que creix un 4,4%. L'atur es redueix més a l'RMB que a Barcelona a la construcció i a la indústria i amb menys intensitat als serveis.

Atur registrat a l'RMB i a Barcelona. Per sector econòmic. Desembre

	Barcelona			RMB		
	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Agricultura	504	0,8%	13,3%	4.176	3,4%	72,8%
Indústria	9.141	-11,8%	-6,1%	53.158	-13,6%	-10,5%
Construcció	8.909	-17,3%	30,2%	44.105	-19,3%	17,6%
Serveis	76.697	-6,9%	42,4%	260.391	-6,7%	50,7%
Sense ocupació anterior	3.805	4,6%	11,8%	21.089	4,4%	75,6%

A Barcelona, el 77,4% de les persones aturades el desembre de 2014 provenen del sector serveis, percentatge que baixa al 68% en el cas de l'RMB. Les persones aturades industrials, en canvi, suposen menys del 10% de l'atur a la ciutat i quasi el 14% a l'RMB.

Atur registrat a l'RMB i Barcelona. Per sector econòmic. Desembre 2014

Per nivell d'estudis. A Barcelona i a l'RMB, al llarg de l'any 2014, la reducció de l'atur és més intensa a mesura que creix el nivell formatiu de les persones.

La diferent composició de la població activa de Barcelona i de la seva regió metropolitana quant al nivell d'estudis es fa evident a l'hora d'analitzar l'estructura de l'atur registrat segons el nivell de formació assolit per les persones sense ocupació. A l'RMB, el 75% de les persones aturades han cursat fins a secundària i a la resta de l'RMB (excepte Barcelona) supera el 78%, mentre que a Barcelona aquest percentatge baixa al 67%.

Les persones aturades amb estudis superiors, a la ciutat suposen el 16,5% del total i a l'RMB no arriben al 9%. A la resta de l'RMB, descomptant Barcelona, aquest percentatge és de només un 6,3%. Aquestes dades s'han de vincular amb el nivell formatiu de la població en cadascun dels àmbits comparats.

Atur registrat a l'RMB i Barcelona. Per nivell formatiu. Desembre 2014

Expedients de regulació d'ocupació (ERO)

L'any 2014 es van presentar 366 expedients de regulació d'ocupació a Barcelona, un 53% menys que l'any 2013. En el bienni 2013 i 2014 es va produir una reducció significativa d'ERO, tant a Barcelona com a Catalunya. Òbviament, la major part de la regulació d'ocupació es va produir els primers anys de la crisi.

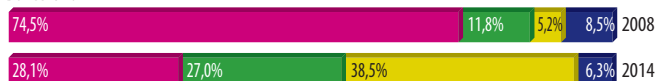
EROS a Barcelona. Per tipus d'expedient

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Barcelona	212	782	366	-53,2%	72,6%
Autoritzats	194	738	343	-53,5%	76,8%
<i>Rescissió</i>	158	132	103	-22,0%	-34,8%
<i>Suspensió</i>	25	253	99	-60,9%	296,0%
<i>Reducció</i>	11	353	141	-60,1%	1181,8%
No autoritzats	5	2	1	-50,0%	-80,0%
Desistits	13	42	22	-47,6%	69,2%

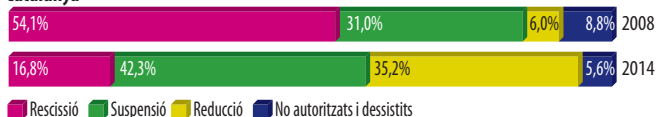
A més, ha canviat la tipologia d'expedients de regulació. Al llarg del període han perdut pes els de rescissió de contracte, que suposen l'extinció de la relació laboral, i han augmentat considerablement els de suspensió i reducció d'ocupació, que suposen l'adaptació temporal de la relació laboral a la situació de l'empresa.

Expedients de regulació d'ocupació per tipus

Barcelona

Catalunya

Si l'any 2008 tres de cada quatre ERO que es presentaven a la ciutat eren de rescissió de contractes, l'any 2014 el seu pes era del 28%. A Catalunya han passat de representar el 54% a tenir un pes del 17%. Els expedients de reducció de jornada són els que més s'han incrementat en aquest període.

ERO a Barcelona. Per sector econòmic

	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Agricultura	0	3	0	-100,0%	0,0%
Indústria	72	108	44	-59,3%	-38,9%
Construcció	25	77	29	-62,3%	16,0%
Serveis	115	594	293	-50,7%	154,8%

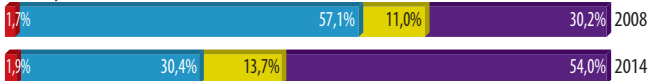
Els serveis s'han convertit en el sector on més ERO es formalitzen, tant a Barcelona com a Catalunya, amb un pes creixent des de l'any 2008. La indústria, en canvi, ha perdut força pes i si el 2008 el 34% dels ERO de Barcelona i el 57% dels de Catalunya afectaven la indústria, l'any 2014 només suposaven el 12% a Barcelona i menys del 31% a Catalunya.

Expedients de regulació d'ocupació. Per sector econòmic

Barcelona

Catalunya

■ Agricultura ■ Indústria ■ Construcció ■ Serveis

Persones afectades

L'any 2014, el nombre de persones afectades per ERO va arribar a 5.372 persones, pràcticament la meitat de l'any 2013. Les reduccions de persones han afectat tots els sectors, tant a Barcelona com a Catalunya.

Persones afectades per ERO a Barcelona. Per sector econòmic i sexe

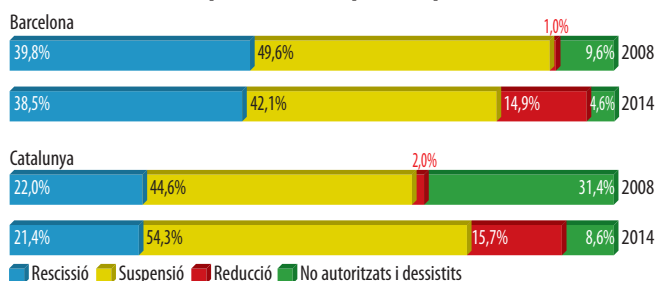
	2008	2013	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Per sector	8.542	10.697	5.372	-49,8%	-37,1%
Agricultura	0	55	0	-100,0%	0,0%
Indústria	5.701	1.441	421	-70,8%	-92,6%
Construcció	281	918	345	-62,4%	22,8%
Serveis	2.560	8.283	4.606	-44,4%	79,9%
Homes	6.862	6.156	3.454	-43,9%	-49,7%
Dones	1.680	4.541	1.918	-57,8%	14,2%

El fet que els ERO afectin cada vegada més el sector serveis ha implicat que el nombre de dones, molt més presents en aquest sector que a la indústria, se hagi incrementat més que el d'homes. A Barcelona, la població femenina afectada per ERO havia pujat un 14% del 2008 al 2014, mentre que la masculina s'havia reduït un 50%.

L'any 2014, a Barcelona i a Catalunya els expedients de suspensió d'ocupació continuaven sent els que afectaven més persones treballadores, malgrat la forta reducció de l'any 2014.

El pes que representa Barcelona sobre el total de persones afectades per ERO a Catalunya va créixer l'any 2014 fins a quasi el 22%.

Persones afectades per ERO. Per tipus d'expedient

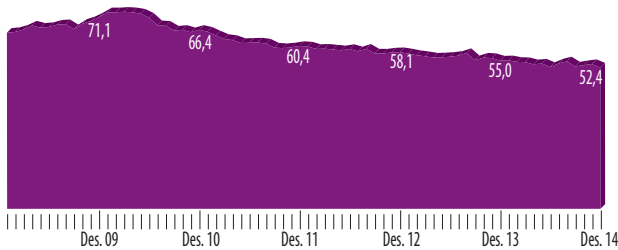
El 2014, una de cada quatre persones treballadores afectades per expedients de regulació d'ocupació a Barcelona feia activitats de transport i comunicacions i un 15% activitats tècniques i professionals.

Prestacions per desocupació

Si comparem la cobertura de l'atur a la ciutat de Barcelona entre desembre de 2013 i desembre de 2014 veiem que ha baixat 2,6 punts al llarg de l'any 2014, una reducció que se suma als 2,3 punts de 2012 i als 3,1 punts de 2013. El desembre de 2014 les prestacions arriben al 52,4% del total de persones aturades, el mínim dels darrers sis anys.

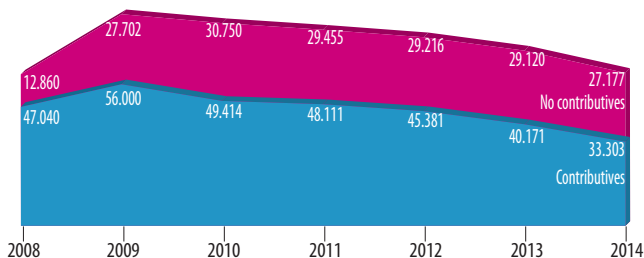
Si al començament de la crisi la cobertura dels subsidis es van mantenir i fins i tot va créixer (el març de 2010 va arribar al 73%), des d'ençà no ha deixat de baixar i el desembre de 2014 només arriba al 52,4% de les persones aturades.

Evolució mensual de la taxa de cobertura de l'atur

El nombre de persones beneficiàries de prestacions per desocupació a la ciutat de Barcelona és de 60.480 el desembre de 2014. El 45% eren beneficiaris de prestacions no contributives.

Persones beneficiàries de prestacions per desocupació. Barcelona

Costos laborals i hores treballades

El quart trimestre de 2014 a Catalunya el cost laboral mensual total es va reduir un 2,3% respecte al quart trimestre de 2013.

De desembre de 2008 a desembre de 2014, els costos laborals es van reduir a Catalunya un 0,9% i els costos salarials un 0,8%. A Espanya, per contra, es van incrementar ambdós al llarg del període, un 2,1% i un 2,7%, respectivament.

Tant a Catalunya com a Espanya, de 2008 a 2014 s'observa una reducció de les bonificacions a la Seguretat Social per sobre del 27%. També van baixar significativament les percepcions no salarials, al voltant del 30-35%.

Cost laboral mensual per persona. Per components. IV trimestres

	Catalunya				Espanya			
	2008	2013	2014	Var. 2013-14	2008	2013	2014	Var. 2013-14
Cost laboral total	2.778,87	2.819,36	2.753,93	-2,3%	2.583,81	2.652,44	2.638,81	0,5%
Cost salarial total	2.098,33	2.133,89	2.080,93	-2,5%	1.940,29	1.995,68	1.991,84	-0,2%
Altres costos	680,54	685,47	673,00	-1,8%	643,52	656,76	646,97	-1,5%
Percepcions no salarials	117,24	88,27	76,28	-13,6%	111,13	95,35	77,87	-18,3%
Cotitzacions obligatòries	588,03	609,49	612,43	0,5%	553,51	574,44	584,52	1,8%
Bonificacions SS	24,73	12,29	15,71	27,8%	21,12	13,03	15,42	18,3%
Cost salarial/cost total	75,5%	75,7%	75,6%		75,1%	75,2%	75,5%	

Font: elaboració pròpia amb dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE).

Nota: els costos laborals consisteixen en la despesa total que suporten els ocupadors per al seu personal. Comprenen la remuneració dels assalariats, en efectiu o en espècie, les cotitzacions socials a càrrec de l'empresa, els costos de formació professional i els impostos relacionats amb l'ocupació que es puguin considerar cost laboral i s'han de deduir les subvencions rebudes. El cost salarial total correspon a la remuneració dels assalariats, en efectiu o en espècie.

La baixada del cost laboral va ser produïda per la reducció del 2,5% del cost salarial. Per sectors, a Catalunya, l'any 2014 els costos laborals van augmentar un 1% a la construcció i un 1,5% a la indústria, mentre que als serveis, en canvi, van baixar un 3,4%.

Hores treballades

L'Enquesta trimestral del cost laboral també ofereix dades sobre l'evolució de les hores treballades. A Catalunya, les hores pactades per treballador i mes el quart trimestre de 2014, incloent-hi les jornades a temps complet i a temps parcial, van ser 149,4 hores, un 0,1% menys que al mateix període de l'any anterior. La reducció també va afectar la construcció i els serveis.

La jornada es va reduir, com l'any anterior, als serveis, però es va incrementar a la indústria i a la construcció. Catalunya va tenir jornades per sobre de la

mitjana estatal a la indústria i més curtes a la construcció i al sector serveis, tal com succeïa els quatre anys anteriors.

Les hores extra per mes i persona treballadora, entre 2013 i el 2014, es van incrementar un 15% a Espanya i un 27% a Catalunya. L'augment es va concentrar als serveis i, especialment, a les jornades de temps parcial.

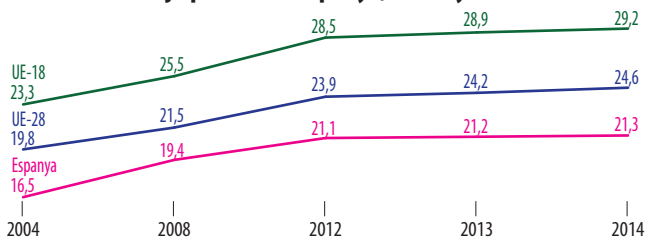
Hores pactades i hores extra per treballador i mes. IV trimestre. Catalunya

	Hores pactades			Hores extra		
	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14	2014	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Ambdues jornades	149,4	-0,1%	-3,8%	0,84	27,3%	-8,7%
Indústria	165,6	0,4%	0,4%	1,37	9,6%	26,9%
Construcció	162,0	-0,1%	-1,9%	0,58	-42,0%	-25,6%
Serveis	145,1	-0,2%	-4,0%	0,74	48,0%	-16,9%
Temps complet	169,2	0,1%	-0,2%	0,83	3,7%	-21,7%
Indústria	171,3	0,3%	0,0%	1,45	8,2%	26,1%
Construcció	171,0	0,2%	0,4%	0,64	-41,8%	-23,8%
Serveis	168,4	0,0%	-0,2%	0,66	8,2%	-38,3%
Temps parcial	86,9	0,2%	1,6%	0,87	314,3%	357,9%
Indústria	84,0	-1,3%	10,7%	0,14	75,0%	75,0%
Construcció	74,2	-11,9%	-18,7%	0,00	-100,0%	-100,0%
Serveis	87,2	0,5%	1,3%	0,92	318,2%	338,1%

Costos laborals a la UE

Al període 2008-2014, els costos laborals a Espanya s'han incrementat per sota de la mitjana europea. Els costos laborals mitjans per hora proporcionats per Eurostat, mostren que a Espanya es van incrementar un 9,8% entre l'any 2008 i el 2014; a l'UE-28 i a la Eurozona van augmentar al voltant del 14,5%.

Cost laboral mitjà per hora a Espanya, UE-18 y UE-28

Països com Alemanya, França, Itàlia o Holanda van tenir increments dels costos laboral per hora superiors al d'Espanya. Entre les grans economies de la

zona, només el Regne Unit tenia un augment dels costos laborals inferior a l'espanyol.

L'any 2014 els costos laborals mitjans per hora a Espanya es van incrementar un 0,5%, quan l'augment mitjà a l'Eurozona va ser de l'1% i a l'UE-28 de l'1,7%. En termes absoluts, a Espanya van ser de 21,3 euros, a l'UE-28 pujaven a 24,6 euros i a l'Eurozona a 29,2 euros.

Els costos laborals mitjans per hora espanyols es situen en el 87% de la mitjana de l'UE-28, quan l'any 2008 eren del 90%. Totes les grans economies europees presenten en aquest exercici costos laborals mitjans per hora superiors als espanyols.

Costos laborals mitjans per hora a Europa

	2004	2008	2012	2013	2014	Var. 2008-14	Var. 2013-14
Dinamarca	29,6	34,6	39,4	39,9	40,3	16,5%	1,0%
Bèlgica	29,2	32,9	38	38,8	39 (p)	18,5%	0,5%
Suècia	29	31,6	37,3	38,2	37,4 (p)	18,4%	-2,1%
França	28,2	31,2	34,3	34,3	34,6 (p)	10,9%	0,9%
Països Baixos	27,3	29,8	32,5	33,5 (p)	34 (p)	14,1%	1,5%
Finlàndia	24,4	27,1	31,3	31,9 (p)	32,3 (p)	19,2%	1,3%
Àustria	25,2	26,4	29,7	30,5	31,5 (p)	19,3%	3,3%
Alemanya	26,8	27,9	30,5	31	31,4	12,5%	1,3%
Irlanda	25,5	28,9	29,8	29,8	29,8 (p)	3,1%	0,0%
UE-18	23,3	25,5	28,5	28,9	29,2	14,5%	1,0%
Itàlia	22,4	25,2	27,7	28,1	28,3	12,3%	0,7%
UE-28	19,8	21,5	23,9	24,2	24,6	14,4%	1,7%
Regne Unit	21,5	20,9	21,7	20,9	22,3	6,7%	6,7%
Espanya	16,5	19,4	21,1	21,2	21,3 (p)	9,8%	0,5%
Grècia	15,3	16,7	15,7	14,6	14,6	-12,6%	0,0%
Hongria	5,9	7,8	7,4	7,4 (p)	7,3 (p)	-6,4%	-1,4%

Font: Eurostat (p)Provisiona

Salari brut anual. Segons l'NE

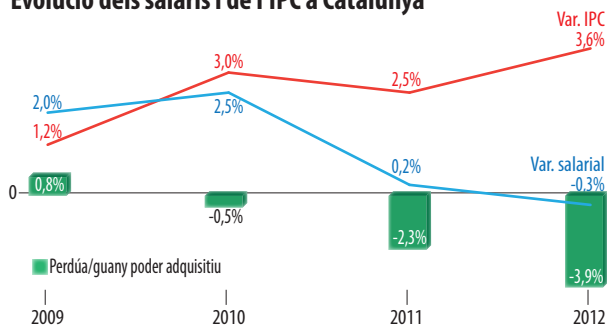
Tot i que les últimes dades disponibles són les corresponents a l'any 2012, creiem interessant presentar-les ja que faciliten el coneixement de l'evolució del poder adquisitiu de les persones que treballen, mentre que els costos salarials permeten aproximar-se al grau de competitivitat.

L'any 2012, el salari brut anual a Catalunya va ser de 24.436,39 euros. Això significa una reducció del 0,3% respecte a 2011. Tots els grups d'edat mostren

disminucions respecte a l'any anterior i hi destaca el decrement del 7,6% del grup de menys de 25 anys. Per nacionalitat, el salari brut anual dels espanyols es va mantenir invariable i el dels estrangers va baixar un 7%.

L'any 2012, el salari dels homes a Espanya superava en un 31,5% el de les dones, diferència que arriba al 33% en el cas català.

Evolució dels salaris i de l'IPC a Catalunya

A Espanya i a Catalunya, es va observar una pèrdua de poder adquisitiu dels salaris. A Espanya, de desembre de 2008 a desembre de 2012, van perdre un 5,4%, ja que l'increment de l'IPC en el període va ser del 9,3%, mentre que a Catalunya, amb una inflació del 10,7%, la pèrdua va ser del 6,2%.

Salari brut anual segons edat i sexe

	2008			2012			Var. 2008-12		
	Total	Dones	Homes	Total	Dones	Homes	Total	Dones	Homes
Catalunya	23.375,5	19.928,5	26.353,9	24.436,4	20.931,1	27.836,4	4,5	5,0	5,6
Menys de 25 anys	13.371,9	12.178,0	14.433,4	11.339,8	10.220,3	12.357,2	-15,2	-16,1	-14,4
De 25 a 34 anys	20.770,0	18.723,1	22.778,4	20.235,8	18.672,3	21.887,2	-2,6	-0,3	-3,9
De 35 a 44 anys	24.625,9	20.917,6	27.800,7	25.676,0	22.290,3	28.811,0	4,3	6,6	3,6
De 45 a 54 anys	26.764,2	22.120,0	30.814,1	26.838,0	22.075,6	31.471,8	0,3	-0,2	2,1
De 55 i més anys	26.548,2	21.611,8	29.573,5	26.893,5	22.071,0	31.490,9	1,3	2,1	6,5

Font: Enquesta d'estructura salarial de l'INE. Nota: el salari brut anual, que l'INE anomena guany brut anual, fa referència a la remuneració en metàl·lic i en espècie pagada durant l'any abans de la deducció d'impostos i cotitzacions a la Seguretat Social pagats pels assalariats i retinguts per l'ocupador.

La bretxa salarial entre homes i dones s'incrementa amb l'edat. Entre el jovent se situa al voltant del 20%, i entre les persones majors de 45 anys supera el 42% a Catalunya. La bretxa salarial entre homes i dones va augmentar al llarg de la crisi 3,5 punts a Espanya i 0,7 punts a Catalunya. Les diferències salarials entre generacions s'han agreujat entre 2008 i 2012. L'any 2012, el salari de les

persones majors de 54 anys multiplicava per 2,4 el del jovent, per 2,6 en el cas dels homes i per 2,2 en el de les dones.

El tipus d'ocupació, la nacionalitat, la durada del contracte i el sector producció on es treballa també condicionen les diferències salarials.

Per sector. Entre 2008 i 2012, els salaris van augmentar a Catalunya per sobre del 10% a la indústria i a la construcció, i un 2,8% als serveis. Els salaris mitjans són superiors als d'Espanya en tots els sectors, tant entre les dones com entre els homes.

El sector amb millors salaris en el període 2008-2012 va ser la indústria. La diferència entre els salaris que es pagaven a la indústria i als serveis va augmentar de 2008 a 2012, especialment entre les dones.

Salari brut anual segons sector i sexe

	2008			2012			Var- 2008-12		
	Total	Dones	Homes	Total	Dones	Homes	Total	Dones	Homes
Catalunya	23.375,5	19.928,5	26.353,9	24.436,4	20.931,1	27.836,4	4,5%	5,0%	5,6%
Indústria	25.800,0	20.598,0	28.211,2	28.598,5	23.870,8	30.697,3	10,8%	15,9%	8,8%
Construcció	22.963,6	21.221,3	23.355,5	25.348,1	24.279,5	25.576,2	10,4%	14,4%	9,6%
Serveis	22.722,9	19.758,0	26.283,9	23.355,0	20.463,8	27.020,5	2,8%	3,6%	2,8%

Per nivell de l'ocupació. En el període 2008-2012 els salaris de les persones treballadores amb ocupacions de nivell baix es van reduir un 1,4% a Catalunya. En canvi, els salaris de les persones amb ocupacions de nivell alt es van incrementar un 2,4%.

Salari brut anual segons grup d'ocupació i sexe

	2008			2012			Var. 2008-12		
	Total	Dones	Homes	Total	Dones	Homes	Total	Dones	Homes
Catalunya	23.375,5	19.928,5	26.353,9	24.436,4	20.931,1	27.836,4	4,5%	5,0%	5,6%
Nivell alt	32.662,2	28.569,6	36.313,8	33.460,8	29.314,4	37.485,3	2,4%	2,6%	3,2%
Nivell mitjà	19.516,2	16.473,0	22.753,7	19.966,7	17.131,5	23.154,5	2,3%	4,0%	1,8%
Nivell baix	17.986,4	13.404,1	20.256,6	17.726,4	13.192,4	20.837,0	-1,4%	-1,6%	2,9%

La població ocupada masculina va incrementar els seus salaris al llarg del període independentment del tipus d'ocupació. En canvi, entre les dones els salaris van baixar només entre les treballadores amb ocupacions de nivell baix.

L'augment de salari dels homes va ser superior al de les dones en els grups d'ocupació de nivell alt i baix. En canvi, l'evolució dels salaris femenins va ser millor en el grup d'ocupació de nivell mitjà.

A Catalunya, l'any 2008 el salari d'una persona amb una ocupació de nivell alt era un 81,6% superior al d'una persona amb una ocupació de nivell baix i l'any 2012 la diferència era d'un 88,8%.

Per nacionalitat. De l'any 2008 al 2012, el salari de les persones de nacionalitat estrangera a Catalunya va augmentar un 0,6%, menys que entre les de nacionalitat espanyola, que es va incrementar un 4%. L'increment salarial dels homes va ser més elevat que el de les dones.

Per durada del contracte. De l'any 2008 al 2012, a Catalunya el salari de les persones amb contracte indefinit es va incrementar un 4,7%, mentre que es va reduir quasi un 5% el de les persones amb contracte temporal.

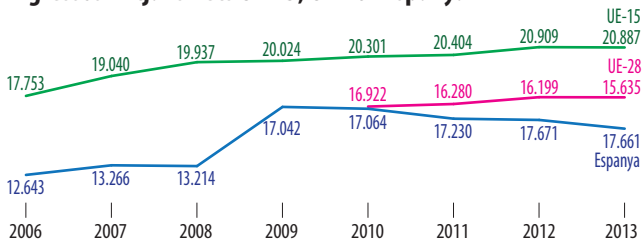
Salari brut anual segons durada del contracte i sexe. Catalunya

	2008			2012			Var. 2008-12		
	Total	Dones	Homes	Total	Dones	Homes	Total	Dones	Homes
	23.375,5	19.928,5	26.353,9	24.436,4	20.931,1	27.836,4	4,5%	5,0%	5,6%
Indefinits	24.827,1	20.923,6	28.238,0	25.997,8	22.040,2	29.828,3	4,7%	5,3%	5,6%
Temporals	16.797,1	15.263,0	18.056,4	15.968,3	14.957,9	16.960,0	-4,9%	-2,0%	-6,1%

Comparació amb l'UE

Les dades d'ingressos mitjans nets que presenta EUROSTAT per als diferents països de la UE mostra que mentre a Espanya hi ha una reducció dels ingressos mitjans de la població des de l'any 2010, a la UE, en canvi, augmenten lleugerament, fins i tot quan agafem l'àmbit de la UE-28. De 2010 a 2013, els ingressos mitjans nets de la població a Espanya es van reduir un 7,6%. En el mateix període, es van incrementar al conjunt de la UE-15 un 2,9% i un 3,5% en el conjunt de la UE-28.

Ingressos mitjans nets UE-15, UE-28 i Espanya

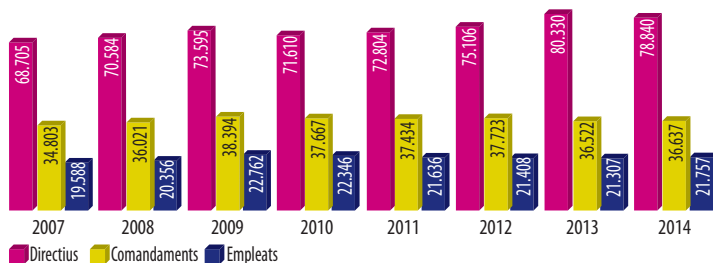
Les elevades taxes d'atur i temporalitat laboral, i la pèrdua de poder adquisitiu dels salaris a Espanya han provocat un eixamplament de la bretxa d'ingressos entre Espanya i la resta d'Europa.

Informe de remuneracions Grup ICSA i Eada

El grup ICSA i l'escola de negocis EADA van presentar un informe, elaborat amb criteris molt diferents als de l'enquesta salarial de l'INE, sobre l'evolució de les remuneracions brutes des de l'inici de la crisi. Les remuneracions inclouen la retribució total anual bruta (RTA), la variable i les tendències en beneficis extrasalarials. Segons aquestes dades, una persona directiva va cobrar, de mitjana, 78.840 euros l'any 2014, per 36.637 euros els comandaments i 21.757 euros les persones empleades.

La banca i les assegurances van ser els sectors que pagaven millor les persones directives i la indústria el que retribuïa millor els comandaments i els empleats.

Remuneracions per grups d'ocupació

Salut i treball

Lesions per accident de treball

L'any 2014 es van produir 29.355 lesions per accident de treball (LAT) amb baixa, de les què 211 van ser greus i 17 mortals. En relació a 2013 va augmentar el total de LAT i les lesions lleus, també van augmentar lleugerament les mortals (una més que l'any anterior) i van disminuir les greus (8,7%).

Lesions per accident de treball amb baixa. Sector i gravetat. Barcelona 2014

	Lleus	Greus	Mortals	Total
Agricultura	47	0	1	48
Indústria	2.655	22	3	2.680
Construcció	1.526	20	2	1.548
Serveis	24.899	169	11	25.079
Total	29.127	211	17	29.355

Font: Departament d'Empresa i Ocupació, Generalitat de Catalunya i Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Les LAT in itinere també van ser les més freqüents de les lesions greus i mortals en les ocupacions no manuals; en canvi, en les manuals, les greus més freqüents van ser les traumàtiques en jornada i les mortals. La majoria de les LAT es van produir en el sector dels serveis seguit, a molta distància, de la indústria. La majoria de les LAT van ocórrer en personal amb contracte fix.

Lesions per accident de treball amb baixa. Sexe i tipus de contracte. Barcelona 2014

	Fix	Eventual	Total
Homes	12.145	3.434	15.579
Dones	9.073	2.951	12.024

Malalties professionals

L'any 2014 es van declarar 765 malalties professionals (MP) de les quals el 60,0% van ser amb baixa. Van ser més freqüents en dones i en persones amb ocupacions manuals, tant pel que fa a les que van cursar amb baixa com les que ho van fer sense. La patologia més freqüent va ser la musculoesquelètica.

Malalties relacionades amb el treball

L'any 2014 els Centres d'Atenció Primària van notificar 465 malalties relacionades amb el treball a la Unitat de Salut Laboral de Barcelona. Com en anys anteriors es van notificar més casos en dones i els trastorns ansiosos i depressius van ser els més freqüents (60,1% dels casos masculins i 72,0% dels femenins).

Capítol 3

Polítiques actives d'ocupació

Ajuntament de Barcelona

Barcelona Activa

Barcelona Activa, organització executora de les polítiques de promoció econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, està integrada en l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació. Des de fa 28 anys impulsa el creixement econòmic de Barcelona i el seu àmbit d'influència mitjançant el suport a les empreses, a la iniciativa emprenedora i a l'ocupació. Alhora, promociona la ciutat i els seus sectors estratègics en l'àmbit internacional, en clau de proximitat al territori.

L'any 2014 s'ha caracteritzat, d'una banda, per la consolidació del model organitzatiu de Barcelona Activa i de prestació de serveis permanents i universals amb recursos propis municipals i, de l'altra, per la posada en marxa d'iniciatives innovadores per fomentar l'ocupació, impulsar el creixement de les empreses i potenciar la marca Barcelona. Cal destacar la posada en marxa de la primera Oficina d'Atenció a l'Empresa, amb una cartera de serveis integrals. També s'ha inaugurat la incubadora mStartupBarcelona, que té com a objectiu potenciar l'ecosistema mobile a Barcelona en col·laboració amb acceleradores internacionals d'start ups d'aquest sector. D'altra banda, la incubadora ESA BIC Barcelona, que el 2014 també s'ha posat en marxa al campus de Castelldefels de la UPC, impulsa empreses que utilitzen les tecnologies de l'espai per desenvolupar els seus productes.

Paral·lelament, en el marc del Pla compromís per l'ocupació, es va endegar el programa Barcelona es Compromet, d'ajuts econòmics a empreses per a la contractació estable de persones aturades amb dificultats d'accés a l'ocupació. Es tracta d'una aposta municipal amb una dotació econòmica de 22 milions d'euros per fomentar la contractació de 1.340 persones aturades de llarga durada de més de 40 anys, així com de persones aturades en risc d'exclusió.

En aquest context, Barcelona Activa va atendre 47.799 persones l'any 2014.

Serveis a l'empresa i l'ocupació

Empresa

S'ha posat en marxa l'Oficina d'Atenció a l'Empresa (OAE). A través dels serveis i programes de suport hi han quedat integrats, Barcelona Activa ha atès 5.120 empreses, prop d'un 20% més l'any anterior.

L'OAE integra els serveis següents: constitució d'empreses, informació i tràmits municipals, finançament empresarial, cerca de treballadors, transmissió

d'empreses, localització i aterratge, internacionalització, innovació i creixement empresarial, amb un assessorament personalitzat que es complementa amb programes de creixement i activitats formatives de curta durada i molt pràctiques.

El servei de constitució d'empreses ha facilitat la creació de 435 noves empreses estalviant-los temps i costos. Mitjançant el servei de finançament, s'ha donat suport a l'obtenció de 29,63 milions d'euros per part de 183 empreses.

El servei de cerca de treballadors, que posa en contacte empreses que necessiten incorporar treballadors o alumnes en pràctiques i persones que cerquen feina, ha gestionat 1.300 vacants laborals i de pràctiques que han permès a més de 500 persones accedir a una feina.

El servei de transmissió d'empreses ha facilitat la transmissió de 31 empreses. El servei d'aterratge ha atès 84 empreses i 18 emprenedors internacionals interessats a instal·lar-se a Barcelona, 18 dels quals han fet efectiva la seva instal·lació el 2014, i s'han creat 109 nous llocs de treball. Així mateix, el servei de localització empresarial ha donat suport a 116 empreses i projectes per a la cerca d'espais adequats a les seves necessitats a la ciutat.

Emprenedoria

S'han posat en marxa dues noves incubadores: mstartupBarcelona, de cooperació públicoprivada per impulsar l'ecosistema del sector mòbil a través d'acceleradores internacionals, i ESA BIC Barcelona, primera incubadora de l'ESA a l'Estat espanyol situada al Parc UPC de Castelldefels, promoguda amb diferents institucions i adreçada a impulsar la creació d'empreses en el camp de les tecnologies aeroespacials i les seves aplicacions a altres sectors econòmics. Juntament amb el Parc Tecnològic Barcelona Nord, la incubadora Glòries i Almogàvers Business Factory, el conjunt d'espais per a la instal·lació i el creixement d'empreses de Barcelona acull, el desembre de 2014, 166 empreses i projectes empresarials que generen més de 1.000 llocs de treball.

S'ha assolit un màxim històric en el suport a emprenedors que ha superat, per primer cop, 15.000 persones ateses i 2.711 nous projectes empresarials acompanyats des dels serveis i programes d'emprenedoria. S'estima que crearan prop de 1.900 noves empreses i més de 3.300 llocs de treball.

També s'han assolit xifres màximes en el suport a projectes empresarials mitjançant programes a mida de creació d'empreses. Així, 819 persones han participat en programes intensius, amb partners públicoprivats específics en sectors emergents, com ara indústries creatives, biotecnologia, energies netes

i e-commerce, sectors tradicionals, com artesanía, construcció i comerç, i per a col·lectius específics com, per exemple, dones, joves i majors de 45 anys. El primer programa d'emprenedoria social que s'iniciarà al començament de 2015.

Capacitació professional i ocupació

Un total de 22.905 persones han estat ateses als serveis i programes de capacitació professional i ocupació. Els serveis permanents de Barcelona Activa han atès 18.023 persones amb sessions personalitzades i activitats grupals d'orientació, recerca de feina i desenvolupament professional que transformen la persona aturada en candidata a un lloc de treball. El 2014, aquests serveis d'orientació i recerca de feina presenten una taxa d'inserció laboral del 52% al cap de sis mesos de participar-hi.

Cal destacar els "marketplaces del talent", activitats de reclutament i networking on més de 500 persones han presentat candidatura als llocs de feina oferts per 35 empreses, i el nou servei de coaching per a persones aturades majors de 45 anys, juntament amb noves activitats d'orientació i recerca de feina en el sector mòbil.

Aquests serveis s'han complementat amb el reforç de programes dirigits als col·lectius vulnerables i en risc d'exclusió. Així mateix, s'han impulsat noves edicions dels programes d'inserció per a persones en risc d'exclusió (PISL i PROPER) en col·laboració amb l'Àrea de Qualitat de Vida de l'Ajuntament, mitjançant els quals s'han atès 2.011 persones en situació de vulnerabilitat. Aquests programes presenten unes taxes d'inserció superiors al 30% al cap de sis mesos de participar-hi.

750 persones han estat contractades a través del programa Barcelona Crea Ocupació de foment de la contractació estable de joves i aturats de llarga durada mitjançant ajuts econòmics a empreses.

S'ha dissenyat el programa Barcelona es Compromet, en el marc del Pla compromís per l'ocupació, d'ajuts econòmics a empreses que opten per la contractació estable i la formació de persones aturades de llarga durada majors de 40 anys i de persones en risc d'exclusió. Posat en marxa a finals de 2014, preveu la contractació de 1.340 persones dels col·lectius esmentats. Està dotat amb un pressupost de 22 milions d'euros.

S'han desplegat múltiples actuacions de suport a l'orientació i l'ocupació dels joves en el marc del Pla de xoc contra l'atur juvenil. Cal destacar el servei d'orientació als centres educatius, que ha atès 16.788 estudiants en els àmbits acadèmic i professional, i el programa d'orientació i formació Mobilitza't Mo-

bile per inserir joves en ocupacions vinculades al sector emergent del mòbil. El servei BCN Treball Joves, per la seva banda, ha orientat i format en recerca de feina 2.777 joves aturats.

S'han posat en marxa plans d'ocupació municipals amb recursos propis, gràcies a un conveni de col·laboració entre l'Ajuntament i la Generalitat de Catalunya signat el 2014, que entre 2014 i 2015 permetran contractar 200 persones aturades en risc d'exclusió o amb dificultats d'accés al mercat laboral. El 2014 ja havia contractat 25 persones. En el marc dels programes de plans d'ocupació del SOC, Barcelona Activa ha contractat 766 persones aturades al llarg de 2014 per a la prestació de serveis d'interès col·lectiu durant sis mesos.

El Programa Treball als Barris ha atès 2.534 persones residents en barris d'especial atenció i amb elevada incidència de l'atur.

Formació

S'han llançat nous programes de formació professionalitzadora orientada a la demanda real. El programa Actualitza't ha format 299 persones per a la reorientació professional a través de 32 cursos en els àmbits del disseny, les TIC, el comerç i el màrqueting internacional i, per primera vegada, en vehicle elèctric. El programa Barcelona en mobilitat ha orientat més de 1.000 persones i n'ha format 215 en ocupacions vinculades al sector mòbil.

El programa de formació ocupacional en àrees prioritàries, en col·laboració amb el SOC, ha format 163 persones en ocupacions del sector sociosanitari, de la logística i del comerç i el màrqueting internacional.

23.453 persones formades en 5.889 accions formatives en els àmbits de la gestió de l'empresa, l'emprenedoria i l'ocupació i recerca de feina.

S'ha format en competències tecnològiques avançades 10.457 persones per a la cerca de feina i professionals i/o treballadors de petites i mitjanes empreses per tal d'incrementar-ne la competitivitat. També s'ha ofert formació inicial per a l'alfabetització digital a 2.887 persones mitjançant la xarxa d'antenes Cibernàrium ubicades a les biblioteques públiques.

Promoció

Promoció de la ciutat

S'han portat a terme 33 accions de promoció econòmica a l'exterior (tallers internacionals, jornades, missions a l'estranger i congressos) a fi de presentar la marca Barcelona i les oportunitats que se'n desprenen davant de més de

9.000 persones. Hi destaca la presència al MIPIM, Exporeal, Tech Fare Shenzhen i la coordinació de la participació de Barcelona a la Beijing Design Week, on la ciutat va ser la convidada.

Fruit de la tasca del Comitè de Rutes Aèries-CDRA, durant l'any 2014 s'han establert set noves rutes intercontinentals a l'aeroport de Barcelona: Mont-real, Charlotte, Dakar, Erevan, Beijing, Seül i Almati.

Per dinamitzar la comunitat econòmica i empresarial estrangera de la ciutat s'han atès 280 delegacions estrangeres, s'han fet nou Barcelona Updates amb consolats, cambres de comerç i associacions d'empresaris, i onze actes de networking de gran format amb repercussió en 1.062 professionals.

S'ha organitzat el primer esdeveniment "I'm Barcelonian/Expat Day" amb l'objectiu de fidelitzar i retenir la comunitat econòmica estrangera, amb un total de 24 activitats (conferències, tallers, càpsules informatives, animacions) i una fira amb 53 expositors a la qual han assistit 2.600 persones de 70 països.

Sectors estratègics

El Mobile World Congress ha tingut més de 85.000 visitants, amb un impacte econòmic estimat de més de 356 milions d'euros. Al mateix temps, més de 750 persones van assistir a jornades de promoció de la incorporació de la tecnologia a sectors estratègics com l'm4all, l'educació, el turisme, la logística, el retail o la mobilitat.

S'ha consolidat la plataforma LIVE per al foment de la mobilitat elèctrica i sostenible, que ha incrementat el nombre dels seus membres, ha accedit a nous territoris i ha ampliat la seva àrea d'acció fins a les tecnologies de propulsió. El 2014, la plataforma LIVE ha passat a formar part de la Plataforma Europea per a l'impuls del Vehicle Elèctric i d'Hidrogen.

S'han rebut 119 propostes innovadores en el projecte de compra pública innovadora BCN Open Challenge, mitjançant el qual l'Ajuntament contractarà per valor d'un milió d'euros les solucions innovadores que donin resposta als sis reptes de ciutat plantejats. Amb aquest projecte, Barcelona es posiciona com a ciutat pionera i capdavantera en innovació pública i vincula per primera vegada un procés d'innovació amb la contractació de serveis municipals.

Turisme i esdeveniments

S'ha renovat, durant tres anys, la certificació Biosphere World Class Destination, que manté el reconeixement de la ciutat com a destinació de turisme

sostenible i responsable, i s'ha aconseguit el Premi Biosphere Awards for Responsible Tourism en la categoria de Destinacions, atorgat per l'Institut de Turisme Responsable (ITR).

S'han posat en marxa projectes per impulsar la territorialitat i la desconcentració del turisme, com la creació de nous productes turístics als districtes, la senyalització turística per a vianants i l'ús de les noves tecnologies, que s'han finançat amb la recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics.

S'han desenvolupat els plans de turisme de districte per desconcentrar i distribuir l'activitat turística als deu districtes: desplegament de la senyalització turística en 703 punts en cinc dels deu districtes, creació de mapes turístics de la ciutat i dels districtes, campanya de comunicació "Barcelones. Viu una ciutat, descobreix-ne 10", actuacions sobre atractius turístics com ara el castell de Torre Baró, les obres de millora i accessibilitat del turó de la Rovira i la remodelació de la plaça de les Glòries i difusió dels atractius turístics dels barris de la ciutat al Saló Internacional del Turisme de Catalunya.

S'ha acompanyat l'aterratge a la ciutat de prop de 100 projectes d'esdeveniments d'interès econòmic, com el Mobile World Congress (més de 85.000 congressistes) o el Congrés de l'European Society of Cardiology (30.000 congressistes).

Promoció del territori i el comerç

La segona edició del programa Obert al Futur ha permès millorar les competències professionals i digitals de 1.091 comerciants de la ciutat. Aquest any s'ha inclòs en el programa el disseny de formació a mida per a venedors dels mercats de Ciutat Vella, l'Eixample, Gràcia, Sarrilà-Sant Gervasi i Horta-Guinardó i s'ha iniciat el programa de digitalització del comerç "El comerç a la xarxa".

S'han coordinat les actuacions vinculades a la campanya de Nadal i s'ha portat a terme el primer concurs d'idees per a l'enllumenat nadalenc, Encén el Nadal, de dos carrers de la ciutat (Gran Via de les Corts Catalanes i Aragó), fet que ha permès la participació de professionals i joves creadors de Barcelona.

Fundació Barcelona FP

Teixit productiu i mercat de treball per als graduats en FP

Les dades de 2014 no ofereixen canvis significatius en la distribució dels nivells formatius a la ciutat de Barcelona i, per tant, confirmen les tendències ja conegudes. L'escenari principal és la polarització de la població catalana i espanyola que contrasta amb l'europea, aquesta amb una proporció més elevada de persones amb estudis postobligatoris no universitaris.

Segon les dades de l'EPA del primer trimestre de 2014, la població de Barcelona presenta uns nivells formatius superiors als de la resta de Catalunya i de l'Estat i és el territori amb un percentatge més alt de població amb estudis superiors, tant de cicles formatius de grau superior com universitaris, i per contra, amb nivells més baixos de població que, com a màxim, ha assolit l'ESO.

Un apunt metodològic que cal esmentar és la comparació feta amb fonts d'informació com l'EPA i l'informe Education at a Glance, de l'OCDE, ja que pot comportar dificultats a l'hora d'analitzar el mateix indicador. A més, cal tenir presents les dificultats per equiparar els nivells educatius estatals amb els de la Unió Europea.

Nivell d'estudis de la població per context territorial. 2014

	Secundària bàsica o inferior	Educació secundària superior			Educació superior			Postobligatoris
		Batxillerat	CFGM	Total	CFGS	Univ.	Total	
Barcelona*	51,60%	12,15%	6,02%	18,17%	n.d	n.d	30,23%	48,40%
Catalunya*	52,97%	11,94%	6,68%	18,62%	n.d	n.d	28,41%	47,03%
Espanya*	53,00%	12,84%	7,07%	19,91%	n.d	n.d	26,97%	46,86%
Espanya**	46,00%	14,00%	9,00%	23,00%	n.d	n.d	33,00%	55,00%
OCDE**	24,00%	n.d	n.d	44,00%	n.d	n.d	33,00%	77,00%

*Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE EPA (primer trimestre de 2014) per al grup d'edat 16-64 anys.

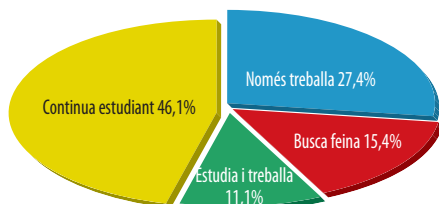
** OCDE, Education at a Glance 2014 per al grup d'edat 25-64 anys.

n. d. Des de l'any 2014, l'Institut Nacional d'Estadística ha actualitzat la Classificació Nacional d'Educació, CNED-2014, i integra els estudis de CFGS amb els universitaris amb la denominació d'estudis superiors.

Amb relació als nivells d'inserció de les persones graduades recentment en FP en centres formatius de la ciutat, no s'observen canvis importants. Les persones amb nivells formatius superiors, graduats en cicles professionals superiors i en graus universitaris, presenten millors condicions d'entrada i de permanència en el món del treball. Si observem les dades de l'any 2014 apreciem un lleuger increment en el percentatge dels graduats en FP que només treballen, que

l'any 2013 representaven el 25% i el 2014 eren el 27,4%. En canvi, si veiem el total de les persones que treballen, ja sigui perquè només treballen o perquè estudien i treballen, es constata que aquesta xifra no s'ha modificat. Una altra dada a destacar és l'increment d'un punt percentual, respecte a l'any passat, dels graduats que continuen estudiant.

Situació del graduats d'FP. Barcelona 2014

Font: Enquesta d'inserció laboral dels ensenyaments professionals 2014. Generalitat de Catalunya i Consell General de Cambres.

Aquell increment és significatiu perquè posa en relleu la importància de les passarel·les en el sistema educatiu i l'endarreriment de l'entrada en el mercat de treball d'aquest col·lectiu.

Increment de l'atur registrat segons nivells d'instrucció. Barcelona, 2007-2014

	2007	2014	Increment absolut	% increment de l'atur
Primària o inferior	4.901	7.171	2.270	4,06%
ESO	33.233	65.633	32.400	57,92%
Secundària bàsica o inferior	38.134	72.804	34.670	61,97%
CFGM	3.993	9.753	5.760	10,30%
Batxillerat	n.d.	n. d.	n.d.	n. d.
Secundària superior	3.993	9.753	5.760	10,30%
CFGS	3.434	8.575	5.141	9,19%
Titulació universitària	7.647	18.019	10.372	18,54%
Educació superior	11.081	26.594	15.513	27,73%
Total FP	7.427	18.328	10.901	19,49%
Total	53.208	109.151	55.943	100,00%

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya.

Tot i que les dades socioeconòmiques generals de l'Estat espanyol i de Catalunya evidencien una certa recuperació econòmica, les dades de l'atur mostren un lleuger increment de l'atur registrat entre les persones graduades en formació professional respecte a l'any 2013; les persones amb estudis de grau mitjà presenten un increment del 10,30% i les de grau superior un 9,19%.

No obstant això, cal destacar que l'increment de l'atur entre les persones amb estudis d'FP és dels més baixos, especialment el de les persones graduades en cicles formatius de grau superior, que només presenta un 9%. Aquesta xifra és la més baixa de totes i, per tant, la més positiva. En canvi, les persones titulades amb estudis universitaris han reduït l'increment de l'atur respecte a l'any 2007 i 2013. La resta de nivells educatius presenten els mateixos nivells.

La conjuntura actual de recessió es deixa notar en totes les dimensions del mercat de treball, si bé s'evidencia un canvi que mostra el pas d'una societat industrial a una societat del coneixement. Com a indicadors trobem, d'una banda, la permanència en el mercat de treball de persones amb estudis especialitzats i de nivells terciaris i, de l'altra, l'emergència de sectors econòmics basats en un alt valor afegit i un alt contingut tecnològic.

Tanmateix, aquesta reestructuració del mercat de treball a la ciutat de Barcelona encara presenta reptes com el de millorar l'encaix entre les ofertes del teixit empresarial i la formació dels treballadors. Cal, doncs, posar l'èmfasi en la importància de la especialització i de la formació continuada al llarg de la vida per adaptar-se a un món cada cop més competitiu. També cal generar nous llocs de treball que aportin un valor afegit a la ciutat de Barcelona.

Oferta d'FP inicial i per a l'ocupació

Durant el curs 2014-2015 es van oferir uns 164 cicles formatius d'FP repartits en 92 centres. D'aquests, 114 van ser de tipus específic i els restants 50 corresponien a ensenyaments artístics i esportius.

Evolució de l'alumnat d'FP i batxillerat. Barcelona

	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14*	2014-15*	2004-14
CFGM	9.988	10.780	11.894	11.804	11.684	11.952	11.683	36,1%
CFGS	14.876	16.039	18.100	18.481	19.082	19.169	19.578	44,8%
Total FP	24.864	26.819	29.994	30.285	30.766	31.121	31.261	41,4%
Batxillerat	22.412	22.161	21.876	21.622	21.989	22.136	22.741	-8,7%

*Dades provisionals. Consorci d'Educació de Barcelona.

El nombre provisional d'alumnes que van cursar estudis de cicles específics d'FP a la ciutat va ser de 31.261, la qual cosa representa un augment de l'1,61% respecte al curs anterior i d'un 41% respecte al de 2004-2005. El creixement es manifesta més intensament si, a més, es compara amb les tendències d'altres ofertes formatives, com la de batxillerat. Sembla que l'FP és una opció clara i a l'alça entre la població que opta per ensenyaments postobligatoris, proba-

blement a causa del caràcter professionalitzador que la fa atractiva per a la població jove que prové dels estudis primaris i per a persones de més edat que prefereixen cursar estudis que els permetin acreditar-se i/o reciclar-se professionalment per accedir al mercat laboral amb unes millors condicions.

Principals indicadors segons família professional. Barcelona. Curs 2013-2014

	CFGM*	CFGs*	Continua estudiant	Busca feina	Estudia i treballa	Treballa	Total treballant
Activitats físiques i esportives	64	555	60,9%	5,2%	17,3%	16,5%	33,9%
Administració i gestió	1.071	1.428	51,4%	16,8%	23,5%	8,3%	31,8%
Agrària	146	103	6,3%	50,0%	37,5%	6,3%	43,8%
Arts gràfiques	193	153	44,9%	18,8%	31,9%	5,8%	37,7%
Comerç i màrqueting	319	1.183	57,9%	13,1%	19,2%	9,9%	29,1%
Edificació i obra civil	-	238	74,1%	11,1%	11,1%	3,7%	14,8%
Electricitat i electrònica	750	843	44,8%	18,3%	31,0%	5,9%	36,9%
Energia i aigua	-	358	53,8%	15,4%	23,1%	7,7%	30,8%
Fabricació mecànica	351	390	40,7%	11,0%	35,6%	12,7%	48,3%
Fusta, moble i suro	202	-	51,6%	22,6%	19,4%	6,5%	25,8%
Hosteleria i turisme	391	1.067	26,5%	17,4%	38,6%	17,4%	56,1%
Imatge i so	168	1.533	38,7%	23,0%	25,5%	12,8%	38,3%
Imatge personal	560	398	54,3%	14,7%	20,9%	10,1%	30,9%
Indústries alimentàries	172	58	33,3%	25,0%	29,2%	12,5%	41,7%
Informàtica i comunicació	1.312	1.589	60,2%	8,2%	21,5%	10,1%	31,6%
Instal·lació i manteniment	296	240	25,4%	22,4%	40,3%	11,9%	52,2%
Química	138	420	41,1%	16,8%	33,7%	8,4%	42,1%
Sanitat	1.964	1.443	41,0%	16,2%	31,9%	11,0%	42,8%
Seguretat i medi ambient	-	60	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Serveis socioculturals a la comunitat	608	2.701	45,9%	14,1%	24,0%	16,0%	39,9%
Textil, confecció i pell	96	166	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Transport i manten. de vehicles	1.154	736	51,2%	15,2%	26,7%	6,9%	33,6%
Doble titulació: Electricitat i electrònica/Instal·lacions i manteniment	n. d.	n. d.	91,7%	8,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Total	9.955	15.662	47,0%	15,3%	26,7%	11,0%	37,7%

*Matriculació en centres públics i concertats per famílies professionals només està disponible per al curs 2013-2014.

Font: Consorci d'Educació de Barcelona i Enquesta d'Inserció Laboral dels Ensenyaments Professionals 2013.

Les dades d'inserció dels darrers graduats per famílies professionals mostren que algunes presenten nivells d'inserció força òptims com ara Hosteleria i turisme i Instal·lació i manteniment, que assoleixen un percentatge superior al

50% d'inserció al sis mesos d'haver-se graduat, mentre que Informàtica, Obra civil i Activitats físiques i esportives presenten uns percentatges importants de graduats que continuen la seva formació cursant altres cicles formatius o graus universitaris.

2014 és el darrer any amb oferta de programes de qualificació professional inicial (PQPI). El curs 2014-2015 passen a anomenar-se programes de formació i inserció (PFI). El curs 2013-2014, 91 centres o entitats socials de la ciutat impartien, almenys, un programa de qualificació professional inicial, 36 eren públics i els 55 restants de titularitat privada.

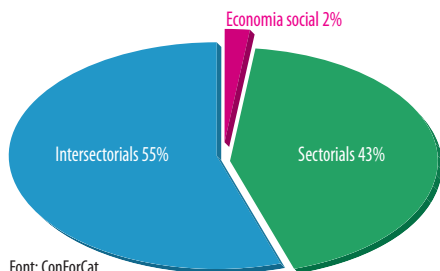
El nombre de persones matriculades va continuar augmentant respecte d'anys anteriors fins a arribar a 1.804, el 71% de les quals eren homes i el 40% joves de 16 anys provinents de l'Amèrica Central i del Sud (60%).

Preinscripció universitària procedent d'FP. Catalunya

Pel que fa a la continuació dels estudis de les persones graduades en FP, cal assenyalar que l'accés a la universitat des de CFGS ha superat l'opció de canvi de carrera i, des de fa dos cursos acadèmics, constitueix la segona via d'accés a la universitat després del batxillerat.

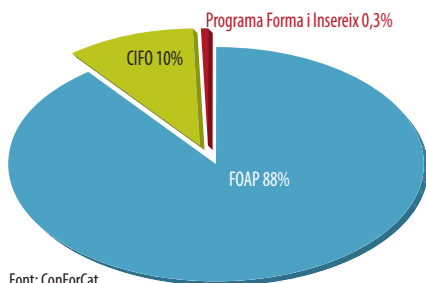
Formació de persones ocupades. Barcelona 2014

Tot i que aquest any s'ha reduït lleugerament, els graduats en FP representen el 16,37% de la preinscripció universitària de Catalunya. El descens pot ser conseqüència de la inserció dels graduats en FP que, per tant, interrompen la seva trajectòria acadèmica, o bé del fet que els que la continuen cursen altres estudis d'FP de grau superior.

Per concloure aquesta anàlisi, comentarem les dades de l'FP, en la qual el 2014 van participar 48.618 persones a la ciutat. Si les comparem amb les de l'any anterior, observem que s'ha produït una reducció d'unes 31.382 persones, descens que és fruit de les modificacions pressupostàries de l'any 2014 i, especialment, de l'eliminació de l'oferta dels programes e-formació que l'any 2013 van tenir una participació de 41.297 persones.

Formació persones aturades. Barcelona 2014

Font: ConForCat

Principals reptes de futur

De l'anàlisi de les dades i l'elaboració d'estudis portats a terme per l'observatori de la Fundació BCN Formació Professional se'n desprenen un seguit de reptes que la ciutat de Barcelona haurà d'afrontar els propers anys.

Optimitzar l'FP per reduir al màxim el fracàs i l'abandonament escolar prematur, així com combatre l'atur juvenil i requalificar la població.

Millorar l'orientació posant en valor els estudis d'FP i donant a conèixer el seu caràcter professionalitzador.

Millorar la informació sobre l'FP al món de l'empresa.

Estendre l'FP dual i posar-la en valor com una opció avantatjosa per als uns i els altres i sobretot per a la formació dels estudiants

Continuar treballant de forma col·laborativa i coordinada per tal d'optimitzar la xarxa d'agents existent.

Convertir els marcs de referència europeus de qualificacions i de qualitat en referències compartides efectives.

Seguir apostant pels sectors estratègics a la ciutat, buscant els encaixos d'aquests amb els estudis d'FP.

Potenciar totes les vies d'accés al mercat de treball per als graduats en FP.

Incrementar la internacionalització de l'FP mitjançant la participació en projectes i amb la implicació d'empreses que puguin facilitar llocs de pràctiques a l'estranger.

Oferir informació estratègica als agents educatius, socials i econòmics de la ciutat de Barcelona.

FP i transició al món del treball

La Fundació BCN Formació Professional, com a instrument de desenvolupament de projectes compartits entre el sector productiu, els instituts i centres d'FP i la resta d'agents que participen en l'FP de la ciutat de Barcelona, ha treballat durant l'any 2014 per donar resposta a les necessitats dels agents econòmics, socials i educatius. S'han portat a terme els projectes següents:

Projecte vida professional. Orientació professional a l'escola

Projecte d'orientació professional per a joves de quart d'ESO, batxillerat i FP, en col·laboració amb Barcelona Activa i el Consorci d'Educació de Barcelona.

Orientador@ virtual. Informa't. Informació per a la presa de decisions

Espai per resoldre tots aquells dubtes que els estudiants d'ESO i batxillerat puguin manifestar en la presa de decisions sobre el seu futur acadèmic, especialment en tot allò relacionat amb l'FP i les seves sortides professionals.

Pla de mesures per a la innovació en FP. Suport a projectes innovadors

Suport a projectes i mesures innovadors impulsats des dels centres d'FP.

Servei d'informació i orientació. Canal per a la informació i l'orientació ciutadanes

Servei d'informació i orientació per a persones interessades a formar-se en FP i per a centres i empreses.

Insrt Point. Borsa de treball per a graduats en FP

Intermediació entre centres d'FP i empreses per a la gestió de pràctiques, FP dual i ofertes laborals adreçades a estudiants i graduats en FP.

VI Edició Premis FPemprèn. Un camí per aprendre a emprendre

Fomentar la cultura emprenedora per obtenir un reconeixement social de l'FP i potenciar la formació d'empresa premiant els millors projectes empresarials de grau mitjà i grau superior de la ciutat de Barcelona.

Aula Empresa. L'aula es configura com a empresa

Suport a l'aplicació de la metodologia de simulació d'empreses per facilitar l'aprenentatge pràctic en el mòdul formatiu "L'empresa a l'aula" del cicle formatiu de grau mitjà de gestió administrativa.

Taula sectorial de fabricació mecànica

Impuls a activitats de la família professional de fabricació mecànica amb l'objectiu de posar-ne en valor l'evolució i les sortides professionals.

PFI i PRI. Qualificació professional per a joves

Potenciar una oferta suficient de programes de formació i inserció per al jove amb l'objectiu d'afavorir que retornin al sistema educatiu i/o s'incorporin al mercat laboral.

Fira't FP. L'oferta de formació professional a l'abast de les empreses

Participació en fires sectorials per difondre i divulgar l'oferta d'FP de Barcelona entre les empreses participants.

FP Dual. Foment i suport a la formació professional dual

Impulsar les accions derivades de la mesura de govern Impuls a la formació professional dual (juliol 2014) i fer el seguiment de les promocions tutelades des de l'Administració municipal.

Institut municipal de persones amb discapacitat (IMD)

Serveis integrals d'orientació, acompanyament i suport a la inserció de les persones amb discapacitat i/o malaltia mental. Ordre EMO/340/2014, de 10 de novembre, que conté les bases reguladores i el règim jurídic aplicable (DOGC. núm. 6754, de 20/11/2014)

SIOAS/58/2014

Nombre de participants	15
Data d'inici	01/12/2014
Data d'acabament	29/05/2015
Sexe	
Homes	13
Dones	2
Discapacitat	
Intel·lectual	14
Trastorn mental	1
Cost del projecte	31.963,00 €

Agents econòmics i socials

Comissions Obreres del Barcelonès

Les accions formatives que CCOO ha desenvolupat durant l'any 2014 a la ciutat de Barcelona a través de la Fundació "Paco Puerto" han estat fonamentalment de formació contínua, tot i que també n'ha fet tres de destinades a l'obtenció del certificat de professionalitat de formació ocupacional (Programa FOAP), compost per nou accions formatives (una per a cada certificat, més una acció de pràctiques i una de formació complementària per a cada certificat). Les persones participants han estat tant ocupades com aturades atès que així ho permet la normativa que regula les subvencions amb les quals ha estat finançada la major part d'aquesta formació.¹

A continuació exposem les dades dels cursos impartits i l'alumnat participant, sense incloure-hi la formació sindical.

Dades dels cursos

S'han gestionat 148 cursos amb 2.427 alumnes² i s'han impartit 7.775 hores de formació. Tot i que el nombre de cursos i d'alumnat s'ha mantingut estable amb relació a l'any 2013, s'ha produït un increment d'un 34% del nombre d'hores impartides respecte a l'any 2013, és a dir, els cursos han estat de durada més llarga.

La formació ha estat subvencionada pel Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya, pel Fons Social Europeu, pel Servei d'Ocupació de Catalunya (formació ocupacional) i, en una proporció més reduïda, per la Fundació Tripartida per a la Formació en l'Ocupació.

La distribució de cursos i alumnes ha estat la següent:

Durada	Cursos
1-10	5
11-30	72
31-60	51
Més de 60	20

Gairebé el 49% dels cursos han tingut una durada entre 11 i 30 hores. La mitjana d'alumnat en un curs ha estat de 16,39 persones, inferior a la de 2013 que va ser de 17,02.

¹ En aquest informe queda concretada la participació de treballadors i treballadores ocupats i en atur.

² Considerem alumne cada participant en un curs, de manera que una mateixa persona és tantes vegades alumne com cursos en què ha participat.

Per famílies professionals, la majoritària ha estat la informàtica i comunicacions, seguida de la seguretat i medi ambient, de la formació transversal (prevenció de riscos, comunicació, intel·ligència emocional), i també ha estat important la presència dels idiomes i de l'ensenyament i la formació. La modalitat majoritària de la formació impartida és la presencial (147 dels 148 cursos).

	Cursos	%
Administració i gestió	3	2,03
Comerç i màrqueting	13	8,78
Electricitat i electrònica	7	4,73
Ensenyament i formació	17	11,49
Formació complementària transversal	19	12,84
Hostaleria i turisme	1	0,68
Idiomes	18	12,16
Informàtica i comunicacions	30	20,27
Sanitat	1	0,68
Seguretat i medi ambient	23	15,54
Serveis socioculturals i a la comunitat	11	7,43
Transport i manteniment de vehicles	5	3,38
Total general	148	100,00

Característiques de l'alumnat

El 52% dels 2.427 alumnes assistents als cursos han estat dones (1.262) i el 48% homes (1.165). Seguint la tendència de l'any 2013 i dels anteriors, excepte el 2012 quan va haver-hi més homes, s'han format més dones que homes.

Distribució per grup d'edat

El grup d'edat amb participació més alta és el de majors de 50 anys. Tanmateix, si sumem les edats compreses entre 30 i 44 anys, són gairebé la meitat dels participants. Destaquem que el 43% tenia 45 anys i més, i només un 5% era menor de 25 anys. Amb relació als anys anteriors observem una distribució similar, amb un lleuger augment de l'edat de les persones assistents.

	Nombre	%
Menys de 25	123	5%
De 25 a 29	211	9%
De 30-34	282	12%
De 35-39	387	16%
De 40-44	377	16%
De 45-49	439	18%
Més de 50	608	25%

Distribució per nivell d'estudis

El 38% té estudis universitaris. Cal tenir en compte, però, que un nombre important són participants en el pla de l'Administració pública d'ensenyament i que, per tant, com a mínim, tenen una diplomatura universitària. Tot i això, el percentatge d'alumnes amb estudis universitaris s'ha reduït un 4% amb relació a l'any anterior. Cal tenir en compte que aquesta dada no és comprovada documentalment per la qual cosa el nivell de formació podria ser en realitat inferior. En general, la distribució del nivell d'estudis de l'alumnat és molt similar a la de l'any anterior.

	Nombre	%
Sense estudis	54	2%
ESO-GE	538	22%
FPGM	181	7%
Batxillerat	382	16%
FPGS	352	15%
Universitaris	920	38%

Distribució per estat laboral i nacionalitat

La majoria han estat persones ocupades, tot i la participació d'un 42% de persones aturades, cosa que significa un augment d'un 1% respecte a l'any 2013 i un 4% respecte a l'any 2012.

	Nombre	%
Dem. 1a ocupació	25	1%
Desocupat/ada	1.004	41%
Ocupat/ocupada	1.398	58%

El 94% dels alumnes (2.280) són persones de nacionalitat espanyola i el 6% de les persones participants (147) tenen nacionalitat estrangera. La proporció és la mateixa que la de l'any anterior, en què ja va disminuir un 4% respecte a l'any 2012.

Distribució per categoria professional³

El 79% ha estat personal qualificat i de baixa qualificació, un 14% personal tècnic i un 7% comandaments intermedis/èdies o directius/ives. Amb relació a

3 Tant la categoria professional com l'àrea funcional i la grandària de l'empresa són dades facilitades per l'alumnat ocupat. Tot i això, observem que no tots els alumnes ocupats han emplenat aquesta opció, de manera que les dades que tenim són dels qui voluntàriament ho han fet.

l'any anterior, apreciem una reducció del nivell de formació general del alumnat, en particular del personal directiu i tècnic, mentre que ha augmentat un 9% la proporció de personal no qualificat.

	Nombre	%
Directiu	62	5%
Comandament intermedi	170	14%
Tècnic	20	2%
Treballador qualificat	435	37%
Treballador no qualificat	504	42%

Distribució per àrea funcional

La formació impartida per CCOO a la ciutat ha estat rebuda majoritàriament per treballadores i treballadors de l'àrea de producció,⁴ seguits a gran distància pel personal de l'àrea administrativa. Observem una reducció d'un 5% de la proporció del personal d'aquest col·lectiu, així com del de direcció i un increment del de manteniment.

	Nombre	%
Direcció	61	5%
Administració	79	7%
Comercial	139	12%
Manteniment	116	10%
Producció	795	67%

Distribució per dimensions de l'empresa

En aquest apartat és on s'observen més diferències amb relació a l'any anterior. Gairebé s'han duplicat el nombre i el percentatge de personal d'empreses més grans de 500 treballadors, alhora que es redueix un 40% el nombre de persones treballadores en empreses de menys de 10 persones. La majoria de l'alumnat ocupat assistent als cursos de CCOO durant l'any 2014 i que ha proporcionat aquesta dada treballa en grans empreses.

En definitiva, podem afirmar que la major part de la formació impartida per CCOO a la ciutat de Barcelona durant l'any 2014 han estat cursos de menys de 30 hores de durada, presencial, en àrees d'informàtica i comunicacions, seguides de seguretat i medi ambient i d'idiomes.

⁴ Aquesta definició és subjectiva de la persona.

L'alumnat ha estat format en gran part per treballadors i treballadores ocupats, més dones que homes, un 75% dels quals d'edats superiors a 35 anys. S'aprecia un lleuger envelliment respecte a l'any anterior i, pel que fa al nivell d'estudis, la majoria de l'alumnat té estudis universitaris i ESO.

	Nombre	%
Menys de 10	179	13%
D'11 a 24	65	5%
De 25 a 49	121	9%
De 50 a 99	62	4%
De 100 a 149	54	4%
De 150 a 199	37	3%
De 200 a 250	46	3%
De 250 a 500	187	14%
Més de 500	627	46%

L'alumnat ocupat pertany majoritàriament a les categories professionals més baixes, qualificades i no qualificades, de l'àrea de producció i treballa en grans empreses en un 70% dels casos, cosa que representa un canvi substancial respecte a l'any anterior, quan ja apreciàvem un increment d'aquest alumnat. Finalment, s'ha mantingut la proporció d'un 6% de participants estrangers.

UGT de Catalunya

Servei d'Orientació i Intermediació Laboral

El Servei d'Orientació i Intermediació Laboral que la UGT va posar en marxa l'any 1995, que és de qualitat, públic i gratuït, està adreçat a qualsevol persona aturada o que vulgui millorar la seva situació laboral.

Posa especial èmfasi en els col·lectius en risc d'exclusió social. Atén majoritàriament persones que tenen dificultats per accedir al mercat laboral o per mantenir-s'hi, fet que resulta agreujat per la crisi econòmica iniciada l'any 2008.

Aquest servei té un doble vessant. D'una banda, el treball amb persones usuàries: se'n defineix el perfil professional i se n'analitzen la disponibilitat i l'ocupabilitat. Es treballa en el procés d'informació, orientació i millora de l'ocupabilitat. De l'altra, el treball amb empreses per afavorir la col·laboració de les empreses del territori i acompanyar les persones usuàries en la seva incorporació al mercat de treball. Amb aquest objectiu, es fan tasques de presentació a les empreses i, en cas que hi hagi vacants laborals, es facilita el contacte amb les persones que compleixin el perfil que l'empresa necessita.

L'any 2014, el servei d'orientació i intermediació laboral ha atès un total de 438 persones a Catalunya. Pel que fa a Barcelona ciutat, se n'han atès 73, la qual cosa representa el 16,67% del total. Pel que fa al sexe, el 55% han estat dones i el 45% homes.

Si analitzem l'edat, al llarg de l'any 2014, el grup majoritari està format per majors de 45 anys amb un 41,09%, seguit de la franja de 36 a 45 anys amb el 28,77%, després el de persones de 25 a 35 anys amb un 27,40% i, finalment, el grup de persones menors de 25 anys amb un 2,74%.

Orientació professional

Ofereix el desenvolupament d'itineraris d'orientació professional mitjançant la figura de tutors i tutores personalitzats, el coneixement de les capacitats i les actituds pròpies, així com les característiques del mercat de treball i les eines de recerca de feina per accedir-hi.

L'any 2014, a través de l'IDFO, s'han atès 631 persones. D'aquestes el 31,10% han estat dones (196), i el 68,90% homes (435). Respecte a l'any 2013, el nombre de persones ateses s'ha incrementat un 57,75%.

	Persones usuàries	% sobre col·lectiu	% sobre total
Dones			
Menys de 25 anys	14	7,10%	2,20%
De 25 a 35 anys	55	28,10%	8,70%
De 36 a 45 anys	62	31,60%	9,80%
Més de 45 anys	65	33,20%	10,30%
Total	196	100,00%	31,10%
Homes			
Menys de 25 anys	45	10,30%	7,10%
De 25 a 35 anys	97	22,30%	15,40%
De 36 a 45 anys	141	32,40%	22,30%
Més de 45 anys	152	34,90%	24,10%
Total	435	100,00%	68,90%

Pel que fa a l'edat, hi destaca que un 24,10% han estat homes majors de 45 anys, seguits dels homes entre 25 i 35 anys, amb un 22,40%. Sumant el dos sexes, la franja d'edat de les persones majors de 45 anys és la que inclou més usuaris, amb un 34,39%, seguida per la de 36 a 45 anys, amb un 32,17% i la de 25 a 35 anys, amb un 27,09%. Les persones joves menors de 25 anys representen el 9,35% del total.

Formació

Formació per a l'ocupaci

Durant 2014, la UGT de Catalunya ha gestionat 227 cursos a Barcelona amb 10.586 hores lectives i 3.445 alumnes. 144 cursos s'han ofert des del pla intersectorial, amb un total de 6.876 hores lectives i 2.381 alumnes, i 88 cursos des del pla sectorial (agroalimentària, altres serveis i indústries afins, educació i formació, hostaleria, sanitat, serveis a col·lectius i atenció a persones i transport), amb un total de 3.710 hores lectives i 1.064 alumnes.

	Cursos	Hores	Alumnes
Intersectorial	144	6.876	2.381
Sectorial			
Agroalimentària	1	20	11
Altres serveis i indústries afins	3	180	41
Educació i formació	18	610	169
Hostaleria	2	110	16
Sanitat	18	490	208
Serveis col·lectius i atenció a persones	19	1.393	305
Serveis financers i Oficines	21	872	300
Transports	1	35	14
Total	227	10.586	3.445

Formació de persones adultes

El centre de formació de persones adultes Maria Rúbies ofereix formació en: graduat en ESO, preparació per a les proves d'accés als cicles formatius de grau mitjà i grau superior, proves d'accés a la universitat per als majors de 25 anys i el curs d'accés directe als CFGM. En formació lingüística, s'imparteixen cursos de català, castellà, anglès (en tres nivells) i francès (primer nivell). També s'ofereix formació en informàtica bàsica. L'any 2014, 720 alumnes han cursat alguna classe de formació al Centre Maria Rúbies.

L'alumnat disposa de materials d'estudi elaborats pel professorat del centre i de diferents classes de recursos: biblioteca de l'aula d'estudi, ordinadors de lliure accés, Wi-Fi, blogs de treball per matèries, etc. L'atenció individualitzada és la base sobre la qual s'estructuren el progrés en l'estudi i el control dels aprenentatges. El centre també ofereix sessions presencials.

Formació sindical

La formació sindical està adreçada a delegats i delegades de comitès d'empresa, delegats i delegades de personal i delegats i delegades sindicals.

Té com a objectiu millorar les habilitats que les persones que representen els treballadors i les treballadores necessiten per desenvolupar les seves funcions.

Aquesta formació, tot i estar dirigida a delegats i delegades d'empresa, és beneficiosa per a la resta de les persones treballadores i per a la ciutadania en general, ja que els treballadors i treballadores fan extensius els nous coneixements i aporten solucions per millorar la seva realitat, tant en l'àmbit laboral com en altres de la vida col·lectiva i personal.

L'any 2014 s'han fet 21 cursos de formació sindical a la ciutat, que han suposat 559 hores lectives i 302 alumnes.

Atenció a grups amb dificultats d'inserció laboral

Joves

Mitjançant AVALOT s'han desenvolupat projectes d'assessorament i orientació laboral en col·laboració amb l'Ajuntament. L'any 2014 s'han atès 957 joves.

Projecte EIXAM!, Xarxa d'Assessorament i Mediació Sociolaboral Juvenil. Ofereix assessorament personalitzat a joves de 16 a 35 anys, així com tallers formatius en l'àmbit sociolaboral, assessorament per a la recerca de feina i informació sobre drets i deures laborals mitjançant tallers formatius i el suport tècnic de la xarxa de punts d'informació juvenil (PIJ) de la ciutat en matèria sociolaboral. Les atencions personalitzades s'han prestat al Centre d'Informació i Assessorament Juvenil (CIAJ) i en vuit PIJ (Sants, Gràcia, Sarrià, Sant Andreu, Sant Martí, Nou Barris, les Corts i Horta).

Persones immigrades

AMIC coordina les actuacions i ofereix atenció directa d'assessorament jurídic en estrangeria i orientació per a l'homologació i convalidació de títols estrangers. Durant l'any 2014, a l'oficina de Barcelona es van atendre 812 persones (126 més que l'any anterior). Aquestes van generar 891 visites, 1.562 consultes (1,10 consultes de mitjana per persona) i 2.485 serveis.

El 50,25% de la població atesa van ser dones i el 49,75% homes. Majoritàriament es tracta de població jove de 19 a 30 anys.

Respecte a les nacionalitats de la població atesa, se n'han registrat 59. És el segon any consecutiu en què la població de nacionalitat espanyola ocupa el primer lloc del rànquing amb un 14,90% del total, dos punts percentuals més que el 2013.

L'assessorament està relacionat amb la informació i l'orientació en temes d'estrangeria i acollida, accions associades a la gestió i la tramitació, lliurament

i revisió de documentació necessària per fer tràmits d'estrangeria, omplir sol·licituds i taxes, sol·licitar cites i consultar els estats de tramitació dels expedients, fer gestions telemàtiques i telefòniques, etc.

També s'ha donat suport a professionals, tècnics d'immigració i treballadors socials, entre altres. S'han resolt consultes telefòniques, per correu electrònic i a través de reunions presencials.

Dones

El Servei d'informació, atenció i medicació per a les dones (SIAM) treballa per defensar els drets de les dones. La informació i l'assessorament són gratuïts. El SIAM presta especial atenció a les persones que estan vivint una situació problemàtica al món laboral, familiar o de violència de gènere. L'any 2014 ha atès, a la ciutat de Barcelona, 226 consultes.

Col·lectius amb dificultats especials

El Servei Institucional Social (SIS) es dedica a l'orientació, informació i assessorament sobre temes socials i vetlla per la reducció de les desigualtats socials mitjançant la promoció de la igualtat i la integració social i laboral, amb especial incidència en aquells col·lectius que tenen més dificultats.

Durant l'any 2014 ha portat a terme 191 accions, la majoria centrades en consultes laborals (59%), requisits i drets de prestacions i ajuts (31%). El 10% restant han estat orientades a la situació d'atur i a la recerca de feina. Totes aquestes accions es caracteritzen per ser personalitzades.

Foment del Treball Nacional

Foment del Treball Nacional és la confederació d'empresaris i organitzacions empresarials de Catalunya que agrupa tots els sectors de l'activitat econòmica: agricultura, indústria, comerç i serveis. El seu centre de formació, amb més de 30 anys d'experiència, té per objecte oferir activitats formatives i serveis a les empreses que facilitin l'adaptació dels treballadors als canvis que s'imposen de forma accelerada en totes les àrees d'activitat i que afecten transversalment els llocs de treball de tots els sectors. El coneixement de les necessitats formatives de les empreses, sectorials i territorials, ha permès que el centre pugui oferir un ampli programa d'activitats formatives.

El centre disposa de 30 aules amb equipament audiovisual d'alta qualitat: 2 aules VIP, 6 aules informàtiques, 22 aules teòriques, i sala polivalent i cafeteria. Tecnologia: virtualització de l'equipament informàtic, sistemes d'àudio, pantalles de TV LED de 55", Xarxa Wi-Fi i videoprojectors.

Modalitats de formació a Barcelona

Presencial	Mixta	Teleformació	Total
189	-	36	225

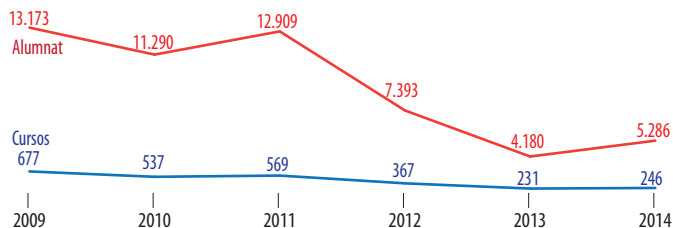
Nombre de cursos

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Intersectorial	559	500	562	302	152	210
Sectorial	80	26	5	37	5	15
FOAP	14	10	-	-	13	-
Pla Avanza	24		-	-	-	-
Millora contínua	-	-	-	28	61	21
Eficàcia directiva	-	1	2	-	-	-
Total	677	537	569	367	231	246

Nombre d'alumnes

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Intersectorial	11.434	10.713	12.712	6.329	3.856	4.808
Sectorial	1.249	426	165	635	129	296
FOAP	197	135	-	-	195	-
Pla Avanza	293	-	-	-	-	-
Millora contínua				429		182
Eficàcia directiva	-	16	32	-	-	-
Total	13.173	11.290	12.909	7.393	4.180	5.286

Evolució de l'alumnat i els cursos

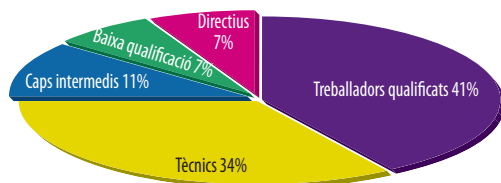

Perfil de l'alumnat

	2012	2013	2014
Dones	39%	52%	66%
PIME	21%	25%	35%
Majors 45 anys	15%	22%	29%
Aturats	20%	43%	39%
Administració pública	5%	10%	9%

Per estudis	2013	2014
Doctor	1%	1%
Llicenciat	33%	32%
Diplomat	24%	23%
Batxillerat	11%	15%
Tècnic FP II	19%	17%
Tècnic FP I	6%	8%
Estudis primaris	5%	5%
Sense estudis	0%	1%
Altres	1%	1%

Per categories	2013	2014
Treballadors qualificats	36%	41%
Tècnics	43%	34%
Caps intermedis	10%	11%
Baixa qualificació	8%	7%
Directius	3%	7%

Generalitat de Catalunya

SOC

Les polítiques actives d'ocupació portades a terme a Barcelona són:

Polítiques actives d'ocupació al municipi de Barcelona. 2014

Convocatòries resoltes l'any 2014. Execució 2014-2015	Accions/ projectes		Beneficiàries previstes	Import
Orientació professional				
Orientació i acompanyament a la inserció ¹	Ordre EMO/235/2014	N. D.	2.338	746.536
Espais de recerca de feina ²	Ordre EMO/226/2014	N. D.	1.665	260.000
Accions d'intermediació - Agències de col·locació ³	Ordre EMO/227/2014	N. D.	2.195	716.240
Formació i requalificació				
Formació per a l'ocupació - Centres d'Innovació i Formació Ocupacional (CIFO)	Pressupost SOC	36	552	387.608
Formació d'oferta. Persones prioritàriament desocupades	Ordre EMO/314/2014	368	4.115	8.974.408
Formació hostaleria i turisme. Persones prioritàriament desocupades	Contr. acord marc d'Hostaleria i Turisme	4	492	129.426
Programa Forma i Insereix - F&I	Ordre EMO/185/2014	2	60	136.296
Pràctiques no laborals. Compromís de contractació	Ordre EMO/205/2014	5	5	16.758
Formació d'oferta intersectorial. Persones prioritàriament ocupades ⁴	Ordre EMO/206/2014	880	14.701	5.108.189
Formació d'oferta sectorial. Persones prioritàriament ocupades ⁴	Ordre EMO/206/2014	585	7.820	3.004.408
Oportunitats d'ocupació i formació				
Programa Joves per l'ocupació	Ordre EMO/251/2014	1	90	339.825
Programa Joves per l'ocupació	Ordre EMO/270/2013	44	44	147.709
Programa Fem Ocupació per a Joves	Ordre EMO/278/2013	163	163	392.311
Programa Formació i Treball	Ordre EMO/221/2014	5	253	2.141.159
Programa Formació i Treball - RMI	Ordre EMO/174/2014	14	101	807.836
Promoció del desenvolupament i l'activitat econòmica territorials				
Agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL)	Ordre EMO/258/2014	1	1	27.045,55 €
Projectes integrats				
Projecte Treball als barris	Ordre EMO/225/2014	74	2.264	3.609.571
Total municipi de Barcelona		2.182	36.859	26.945.329

Font: Servei d'Ocupació de Catalunya

Data de referència: desembre de 2014.

- (1) A la ciutat de Barcelona hi ha vuit punts d'actuació per desenvolupar els itineraris individuals en el marc d'aquest programa.
- (2) Al municipi de Barcelona, al llarg del 2014, hi ha hagut cinc dispositius d'inserció o espais de recerca intensiva de feina actius.
- (3) A Barcelona hi ha 26 agències de col·locació que ofereixen accions d'intermediació a persones derivades des del SOC.
- (4) Font: Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya. Previsió d'execució, termini de finalització de les diferents iniciatives de formació: 30 de setembre de 2015 - data d'extracció 10/6/2015.

ACCIÓ

És l'Agència per a la competitivitat de l'empresa catalana. Treballa amb l'objectiu d'impulsar la competitivitat empresarial mitjançant l'aposta per vectors clau com la innovació, la internacionalització i l'atracció d'inversions. Les principals actuacions i resultats dels programes desenvolupats per la Direcció General d'Indústria i ACCIÓ durant l'any 2014 són els següents:

1. Programa de clústers de Catalunya

Durant el 2014, la política de clústers a Catalunya s'ha concretat en les accions dutes a terme per l'Àrea de Desenvolupament Empresarial de la Direcció General d'Indústria i d'ACCIÓ. Entre les actuacions desenvolupades destaca la posada en marxa del programa Catalunya Clústers per impulsar la competitivitat de l'economia i contribuir a racionalitzar el mapa de clústers existents.

En les dues convocatòries del programa han estat acceptats 20 membres. Aquests integrants del programa agrupen empreses i agents de l'Àrea Metropolitana. Tot i que els clústers tenen àmbit català i, per tant, ja no estan localitzats en una comarca o província, es poden destacar 14 clústers amb una presència rellevant a l'Àrea Metropolitana. S'han obtingut resultats en els següents àmbits i actuacions principals:

1.1. Anàlisi i estratègia competitiva

Projectes de determinació i identificació dels reptes estratègics en els sectors de béns d'equip, tecnologies de la salut, materials avançats i nutrició i salut.

1.2. Iniciatives internacionals

Certificació de les organitzacions clúster seguint el procediment de l'European Secretariat for Cluster Analysis (ESCA).

Internacionalització del clústers mitjançant activitats de suport i capacitació, sobretot tancant el projecte pilot EU4SC, liderat per ACCIÓ, amb la participació del clúster català de l'esport (INDESCAT).

Col·laboració en tres projectes europeus en matèria de clusters and entrepreneurship in support of emerging industries.

Participació en la trobada anual del grup de treball Cluster Dialogue dins del marc dels 4 Motors d'Europa a Stuttgart, Baden Württemberg.

1.3. Dinamització de clústers

Suport econòmic mitjançant el programa d'ajuts a iniciatives de reforç de la competitivitat: 68 projectes presentats, 49 projectes aprovats, un milió d'euros d'ajuts, 1,6 milions d'euros d'inversió mobilitzada.

Constitució dels clústers de foodservice, beauty, aqüicultura, tecnologies de la salut i hàbitat.

Jornades d'Immersió Estratègica, sobre els clústers packaging, materials avançats, aigua, maquinària agrícola, nutrició i salut.

Assessorament a cluster managers: serveis d'activitats de selecció, coaching, assessorament i formació als cluster managers.

Programa Agrupacions Empresarials Innovadores: resolució de consultes per fomentar la participació dels clústers industrials catalans en l'ordre d'ajuts.

Viatges de benchmarking i activitats per contribuir al posicionament internacional del model català de clústers.

2. Programa d'innovació empresarial

Comprèn actuacions dirigides a incrementar els índexs d'innovació, impulsar la base d'empreses innovadores del país i l'aposta per la inversió en R+D (especialment entre les pimes) i augmentar els instruments de transferència tecnològica de l'ecosistema català d'innovació. Els principals resultats han estat:

2.1. Instruments de transferència tecnològica

Continuació dels processos d'integració de centres tecnològics: al setembre es va aprovar el full de ruta del procés d'integració i a l'octubre els sis centres tecnològics avançats de Catalunya van signar l'acord d'integració en el nou centre Eurecat, el nou gran centre proveïdor de tecnologia industrial de Catalunya, punt de referència del sud d'Europa. Hi ha cinc centres d'Eurecat a l'AMB.

Impuls a la Xarxa TECNIO

Agrupa els principals agents experts en recerca aplicada i transferència tecnològica de Catalunya. A l'Àrea Metropolitana hi ha altres 57 centres TECNIO, concentrats fonamentalment al Barcelonès i el Vallès Occidental.

Més de 6.639 clients que han suposat uns ingressos de 116,225 milions d'euros. D'aquests, 43 corresponen a facturació per projectes d'R+D+i amb empreses.

Una spin-off.

49 patents europees sol·licitades.

22 patents transferides a través de la xarxa TECNIO

32 investigadors seleccionats, entre 99 presentats, per participar en la segona convocatòria del programa de mobilitat TECNIO SPRING.

Valorització tecnològica

Eines d'assessorament, suport i ajut financer per facilitar l'arribada al mercat de l'estoc de coneixement i tecnologia acumulat en universitats i entitats de recerca de Catalunya:

1 milió d'euros d'ajuts atorgats a les 13 unitats de valorització universitàries per donar resposta a 20 projectes de suport a les empreses de base tecnològica presentats.

47 projectes de llicència de patent transferits i 24 empreses de base tecnològica creades amb una inversió mobilitzada de 3,6 Milions d'euros.

Cooperació tecnològica internacional

Servei per incrementar els acords de cooperació i transferència de tecnologia internacionals prestat gràcies a la xarxa Enterprise Europe Network de la Comissió Europea:

Disseny i execució d'un nou programa formatiu en transferència tecnològica consistent en sis sessions de temàtiques diferents, amb participació de 174 empreses i entitats.

1.790 usuaris (majoritàriament empreses).

10 brokerages events organitzats amb més de 700 participants catalans. Cal destacar els esdeveniments celebrats a MWC, Alimentària, Expoquímia i Smart City Expo.

Més de 600 cerques de socis gestionades mitjançant EEN, que han donat lloc a 36 publicacions d'ofertes i demandes de transferència tecnològica i 32 de cerques de socis per a projectes d'R+D.

Intermediació en 14 acords de transferència tecnològica entre empreses catalanes i estrangeres i 15 acords de participació en projectes internacionals d'R+D.

2.2. Instruments d'estímul de la demanda empresarial

Ajuts i serveis que incentiven la realització de projectes d'innovació:

Programa d'iniciació a la innovació

Ajuda les empreses a entendre els conceptes de la innovació i poder materialitzar els seus primers projectes:

Sis sessions informatives realitzades amb 303 assistents.

Cinc esmorzars d'innovació amb 360 participants.

Vuit tallers formatius amb 150 empreses participants.

52 diagnòstics d'innovació bàsica realitzats a empreses i 17 diagnòstics d'innovació basats en la metodologia Improve.

Programa de Bons Tecnològics

Facilita l'accés a serveis tecnològics avançats a través de l'obtenció d'un descompte econòmic en forma de bo, que es pot bescanviar amb un proveïdor tecnològic:

50 projectes presentats. 45 projectes aprovats.
119.059 euros d'import dels ajuts.
273.086 euros d'inversió mobilitzada.

Programa de suport als incentius fiscals a la innovació

Ajuda a les empreses a identificar l'incentiu fiscal que s'adapta millor a les seves necessitats i orientar-les en l'aplicació:

14 jornades amb més de 500 empreses participants.
18 noves empreses que apliquen incentius fiscals.
1,7 milions d'euros de crèdit fiscal generat (a un any vista).

Dos acords institucionals formalitzats amb MINECO i amb les entitats certificadores de projectes d'R+D+i per afavorir l'aplicació d'aquests incentius.

Nuclis d'innovació tecnològica

Ajuts per al desenvolupament de projectes d'R+D de manera individual i cooperativa tant de caràcter nacional com internacional:

137 projectes presentats. 41 projectes aprovats de 163 empreses.
4,24 milions d'euros d'import total dels ajuts.
10,15 milions d'eurosd'inversió generada.

Acompanyament de projectes a CDTI

Servei especialitzat d'acompanyament personalitzat dels projectes d'R+D d'empreses catalanes a les convocatòries del CDTI:

69 projectes acompanyats (entre els quals, i en el darrer trimestre, 50 projectes tècnicament aprovats per la línia de nuclis RD però que no van disposar de finançament).

Nou projectes presentats i vuit aprovats per CDTI amb un import atorgat de 3,69 milions d'euros i una inversió mobilitzada de 5 milions d'euros.

18 empreses i organismes assessorats en compra pública innovadora perquè puguin presentar ofertes i productes innovadors, donant-los suport en les diferents fases: detecció d'oportunitats, trobades amb compradors i proveïdors, cerca de socis i finançament, etc.

Serveis d'assessorament a la innovació. Més de 1.500 assessoraments per orientar les empreses en actuacions de desenvolupament tecnològic i innovació.

2.3. Instruments d'innovació internacional

123 projectes assessorats per ser presentats a les convocatòries de l'Horitzó 2020, amb motiu de la Jornada Connect EU.

41 projectes presentats a línies del programa Horitzó 2020. Actualment hi

consten tres projectes aprovats, amb un ajut de 7,10 Milions d'euros i una inversió mobilitzada de 10,14 Milions d'euros.

Dos cursos de gestió de projectes europeus realitzats, amb 47 assistents.

27 activitats informatives en el marc del programa R+D+i internacional, amb més de 2.300 assistents, 900 dels quals corresponen a la Jornada Connect EU.

Cinc missions d'innovació organitzades, amb 68 empreses participants i 11 centres tecnològics que, respectivament, han generat 24 i 11 projectes individuals, així com 228 contactes internacionals.

2.4. Instruments de dinamització de la innovació

S'han publicat al DOGC les bases i la convocatòria dels ajuts per dinamitzar les comunitats RIS3CAT, a la qual s'han presentat 21 propostes d'entitats interessades i se n'han aprovat 13.

3. Programa d'internacionalització empresarial i inversions

Comprèn actuacions dirigides a augmentar el nombre d'empreses estrangeres que inverteixen al nostre país, a promoure la presència de l'empresa catalana al món i a diversificar les exportacions. Els principals resultats corresponents a les actuacions d'aquest programa han estat:

3.1. Internacionalització

Serveis de comercialització a l'exterior

712 projectes d'internacionalització contractats a la xarxa d'Oficines Exteriors de Comerç i Inversions de Catalunya.

520 empreses contractadores.

Índex de satisfacció d'aquestes empreses amb el servei de 8,02.

213,5 milions d'euros de possible increment de les exportacions d'aquestes empreses entre 2014 i 2016 per a aquests projectes executats el 2014.

Serveis d'implantació a l'exterior

170 projectes d'inversió d'empreses catalanes a l'exterior.

124 empreses inversores.

35,1 milions d'euros d'inversió per a aquests projectes entre 2014 i 2016.

601 llocs de treball creats a l'estranger entre 2014 i 2016.

Assessorament en contractació pública internacional

119 empreses assessorades.

550,5 milions d'euros de valor de les licitacions internacionals a les quals s'ha donat suport en el període 2014-2016.

Setmana de la Internacionalització

Més de 630 entrevistes entre el directors de la Xarxa d'Oficines Exteriors de Comerç i Inversions de Catalunya i empreses per emprendre nous projectes.

Missions empresarials per al contacte amb potencials clients

Prospecció de nous mercats i visita a Catalunya de grups de potencials compradors, operadors o prescriptors econòmics estrangers.

Set missions institucionals (Estats Units, Mèxic, Xina, Canadà, Singapur, Rússia i Bèlgica) amb 71 empreses participants.

63 sol·licitades, 39 d'aprovades i 351 empreses participants.

15 missions estratègiques amb més de 100 empreses participants.

29 missions subvencionades a través del Consell de Cambres amb més de 200 empreses participants.

Cooperació empresarial

Programa per a empreses de sectors estratègics de l'especialització intel·ligent RIS3 que poden millorar la seva oferta internacional en cooperació amb d'altres empreses catalanes ampliant els seus mercats de béns o serveis.

94 consultes ateses i 249 empreses assessorades.

555 propostes gestionades.

74 empreses catalanes signatàries d'acords de cooperació gestionats.

Programa d'internacionalització agrupada

Per a empreses de sectors estratègics que col·laboren agrupades executant un pla d'actuació de llarga durada, per millorar la seva competitivitat gràcies a la internacionalització conjunta dels seus productes o serveis.

17 projectes aprovats.

83 empreses participants

426.247 euros d'ajut global.

1,3 milions d'euros d'inversió generada.

3.2. Captació d'inversions

54 projectes materialitzats, que han donat lloc a una inversió de 317,99 milions d'euros, la creació de 2.080 llocs de treball i el manteniment de 766 d'addicionals. 36 dels projectes materialitzats s'han implantat a l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Projectes d'inversió gestionats

410 projectes d'inversió gestionats, 212 projectes d'inversió oberts en cartera el 31.12.2014.

Política d'aftercare

100 visites a empreses catalanes amb establiment a l'estranger.

233 visites a empreses. Les visites proactives han estat via d'entrada de 22 projectes d'inversió.

70 peticions d'empreses per facilitar les seves operacions a Catalunya.

Promoció internacional d'inversions

83 oportunitats d'inversió detectades per 23 Oficines Exteriors de Comerç i Inversions de Catalunya. Aquestes oportunitats han estat via d'entrada de 49 projectes d'inversió. Per primer cop, el 2014, la xarxa Exterior d'ACCIÓ ha estat la principal via d'entrada dels projectes d'inversió materialitzats.

Ajuts d'alt impacte. Ajuts a projectes d'inversió fets a Catalunya per empreses establertes o no a Catalunya que inverteixen en actius fixos, en projectes d'R+D i/o que creen ocupació amb centres de serveis, logístics, d'R+D+i, projectes industrials o centres de decisió d'àmbit supraregional.

34 projectes presentats.

24 aprovats amb ajut assignat.

3,3 milions d'euros atorgats.

158,6 milions d'euros d'inversió mobilitzada i 1.170 llocs de treball creats a Catalunya per aquests 24 projectes.

4. Programa de creixement empresarial

Actuacions dirigides a adaptar els programes i serveis a les necessitats específiques de les pimes en les diferents fases del seu creixement. Els principals resultats corresponents a les actuacions d'aquest programa han estat:

4.1. Servei d'informació empresarial

Dóna resposta a les necessitats del teixit empresarial català: 3.900 consultes ateses, 1.242 de les quals s'han derivat a altres àrees d'ACCIÓ.

4.2. Programa Expansiona't

Creixement i diversificació de mercats que ofereix suport integral a empreses amb vocació de creixement en el marc dels processos d'innovació i expansió internacional: 184 projectes presentats; 168 projectes aprovats; 1,09 Milions d'euros d'import dels ajuts i 1,6 milions d'euros d'inversió generada.

4.3. Programa Empresa Exporta

Acompanya les microempreses i les petites empreses en els primers passos de la internacionalització oferint-los una diagnosi del seu potencial interna-

cional i un pla de promoció internacional: 101 projectes presentats, per part de 92 empreses.

4.4. Programa Iniciació a l'Exportació

Suport a microempreses i petites empreses per dotar-les d'eines de gestió i de comerç internacional per tal que surtin a l'exterior i implementin un pla de promoció internacional: 87 projectes presentats de 74 empreses participants.

4.5. Programa d'incorporació de talent per a la internacionalització

Per a empreses en creixement en els mercats exteriors que necessitin reforçar els seus equips: 128 professionals en innovació i internacionalització acreditats, 63 empreses ateses pel servei i 66 llocs de treball incorporats.

4.6. Tallers per al creixement de l'empresa

76 tallers amb més de 1.800 empreses.

Paral·lelament s'ha treballat per contribuir a millorar l'accés al finançament empresarial actuant com a vehiculadors d'instruments de finançament alternatius als bancaris i facilitant l'accés al crèdit mitjançant instruments com:

4.7. Esmorzars de finançament

Per difondre nous instruments de finançament, generar star-system d'emprenedors/inversors i difondre bones pràctiques o experiències empresarials: 923 assistents a 11 esmorzars amb una assistència mitjana de 83,9.

4.8. Sessions i tallers d'orientació financera

Per explicar els 10 instruments de finançament més adequats per a pimes o emprenedors: vuit sessions d'orientació financera per a pimes, amb 125 assistents. Vuit tallers de finançament per a emprenedors amb 177 assistents.

4.9. Xarxa d'Assessors Financers (XAF)

Servei de consultoria especialitzada per facilitar la cerca i obtenció de finançament homologat en col·laboració amb patronals i agents: 883 empreses diagnosticades, 171 empreses acompanyades, 92 de les quals han mobilitzat 12,59 milions d'euros.

4.10. Programa de Xarxes d'Inversors Privats

7 xarxes que han tancat 60 operacions d'inversió per 10,94 milions d'euros (dades provisionals el 31 de desembre de 2014).

4.11. 19a edició del Fòrum d'Inversió

Punt de trobada entre emprenedors i inversors (Business Angels i Venture Capital) de Catalunya. Més de 1.200 assistents participants entre emprenedors, inversors privats i fons de capital risc nacionals.

4.12. Préstecs línia i+i

Préstecs en condicions preferents en forma de garanties per al finançament de projectes d'innovació, internacionalització i industrialització: Més de 150 sol·licituds avaluades i 138 préstecs formalitzats (fins el 31/12/2014).

4.13. Préstecs participatius ENISA joves emprenedors

Préstecs participatius no convertibles per promoure la creació d'empreses amb un producte/servei innovador per part de joves emprenedors. Més d'una desena de joves emprenedors informats, vuit préstecs tramitats i aconseguits, amb 490.000 euros d'import formalitzat i 842.667 euros d'inversió mobilitzada.

4.14. Préstecs participatius ENISA competitivitat

Préstecs participatius no convertibles per a pimes amb models de negoci viables i rendibles. Gairebé una desena de pimes informades, tres préstecs tramitats i aconseguits amb 335.000 euros d'import formalitzat i 1.330.000 euros d'inversió mobilitzada.

5. Programa Catalunya Emprèn

Té com a missió fomentar l'esperit emprenedor, promoure la cultura d'empresa a Catalunya i donar suport a les empreses emergents amb més potencial de creixement. Els principals resultats han estat:

5.1. Xarxa d'acceleradores start-up Catalonia

Ofereix acompanyament especialitzat a empreses amb potencial de creixement i en les fases inicials (a través de la xarxa d'acceleradores territorials o Pla Embarca) i per dotar-les d'eines que els facilitin la internacionalització (a través del Pla Esprint). La xarxa d'acceleradores està composta per un total de set, repartides arreu de Catalunya. Pel que fa a l'àmbit específic de les comarques de l'Àrea Metropolitana, al llarg de 2013 es van posar en funcionament les acceleradores del Maresme (TecnoCampus Mataró-Maresme), Vallès (EsadeCreapolis, a Sant Cugat del Vallès) i Baix Llobregat (Parc de la UPC a Castelldefels). L'any 2014 s'ha completat el desplegament de la xarxa territorial amb la inauguració de tres acceleradores: Catalunya Central (CREACCIÓ, Vic), Catalunya Sud (REDESSA, Reus) i Lleida (GlobalLeida).

5.2. Pla Esprint

Per afavorir el creixement internacional de les start-ups catalanes, connectar-les amb aliats estratègics per consolidar el seu creixement i accelerar la seva transformació en multinacionals: 20 start-ups en ple procés de creixement i amb ambició internacional.

5.3. Programa d'Emprenedoria Corporativa

Per afavorir la connexió entre empreses mitjanes i grans ja consolidades en el mercat i emprenedors, investigadors, start-ups i petites empreses a fi de desenvolupar projectes col·laboratius de creixement i dinàmiques d'innovació oberta. 25 reptes d'innovació plantejats per les empreses participants.

6. Programa de reactivació industrial

En aquest àmbit s'han desenvolupat mesures per tal de mantenir i reactivar el teixit industrial de Catalunya i continuar millorant-ne la competitivitat a llarg termini. Els principals resultats corresponents a les actuacions d'aquest programa han estat:

6.1 Seguiment d'empreses en risc

Per mantenir teixit industrial i garantir la continuïtat d'una part o la totalitat dels llocs de treball.

298 empreses que disposen de 37.905 treballadors seguides des de maig de 2012.

Seguiment actual de 73 empreses amb una ocupació agregada superior a 11.649 treballadors.

Gairebé el 70% d'aquestes empreses es concentra en els sectors següents: automoció i altres mitjans de transport (18%), tèxtil (15%), metal·lúrgia (12%) material elèctric, electrònic, òptic i maquinària (12%) i paper i arts gràfiques (11%).

6.2 Seguiment de processos concursals

Per garantir la continuïtat (total o parcial) de l'activitat i dels llocs de treball de les empreses que entren en situació de concurs de creditors. Des de març de 2013, quan s'inicia la col·laboració amb els jutjats, s'ha fet el seguiment de 342 unitats productives en situació de concurs, les quals afecten de manera directa o indirecta més de 10.000 treballadors. Només un 49% d'aquests casos són empreses amb activitat industrial. Els principals sectors afectats amb què s'està treballant són metal·lúrgia (17%), material elèctric, electrònic, òptic i maquinària (16%), tèxtil, cuir i pell (14%), productes de cautxú i matèries plàstiques (12%), alimentari (10%) i fusta i fabricació de mobles (9%).

6.3 Línia de préstecs de reactivació industrial (DEMO-ICF)

Especialment adreçats a la indústria per facilitar l'accés al finançament a projectes d'inversió que contribueixin a reactivar l'activitat industrial, millorar-ne la competitivitat i afavorir l'ocupació. La línia tindrà continuïtat durant 2015 i

el balanç de la convocatòria de 2014 fins ara és: nou sol·licituds presentades el 31 de desembre per un total de 12.139.000 euros. Tres operacions aprovades per un total de 5.350.500 euros. Una operació en estudi.

7. Programes d'Impuls dels Projectes Estratègics

Catalunya té una estratègia industrial sectorial, un enfocament que parteix del principi d'especialització intel·ligent i del propòsit de fer una política industrial més eficient, eficaç i efectiva. En consonància amb l'estratègia RIS-3CAT, Catalunya ha definit set àmbits estratègics que es coordinen des de la DGI-ACCIÓ i dels quals s'han presentat públicament, el darrer trimestre de 2014, els set programes d'impuls corresponents:

Indústries de la química, l'energia i els recursos (Expoquímia)

Sistemes industrials (Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya)

Indústries del disseny (ACCIÓ)

Indústries de la mobilitat sostenible (Smart City Expo)

Indústries de la salut i de les ciències de la vida (Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona)

Indústries culturals i basades en l'experiència (Filmoteca de Catalunya)

Indústria alimentària (ACCIÓ)

Xarxa de parcs científics i tecnològics de Catalunya. XPAT

Durant l'any 2013 es va celebrar el desè aniversari de la XPCAT. D'ençà, la xarxa de parcs científics i tecnològics de Catalunya ha arribat a 19 parcs. El creixement de parcs a Catalunya durant els darrers anys no ha estat un fet aïllat, atès que més del 50% dels parcs científics del món s'han creat entre 2000 i 2010.

Propietat

Els darrers anys s'ha mantingut estable l'estructura de propietat dels parcs científics de Catalunya. L'any 2014, la majoria de PCT estaven vinculats a l'Administració pública, especialment la local. El 31,2% de les entitats que formen part dels consells de direcció dels parcs són ajuntaments, diputacions i altres entitats locals, proporció que es manté respecte a anys anteriors. Les universitats són el segon propietari i promotor més freqüent dels parcs de la XPCAT, el 16,9%. I en tercer lloc es troben les empreses privades i entitats relacionades amb el suport a les empreses, amb un 15,6%.

Aquest any s'ha estancat la pujada de la implicació d'empreses i altres entitats de suport a l'empresa en la propietat i promoció dels PCT que s'havia observat els darrers anys i s'ha frenat la lleugera baixada de la presència de l'Administració de l'Estat en els consells de direcció dels parcs, que també estava sent sostinguda en el temps. En el context internacional és majoritària la propietat de l'Administració pública en els PCT, que arriba al 54% (IASP, 2012) i, com a Catalunya, l'Administració local és proporcionalment més gran, amb presència al 44,6% dels parcs del món, segons dades de la IASP de l'any 2012.

Mida dels parcs científics i tecnològics

En general, la tendència és que als països europeus els parcs científics tinguin unes dimensions més petites que a la resta del món (IASP, 2012). A Catalunya aquesta tendència es fa encara més acusada. Només un 6% dels parcs catalans tenen una superfície superior a 200.000 m², segons dades de 2014. A Europa, i d'acord amb les dades de la IASP, aquest percentatge puja al 42,5%, mentre que al conjunt de la xarxa mundial de parcs científics és del 54,6%. La grandària dels parcs catalans limita el nombre de tenants⁵ que es poden ubicar als seus espais. La proporció de parcs amb menys de 50 tenants és superior a Catalunya que a la resta del món. Tot i així, com es pot veure amb més detall quan es fa referència a les empreses i els centres de recerca i tecnològics, els darrers anys a la XPCAT es registra una tendència a l'augment del nombre d'entitats localitzades als parcs.

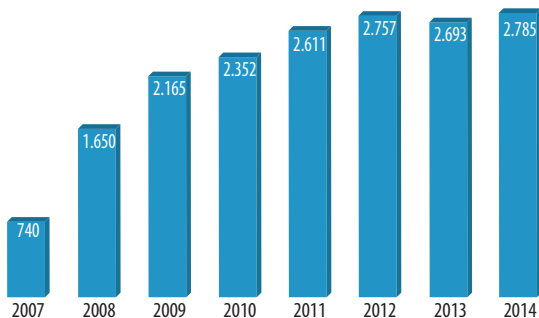
⁵ Entitats presents als parcs científics.

Coneixement i innovació

En l'àmbit de la recerca pública, l'any 2014 els parcs allotgen 215 centres d'R+D i centres tecnològics. D'aquests, un 31,6% són centres TECNIO, la xarxa creada per ACC10 per aglutinar els principals agents experts en recerca aplicada i transferència de tecnologia de Catalunya, i el 25,6% són centres de recerca CERCA, un model de la Generalitat de Catalunya que persegueix una investigació científica d'excel·lència. En general, els darrers anys hi ha una tendència al creixement moderat dels centres d'R+D i centres tecnològics als parcs. L'any 2014 s'ha observat una reducció de tres centres.

En l'àmbit privat, el nombre d'empreses instal·lades als parcs catalans ha augmentat els darrers anys, malgrat el context de crisi econòmica. L'any 2014 aquest increment ha estat del 3,5% respecte a l'any 2013. Actualment hi ha ubicades 2.785 empreses, de les que gairebé el 50% són de base tecnològica i un 49,4% spin-offs.

Evolució del nombre d'empreses als PCTs de Catalunya

El perfil de les empreses ubicades s'ha mantingut estable des que es disposa de dades: prop del 83% són petites empreses o microempreses i més del 90% són d'origen català. Aquest fet s'alinea amb un dels principals objectius dels parcs, que centren els seus serveis a donar suport a la creació i consolidació d'empreses ubicades al seu entorn. En el context internacional, la majoria de les empreses presents als parcs són d'origen local (62,7%) (IASP, 2012) i el nombre d'empreses de més de 250 persones treballadores se situa prop del 10%, comparable al cas dels parcs catalans.

Creació d'empreses

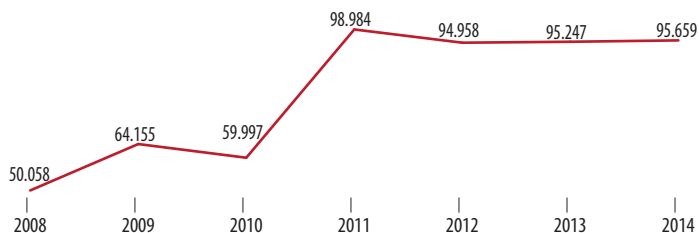
Com ja s'ha mencionat, la creació i el creixement d'empreses són dos dels principals objectius dels parcs científics i tecnològics, per la qual cosa molts parcs de la XPCAT ofereixen serveis d'incubació en els seus espais. Durant l'any 2014, el 79% dels parcs declaren tenir una incubadora en funcionament o en procés, amb un total de 384 empreses, un 10% més que l'any anterior.

Tant el nombre d'incubadores com la quantitat d'empreses incubades ha crescut a la XPCAT des de 2007. El 54,6% de les incubadores ubicades als parcs estan gestionades pel mateix parc i un 9% pel parc en col·laboració amb l'Oficina de Transferència de Tecnologia (OTRI) de la universitat de referència. Aquesta xifra s'acosta molt al que s'esdevé en el context internacional, on el 55,5% de les incubadores estan gestionades per la mateixa entitat gestora del parc.

Ocupació

La quantitat de persones que treballen als parcs catalans ha mantingut una tendència positiva des de l'any 2005, tendència que és especialment rellevant en un context de crisi econòmica i de taxes d'atur elevades. L'any 2014, el nombre de persones ocupades als parcs de la XPCAT era de 95.659. D'aquestes, el 44% treballaven en R+D, un percentatge força alt però sis punts inferior al de l'any anterior.

Evolució nombre de treballadors

Quant a la distribució per sexe, un 61,2% són homes i un 38,8% dones. Tot i que l'ocupació als parcs catalans està lluny de ser paritària, la dada positiva és que s'incrementa un any més el percentatge de dones ocupades en PCT respecte als exercicis anteriors, així com el nombre de parcs que recopilen aquesta informació i en proporcionen registres a la XPCAT.

Respecte a l'àmbit internacional, l'any 2013, el percentatge més gran dels parcs catalans (38,1%) tenien entre 800 i 1.500 persones treballant a les seves instal·lacions, mentre que en el cas de les dades internacionals el percentatge més alt correspon a parcs que tenen més de 3.000 persones ubicades als seus espais (any 2012 en aquest cas).

Sens dubte, la superfície mitjana dels parcs catalans, més petits i propers a les dimensions que es troben a Europa o l'Àsia occidental, també els acosta a un model que permet acollir un nombre de tenants més baix i, en conseqüència, de persones ocupades.

Serveis

L'anàlisi dels serveis que els parcs científics i tecnològics ofereixen a les entitats que s'instal·len als seus espais permet confirmar que no hi ha grans diferències entre els PCT de Catalunya i els de la resta del món. Per destacar-ne algunes, es pot observar que els parcs catalans tenen un percentatge més elevat de suport al trasllat de l'empresa, de suport a la gestió, de consultoria de propietat intel·lectual i de formació. Per contra, en el mercat internacional es troba una presència més elevada de serveis financers i legals, de laboratori i de guarderia.

Comercialització d'espais

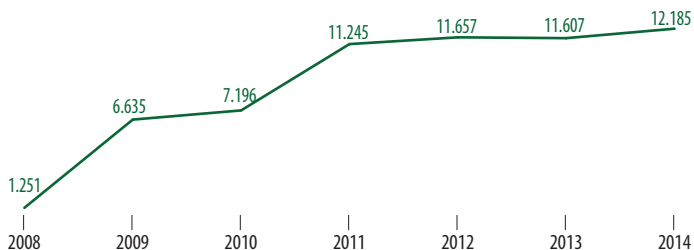
Els parcs de Catalunya ofereixen majoritàriament espais de lloguer d'oficines per a la instal·lació d'empreses, grups i centres de recerca i entitats relacionades. El 88,2% disposen d'aquesta opció de comercialització, seguida de lloguer del sòl i de laboratori.

Els darrers anys, a causa de la crisi econòmica, l'ocupació dels parcs científics catalans s'ha ressentit, encara que aquesta reducció de l'ocupació no ha afectat el nombre d'empreses instal·lades ni el de treballadors empleats. Actualment, els parcs consolidats tenen una ocupació dels seus espais de prop del 73%, dos punts per sota de la mitjana de l'any 2013.

Facturació

La facturació dels parcs i les entitats instal·lades als seus espais ha crescut exponencialment des de que es disposa de dades. L'any 2014 el volum total se situa al voltant de 12.185 milions d'euros. La facturació mitjana dels PCT es manté prop de 1.100 milions d'euros.

Evolució de la facturació als PCTs de la XPCAT. En milions

Sectors

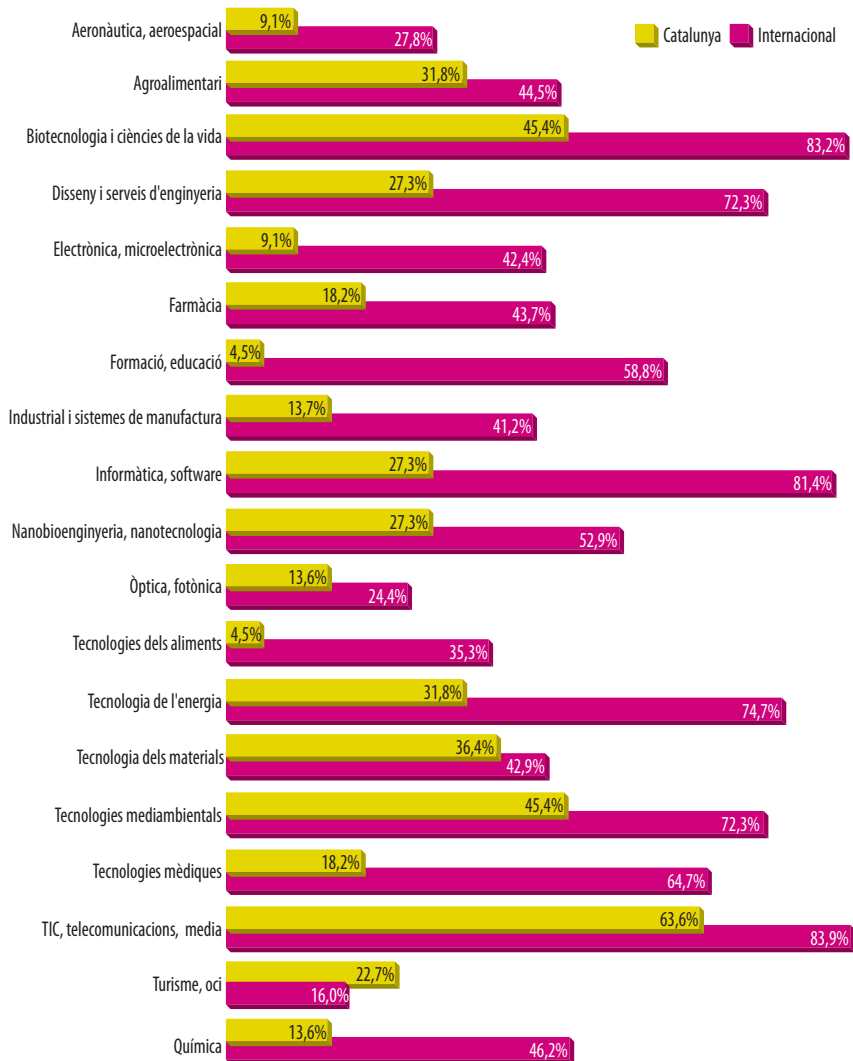
El sector amb més presència als parcs membres de la XPCAT continua sent un any més el de les TIC, telecomunicació i media, ja que un 68,4% dels parcs tenen aquest sector entre les seves àrees prioritàries, seguit de biotecnologia i ciències de la vida, present en un 42,1% dels PCT, i, en tercer lloc, tecnologies mediambientals, tecnologies dels materials i tecnologies de l'energia, tres sectors presents en el 36,8% dels parcs científics. Si es compara aquesta dada amb el període anterior, creix el percentatge de presència de les TIC, es redueix lleugerament el de tecnologies mediambientals i la resta es mantenen estables.

Si fem una comparació amb el context internacional amb dades de l'any 2013 s'observa que el sector de tecnologies de la informació i la comunicació també és el que té més presència als parcs, així com el de biotecnologia i ciències de la vida que, com en el cas dels parcs catalans, ocupa la segona posició. En la tercera posició es troba el sector d'informàtica i software, les tecnologies mediambientals se situen en la sisena i les tecnologies dels materials són presents en menys d'un 50% dels parcs del món.

Sectors presents als parcs membres de la XPCAT

	PTV	PCB	PRUAB	22@Barcelona	Technova	PRBB	Parc UPC	PCT UdG	PCITAL	PT Tarragona*	Tecno@rc	PT Barcelona Nord	TCM	BTE	PT Catalunya Central	ESADE Creapolis	Parc de Recerca UPF	PCTTO	BZ	Parc de l'Alba	Orbital 40	
Aeronàutica i aeroespacial																						
Agroalimentari																						
Arquitectura																						
Biotecnologia i ciències de la vida																						
Ciències humanes i socials																						
Disseny i serveis d'enginyeria																						
Electrònica i microelectrònica																						
Enologia																						
Farmàcia																						
Formació i educació																						
Industrial i sistemes de manufactura																						
Informàtica i software																						
Logística, localització i transport																						
Mobilitat																						
Nanobioenginyeria i nanotecnologia																						
Òptica i fòtonica																						
Salut																						
Seguretat Alimentària i nutrició																						
Tecnologies dels aliments																						
Tecnologia de l'energia																						
Tecnologia dels materials																						
Tecnologies mediambientals																						
Tecnologies mèdiques																						
TIC, telecomunicacions, media																						
Turisme i lleure																						
Química																						
Unitats innovadores qualsevol sector																						
Altres																						

Principals sectors presents als parcs membres de XPCAT i al context internacional

La mediació laboral

Foment del Treball Nacional

Fruit de l'Acord Interprofessional de Catalunya (FTN, CCOO i UGT de Catalunya) que es va signar el 7 de novembre de 1990, va néixer el Tribunal Laboral de Catalunya, que va ser constituït formalment el 21 de febrer de 1992 i que funciona regularment des de maig de 1992. Els resultats de l'experiència iniciada el 1992 amb la instauració del Tribunal Laboral de Catalunya són altament significatius.

Dades de 2014

Amb relació als conflictes col·lectius, a Catalunya s'han desconvocat 25 vagues que han suposat 70.110 hores desconvocades. Si multipliquem aquestes hores pel seu cost (15,65 euros/hora segons el cost salarial mitjà total per hora efectiva, per comunitat autònoma. Anuario 2011, Ministeri de Treball i Immigració), tenim que el valor d'aquestes hores desconvocades és de 1.097.221,50 euros, quantitat que reflecteix la importància de la tasca que ha dut a terme el TLC.

S'han presentat un total de 963 expedients, entre conciliacions/mediacions i arbitratges.

Pel que fa a les conciliacions/mediacions (949), 781 són tramitacions efectives de conciliacions que han afectat 5.166 empreses i 173.190 treballadors. Pel que fa a les tramitacions efectives, el 50,58% han resultat amb acord i han afectat 622 empreses i 61.152 treballadors. El 0,90% de les conciliacions/mediacions efectives han acabat amb acord parcial.

Per províncies, a la de Barcelona s'han gestionat el 83,7% del total de procediments, amb 806 expedients que afectaven 4.833 empreses i 166.973 treballadors.

Per comarques, el Barcelonès ha generat el 39,9% dels procediments de tot Catalunya, amb 384 expedients, per davant del Vallès Occidental i el Baix Llobregat (amb un 12,8%).

I, finalment, a la ciutat de Barcelona ens trobem que de les 264 conciliacions/mediacions efectivament tramitades, el 50% (132 conciliacions/mediacions) van acabar amb el resultat d'acord.

Catalunya. 2014	Nombre		Empreses afectades	Treballadors afectats
Espedients presentats	963		5.390	190.164
Arbitratges	14	1,45%	14	1.848
Conciliacions/mediacions	949	98,55%	5.376	188.316
Tramitacions efectives	781	82,3%	5.166	173.190
Amb avinença	395	50,58%	622	61.152
Avinença parcial	7	0,9%	7	387
Sense avinença	379	48,53%	4.537	111.651
Tramitacions no efectives	168	17,7%	210	15.126
Intentats sense efecte	121	72,02%	151	6.485
Desistits	29	17,26%	33	5.914
Arxiu	18	10,71%	26	2.727

Font: TLC.

Procediments. 2014

	Nombre	Empreses afectades	Treballadors afectats
Barcelona	806	4.833	166.973
Girona	60	459	13.349
Lleida	44	45	2.391
Tarragona	53	53	7.451
Total	963	5.390	190.164

Font: TLC.

Ciutat de Barcelona. 2014

Expedients presentats	314	
Arbitratges	3	0,96%
Conciliacions/mediacions	311	99,04%
Tramitacions efectives	264	84,89%
Amb avinença	132	50%
Avinença parcial	0	0%
Sense avinença	132	50%
Tramitacions no efectives	47	15,11%
Intentats sense efecte	35	74,47%
Desistits	7	14,89%
Arxiu	5	10,64%

Vagues desconvocades. 2014

Vagues desconvocades		Hores desconvocades(**)	
2013	2014	2013	2014
25	25	460.654	70.110

(**) No inclou les corresponents a vagues indefinides desconvocades.

Font: TLC

Vagues desconvocades. 2014

Convocatòries indefinides desconvocades		Valor mensual hores desconvocades (**)	
2013	2014	2013	2014
7	8	7.209.235,10 €	1.097.221,50 €

(**) Hores desconvocades a 15,65 euros/hora. Cost salarial mitjà total per hora efectiva, per comunitat autònoma. *Anuario 2011*.
Ministeri de Treball i Immigració.

Participació, diàleg i concertació

Juan José Casado. UGT

El progrés econòmic i social de Barcelona no es pot entendre sense la valoració del que hi ha significat la participació ciutadana organitzada i no organitzada. La concertació és una altra característica que explica el grau de cohesió i de benestar social aconseguit durant les darreres dècades. Tanmateix, actualment estem assistint a una relaxació dels procediments que la fan possible i a una absència de processos de seguiment i avaluació de les polítiques públiques.

En la lluita contra l'atur i la pobresa durant les crisis dels anys setanta i vuitanta, els agents socials hi van exercir un paper fonamental. La seva participació en el desenvolupament i seguiment de les polítiques actives d'ocupació va ser bàsica i aquestes dinàmiques participatives van donar lloc, el maig de 1991, a la creació del primer consell econòmic i social local d'Espanya, integrat per les organitzacions sindicals i patronals més representatives, com també pels grups municipals, persones expertes i altres organitzacions de la societat civil.

La història demostra que la participació és un element fonamental per aconseguir un desenvolupament econòmic sostenible que integri i garanteixi la cohesió social.

Mantenir actius i vius els espais de concertació local proporciona més avantatges que inconvenients als òrgans de govern ja que, entre d'altres elements, faciliten l'intercanvi d'experiències, informacions i coneixements, aconsegueixen la complicitat i implicació de les persones o col·lectius afectats o beneficiats, doten de més credibilitat i eficiència les polítiques dissenyades i tot això, finalment, repercuteix positivament en el grau de competitivitat.

A més a més, la participació pot ser l'antídoto per frenar el creixent desencant i desprestigi de la política que sembla haver-se instal·lat en bona part de les societats modernes com a conseqüència dels anomenats dèficits democràtics i socioeconòmics. La ciutadania i nombroses organitzacions reclamen més i millor democràcia, cosa que, traduïda a una mesura concreta, significa més i millor participació en els assumptes públics i col·lectius.

La democràcia participativa complementa i amplia els límits de la democràcia representativa i ofereix més experiències i coneixements i, amb ells, elements que faciliten la presa de decisions.

El programa de l'ONU per al desenvolupament assenyalava que la participació és un element fonamental per al progrés humà. El Banc Mundial, per la seva

banda, la considera un procés que apodera les persones beneficiàries de les polítiques i, al mateix temps, permet controlar la prestació de serveis, la qual cosa converteix la participació en una auditoria quasi permanent i a temps real.

Es pot afirmar que hi ha dues classes de processos participatius segons el grau d'implicació de la ciutadania i de les organitzacions representants d'interessos:

1. El de consulta que s'interessa per recollir les diverses opinions i propostes sense que hi hagi l'obligació de posar-les en pràctica.

2. El que a més coresponsabilitza les persones beneficiàries i les entitats que les representen en la prestació de serveis.

Malgrat els avenços legislatius en el reconeixement formal de la participació, els dubtes sobre la influència real d'aquesta en les polítiques públiques han guanyat pes. El mateix succeeix amb els processos de concertació social. Ens trobem davant la paradoxa d'haver aconseguit avenços legislatius i declaracions sobre la bondat de la participació i un retrocés en els processos de concertació, on, si bé es manté el formalisme de les consultes, s'obvien o ignoren les recomanacions i propostes fetes pels òrgans de participació.

Avui ningú no pot posar en dubte que el liberalisme econòmic més extrem ha desplaçat els principis que va inspirar l'Estat del benestar i, al mateix temps, ha afeblit un dels pilars de la democràcia: la participació real i efectiva de la ciutadania i de les organitzacions representants d'interessos.

La cultura del pacte i el consens ha estat desplaçada i convé tornar a situar-la en l'espai que li pertoca, és a dir, el de complement imprescindible per a la construcció d'una societat on tothom sigui coresponsable.

Des de la convicció i l'experiència, a punt de complir-se els 25 anys de funcionament del Consell Econòmic i Social de Barcelona, reivindicuem, una vegada més, la necessitat de promoure la participació de les organitzacions socials i econòmiques per, entre tots, construir una societat més pròspera i cohesionada socialment i territorialment.

Capítol 4

Qualitat de vida

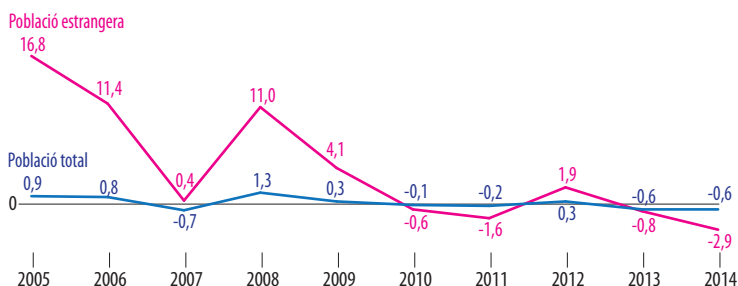
Població

La població de Barcelona el gener de 2014 era de 1.602.386 habitants, amb una disminució del 0,6% amb relació a la xifra de 2013, un ritme semblant al de Catalunya (-0,5%) i Espanya (-0,8%). Les dades mostren una tendència a l'estabilització durant els últims anys, si bé des de 2000 l'augment en termes absoluts ha estat de més de 106.000 persones (7,1%).

Població total: xifres oficials l'1 de gener

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Var. 2000-14	Var. 2013-14
1.615.908	1.621.537	1.619.337	1.615.448	1.620.943	1.611.822	1.602.386	7,09%	-0,59%

Creixement de la població total i estrangera. En %

En el període 2001-2006 la població estrangera va experimentar augments molt elevats. A partir de 2007, però, aquesta tendència es trenca malgrat el repunt de 2008 per situar-se en taxes negatives durant els últims anys.

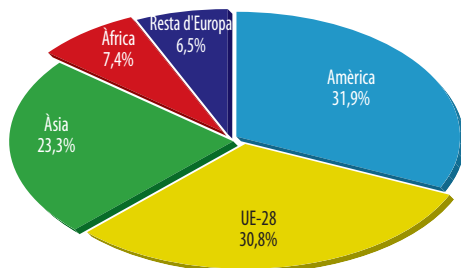
La lectura del padró el gener de 2015 dona un total de 262.233 residents estrangers a la ciutat, amb un pes del 16,3% sobre el total de la població, xifra que s'ha quintuplicat des de l'any 2000.

Respecte al lloc de procedència de la població estrangera, el 31,9% és d'origen americà (majoritàriament llatinoamericana, 95% del total), seguit del grup de la UE-28, que constitueix el 30,8% del total, i de l'asiàtica, amb el 23,3%. Els immigrants procedents d'Àfrica suposen només el 7,4%.

Població estrangera a Barcelona segons continent. Gener de 2015

La distribució de la població estrangera per districtes no és homogènia. Ciutat Vella, Eixample, Sants-Montjuïc i Sant Martí en concentren més del 60%, i als tres primers el pes de la població estrangera sobre el total de població és superior a la mitjana de la ciutat, especialment a Ciutat Vella, amb més del 42%.

Població estrangera a Barcelona segons continent. Gener de 2015

Població estrangera per districtes. Gener de 2015

	2015	% s/total estrangers	% s/total població
Ciutat Vella	42.255	16,1%	42,4%
Eixample	47.663	18,2%	18,1%
Sants-Montjuïc	33.140	12,6%	18,4%
Les Corts	8.726	3,3%	10,8%
Sarrià-Sant Gervasi	16.199	6,2%	11,1%
Gràcia	17.791	6,8%	14,8%
Horta-Guinardó	18.854	7,2%	11,3%
Nou Barris	23.771	9,1%	14,5%
Sant Andreu	16.439	6,3%	11,3%
Sant Martí	34.983	13,3%	15,0%
No consta	2.412	0,9%	-

L'evolució demogràfica dels darrers anys ha tingut dues conseqüències destacades: la reducció del pes de la població gran en termes relatius i l'augment de la població infantil i de la població adulta, en detriment del grup de 15 a 24 anys.

Evolució de la població per edats: xifres l'1 de gener

	2000	2014	Var. 2000-14	% 2000	% 2014
De 0-14 anys	170.874	200.963	17,6%	11,4%	12,5%
De 15-24 anys	181.359	139.313	-23,2%	12,1%	8,7%
De 25-64 anys	813.296	918.120	12,9%	54,4%	57,3%
De 65 i més anys	330.737	343.990	4,0%	22,1%	21,5%

Els districtes amb més afluència d'immigrants mostren una tendència més accentuada al rejoeniment de la seva població. Cal destacar el de Ciutat Vella,

que l'any 2000 tenia el pes relatiu més elevat de gent gran (24,6%) i actualment és el de menys pes de la ciutat, amb tan sols el 14,4%. La tendència contrària s'observa a les Corts, on el grup de gent gran tenia un pes relatiu més baix el 2000 (18,8%) i el 2014 és el districte on aquesta franja d'edat pesa més.

Estructura de la població dels districtes per grans grups d'edat en %

	2000				2014				Var. 2000-14
	De 0-14	De 15-24	De 25-64	De 65 i més	De 0-14	De 15-24	De 25-64	De 65 i més	
Ciutat Vella	9,9%	10,3%	55,2%	24,6%	10,7%	9,3%	65,6%	14,4%	13,8%
Eixample	11,0%	10,5%	53,7%	24,9%	10,9%	8,2%	58,8%	22,1%	6,3%
Sants-Montjuïc	11,7%	11,7%	54,9%	21,6%	11,8%	8,6%	59,5%	20,1%	8,4%
Les Corts	12,3%	12,9%	56,0%	18,8%	12,2%	8,9%	54,3%	24,7%	-1,3%
Sarrià-Sant Gervasi	14,1%	10,9%	53,4%	21,5%	15,8%	10,6%	52,1%	21,5%	9,9%
Gràcia	10,7%	10,7%	54,8%	23,7%	11,8%	7,7%	58,8%	21,7%	5,5%
Horta-Guinardó	11,1%	12,0%	55,9%	21,0%	12,4%	8,4%	55,2%	24,0%	0,4%
Nou Barris	11,0%	12,6%	54,6%	21,8%	13,1%	9,0%	54,2%	23,8%	0,5%
Sant Andreu	11,8%	13,0%	55,6%	19,5%	13,3%	8,6%	56,8%	21,3%	8,2%
Sant Martí	12,2%	12,1%	55,3%	20,4%	13,5%	8,4%	57,9%	20,1%	13,1%

Fruit d'aquesta tendència, l'índex d'envelliment s'ha reduït en tots els districtes, tret de les Corts i Horta-Guinardó. Ha estat especialment notable la reducció de l'índex a Ciutat Vella, que de ser el més elevat de la ciutat l'any 2000 ha passat a ser el més baix.

Envelliment i solitud de la gent gran 2000-2014

	Ciutat	Ciutat Vella	Eixample	Sants-Montjuïc	Les Corts	Sarrià-Sant Gervasi
2000						
Esperança de vida en néixer	79,1	75,7	80,6	78,8	79,9	80,9
Índex d'envelliment	176,0	231,3	211,7	171,1	141,2	142,8
Índex de sobreenvelliment	46,2	50,4	51,7	44,7	45,1	49,6
Índex de solitud + 65 anys	23,8	32,0	26,4	25,2	20,7	22,5
Índex de solitud + 75 anys	30,6	39,1	32,6	33,4	26,3	28,6
2014						
Esperança de vida en néixer*	83,0	80,4	83,8	82,3	84,7	83,9
Índex d'envelliment	161,0	127,1	190,5	160,7	190,5	127,6
Índex de sobreenvelliment	53,5	56,4	55,3	53,5	49,0	53,5
Índex de solitud + 65 anys	25,6	32,3	27,7	26,0	22,9	24,6
Índex de solitud + 75 anys	31,4	37,8	32,8	32,2	29,3	29,0

	Gràcia	Horta-Guinardó	Nou Barris	Sant Andreu	Sant Martí
2000					
Esperança de vida en néixer	79,9	79,4	78,8	80,2	79,1
Índex d'envelliment	207,7	174,9	183,8	152,2	155,4
Índex de sobreenvelliment	50,7	42,6	39,3	43,5	43,2
Índex de solitud + 65 anys	26,2	20,8	20,4	21,7	21,6
Índex de solitud + 75 anys	32,1	27,2	28,3	28,0	28,2
2014					
Esperança de vida en néixer*	83,2	83,4	82,2	84,4	83,2
Índex d'envelliment	173,5	182,4	171,0	150,5	141,0
Índex de sobreenvelliment	53,9	53,5	54,5	50,9	52,8
Índex de solitud + 65 anys	27,8	24,0	24,8	24,1	24,2
Índex de solitud + 75 anys	33,4	29,7	31,2	31,3	30,3

Índex d'envelliment = (Població de 65 i més anys / població de 0-15 anys) x 100

Índex de sobreenvelliment = (Població de 75 i més anys / població de 65 i més anys) x 100

Índex de solitud 65 i més anys = (Població de 65 i més anys que viu sola / població total de 65 i més anys) x 100

Índex de solitud 75 i més anys = (Població de 75 i més anys que viu sola / població total de 75 i més anys) x 100

* Última dada disponible 2012

L'esperança de vida en néixer creix més de quatre anys al llarg d'aquest període, atès que passa de 79,1 l'any 2000 a 83 anys el 2012. Les Corts destaca com el districte que experimenta l'augment més gran de l'esperança de vida, 4,8 anys, seguit de Ciutat Vella amb 4,7 anys.

L'índex de solitud de la gent gran indica que el 2014 més de la quarta part de la població de 65 anys i més viu sola a la ciutat (25,6%). En el període 2000-2014, aquest índex ha crescut a tots els districtes. A Ciutat Vella és on es manté l'índex més elevat (32,3%), tot i ser on menys ha crescut, mentre que els augments més forts s'han donat als districtes de Nou Barris i Horta-Guinardó, que tot i això se situen per sota de la mitjana de la ciutat.

Renda familiar a Barcelona

La renda familiar disponible¹ (RFD) per càpita a Barcelona s'ha reduït des de l'inici de la crisi per la feblesa de l'economia, la forta destrucció d'ocupació, la devaluació salarial i l'augment de la pressió fiscal. S'estima que el 2013 la renda per càpita de Barcelona es va situar en 18.700 euros, xifra que suposa un alentiment del ritme de descens amb relació a la davallada del trienni anterior.

Renda familiar disponible per càpita 2013

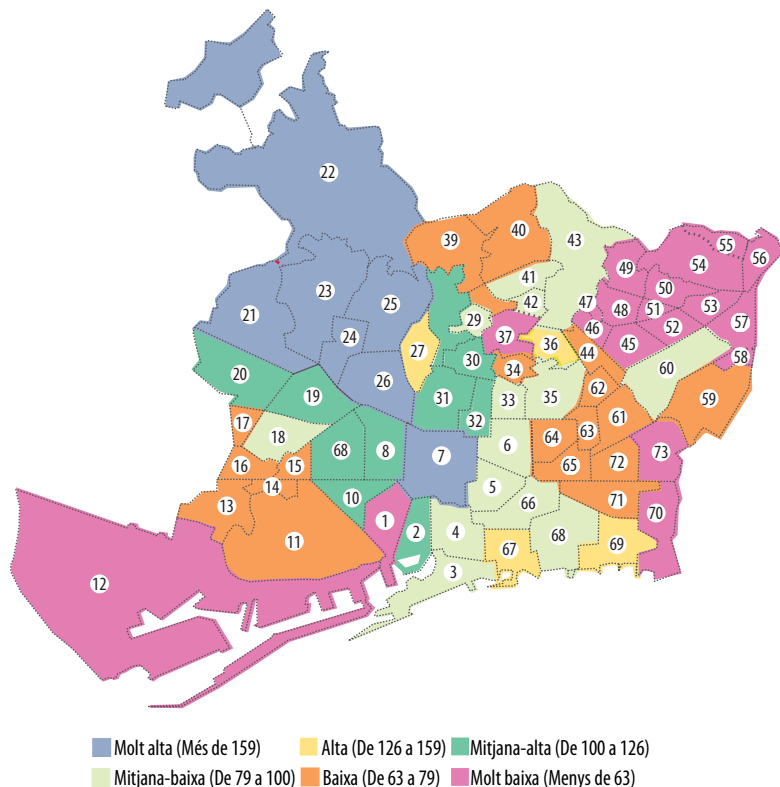
Districtes	Població resident	RFD/càpita (€/any)	Índex RFD BCN = 100			
			2007	2011	2012	2013
1. Ciutat Vella	104.334	14.477	73,5	76,4	76,6	77,2
2. Eixample	264.851	21.834	115,8	111,8	110,6	116,4
3. Sants-Montjuïc	182.353	14.118	82,5	76,3	76,3	75,3
4. Les Corts	81.570	26.313	138,6	139,0	139,7	140,3
5. Sarrià-Sant Gervasi	145.934	35.020	178,7	176,1	177,0	186,7
6. Gràcia	120.976	19.745	104,6	104,9	103,9	105,2
7. Horta-Guinardó	167.940	14.606	86,5	79,1	80,0	77,9
8. Nou Barris	165.737	10.540	70,8	59,4	57,1	56,2
9. Sant Andreu	146.539	13.965	84,3	73,0	72,9	74,4
10. Sant Martí	233.856	15.115	87,7	80,7	79,6	80,6
Barcelona	1.614.090	18.761	100,0	100,0	100,0	100,0

Nota: el càlcul de l'índex de l'any 2013 incorpora novetats per canvis en les bases d'algunes de les variables emprades, per la qual cosa la comparació amb anys anteriors pot no ser del tot acurada.

La distribució de la renda per districtes dins de Barcelona és força estable i el 2013 presenta un perfil similar al d'anys anteriors tant pel que fa als nivells com a les posicions dels districtes: Sarrià-Sant Gervasi segueix a l'extrem superior i Nou Barris a l'inferior. Es manté també de forma força estable el grup de cinc districtes amb índexs prop del 80% de la mitjana. Aquests districtes, on hi viu poc més de la meitat de la població, són Sant Martí, Horta-Guinardó, Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Sant Andreu. Pel que fa a la distribució de la renda per barris, les dades indiquen que el 2013 ha augmentat la dispersió atès que s'ha eixamplat lleugerament la distància entre els situats a l'extrem superior (Pedralbes, amb un índex RFD de 243,9) i l'inferior (la Trinitat Nova, on l'índex és de 38,5).

¹ La renda familiar és el conjunt d'ingressos de què disposen els habitants d'un territori per destinar-los a consum o estalvi. L'indicador de renda familiar disponible per càpita de Barcelona és un indicador teòric que es construeix a partir de diverses variables (atur, nivell d'estudis, evolució i potència del parc de turismes i preus del mercat immobiliari) que s'actualitzen periòdicament. Permet conèixer la posició relativa de cadascun dels barris amb relació a la mitjana de la ciutat, fixada en un valor igual a cent.

Renda familiar disponible per càpita. 2013. Barcelona

CIUTAT VELLA 01 El Raval 02 El Barri Gòtic 03 La Barceloneta 04 Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera **EIXAMPLE** 05 El Fort Pienc 06 La Sagrada Família 07 La Dreta de l'Eixample 08 L'Antiga Esquerra de l'Eixample 09 La Nova Esquerra de l'Eixample 10 Sant Antoni **SANTS-MONTJUÏC** 11 El Poble Sec 12 La Marina del Prat Vermell 13 La Marina de Port 14 La Font de la Guatlla 15 Hostafrancs 16 La Bordeta 17 Sants - Badal 18 Sants **LES CORTS** 19 Les Corts 20 La Maternitat i Sant Ramon 21 Pedralbes **SARRIÀ-SANT GERVASI** 22 Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes 23 Sarrià 24 Les Tres Torres 25 Sant Gervasi - la Bonanova 26 Sant Gervasi - Galvany 27 El Putxet i el Farró **GRÀCIA** 28 Vallcarca i Penitents 29 El Coll 30 La Salut 31 La Vila de Gràcia 32 El Camp d'en Grassot i Gràcia Nova **HORTA-GUINARDÓ** 33 El Baix Guinardó 34 Can Baró 35 El Guinardó 36 La Font d'en Fargues 37 El Carmel 38 La Teixonera 39 Sant Genís dels Agudells 40 Montbau 41 La Vall d'Hebron 42 La Clota 43 Horta **NOU BARRIS** 44 Vilapicina i la Torre Llobeta 45 Porta 46 El Turó de la Peira 47 Can Peguera 48 La Guineueta 49 Canyelles 50 Les Roquetes 51 Verdum 52 La Prosperitat 53 La Trinitat Nova 54 Torre Baró 55 Ciutat Meridiana 56 Vallbona **SANT ANDREU** 57 La Trinitat Vella 58 Baró de Viver 59 El Bon Pastor 60 Sant Andreu 61 La Sagrera 62 El Congrés i els Indians 63 Navas **SANT MARTÍ** 64 Camp de l'Arpa del Clot 65 El Clot 66 El Parc i la Llacuna del Poblenou 67 La Vila Olímpica del Poblenou 68 El Poblenou 69 Diagonal Mar i el Front Marítim del Poblenou 70 El Besòs i el Maresme 71 Provençals del Poblenou 72 Sant Martí de Provençals 73 La Verneda i la Pau

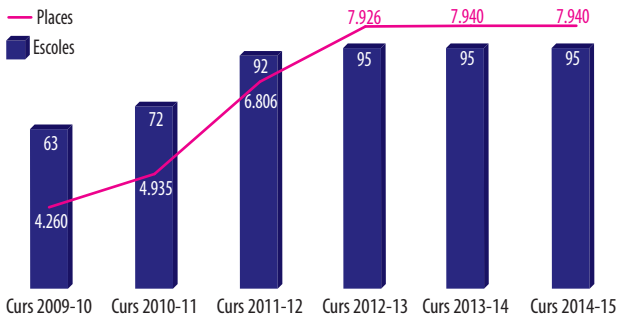
En un context global d'augment de les desigualtats, ha augmentat la polarització dins de Barcelona amb l'augment del nombre de residents als barris situats als dos extrems de la distribució de la renda. Malgrat els desequilibris provocats per la crisi econòmica, Barcelona continua sent una ciutat de rendes mitjanes, si bé el nombre de residents situats en aquest estrat de renda s'ha reduït amb relació a 2007, alhora que ha augmentat el pes de la població situada en barris de rendes baixes.

Educació i formació

Escoles bressol

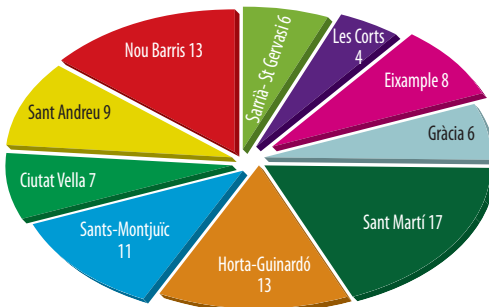
El curs 2014-2015 es va iniciar amb un total de 7.940 alumnes matriculats a les 95 escoles bressol municipals, oferta que permet cobrir el 59% de les sol·licituds de plaça presentades a la ciutat (59% al curs 2013-2014 i 60% el curs 2012-2011).

Evolució places/escoles bressol municipals

Des del curs 2002-2003, el nombre d'escoles bressol de la ciutat s'ha duplicat àmpliament i el nombre de places ofertes quasi s'ha triplicat. L'oferta d'escoles bressol municipals es concentra principalment als districtes de Sant Martí (17,9% del total), Nou Barris i Horta-Guinardó (13,7% cadascun) i Sants-Montjuïc (11,6%).

Escoles bressol municipals per districtes. Curs 2014-2015

Ensenyament de règim general

El curs 2014-2015, els ensenyaments de règim general en es van iniciar amb 231.344 alumnes, 1.495 més que el curs anterior, i l'augment més important es va registrar entre l'alumnat d'ensenyaments postobligatoris, especialment en els cicles de formació professional.

Durant el curs 2014-2015 s'han destinat a les famílies de la ciutat amb dificultats econòmiques un total d'11,5 milions d'euros per cobrir les ajudes de menjador, el 70,5% dels quals han estat aportats per l'Ajuntament de Barcelona i la resta per la Generalitat. En total s'han concedit 19.703 beques, un 15% més que el curs anterior.

Alumnes d'ensenyament de règim general. Centres públics, concertats i privats

	Curs 2013-14	Curs 2014-15	Var. absoluta	Var. %
Educació infantil (3-6 anys)	41.460	41.003	-457	-1,1%
Educació primària (6-12 anys)	80.628	81.719	1.091	1,4%
Educació secundària obligatòria	53.282	53.512	230	0,4%
Total ensenyaments bàsics (3-16 anys)	175.370	176.234	864	0,5%
Batxillerat	21.973	22.120	147	0,7%
Formació professional grau mitjà	11.616	11.841	225	1,9%
Total ensenyaments secundaris (16-18 anys)	33.589	33.961	372	1,1%
Formació professional grau superior	18.657	18.709	52	0,3%
Educació especial	2.233	2.440	207	9,3%
Total Barcelona	229.849	231.344	1.495	0,7%

La promoció de l'èxit escolar ha suposat la posada en marxa de diverses accions de suport educatiu. Aquest any, a més dels plans d'actuació prioritària als districtes de Ciutat Vella i Nou Barris també s'han elaborat els de Sants-Montjuïc, Sant Martí i Sant Andreu.

A més, un 20% més d'alumnes (1.632 en total) han participat al llarg del curs en el programa ÈXIT per millorar els resultats acadèmics d'aquells alumnes de 5è i 6è de primària i 1r i 2n d'ESO que estan a la frontera entre l'èxit i el fracàs. A la vegada, s'ha consolidat el projecte "Suport a l'estiu, èxit al setembre", amb la participació de prop de 2.000 alumnes d'ESO i uns resultats del 70% d'alumnes promocionats en els exàmens de setembre.

Fruit de les accions desenvolupades en aquesta matèria, la taxa de graduats d'ESO continua augmentant a Barcelona i passa del 85,4% el curs 2010-2011 al 89,6% el curs 2013-2014.

La formació professional també ha experimentat un impuls notable amb l'aprovació de les mesures per promoure l'FP dual. Un dels resultats serà que els

dos propers anys 500 alumnes es formaran i treballaran amb beca en diferents serveis municipals. A més, s'han doblat les places que la Fundació BCN Formació Professional ofereix als centres d'FP públics i concertats per facilitar pràctiques professionals en ciutats europees, que beneficiaran 100 alumnes d'FP.

Les universitats de la ciutat estan ben posicionades internacionalment. Segons el rànquing QS WUR 2014, que valora 2.500 centres d'arreu del món, la Universitat de Barcelona se situa com la millor universitat d'Espanya, en el lloc 73 a escala europea i en la posició 166 del rànquing mundial, amb una millora de 12 punts respecte a l'any anterior. La Universitat Autònoma de Barcelona ocupa el segon lloc al rànquing espanyol i se situa com a número 76 d'Europa i 173 del món, amb una millora de quatre punts.

Cultura, lleure i esports

La ciutat disposa d'un sistema cultural ric i dinàmic que comprèn tots els àmbits de la creació. El 2014, si bé alguns indicadors de consum cultural poden presentar encara nivells baixos comparats amb els assolits alguns anys enrere, conviden a ser més optimistes perquè la majoria mostren el que sembla l'inici de la recuperació.

La xifra global de visitants de museus i centres d'exposicions, incloent-hi els espais d'interès arquitectònic, ha arribat el 2014 a 25,8 milions, un 23% més que el 2013, en bona part pel fet que el Born Centre Cultural ha aplegat prop d'1,9 milions de persones durant el seu primer any a ple funcionament. I també pel fet que, per primer cop, es computen els visitants del Park Güell, que el 2014 han estat 2,6 milions de persones, així com els del recinte modernista de Sant Pau.

El nombre de visitants dels equipaments museístics i centres d'exposicions i ciències s'acosta a prop de 15 milions de visitants el 2014, amb un increment del 17% amb relació a un any enrere gràcies a l'impuls dels de titularitat municipal i consorciats, que presenten dades d'assistència molt positives: més de vuit milions de visitants i un augment global del 32%.

A més del Born CC, entre els equipaments municipals cal destacar el multi-centre MUHBA, que el 2014 supera en visitants el Picasso i s'acosta al milió de visitants, un 60% del quals correspon a la seu del Park Güell. També cal remarcar l'obertura, el desembre de 2014, del Museu de Disseny a la plaça de les Glòries.

La majoria d'equipaments consorciats també presenten increments considerables de públic el 2014, especialment el CCCB, però també el MNAC, el MACBA, el Museu Marítim i el de Ciències Naturals. Altres centres d'exposicions públics com el Palau Robert, Santa Mònica o el Museu d'Història també capgiren la tendència a la baixa d'anys anteriors i presenten variacions positives de fins a dos dígitos.

En canvi, l'assistència als museus privats presenta un cert estancament pel retrocés del nombre de visitants a l'Aquàrium, que amb tot segueix sent el centre de ciències més visitat de la ciutat (1,6 milions), per davant del Zoo de Barcelona (1,1 milions) i d'altres centres com el CosmoCaixa. El CaixaForum s'acosta el 2014 a 800.000 visitants, amb un augment del 13% amb relació a 2013, superior al que experimenta el Museu del FC Barcelona (+1,6%), que es manté amb 1,5 milions de visitants.

Museus i centres d'exposicions i ciències

	2010	2011	2012	2013	2014	Var. 2014-13
Municipals i consorciats	5.288.477	5.470.727	5.396.706	6.077.439	8.040.715	32,3%
Museu Picasso	1.065.388	1.057.399	948.869	915.226	919.814	0,5%
Museu d'Història	514.037	481.802	548.783	556.730	973.034	74,8%
Fundació Joan Miró	561.217	583.831	548.817	497.719	489.928	-1,6%
Museu d'Art Contemporani	369.918	344.871	351.247	300.948	324.425	7,8%
Museu Nacional d'Art de Catalunya	456.059	466.602	409.345	635.917	718.230	12,9%
Museu Marítim	181.737	195.282	356.348	298.525	318.823	6,8%
Centre de Cultura Contemporània	359.964	352.087	313.472	304.895	426.935	40,0%
El Born Centre Cultural				675.726	1.894.400	180,4%
Museu de Ciències Naturals	81.208	217.252	166.777	188.030	207.737	10,5%
Zoo de Barcelona	1.054.885	1.164.013	1.080.187	1.070.104	1.057.188	-1,2%
Altres públics	983.357	1.015.036	1.081.510	928.161	1.136.901	22,5%
Palau Robert	506.357	641.840	734.450	680.000	810.000	19,1%
Privats	5.248.135	5.957.557	6.058.654	5.707.305	5.711.082	0,1%
L'Aquàrium	1.514.570	1.675.735	1.647.163	1.718.380	1.590.420	-7,4%
Museu del FC Barcelona	1.311.638	1.626.990	1.540.648	1.506.022	1.530.484	1,6%
CosmoCaixa	721.337	830.282	788.176	716.877	739.649	3,2%
CaixaForum	733.945	782.529	971.101	686.151	775.068	13,0%

Font: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona. Les visites al temple d'August s'inclouen des de 2009 dins l'apartat d'espais d'interès arquitectònic. Museus i Centres d'Exposicions inclou els centres de ciències (Jardí Botànic, Parc Zoològic i Aquàrium).

Als espais d'interès arquitectònic de la ciutat, les dades presenten un increment global de visitants del 32,6% amb la incorporació del Parc Güell i el recinte de Sant Pau.

Dels espais de titularitat privada, el més visitat segueix sent el temple de la Sagrada Família, amb 3,3 milions de visitants el 2014, un 2,6% més que l'any anterior. La Casa Batlló és l'espai privat que guanya més públic el 2014 (6,8%) atès que assoleix 930.000 visitants i iguala així la Pedrera.

Quant als de titularitat pública, el 2014 creixen les visites al Palau Güell i especialment als espais patrimonials del MUHBA (temple d'August i Santa Caterina). Però el nombre de visitants del Poble Espanyol disminueix lleugerament i en el cas del Castell de Montjuïc el retrocés és important (-46%), en bona part arran del cobrament d'entrada.

Espais d'interès arquitectònic

	2010	2011	2012	2013	2014	Var. 2014-13
Municipals i consorciats	1.611.961	1.695.185	1.560.533	2.718.284	5.191.443	91,0%
Castell de Montjuïc	1.200.000	1.318.000	1.159.042	1.072.000	577.639	-46,1%
Espais patrimonials MUHBA	328.401	287.341	315.541	303.605	387.038	27,5%
Poble Espanyol				1.258.645	1.236.664	-1,7%
Park Güell					2.598.732	
Recinte modernista de Sant Pau					305.323	
Altres públics: Palau Güell	62.103	151.355	254.609	256.432	272.871	6,4%
Privats	4.346.971	5.289.053	5.236.772	5.250.087	5.443.236	3,7%
Temple de la Sagrada Família	2.317.349	3.202.000	3.233.526	3.176.970	3.260.880	2,6%
La Pedrera	943.782	962.293	861.583	944.509	932.356	-1,3%
Casa Batlló	673.786	723.078	780.466	796.301	930.000	16,8%
Casa Museu Gaudí	412.054	401.682	361.197	332.307	320.000	-3,7%
Total visitants	6.021.035	7.135.593	7.051.914	8.224.803	10.907.550	32,6%

Font: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

Els espais d'interès arquitectònic municipals inclouen el Pavelló Mies van der Rohe.

El 2013 el Sicub inclou La Pedrera com a espai d'interès arquitectònic (fins a 2012 era centre d'exposicions) i el Poble Espanyol.

El 2014 hi afegeix el Park Güell i el recinte modernista de Sant Pau.

Les biblioteques municipals de Barcelona segueixen sent el servei públic amb una gestió més ben valorada per part dels ciutadans a l'Enquesta de Serveis Municipals de 2014, amb un 7,5 sobre 10, tan sols una dècima per sota de l'any anterior.

Biblioteques de Barcelona

	2010	2011	2012	2013	2014	Var. 2014-13
Equipaments	36	37	38	39	40	2,6%
Visites	5.982.936	6.178.297	6.439.112	6.343.803	6.433.294	1,4%
Fons documental	1.942.233	2.040.317	2.244.338	2.325.122	2.376.376	2,2%
Carnets	810.431	837.392	880.434	905.060	924.178	2,1%
Documents prestats	4.439.460	4.467.274	4.639.242	4.229.213	4.143.645	-2,0%

Font: Consorci de Biblioteques de Barcelona.

El 2014 cal destacar l'obertura de la biblioteca Sant Gervasi-Joan Maragall, l'equipament que aconsegueix que la xarxa sigui ja de 40 biblioteques. L'any 2014, el nombre de visites presenta un increment relativament petit (1,4%) a causa del tancament durant bona part de l'any de dues biblioteques (una de les quals, la Joan Miró, amb molts usos) perquè s'hi fan obres de reforma. Pels mateixos motius, el nombre de préstecs ha disminuït lleugerament.

Però el nombre de carnets segueix creixent i supera els 924.000, un 2,1% més que el 2013, i el fons documental augmenta un 2,2% fins a prop de 2,4 milions de documents. També els usos d'internet i informàtica, més d'1,5 milions, s'incrementen de forma important amb relació a 2013 (8,1%).

En el cas de les arts escèniques, durant el 2014 s'observa una notable recuperació de públic respecte a l'any anterior, quan l'augment de l'IVA va provocar una pèrdua de gairebé 300.000 espectadors. El 2014 el públic ha arribat a gairebé 2,5 milions de persones, un 6,5% més que el 2013, i l'ocupació de les sales s'ha incrementat 4 punts, fins al 56%.

Arts escèniques

	2010	2011	2012	2013	2014	Var. 2014-13
Sales	49	58	58	57	59	3,5%
Espectadors	2.538.900	2.816.283	2.609.020	2.318.628	2.468.878	6,5%
% d'ocupació	54	54	53	52	56	4*

Font: Institut de Cultura. (*) variació en punts percentuals.

Pel que fa a l'àmbit de la música, el 2014 s'observa un canvi en la tendència de pèrdua de públic dels darrers anys, amb més de 965.000 assistents als espectacles dels tres grans auditoris musicals, que suposen un increment del 10% amb relació a 2013 gràcies al notable augment de públic al Palau de la Música (19%) i també a la recuperació d'espectadors al Liceu i l'Auditori (5%), amb uns percentatges d'ocupació que s'han mantingut força estables als tres grans equipaments musicals. Però la xifra d'espectadors de macroconcerts (de més de 5.000 espectadors) segueix a la baixa el 2014.

Música

	2010	2011	2012	2013	2014	Var. 2014-13
Espectadors grans auditoris	1.081.481	1.152.500	987.598	876.025	965.667	10,2%
L'Auditori	431.409	426.154	354.226	330.102	347.208	5%
% d'ocupació	77	76	74	73	72	-1,5*
Palau de la Música Catalana	403.572	421.726	350.646	311.927	372.009	19%
% d'ocupació	67	64	59	60	61	0,5*
Gran Teatre del Liceu	246.500	304.620	282.726	233.996	246.450	5%
% d'ocupació	86	81	80	82	83	0,7*
Espectadors macroconcerts	239.913	214.130	283.920	238.569	193.264	-19,0%
Espectadors sales música en viu	1.024.637	902.816	1.067.340	1.069.371		0,2%
Espais	20	22	23	25		8,7%

El cinema de circuit comercial ha recuperat públic de forma significativa el 2014 (+6%), amb un total de gairebé sis milions d'espectadors, a la vegada que el nombre de sales s'ha reduït (-3,4%).

Cinemes del circuit comercial

	2010	2011	2012	2013	2014	Var. 2014-13
Sales	194	203	193	203	196	-3,4%
Espectadors	7.494.529	7.125.274	6.520.512	5.635.099	5.971.101	6,0%
Pel·lícules exhibides	706	773	748	772	798	3,4%

Font: Institut de Cultura.

L'oferta de festivals també ha estat important el 2014, amb un total de 174 propostes de diferents àmbits, un 11,5% més que un any enrere, algunes de les quals, especialment dins l'àmbit musical, han registrat xifres d'assistència molt importants i a l'alça, com el San Miguel Primavera Sound, amb més de 190.000 assistents (un 11% més que el 2013), i el Sonar, amb 112.000 assistents provinents d'un centenar de països. La xifra global d'assistents a festivals ha estat d'1,7 milions de persones i ha crescut un 10,8% amb relació a 2013. Quant al Grec, el festival multidisciplinari de l'estiu, va tenir 80.600 espectadors el 2014, un 21% més que l'any anterior.

A un altre nivell, més d'1,5 milions de persones van assistir als actes de la festa de la Mercè, amb més de 600 activitats programades. El festival Mercè Arts de Carrer (MAC) va tenir 224.000 espectadors i el BAM (Barcelona Acció Musical) uns 99.000 més. D'altra banda, durant bona part de l'any 2014, Barcelona ha acollit les prop de 400 activitats del Tricentenari, que van concloure al setembre de 2014 amb uns dos milions d'assistents.

En l'àmbit dels equipaments de proximitat, s'ha donat un fort impuls als centres cívics, amb una nova pàgina web comuna i un nou sistema d'inscripció en línia als seus tallers que han facilitat l'increment de les activitats programades, que ja superen les 14.000 anuals.

Dins l'àmbit de l'esport, l'any 2014 ha tancat amb un total de 178.025 abonats a les instal·lacions esportives municipals, que han estat valorades pels ciutadans amb una nota de 6,2 a l'Enquesta de Serveis Municipals del mateix any.

La ciutat ha tornat a ser escenari de grans competicions i esdeveniments del calendari esportiu internacional, entre els quals destaca el Campionat del Món de Bàsquet, una nova edició dels Jocs Special Olympics i l'inici de la Barcelona World Race.

La participació ciutadana en els esdeveniments esportius s'ha anat incrementant amb relació als anys anteriors. S'han organitzat nous esdeveniments

esportius i la programació ha aplegat a més de 353.042 participants, un 19% més que un any enrere. En particular, la participació en curses populars ha crescut notablement i el 2014 s'ha assolit la xifra de 256.193 esportistes. La Marató de Barcelona va tenir més de 15.000 inscrits i la Cursa d'El Corte Inglés, la més multitudinària d'Europa, va arribar a 73.400 participants. També cal destacar l'increment del percentatge de dones participants en les curses de la ciutat (+10%), que se situa per sobre del 30% de la participació total a la majoria de les curses.

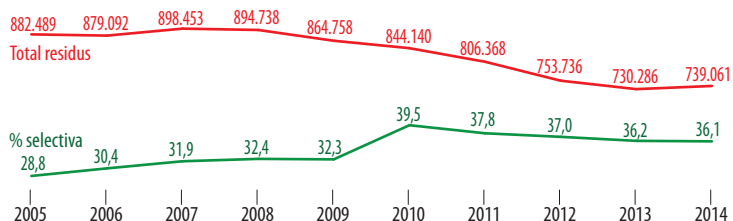
Adicionalment, s'ha popularitzat la pràctica esportiva de la natació en aigües obertes amb la consolidació d'esdeveniments populars com el Neda Barcelona, la Marató Barcelona i la Swim Sant Silvestre. I també es consoliden esdeveniments relacionats amb activitats esportives preferides per les dones com ara: el Free Yoga, el Fitness Day, el Yoga Dir Day. En aquests esdeveniments, la participació de les dones s'ha situat per sobre del 85%.

Medi ambient i sostenibilitat

A Barcelona, des de l'any 2005, s'ha registrat una tendència a la baixa en la generació de residus, excepte l'any 2007 que en va registrar un lleuger increment. Els anys 2011 i 2012 aquesta tendència es va accentuar, amb reduccions del 4,47% i el 6,53% respectivament, i va perdre intensitat el 2013, amb una reducció del 3,11%. El 2014 ha tingut un lleuger increment de l'1,2%.

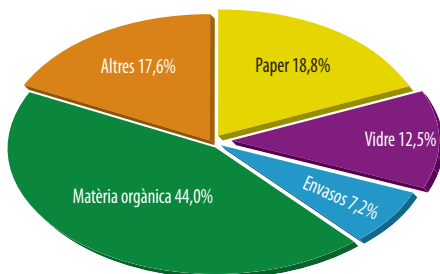
Pel que fa a la recollida selectiva de residus, des de l'any 2005 registrat una evolució positiva i ha passat del 28,8% del total de residus el 2005 fins al 39,5% el 2010, any a partir del qual es produeix una disminució fins a situar-se en el 36,1% l'any 2014.

Evolució de la recollida de residus i pes de la selectiva

Per tipologia de residus, la recollida selectiva de matèria orgànica representa el 44% del total i la de vidre el 18,4%, nivells similars als registrats el 2013.

Distribució de la recollida selectiva

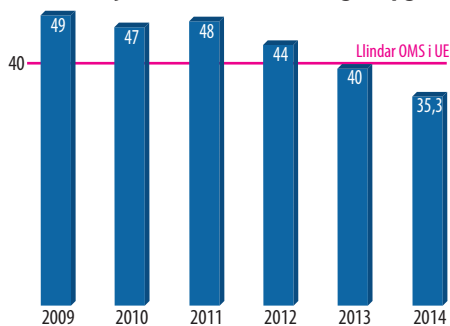
A banda dels contenidors situats al carrer, la infraestructura de recollida selectiva de residus es complementa amb una xarxa de 23 punts verds de recollida de barri, set de zona i una flota de vuit unitats mòbils que cobreixen més de 95

punts verds mòbils de recollida. El 2014, els punts verds de recollida van rebre més de 750.000 visites, amb un increment del 2,3% respecte a les registrades el 2013. A més a més, per afavorir que els alumnes i els ciutadans prenguin consciència ambiental es posen a disposició de les escoles i altres equipaments dos punts verds mòbils escolars.

El consum d'aigua de la ciutat ha registrat una disminució sostinguda que s'ha intensificat el 2014. En termes de litres per habitant i dia, el valor va passar de 164,9 el 2009 a 165,3 el 2011, valor a partir del qual s'ha anat reduint el consum, i d'una manera encara més intensa el 2014 en què el consum ha assolit un valor de 156,3 litres per habitant i dia, una reducció del 2,8% respecte a 2013. El consum domèstic d'aigua ha registrat una disminució sostinguda des de l'any 2009 i ha passat d'un valor de 110,1 litres per habitant i dia a 104,4 litres el 2014, xifra que representa una reducció del 5,1% en tot el període.

A aquest esforç en l'estalvi d'aigua s'ha d'afegir una millora en la gestió, en especial pel que fa a la utilització d'aigua freàtica, amb un augment del 21,4% de l'any 2009 al 2014, i en la utilització per part dels serveis municipals, que el 2009 era del 16,9% del consum i ha passat al 20,2% el 2014.

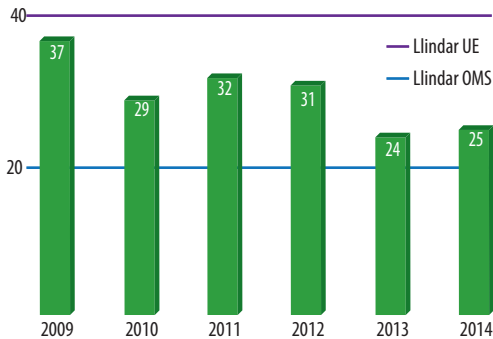
Nivells mitjans de diòxid de nitrogen. $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Factors com les actuacions en l'àmbit del transport públic, la mobilitat a la ciutat, el foment de l'estalvi energètic i la utilització de fonts d'energia renovables han contribuït a la millora de la qualitat de l'aire. Els indicadors de qualitat de l'aire presenten una evolució positiva des de l'any 2009. El nivell de diòxid de nitrogen (NO_2) ha experimentat una reducció sostinguda des de l'any 2009, quan presentava un valor de 49 micrograms/ m^3 , fins a 35,3 micrograms/ m^3 el 2014, any en què s'ha situat per sota del líndar establert per l'OMS i la UE. Pel

que fa al nivell de partícules PM10, també se n'ha registrat una reducció sostinguda, amb un lleuger repunt l'any 2011, a partir del qual experimenta una reducció que s'ha intensificat el 2013, amb un lleuger increment el 2014, en què ha assolit un valor de 25 micrograms/m³, però sempre per sota del líndar establert per la UE i acostant-se a l'establert per l'OMS.

Nivells mitjans de PM10. µg/m³

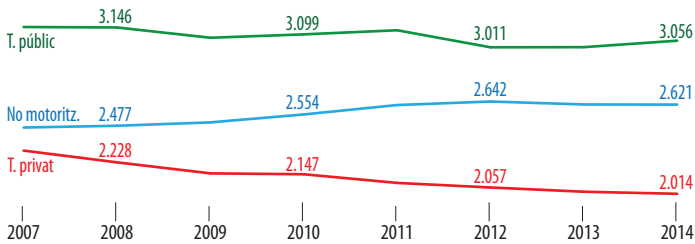

L'espai verd de la ciutat ha anat creixent de manera sostinguda. Des de l'any 2009, el metre quadrat de verd urbà ha crescut un 1,5% i el 2014 se situa en 29,2 milions de metres quadrats, xifra que representa 1.820,8 m² per 100 habitants. El nombre total d'hectàrees de parcs urbans és de 580,6 al final de 2014.

Mobilitat

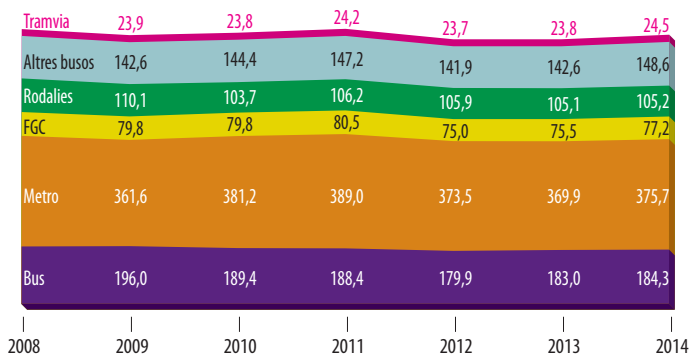
El 2014 es calcula que s'han fet 6,7 milions de desplaçaments diaris relacionats amb la ciutat de Barcelona. Com que un desplaçament pot constar de diferents etapes, s'estima que les etapes de desplaçament han estat 7,69 milions, un 0,4% més que el 2013, any en què es va assolir el mínim del període 2007-2014.

Etapes de desplaçaments diàries a Barcelona

Els desplaçaments interns a la ciutat (el 64% del total) han augmentat un 0,3% i els de connexió un 0,5% amb relació a l'any anterior. Els darrers set anys, la preponderància de trajectes principalment locals ha afavorit l'ús de mitjans no motoritzats, que han augmentat un 6,3%, en detriment del transport privat (-12,8%) i, en una proporció més baixa, del transport públic (-2,9%). Tanmateix, el transport públic és el mitjà més utilitzat (40% dels desplaçaments) seguit del no motoritzat (34%) i el transport privat (26%).

Transport públic a Barcelona. Viatges en milions/any

Si l'any 2013 el sistema de transport públic metropolità va registrar la xifra més baixa dels darrers set anys amb 899,9 milions de viatges, l'any 2014 s'ha produït un augment de l'1,7%.

Els mitjans de transport públic més afectats en aquest període han estat el bus TMB (-12,4%), Rodalies RENFE (-10,2%) i FGC (-2,4%). La resta de mitjans públics s'han mantingut i han guanyat quota. El 2014, tots els mitjans de transport públic han registrat augments de passatge, en especial el bus no-TMB, el tramvia i els FGC, amb taxes superiors a la mitjana. El mitjà més utilitzat és el metro (41%), seguit dels autobusos (20% TMB i 16% altres) i Rodalies RENFE (11,5%).

Els transports no motoritzats són els únics que han augmentat des de 2007 (6,3%) segons l'EMEF. Els desplaçaments a peu han crescut un 3,5%, impulsats per l'augment de la mobilitat interna a la ciutat, però han començat a disminuir des de 2013. I els fets amb bicicleta s'han incrementat un 46,4%, amb un paper rellevant de la introducció del bicin i l'augment de carrils bici.

Amb relació al bicin, el servei es va consolidar ràpidament des de l'inici i va assolir el seu màxim el 2012 amb 16 milions de viatges i 113.000 abonats. El 2014 els abonats han baixat a 96.250 i els viatges a 13,3 milions.

El transport privat ha estat el mitjà de transport més afectat per la recessió econòmica, amb una reducció que ha estat contínua i de prop del 12,8% en set anys. A més, coincideix amb la davallada del parc de vehicles de Barcelona (-2,3% en total i -5,2% els turismes, de 2007 a 2012) i de les matriculacions (-53%). Tanmateix els dos darrers anys les matriculacions han augmentat un 18%, especialment les de turismes (25%).

La disminució de la mobilitat amb transport privat s'ha reflectit en la intensitat mitjana diària de vehicles que circulen per les vies urbanes tant dels accessos a la ciutat (-13,9% en set anys) com de les principals vies de la trama urbana (-9,1%) i, en una proporció més reduïda, per les rondes (-6,8%).

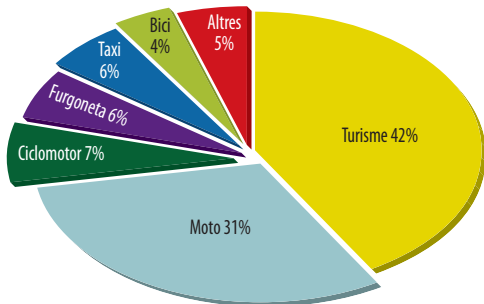
Pel que fa a la sinistralitat, tal com es podria esperar dels elements anteriors, s'ha reduït un 12%, tot i el repunt dels tres darrers anys. Ara bé cal distingir la reducció d'accidents de circulació dins de la ciutat (-13,3%) de l'augment d'accidents a les rondes (5,9%).

De la mateixa manera, els ferits per accident han disminuït un 11% i les víctimes mortals el 27,9%, tot i el repunt de 2014.

En el 80% dels accidents de 2014 els implicats són turismes (intervenen en el 42% dels accidents però són més del 60% del parc de vehicles de Barcelona), motos (31% dels accidents i 22% del parc) i ciclomotors (7% d'accidents i 7%

del parc).² Des de 2007 ha baixat l'accidentalitat de ciclomotors (-58%), furgonetes (-22%) i turismes (-17%) i ha augmentat la de bicicletes (56%), taxis (27%) i motos (23%).

Tipus de vehicles implicats en accidents. 2014

² Percentatges d'accidents referits a 2014 i del parc de vehicles referits a 2013 (darrer disponible).

Percepció de la ciutat

Les conseqüències derivades del context de crisi econòmica que es viu els darrers anys constitueixen el principal motiu de preocupació dels ciutadans de Barcelona. Així, l'any 2010, el 35,3% dels ciutadans de Barcelona manifestaven que la situació econòmica era el seu principal motiu de preocupació, percepció que es va intensificar els anys següents fins a assolir valors de prop del 40%. El 2014, però, ha registrat una disminució i se situa en el 37% perquè hi ha hagut una lleugera millora en la situació econòmica. L'atur i les condicions del mercat de treball continuen sent el principal motiu de preocupació entre els ciutadans. L'any 2014, el 30,3% dels ciutadans els consideraven el principal problema, valor molt similar al que es registrava els anys anteriors. La preocupació per la situació econòmica també es reflecteix en la preocupació que manifesten els ciutadans per la problemàtica de la pobresa i la desigualtat. L'any 2012, el percentatge de ciutadans que les consideraven el principal problema es va duplicar i va passar de l'1,4% al 3,1%, tendència que es va mantenir l'any 2013, amb un valor de 3,8%, i s'ha intensificat el 2014 fins a assolir el 4,8% dels enquestats.

Pel que fa a Catalunya, la tendència és similar si bé amb més intensitat. De l'any 2010 al 2012, el percentatge de ciutadans que consideraven la situació econòmica com el principal problema registrava valors superiors al 50%, que s'han reduït posteriorment fins a situar-se en el 46,1% l'any 2014. Dins de la situació econòmica, la problemàtica de l'atur i el mercat de treball és clarament percebuda com el principal motiu de preocupació, amb un 36,1% dels enquestats que el 2014 la consideraven el principal problema. Altres aspectes econòmics, com ara les retallades, han perdut intensitat en la percepció com a problema i han passat del 3,8% el 2012 a l'1,8% el 2014.

A Catalunya, i com a conseqüència de l'intens debat polític, els aspectes polítics tenen una especial rellevància en la percepció ciutadana i s'han intensificat els darrers anys. Si el 2011, el 10,3% dels ciutadans manifestaven que l'encaix de Catalunya a Espanya i els aspectes polítics eren el seu principal motiu de preocupació, l'any 2012 el percentatge ja es va situar en el 20,6% i el 2014 en el 25,3%. Un altre tret que cal destacar és l'augment de la percepció de la corrupció i el frau com a problema, que el 2013 l'1,6% dels ciutadans situaven en primer lloc i el 2014 ha passat al 4,8%.

Si es considera l'àmbit més directament relacionat amb la problemàtica urbana, s'observa que la circulació i l'impacte de les obres han desplaçat la segure-

tat en la percepció com a problema. L'any 2013, el 3,1% dels ciutadans consideraven la circulació i les obres com el principal problema, però el 2014, any en què s'han dut a terme obres importants de reforma urbanística a les Glòries, el passeig de Gràcia i la Diagonal, el 9,9% situen les obres en primer lloc, mentre que la seguretat ha passat d'un valor de 8,4% el 2013 a 3,9% el 2014.

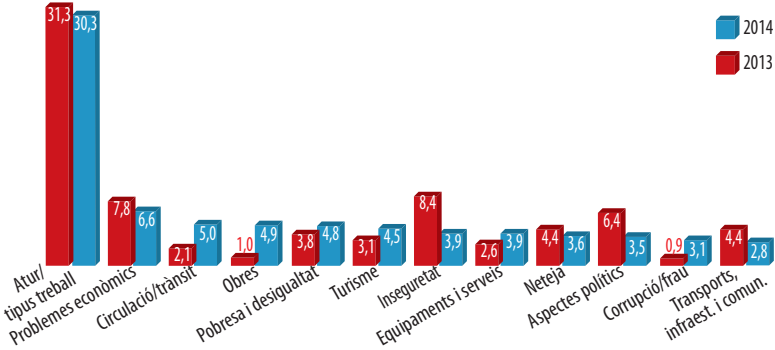
Els problemes relacionats amb el turisme han augmentat la seva rellevància en la percepció dels problemes de la ciutat. L'any 2012, només el 0,6% el considerava com el principal problema, el 2013 va registrar un augment considerable, amb un valor del 3,1%, i el 2014 s'ha intensificat fins a arribar al 4,5%.

Principals problemes que pateixen Barcelona i Catalunya

Barcelona	2010	2011	2012	2013	2014
Atur/condicions treball	28,3	31,1	29,0	31,3	30,3
Problemes econòmics	7,0	9,3	9,3	7,8	6,6
Circulació/trànsit	4,4	3,1	4,3	2,1	5,0
Obres	1,1	0,8	0,4	1,0	4,9
Pobresa i desigualtat	1,1	1,4	3,1	3,8	4,8
Turisme	0,9	0,8	0,6	3,1	4,5
Inseguretat	17,4	15,0	9,6	8,4	3,9
Equipaments i serveis	0,8	2,9	1,6	2,6	3,9
Neteja	5,0	5,4	4,3	4,4	3,6
Aspectes polítics	3,9	3,1	8,3	6,4	3,5
Corrupció/frau	0,1	0,5	1,0	0,9	3,1
Transports, infraestructures comun.	2,4	1,8	3,8	4,4	2,8
Catalunya	2010	2011	2012	2013	2014
Atur/condicions de treball	39,9	35,9	34,5	35,5	36,1
Encaix Catalunya a Espanya	9,0	5,3	11,8	14,8	15,3
Aspectes polítics	6,1	5,0	8,8	12,3	10,0
Problemes econòmics	14,8	15,8	16,3	11,9	9,8
Corrupció i frau		0,8	1,4	1,6	4,3
Gestió política autonòmica	2,5	2,4	1,4	1,5	3,5
Equipaments i serveis	0,4	3,0	1,9	2,3	2,5
Pobresa i desigualtat		0,3	1,6	1,9	1,9
Retallades		3,4	3,8	0,9	1,8
Immigració	6,1	5,1	2,3	1,5	1,1
Inseguretat	3,5	4,6	1,4	2,6	1,0
Transports, infraestructures comun.	2,1	2,5	2,0	1,5	1,0

Font: Baròmetre Semestral de Barcelona. Desembre 2014. Ajuntament de Barcelona.

Principals problemes de Barcelona

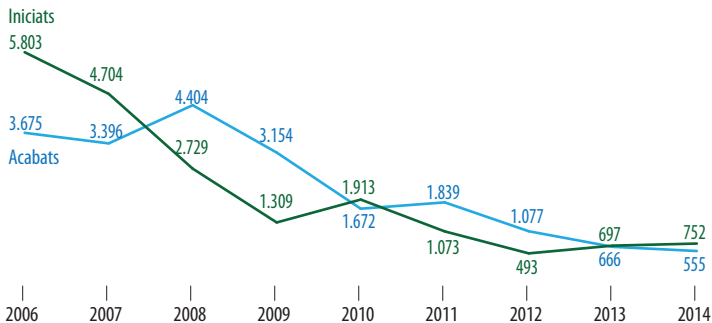

Habitatge

El sector de la construcció ha viscut, al final de 2014, el canvi de tendència esperat després de set llargs anys de procés d'ajustament de l'activitat. Si bé en el conjunt de 2014 encara hem de parlar d'un retrocés del PIB del sector, que a Catalunya ha estat de l'1,6% interanual, semblant al que hi ha hagut a Espanya (-1,2%), les dades del darrer trimestre ja presenten un canvi de signe força sòlid (+2,9%) que fa pensar que la construcció comença a recuperar el seu paper dinamitzador de l'activitat.

En el cas de Barcelona, i després de tocar fons el 2012, la construcció residencial ja acumula dos anys seguits de lleu reactivació, si més no pel que fa als habitatges iniciats, i a aquest canvi de tendència s'ha afegit el 2014 la resta de l'àmbit metropolità i de Catalunya. No obstant això, en termes absoluts, les xifres segueixen sent molt minses si es comparen amb els màxims del bienni 2005-2006 atès que l'accés al crèdit encara és incipient i és restringeix als promotors més solvents. Els 752 habitatges iniciats a la ciutat el 2014 s'endevinen insuficients per cobrir la demanda de millora de la població resident i la que prové, cada cop més, d'inversors estrangers.

Construcció d'habitatges a Barcelona

Els habitatges acabats que es van incorporant al parc residencial de la ciutat continuen marcant nous mínims el 2014 i fan que l'oferta disponible d'habitatge nou sigui molt escassa i fins i tot inexistent en moltes zones de la ciutat. L'estoc d'obra nova al final del segon semestre de 2014 era de només 924 unitats en venda, el 21,4% d'un total de 4.321 habitatges de 166 promocions.

Però altres indicadors d'oferta, com els habitatges nous previstos a les llicències d'obres aprovades, han començat a repuntar el 2014 i, amb un total de 1.314 habitatges i un increment del 71% respecte al mínim de 2013, suposen el primer punt d'inflexió després de set anys consecutius de davallada.

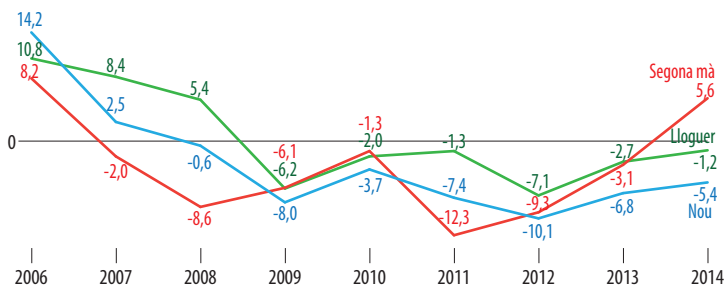
Hem d'esperar que la millora del clima econòmic i financer ajudi a consolidar els propers anys el canvi de tendència de l'activitat constructora, que el 2014 també s'observa en la lleugera recuperació del nombre d'empreses del sector i dels serveis immobiliaris (2,1%), amb un total de 8.236 al tancament de l'any.

Compravenda i lloguer

El 2014, el nombre de transmissions per compravenda ha arribat a prop de 10.500 habitatges a la ciutat, un 15,4% més que un any enrere. La incipient millora de la conjuntura ha fet que les operacions al segment de segona mà, que representa el 88% del total, hagin crescut un 17,7%, mentre que l'escassa oferta de nova construcció limita el creixement de les operacions al mercat de nova planta (0,3%).

Tant la millora del mercat de treball com els baixos tipus d'interès, juntament amb el fet que, encara que de manera selectiva, hagi tornat l'accés al crèdit bancari, han incidit en la recuperació del nombre d'hipoteques, que va tocar fons el 2013. El 2014 es van constituir 8.163 hipoteques d'habitatges a la ciutat, un 35% més que un any enrere, amb un ritme d'augment més alt que al conjunt de Catalunya i Espanya (+23%). L'import mitjà dels crèdits hipotecaris també s'ha incrementat a Barcelona amb relació a 2013 (+5,2%) i el 2014 se situa en 146.545 euros.

Variació anual en % dels preus de l'habitatge a Barcelona. Euros/m²

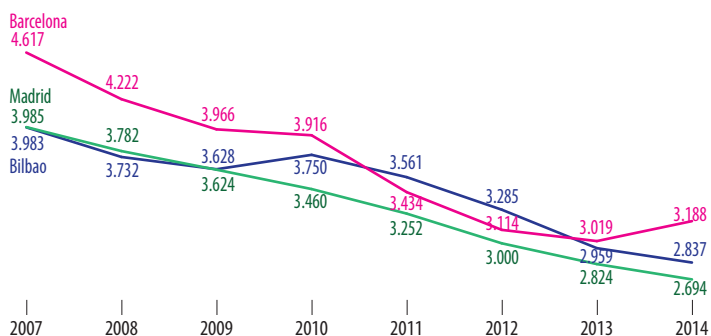

Font: BCF Consultors, Instituto Apolda i Tecnigrana (habitatge nou), Idealista (segona mà) i Secretaria d'Habitatge de la Generalitat (lloguer).

El dinamisme de la demanda solvent, tant de particulars com d'empreses, juntament amb l'entrada d'inversors estrangers, són els causants de la fi de la llarga etapa d'ajustament de preus, si més no pel que fa al segment de segona mà. Després de tocar fons durant el segon semestre de 2013, al llarg de 2014 s'ha iniciat una lleugera recuperació que permet tancar el quart trimestre de l'any amb uns preus situats en 3.188 euros/m² de mitjana, un 5,6% per sobre del nivell de 2013. Amb tot, des dels màxims assolits entre 2006 i 2007, el retrocés és superior al 30% en termes nominals i els preus es troben en nivells semblants als de 2003.

En altres ciutats com Madrid o Bilbao, durant l'any 2014 els preus del segment de segona mà segueixen a la baixa i s'eixamplen les diferències amb Barcelona, que es consolida com la capital on els preus es mantenen més elevats.

Evolució dels preus dels habitatges de segona mà. Euros/m²

Font: Idealista

En el cas de l'obra nova, durant 2014 ha persistit l'ajustament a la baixa dels preus, que el segon semestre de l'any s'han situat en 3.845 euros/m² construït, un 5,4% per sota dels valors de 2013. Amb relació als màxims assolits el 2007, la reducció ha estat del 35% en termes nominals. El preu mitjà de venda d'un habitatge nou ha disminuït en una proporció semblant amb relació a 2013 (-5%), situant-se en els 430.595 euros, un nivell semblant al de deu anys enre-re, amb una superfície mitjana construïda de 109 m².

Tot i que la notable reducció de preus acumulada els darrers anys i el descens dels tipus d'interès fins a mínims històrics han afavorit l'abaratiment de les hipoteques, el fet que només la demanda més solvent pugui accedir al crèdit fa que el lloguer segueixi sent l'única opció per a milers de famílies. El lloguer ha

anat augmentant el seu pes dins el parc residencial de la ciutat i ja representa el 30% dels habitatges familiars principals en el darrer cens de 2011, 10 punts més que al conjunt de Catalunya. D'altra banda, el lloguer absorbeix més del 80% del total d'operacions del mercat residencial de la ciutat l'any 2014.

Si l'any 2013 hi va haver un creixement molt significatiu dels contractes de lloguer i es van assolir màxims, el nombre de contractes signats el 2014, un total de 44.411, suposa una lleugera reducció respecte l'any anterior (-0,9%), la qual cosa posa de manifest que la recuperació també arriba al segment de població que viu de lloguer, on el mercat es mostra molt més estable.

Les fluctuacions de preus en el mercat de lloguer han estat menys acusades que en el de compravenda i, des dels màxims assolits el 2008, la reducció no ha superat el 20%. El lloguer mitjà per superfície ha estat de 10,2 euros/m²/mes al tancament de 2014, un 1,2% inferior al de 2013, mentre que el lloguer mensual ha repuntat fins a 705,7 euros, un 3,5% més, per l'augment de la superfície mitjana (73,9m²).

Política d'habitatge

Les restriccions pressupostàries que hi ha hagut des de l'inici de la crisi, tant per part de l'Administració de l'Estat com de la Generalitat, han impactat en les partides destinades a habitatge. Aquest fet, combinat amb la problemàtica social derivada de la crisi mateixa, ha motivat una reorientació de la política pública cap a les situacions de més emergència per tal d'intentar evitar el risc d'exclusió residencial.

Amb relació a l'oferta d'habitatge protegit, la contracció de l'activitat ha estat tan intensa al mercat lliure durant el període 2010-2014 que, malgrat la també important reducció dels habitatges amb alguna classe de protecció, la quota d'habitatge protegit s'ha situat per sobre de la meitat del total dels iniciats a Barcelona (56,9%), 19 punts més que al llarg del quinquenni anterior. A Catalunya, la quota d'habitatge protegit també ha anat a l'alça i se situa en el 40,7% durant el període 2010-2014.

Atenent a les dades del darrer any 2014, els 305 habitatges amb alguna classe de protecció iniciats a la ciutat suposen una certa recuperació respecte als registres mínims assolits el 2013 i representen el 40,6% dels visats d'obra nova.

Pel que fa als valors de taxació de l'habitatge protegit, segons les dades del Ministeri de Foment, el darrer trimestre de 2014 s'han situat en 1.260,9 euros/m² de mitjana a la demarcació de Barcelona i es registra una acceleració del ritme de descens amb relació a l'any anterior (-6,5%).

Habitatges iniciats i acabats i % d'habitatges protegits

	Habitatges iniciats			Habitatges acabats		
	2005-09	2010-14	Var.	2005-09	2010-14	Var.
Barcelona (ciutat)						
Total protegits (1)	7.749	2.806	-63,8%	5.333	3.729	-30,1%
Total habitatges (2)	20.386	4.928	-75,8%	18.220	5.809	-68,1%
% protegits (1)/(2)	38,0%	56,9%	18,9*	29,3%	64,2%	34,9*
Catalunya						
Total protegits (1)	43.294	13.677	-68,4%	25.807	19.692	-23,7%
Total habitatges (2)	360.393	33.614	-90,7%	340.473	63.928	-81,2%
% protegits (1)/(2)	12,0%	40,7%	28,7*	7,6%	30,8%	23,2*

(*) Variació en punts percentuals.

(1) Habitatges protegits: qualificacions provisionals i definitives de protecció oficial de la Secretaria d'Habitatge de la Generalitat i habitatges del programa de remodelació de barris. (2) Habitatges iniciats i acabats: visats d'obra nova i certificats finals d'obra dels col·legis d'aparelladors. Habitatges lliures i protegits.

Font: Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona, amb dades de la Secretaria d'Habitatge de la Generalitat.

Una mesura de la demanda d'habitatge protegit és la que ens proporcionen les inscripcions vigents al Registre de Sol·licitants d'Habitatge amb Protecció, que han crescut un 4% durant 2014, amb un total de 29.725 unitats de convivència al tancament del sisè any de vigència.

A Barcelona, un dels objectius ha estat potenciar un parc de lloguer a preus assequibles impulsant la participació privada però mantenint la titularitat pública del sòl. La ciutat disposa actualment de 10.426 habitatges de lloguer protegit, 2.300 dels quals són de lloguer social, amb un preu que es determina en funció dels ingressos de l'usuari, i als quals l'Àrea de Qualitat de Vida ha destinat una subvenció de 3 milions d'euros el 2014.

Malgrat que l'Ajuntament ha anat augmentant els recursos per tal de pal·liar, encara que parcialment, la reducció de les aportacions d'altres administracions, el cert és que el 2014 s'han reduït de nou tant els ajuts a la rehabilitació com al lloguer.

En matèria de rehabilitació, el 2014 s'han rehabilitat un total de 2.068 habitatges amb subvenció pública, xifra que suposa un 54% menys que un any enre. Això no obstant, cal tenir en compte que la convocatòria, dotada amb 11,3 milions d'euros, es va obrir al juliol, de manera que el mercat no s'ha activat fins a final d'any i la convocatòria ha estat prorrogada per a 2015. Igualment, el 2014 s'ha fet pública la convocatòria de subvencions per a la rehabilitació d'edificis dels barris de Canyelles i el Sud-Oest del Besòs, amb una dotació de 2,7 milions d'euros.

D'altra banda, un total de 6.287 llars s'han beneficiat durant 2014 dels ajuts al pagament del lloguer, un 19,7% menys que l'any anterior, en bona part pel fet que els ajuts al pagament del lloguer per als joves, derogats a partir de 2012, s'han reduït més de la meitat, amb tan sols 1.491 expedients vigents, mentre que les prestacions econòmiques d'especial urgència s'han doblat, fins a 1.032. Els ajuts del programa de lloguer just han estat un total de 2.535 el 2014.

Salut pública

L'esperança de vida se situa, amb una lleugera disminució respecte a l'any anterior, en 79,9 anys en els homes i 85,7 anys en les dones, però amb desigualtats territorials. En general, els districtes de Ciutat Vella i Nou Barris presenten els valors més baixos i, al contrari, les Corts registra els valors més alts. No obstant això, dins dels districtes també hi ha diferències notables en l'esperança de vida entre els diferents barris (figura 1). S'observa un canvi en la tendència decreixent de la mortalitat per tres causes: malalties de l'aparell circulatori, de l'aparell respiratori i trastorns mentals, mentre que disminueix la mortalitat per tumors.

L'evolució de l'estat de salut autopercebut dels darrers tres anys mostra que les dones presenten un percentatge més elevat de mala salut autodeclarada que els homes, però amb tendències diferents. En els homes, el percentatge es manté prop del 15%, amb una lleugera millora el 2012, mentre que en les dones s'observa una millora sostinguda ja que passa del 28,9% el 2011 al 22,7% el 2013. Tanmateix, hi ha diferències en l'estat de salut percebut segons el nivell educatiu i el 2013 destaca l'estat de salut més dolent, en ambdós sexes, dels grups sense estudis i amb estudis primaris respecte dels altres grups i, concretament, en les dones. La salut autopercebuda es relaciona amb les dimensions física i mental de la salut..

Continua la reducció de la incidència de la tuberculosi, amb la taxa més baixa històricament (20,4 per 100.000 casos). Durant l'any 2013 se n'han detectat 329 casos (188 homes i 141 dones). La malaltia és més freqüent als barris amb renda més baixa, sobretot a Ciutat Vella i en població immigrant. La infecció pel VIH, tot i disminuir, continua sent alta en grups que practiquen relacions sexuals de risc. El 2013 es van detectar 378 nous casos d'infecció per VIH i 58 de sida en persones residents a Barcelona, amb una disminució en ambdós casos (8,2% i 31%, respectivament). Altres infeccions de transmissió sexual continuen augmentant i afecten en una proporció més alta els homes que tenen relacions sexuals amb homes i els joves. El 2013 s'han diagnosticat 457 casos de sífilis, 533 de gonocòccia, i 50 de limfogranuloma veneri. Amb relació a l'any anterior, la incidència d'hepatitis A ha disminuït un 12,2, la d'hepatitis B ha augmentat un 5,7% i la d'hepatitis C ha augmentat un 45,4%.

Quant a la salut sexual i reproductiva, s'han produït 13.972 naixements en dones de 15 a 49 anys. Des de la davallada que es va produir l'any 2009, la taxa de fecunditat se situa en 36,2 per 1.000 dones i es manté com a tendència es-

table els darrers cinc anys. En les dones de 15 a 19 anys, la taxa d'interrupcions voluntàries de l'embaràs es de 17,2 per 1.000 dones i es manté sense grans variacions els darrers quatre anys, mentre que la fecunditat en aquestes dones mostra un lleuger descens des de l'any 2009.

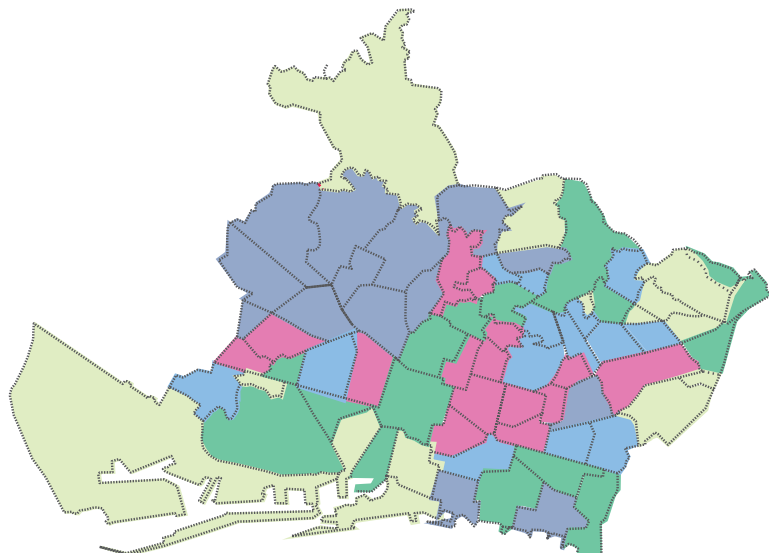
El 2013 s'han produït 8.596 col·lisions de trànsit que han ocasionat víctimes i han tingut com a conseqüència 10.352 persones lesionades i 22 mortes (la majoria homes) durant les primeres 24 hores després de la col·lisió. Respecte a l'any anterior, s'ha observat un petit augment del 3,3% en el nombre de persones lesionades i una reducció del 26,7% en el nombre de persones mortes.

L'excés de pes (suma de sobrepès i obesitat) ha anat augmentant en l'edat infantil al llarg dels darrers anys i habitualment tendeix a decreïxer progressivament a partir de l'adolescència. L'excés de pes disminueix progressivament a mesura que avança l'escolaritat en ambdós sexes. Els valors d'excés de pes són superiors en els nois que en les noies i oscil·len entre el 22 i el 39% en els nois i entre el 15 i el 25% en les noies, segons l'edat.

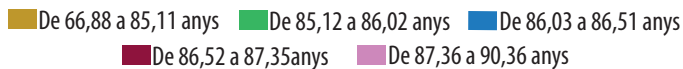
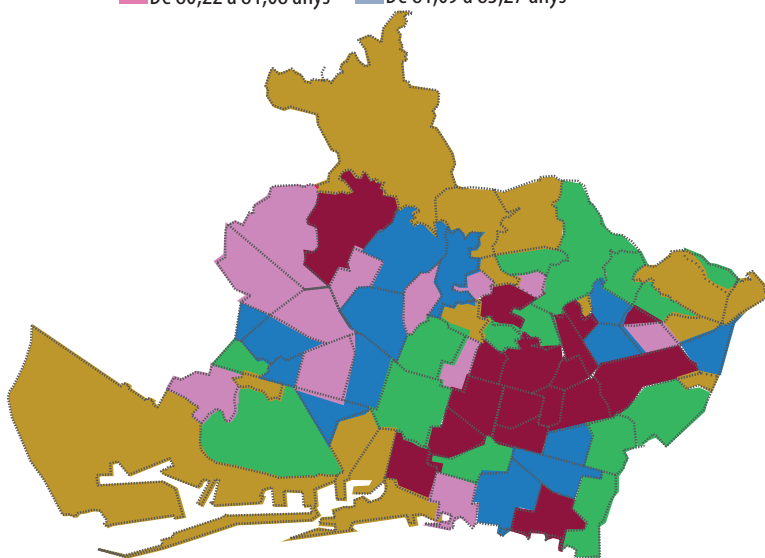
L'alcohol segueix sent la substància per la qual es demanen més inicis de tractament en els centres d'atenció i seguiment de les drogodependències. En segon lloc hi ha la cocaïna, seguida pel cànnabis, l'heroïna i altres opiacis. Aquesta distribució és la mateixa que s'ha constatat els darrers anys. Si tenim en compte la xifra de persones que es tracten als centres segons la substància, les dues primeres són l'alcohol (40%) i l'heroïna i altres opiacis (25%).

Esperança de vida en homes i dones als barris. Barcelona, 2008-2012

Homes

Dones

Font: Registre de mortalitat de Barcelona. Agència de Salut Pública de Barcelona.

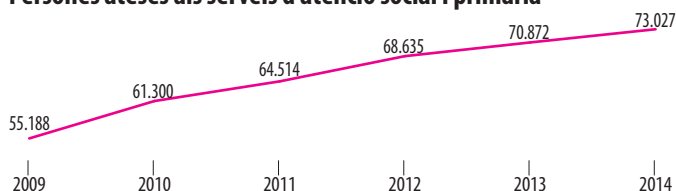
Atenció a col·lectius vulnerables

Atenció social

Els centres de serveis socials de la ciutat ofereixen respostes orientades a cobrir les necessitats socials bàsiques, especialment aquelles que presenten manca d'integració o d'autonomia amb l'objectiu de millorar el benestar i afavorir la integració social de les persones afectades.

A la ciutat de Barcelona, 40 centres de serveis socials i 599 professionals donen servei a tota la població de forma territorialitzada d'acord amb els marcs normatius de la Llei de serveis socials de Catalunya i la Llei de promoció de la autonomia personal i atenció a persones en situació de dependència.

Persones ateses als serveis d'atenció social i primària

Seguint la tendència a l'alça dels darrers anys, la població atesa l'any 2014 ha augmentat fins a 73.027 persones, xifra que representa un 3,04% més que el 2013, quan es va atendre 70.082 persones. Al mateix temps, les unitats d'atenció també s'han incrementat prop d'un 1% i han passat de 188.904 l'any 2013 a 190.645 l'any 2014.

Serveis bàsics d'atenció social i primària: persones ateses i unitats d'atenció

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Persones ateses	51.018	55.188	61.300	64.514	68.635	70.872	73.027
Var. interanual	13,5%	8,17%	11,07%	5,24%	6,39%	3,26%	3,04%
Unitats d'atenció	176.711	192.040	198.451	164.582	179.973	188.904	190.645
Var. interanual	15,4%	8,67%	3,34%	-17,07%	9,35%	4,96%	0,92%

Font: Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports. Ajuntament de Barcelona.

Distribució territorial de les persones ateses i les taxes de cobertura

El 4,7% de la població barcelonina ha estat atesa pels centres de serveis socials l'any 2014. El districte que concentra el nombre més alt d'usuaris és Nou Barris, amb 10.932 persones (un 15% del total de la població atesa), mentre que Ciutat Vella és el districte de la ciutat amb la taxa de cobertura més elevada, un 8,4% de la població resident.

Les Corts és el districte on menys persones han rebut atenció, un 3,4% de la població (2.481 persones), i Sarrà-Sant Gervasi el que presenta la taxa de cobertura més petita, només un 2,1% dels veïns (3.002 persones).

Població atesa als centres de serveis socials per districte. 2014

	Població	Persones ateses	Persones ateses / Població	Persones ateses per districte
Ciutat Vella	100.685	8.331	8,4%	11,4%
Eixample	263.565	9.600	3,7%	13,1%
Sants-Montjuïc	180.824	8.964	5,1%	12,3%
Les Corts	81.200	2.481	3,1%	3,4%
Sarrà-Sant Gervasi	145.761	3.002	2,1%	4,1%
Gràcia	120.273	5.234	4,4%	7,2%
Horta-Guinardó	166.950	7.502	4,6%	10,3%
Nou Barris	164.516	10.932	6,8%	15,0%
Sant Andreu	145.983	6.615	4,6%	9,1%
Sant Martí	232.629	10.367	4,5%	14,2%
Total	1.602.386	73.027	4,7%	100,0%

Fonts: Departament d'Estadística i Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports. Ajuntament de Barcelona.

Població atesa per grups d'edat, sexe i nacionalitat

El 36% de la població atesa als centres de serveis socials té 65 anys o més, mentre que el 7,2% són infants d'entre 0 i 14 anys i el 7,9% joves d'entre 15 i 25 anys. El grup d'edat més nombrós a qui es presta servei és el que comprèn la població de 26 a 64 anys, que representa el 49,8% de la població atesa.

Població atesa als centres de serveis socials per grups d'edat. 2014

	Total	Sobre tota la població
De 0 a 14 anys	5.256	7,2%
De 15 a 17 anys	1.384	1,9%
De 18 a 25 anys	3.695	5,1%
De 26 a 64 anys	36.283	49,7%
De 65 a 74 anys	5.428	7,4%
De 75 anys i més	20.904	28,6%
Sense edat	76	0,1%
Total	73.027	100,0%

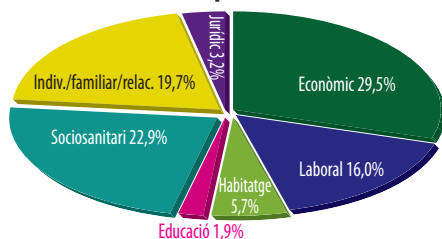
Font: Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports. Ajuntament de Barcelona.

El 63,2% de les persones ateses l'any 2014 són dones, davant el 36,8% d'homes, les persones amb discapacitat representen el 8% de la població atesa. La majoria dels usuaris atesos són de nacionalitat espanyola, un 74,4%, i la població estrangera representa un 26,6% del total de persones ateses.

Principals problemes atesos

Les demandes més freqüents són les de caràcter econòmic, que suposen un 29,8% del total de problemàtiques presentades. Els problemes socio-sanitaris i de salut representen un 22,9% dels problemes, mentre que els d'índole individual, relacional i familiar són un 19,7% i els laborals un 16,0%. D'altra banda, els serveis menys sol·licitats són els relacionats amb l'habitatge, les qüestions jurídiques i les qüestions educatives, que en conjunt representen el 10,8% del total de problemàtiques.

Problemàtica de les persones ateses. 2014

Infància i adolescència en situació d'alt risc social

Els equips d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA) són multidisciplinaris i tenen com a finalitat l'atenció i la protecció de menors que es troben en situació d'alt risc social.

Menors atesos als equips d'atenció a la infància i adolescència (EAIA). 2014

	Població de 0-17 anys	% població de 0-17 anys	Menors atesos	% menors atesos per districtes	Taxa d'atenció per 1.000 hab.
Ciutat Vella	12.808	5,38%	672	19,64%	52,5
Eixample	34.270	14,40%	240	7,01%	7,0
Sants-Montjuïc	25.259	10,62%	456	13,33%	18,1
Les Corts	11.784	4,95%	176	5,14%	14,9
Sarrià-Sant Gervasi	27.511	11,56%		0,00%	0,0
Gràcia	16.538	6,95%	157	4,59%	9,5
Horta-Guinardó	24.490	10,29%	390	11,40%	15,9
Nou Barris	25.521	10,73%	443	12,95%	17,4
Sant Andreu	22.936	9,64%	321	9,38%	14,0
Sant Martí	36.816	15,47%	444	12,97%	12,1
Altres		0,00%	123	3,59%	
Total	237.933	100,00%	3.422	100,00%	14,4

Font: Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports. Ajuntament de Barcelona.

La gent gran

Malgrat el descens de població que s'ha produït a la ciutat els últims anys, el col·lectiu de gent gran ha experimentat un augment sostingut. L'any 2014 hi havia 345.969 persones de 65 anys i més a la ciutat de Barcelona, el 21,4% de la població. D'aquestes, 121.502 persones tenen 80 anys o més i representen el 7,5% de la població de la ciutat i el 35,1% de la gent gran.

Població de 65 anys i més per grups d'edat. Barcelona 2001-2014

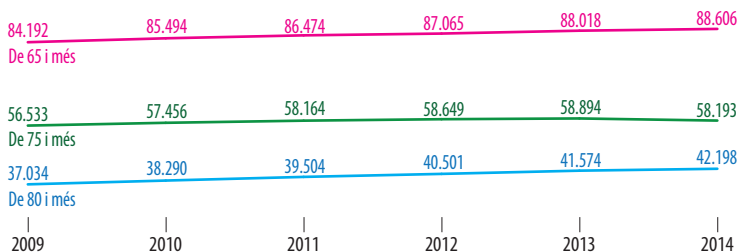
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Població	1.621.537	1.619.337	1.615.448	1.620.943	1.611.822	1.602.386
65 i més	332.071	334.273	336.891	338.509	342.328	3459.69
% 65 i més	20,5%	20,6%	20,9%	20,9%	21,2%	21,6%
75 i més	1816.70	183.722	186.283	187.223	187.651	186.605
% 75 i més	11,2%	11,3%	11,5%	11,6%	11,6%	11,6%
80 i més	107.512	110.439	113.723	116.075	118.905	121.502
% 80 i més	6,6%	6,8%	7,0%	7,2%	7,4%	7,6%

Font: Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports. Ajuntament de Barcelona.

Solitud

L'any 2014 hi ha 88.606 persones de 65 anys o més que viuen soles, el que representa un 25,6% del total de la gent gran. Els últims nou anys el col·lectiu de gent gran que viu sola s'ha incrementat en prop de 6.600 persones.

Població de 65 anys i més que viu sola

L'índex de solitud del col·lectiu de gent gran s'incrementa a mesura que s'incrementa l'edat. El 18,9% de la gent de 65 a 74 anys viu sola, xifra que augmenta fins a un 25,2% per a la que té entre 75 i 79 anys i fins a un 34,7% per aquells qui tenen 80 anys i més.

Població de 65 anys i més que viu sola per grups d'edat. Barcelona 2006-14

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
65 i més	84.192	85.494	86.474	87.065	88.018	88.606
% 65 i més	25,4%	25,6%	25,7%	25,7%	25,7%	25,6%
75 i més	56.533	57.456	58.164	58.649	58.894	58.193
% 75 i més	31,1%	31,3%	31,2%	31,3%	31,4%	31,2%
80 i més	37.034	38.290	39.504	40.501	41.574	42.198
% 80 i més	34,4%	34,7%	34,7%	34,9%	35,0%	34,7%

Serveis per a la gent gran

L'Àrea de Qualitat de Vida Igualtat i Esports ofereix un seguit de serveis per respondre al canvis recents de l'estructura demogràfica de la gent gran, sobretot en l'àmbit de l'habitatge i l'assistència a domicili. 1.357 persones de 65 anys o més residien als habitatges amb serveis per a persones grans l'any 2014 i hi van fer 106.372 estades al llarg de l'any. El Servei d'Atenció Urgent per a la Vellelesa (SAUV) també ha incrementat el nombre de persones grans acollides d'urgència fins a 895 persones, un 19,49% més que l'any 2013.

El Servei d'Atenció Domiciliària (SAD) ofereix suport a domicili a les persones grans amb l'objectiu de mantenir o millorar-los la qualitat de vida a la seva residència habitual. L'any 2014 ha seguit la tendència creixent d'anys anteriors, fins a donar servei a 19.907 persones.

Serveis residencials per a la gent gran de l'Àrea de Qualitat de Vida

	2011	2012	2013	2014
Estades en residències	106.322	107.343	106.325	106.372
Variació respecte a l'any anterior		0,96%	-0,95%	0,04%
Persones grans en habitatges amb serveis	1.125	1.301	1.385	1.357
Variació respecte a l'any anterior		15,64%	6,46%	-2,02%
Persones grans en apartaments tutelats	69	78	82	89
Variació respecte a l'any anterior		13,04%	5,13%	8,54%
Persones grans acollides d'urgència	461	603	749	895
Variació respecte a l'any anterior		30,80%	24,21%	19,49%

Font: Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports. Ajuntament de Barcelona.

La majoria de persones usuàries, un 85,9%, té 65 o anys més. El Servei de Teleassistència ha augmentat en 5.440 persones els seus usuaris, un 8,1% més que l'any passat, i l'any 2014 el nombre de persones ateses ha estat de 72.854 persones (el 97% són majors de 65 anys).

Serveis socials bàsics per a la gent gran de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

	2011	2012	2013	2014
Persones actives al Servei de Teleassistència(1)	54.871	59.473	67.414	72.854
Variació respecte a l'any anterior		8,40%	13,40%	8,10%
Persones majors de 65 anys ateses pel Servei de Teleassistència (1)	53.161	57.617	65.630	70.717
Llars ateses pel Servei de Teleassistència(1)	45.962	49.869	56.647	61.138
Persones ateses pel Servei d'Atenció Domiciliària(2)	16.582	18.788	19.669	19.951
Variació respecte l'any anterior		13,30%	3,20%	-1,43%
Persones majors de 65 anys ateses pel Servei d'Atenció Domiciliària(2)	14.767	16.451	16.619	17.147

(1)Dades el 31/12 de l'any en curs. (2)Nombre de persones diferents ateses l'any en curs.

Font: Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports. Ajuntament de Barcelona.

La renda mínima d'inserció (RMI)

La renda mínima d'inserció (RMI) és una prestació assistencial de caràcter econòmic, que té com a objectiu ajudar les persones que no disposen de mitjans econòmics suficients per atendre les necessitats essencials de la vida quotidiana.

Renda mínima d'inserció: persones beneficiàries i taxes d'atenció 2014

	Expedients	Persones beneficiàries	% beneficiaris	Taxa per 10.000 habitants	Fills menors a càrrec	Menors beneficiaris per 10.000 habitants	Taxa per 10.000 habitants
Ciutat Vella	465	959	17,69%	93,80	312	241,50	93,80
Eixample	195	298	5,50%	11,23	66	19,15	11,23
Sants-Montjuïc	243	535	9,87%	29,36	196	76,93	29,36
Les Corts	23	27	0,50%	3,31	4	3,37	3,31
Sarrià-Sant Gervasi	88	136	2,51%	9,27	31	11,16	9,27
Gràcia	103	164	3,03%	13,57	45	26,95	13,57
Horta-Guinardó	278	599	11,05%	35,82	208	84,43	35,82
Nou Barris	445	1183	21,83%	71,39	496	192,63	71,39
Sant Andreu	188	433	7,99%	29,46	164	71,01	29,46
Sant Martí	326	703	12,97%	29,98	239	64,23	29,98
Atencions especials	256	383	7,07%		87		
Total	2.610	5.420	100,00%	33,59	1.848	77,03	33,59

Font: Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports. Ajuntament de Barcelona.

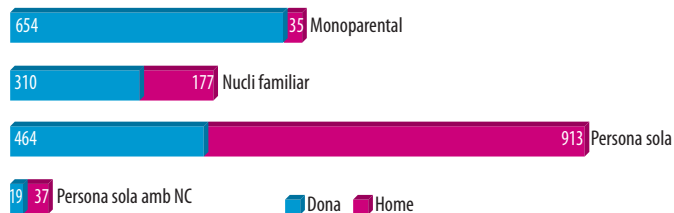
El 2014 hi ha hagut 5.420 beneficiaris de l'RMI. Com els anys anteriors, els districtes de Nou Barris, Ciutat Vella i Sant Martí acumulen el nombre més gran de beneficiaris de l'RMI amb el 52,49% del total de la ciutat.

A Barcelona hi ha 33 beneficiaris d'aquesta prestació per cada 10.000 habitants. El districte que mostra la taxa més alta és el de Ciutat Vella (93), seguit de Nou Barris (71). A l'altra extrem es troben els districtes de les Corts (3) i Sarrià-Sant Gervasi (9).

A la ciutat hi ha 77 menors que viuen en famílies que reben RMI per cada 10.000 habitants de 0 a 17 anys, mentre que l'any 2013 eren 72. El districte que mostra la taxa més alta és novament Ciutat Vella (242 menors), seguit de Nou Barris (192 menors). Els districtes de les Corts i Sarrià-Sant Gervasi mostren les taxes més baixes de la ciutat, amb quatre i 11 menors beneficiaris per cada 10.000 habitants respectivament.

L'any 2014, el 52,8% de les famílies beneficiàries de l'RMI eren persones soles (1.378 persones), el 66% de les quals homes (913) i el 34% (464) dones. D'altra banda, el 26% de les famílies beneficiàries eren monoparentals (689) i, d'aquestes el 95,5% estaven encapçalades per una dona.

Tipologia de famílies beneficiàries de l'RMI per sexe de la persona principal. 2014

Situació de la infància i les famílies a Barcelona. 2014

El Baròmetre de la infància i les famílies a Barcelona³ és un projecte de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona amb la col·laboració de l'Institut d'Infància i Món Urbà (CIIMU), que s'ha iniciat l'any 2014 per tal de conèixer la situació dels menors a la ciutat. Segons dades padronals, Barcelona té 214.931 infants de 0 a 15 anys l'any 2014, que representen el 13,3% de la població. Hi ha 139.293 llars amb menors (el 21,2% de les llars), el 12,6% de les quals són monoparentals. El 55,8% de les llars amb menors en tenen només un, el 35,8% dos i el 8,4% més de dos.

³ El treball de camp ha partit de 1.200 entrevistes a famílies de la ciutat amb menors de 0 a 15 anys, que s'han fet del 18 de juny al 31 de juliol i de l'1 al 6 de setembre de 2014. S'han agrupat els 73 barris de la ciutat en tres trams en funció de la renda familiar disponible de cadascun i s'han fet 400 entrevistes a cada estrat.

Si analitzem la distribució de la renda de les llars amb infants de 0 a 15 anys per decils, observem que el 10% de les llars amb més ingressos tenen el 24,1% dels ingressos totals de les llars, pràcticament igual que el 50% de les llars amb menys ingressos. Hi ha una forta desigualtat entre els ingressos dels decils extrems de renda, ja que el 10% de les llars amb més ingressos tenen 14 vegades els ingressos del 10% de les llars amb menys; mentre que el 10% de les llars amb més ingressos posseeixen el 24,1% de la renda de la ciutat, el 10% de les llars amb menys ingressos només suposen l'1,7% del total.

La situació que es dibuixa segons els resultats de l'enquesta són força preocupants. Quasi el 28% de les llars amb menors entrevistades afirmen tenir dificultats o molta dificultat per arribar a final de mes, el 49% en el cas de les llars monoparentals.

D'altra banda, el 10% de les llars amb menors no veuen assumible el pagament de la hipoteca o el lloguer els propers tres anys, percentatge que puja al 21,2% en el cas de les llars monoparentals. Finalment, el 39,4% de les llars amb menors no poden fer front a una despesa imprevista (650 euros) i arriben al 66% en el cas de llars monoparentals.

No tenir feina és, òbviament, una de les causes de la pobresa de les llars, però el fet de treballar no evita, cada vegada més, les dificultats econòmiques. Només el 8,1% de les llars amb menors de 16 anys no tenen cap dels progenitors o responsables treballant i, en canvi, com hem assenyalat abans, quasi el 28% de les llars afirmen tenir dificultats o molta dificultat per arribar a final de mes.

L'any 2014, a Barcelona, el 14,2% dels menors de 16 anys presenten una carència material severa,⁴ situació que arriba al 26,1% en el terç de barris amb RFD més baixa. És un percentatge que se situa per sobre de la mitjana espanyola, que és del 9,6%, i de la de Catalunya, on arriba al 8,7%. L'any 2013, darrer exercici del qual es tenen dades, la carència material severa afectava el 8,6% dels menors de 16 anys a l'EU-15.

Desgranant els diferents aspectes que defineixen la carència material severa, els resultats de l'enquesta mostren una situació complicada per a moltes famílies amb fills menors de la ciutat: l'1,4% dels infants menors de 16 anys pateixen privació alimentària, és a dir, viuen en llars on no es poden permetre un àpat de carn, pollastre o peix (o equivalents per a vegetarians) almenys

4 Segons l'estratègia Europa 2020, la carència material severa es refereix als infants que no disposen (no se'ls poden permetre) de quatre o més ítems d'una escala de nou (no poder fer front a despeses imprevistes, no poder mantenir l'habitatge a una temperatura adequada durant els mesos freds, no poder fer un àpat de carn o peix almenys cada dos dies, fer vacances fora de casa almenys una setmana l'any...).

cada dos dies; l'11,3% dels menors de 16 anys no poden fer de forma regular activitats de lleure i esport, i el 7,5% no poden participar en els viatges i esdeveniments escolars pels quals s'ha de pagar. També es molt preocupant el percentatge de llars afectades per pobresa energètica: el 13,3% dels menors de 16 anys viuen en llars que no poden mantenir l'habitatge a una temperatura adequada durant els mesos freds.

El fort pes de les despeses relacionades amb l'habitatge determina en bona part aquesta manca de recursos per a altres activitats. El 41% de les llars amb menors dedica més del 30% dels ingressos a pagar l'habitatge, el 67% en el cas de les llars amb adults de nacionalitat estrangera i el 52% a les llars monoparentals. Aquesta situació, juntament amb la reducció dels ingressos de les famílies, explica que a Barcelona el 13,4% de les llars amb menors de 16 anys hagin tingut algun endarreriment l'any 2014 en el pagament de l'import mensual de la hipoteca o el lloguer durant els darrers 12 mesos.

L'efecte que els problemes econòmics de les famílies tenen sobre l'educació dels seus fills i filles és molt preocupant. El 9,3% dels infants de 12 a 15 anys repeteixen o han repetit algun curs de primària. Aquest percentatge es multiplica quan els pares són de nacionalitat estrangera i arriba al 23,4%. El nivell educatiu dels progenitors també afecta l'èxit educatiu dels nens i nenes: només el 6% dels infants de 12 a 15 anys han repetit algun curs de primària quan els pares tenen educació superior, percentatge que puja al 15-16% quan els pares han cursat primària o secundària com a màxim.

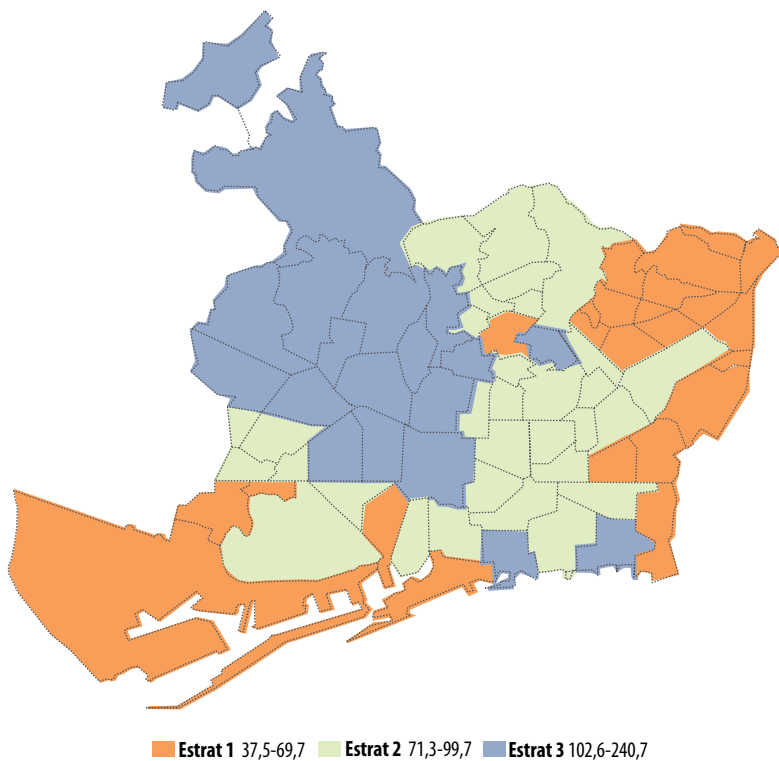
Desigualtat territorial

Per tal d'analitzar la desigualtat en termes territorials, s'han dividit els 73 barris de Barcelona en tres estrats (conglomerats) en funció de la renda familiar disponible, segons les dades publicades per l'Ajuntament corresponents a l'any 2012.⁵ Els resultats mostren les importants diferències territorials.

	Ciutat	Estrat 1	Estrat 2	Estrat 3
Llars amb menors on cap progenitor treballa	8,1%	12,2%	8,8%	3,9%
Menors de 16 anys amb privació alimentària	1,4%	4,4%	0,5%	0,3%
Menors que no poden fer regularment activitats de lleure i esport	11,3%	19,6%	12%	4%
Menors de 16 anys afectats per pobresa energètica	13,3%	25,9%	14%	2,4%
Infants de 12 a 15 anys que repeteixen o han repetit algun curs de primària	9,3%	11,8%	12,3%	6%

⁵ Prenent el valor 100 com a mitjana de la renda familiar disponible a la ciutat el 2012, l'estrat 1 agrupa els barris amb valors entre 37,5 i 69,7. L'estrat 2 està conformat pels barris amb valors 71,3 a 99,7. Finalment, l'estrat 3 inclou els barris que tenen uns valors que van de 102,6 a 240,7.

Renda familiar disponible. 2012

Les entitats de Barcelona en la lluita contra la pobresa. Any 2014

El Consell Econòmic i Social de Barcelona vol posar en relleu la important tasca social de les entitats de la ciutat per fer front a la pobresa de les persones i famílies sense recursos.

Creu Roja

El total de persones beneficiàries d'accions portades a terme per la Creu Roja a la ciutat de Barcelona ha estat de 75.164 en els diferents programes, entre els que destaquem els següents:

Programes d'ajuts i alimentació: 20.440 persones beneficiàries.

D'aquestes, 20.440 van ser beneficiàries dels programes d'ajudes i alimentació: 2.320 famílies beneficiàries amb kits de suport social (aliments, neteja, higiene, bolquers...); 94 infants atesos pel programa alimentació infantil (beques i ajuts econòmics); 103 ajuts aCRedita (ajuts econòmics de caràcter retornable sense interessos per un import màxim de 300 euros), per un import de 30.000 euros; 11.289 persones beneficiàries del programa d'aliments de la Unió Europea; ajuts de suport econòmic per fer front a despeses de medicació a 256 malalts crònics per un import de 4.000 euros; 37 infants van ser atesos al Centre de Mediació Social; 382 famílies van ser ateses pel programa de suport a les famílies; 2.340 infants van ser beneficiaris de la campanya de joguines, i 3.619 persones van ser beneficiàries de la campanya de Nadal per a gent gran.

Als programes d'atenció a persones sense sostre van ser ateses als equipaments i serveis 3.616 persones: a l'Integral Nou Barris (equipament municipal que gestiona Creu Roja), al Residencial d'Horta (també municipal gestionat per Creu Roja), al "pis pont", servei d'habitatge temporal per a persones sense sostre, als serveis d'atenció assentaments i als pisos d'inclusió de Torre Baró.

La Creu Roja va reforçar els programes d'ocupació (espais de recerca de feina, programes d'inserció laboral i programes d'itineraris personalitzats d'inserció) i va atendre 707 persones en aquesta classe de programes.

Malgrat que Creu Roja va dedicar molts esforços a minimitzar l'efecte de la crisi, va continuar desenvolupant els programes que històricament portava a terme com ara els de promoció i atenció a la gent gran, dels quals es van beneficiar 7.023 persones. Són programes de suport a domicili/acompanyament, serveis d'atenció permanent, participació i relació amb l'entorn, promoció de l'envelliment actiu, suport i respir (Llars Mundet) i Radars.

Els programes de salut també constitueixen una part important en l'acció de la entitat i se'n beneficien 10.310 persones. Van incloure programes com

l'atenció a persones treballadores del sexe (unitat mòbil/atenció a clubs) i atenció a malalts hospitalitzats: acompanyaments, suport a adults hospitalitzats i activitats lúdiques i educatives per a infants, ajut a la mobilitat de la gent gran "Baixem al carrer" i programes de sensibilització i promoció de la salut.

La intervenció social és un altre eix cabdal dels programes i les accions de Creu Roja. Cal destacar els programes d'atenció a persones amb discapacitat, que van atendre 2.946 persones, i els d'atenció a immigrants, amb 1.304 persones. En aquest eix s'inclouen també els projectes de suport a la infància amb dificultat, que van beneficiar 312 infants, els programes per a població reclusa, que van atendre 52 persones, els 1.773 usuaris i usuàries dels programes de drogodependències i VIH/sida, un dispositiu d'emergència social, i l'atenció a dones que necessiten atenció especial (acollida, atenció, assessorament i te-assistència per violència de gènere), que va beneficiar 335 dones.

Càritas

Una altra entitat que desenvolupa una activitat significativa a la ciutat, Càritas Diocesana de Barcelona,⁶ va atendre en el seu àmbit d'acció social 23.546 persones durant l'any 2014, un 10% més que l'any anterior (la pobresa és més extensa). Aquestes persones han rebut 44.153 serveis (un 31% de serveis més que l'any passat) en 304 projectes amb un element comú: la pobresa és més intensa. Els problemes de les persones són més i són més greus (la pobresa és més profunda). A més, les 148 agrupacions parroquials i arxiprestals de Càritas de la diòcesi de Barcelona han atès 149.900 persones. En total, els diferents dispositius de Càritas ha atès 173.446 persones, un 7% més que el 2013.

El perfil de les persones ateses a l'àrea d'Acció Social de Càritas indica que la pobresa és més crònica, ja que el 60% havia estat atesa en anys anteriors. Un de cada tres és menor d'edat i la meitat han nascut a l'Estat espanyol (la pobresa cada vegada és més autòctona). El 76% està en situació d'atur i només l'11% té contracte de treball. El 52% són famílies amb fills (la tercera part d'aquestes són monoparentals). El 42% viu de lloguer, el 19% té un habitatge en propietat i el 39% no té llar ja que viu en una habitació de lloguer, a casa d'amics/parents o no té habitatge.

L'acció social de Càritas durant l'any 2014 ha tingut quatre eixos de treball. El primer ha estat el de l'habitatge i els sense llar: 277 pisos unifamiliars i 53 centres residencials i pisos compartits amb un total de 1.131 places; 2.800 per-

⁶ Diòcesi de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa.

sones han rebut ajut econòmic per conservar l'habitatge habitual i s'ha aconseguit evitar 199 desnonaments.

Un altre eix important és el d'ajuda a necessitats bàsiques. S'han invertit 4,1 milions d'euros en necessitats bàsiques, dels quals 2,2 milions s'han destinat a ajudes econòmiques en metàl·lic a 2.300 llars (5.316 persones). Els diners destinats als subministraments bàsics s'han multiplicat per 14 amb relació a 2009. Cada mes donem 33.556 àpats a 1.362 adults o infants.

D'altra banda, pel que fa als programes de formació i inserció sociolaboral, 1.549 persones van participar en cursos d'aprenentatge de la llengua i 1.232 persones es van inserir en el mercat de treball. A més, es va iniciar el servei Feina amb Cor, gratuït, d'acompanyament per a la cerca de feina per persones aturades de llarga durada.

La protecció a la família i la infància també va ocupar part de l'acció de Càritas: 691 infants esmorzen i/o berenen cada dia als nostres serveis materns infantils, centres oberts o reforços educatius i 460 infants han rebut reforç educatiu fora de l'escola. D'altra banda, 631 persones (adultes i infants) han rebut atenció psicològica.

Banc dels Aliments de Barcelona

El Banc dels Aliments de Barcelona, constitueix una altra entitat de referència de la ciutat. Està gestionat per una Fundació privada benèfica independent sense ànim de lucre. El compromís dels voluntaris que, de forma desinteressada, col·laboren amb la nostra entitat representa l'eix fonamental perquè un projecte d'aquestes característiques perduri en el temps i pugui créixer per fer front als reptes socials. L'any 2014 hi han col·laborat 219 voluntaris.

L'any 2014 va gestionar 12.124 tones d'aliments, el 60% recuperats i el 40% procedents de campanyes, donacions i altres accions socials, sense incloure-hi el Programa d'aliments de la Unió Europea. Es van distribuir 16.191 tones de aliments per atendre 359 entitats i 152.489 persones, per un valor aproximat de 27 milions d'euros (inclouent-hi el programa de la UE).

També cal destacar que la captació dels aliments va provenir de la indústria alimentària, de Mercabarna, del programa de recollida de minves dels supermercats, del programa de retirada de fruites i hortalisses per concentrar-les en suc, del programa de la Unió Europea, dels provinents de la indústria no alimentària, d'iniciatives solidàries, de fires i esdeveniments i de les escoles.

Durant els dies 28 i 29 de novembre, els quatre bancs dels aliments de Catalunya van celebrar de forma simultània la sisena edició del Gran Recapte. Els

resultats van tornar a superar novament els objectius, i es van recollir un total de 4.686 tones d'aliments a tot Catalunya, 3.309 de les quals van correspondre a la província de Barcelona. A tot l'Estat espanyol se'n van recollir 19.000 tones. Va disposar de 12.354 voluntaris i 1.113 punts de recollida a la província de Barcelona.

El balanç final de la campanya d'estiu "La fam no fa vacances" ha suposat per al Banc la recollida de 80.000 quilos d'aliments, gràcies a les 282 activitats organitzades en tota la província de Barcelona. En aquesta segona edició de la campanya, impulsada pels quatre bancs dels aliments de Catalunya, es van comptabilitzar un total de 310.000 quilos d'aliments. Per a això, durant els mesos de juny i juliol, un total de 465 entitats van organitzar 667 activitats en tot el territori català.

Capítol 5

Perspectives

Necessitem més indústria, però quina indústria?

Joan Majó, enginyer industrial i exministre

1. Més indústria. Catalunya ha estat clarament un país industrial, i Barcelona, amb una extensa àrea d'influència, ho ha estat encara més. Després d'uns anys de contemplar un procés de transició des de la "societat industrial" cap a la "societat de serveis", molts ens preguntem ara si estem fent aquesta transició de la millor manera per tal d'assegurar el benestar futur. Crec que la pregunta i la inquietud són raonables, per la qual cosa voldria fer unes quantes reflexions al respecte.

Tots els països desenvolupats van fer al seu moment la "revolució industrial", és a dir, la progressiva disminució relativa de l'activitat primària i la substitució per l'activitat industrial (la migració del camp a la fàbrica). Això va permetre uns grans increments de la creació de riquesa i va ser el motor del seu desenvolupament. La raó d'aquest progrés és que l'activitat industrial comporta un augment continuat de la productivitat que, d'altra banda, també va repercutir en la mecanització i l'augment de la productivitat agrícola. L'ocupació industrial va anar creixent i l'agrària va anar baixant, però, i això és la clau, sense que baixés la producció agrària. El pes relatiu de la indústria en el PIB va augmentar i el de l'agricultura va disminuir, però la producció agrícola en termes absoluts no va baixar, sinó que va créixer, i el PIB total va anar augmentant.

En canvi, la transició cap a la societat de serveis a Europa està funcionant d'una altra manera. No només es redueix l'ocupació industrial (cosa natural a causa dels importants augments de productivitat i els processos d'automatització), sinó que també es redueix la producció industrial en termes absoluts. Aquest procés de "desindustrialització" és un fenomen perillós, ja que al voltant de la indústria és on es creen els llocs de treball més estables i amb retribucions més altes; és on es genera més tecnologia i on s'incorporen més coneixements, i és a la indústria on s'originen la gran majoria de les exportacions, element bàsic per al creixement de l'economia d'un país en un mercat globalitzat.

L'increment dels serveis, sobretot d'alguns tipus de serveis de qualitat, és natural, és molt bo, i va en la línia del futur. Però cal no oblidar que la majoria de serveis necessiten també utilitzar productes materials (els serveis de comunicació: telèfons, centrals, cables o antenes; els serveis de salut: aparells d'electromedicina; els serveis de recerca: equips sofisticats de laboratori i de tractament de dades; els serveis de transport: vehicles de tota mena...). Cal,

doncs, no trobar-se mancats de productes industrials adequats, sense els quals la qualitat dels serveis seria baixa i poc competitiva, i la balança exterior cada cop més deficitària, si els hem d'anar a comprar tots fora.

2. El "model Europa". Per a Catalunya, Europa ha estat sempre el model i encara més durant els darrers 50 anys, ja que l'experiència econòmica i social europea durant la segona meitat del segle XX va ser un gran èxit.

Hi va haver 40 anys de creixement continuat del PIB, d'augment de la renda per càpita i de disminució dels índexs de desigualtat. De progrés econòmic i millora social, alimentant-se mútuament, ja que l'augment de riquesa es va anar repartint més equitativament i aquest progrés social va comportar un creixement permanent del benestar i alhora una millora del capital humà productiu gràcies a la universalització i l'augment de qualitat dels serveis públics de salut i de formació.

El secret d'aquest èxit té tres pilars: un d'econòmic, un de social i un de polític. El primer va ser el caràcter industrial de l'economia europea, l'accés a matèries primeres i a productes energètics de tot el planeta a uns preus molt baixos, i la constant generació de coneixements transformats en tecnologies. Tot plegat va significar uns augments constants de producció i de productivitat, és a dir, de riquesa. El segon, l'hem anomenat l'Estat del benestar i suposa una intervenció de l'Estat per regular els mercats i unes polítiques de forta transferència de rendes a través d'un sistema fiscal progressiu i uns serveis públics de qualitat i gratuïts. El tercer, el pacte polític entre partits socialdemòcrates i cristiano-demòcrates que va permetre la materialització dels dos pilars anteriors.

Tot això va començar als anys cinquanta i va durar fins a la caiguda del mur de Berlín. Nosaltres ens vam incorporar tard al model a causa de l'aïllament polític espanyol, però ens hi vam anar integrant des dels setanta fins als noranta, especialment una vegada vam ser membres de la Unió Europea. Però, a partir dels noranta, les coses van canviar i va començar una etapa marcada per la desregulació dels mercats; la globalització comercial amb criteris purament de mercat; la irrupció de l'economia financera especulativa, que en bona part genera beneficis sense crear valor real, i el recurs a l'endeutament com a sistema de mantenir artificialment el consum privat i la inversió pública, algunes vegades molt poc justificada o improductiva.

La no-sostenibilitat del model amb aquestes modificacions va anar creixent i va quedar palès a partir de 2007 amb l'explosió de la crisi financera.

3. Quina indústria? Hem de reformar el sistema a partir de un nou pacte polític que ens retorni a una economia més productiva i a un model social menys

desigual. Un dels components d'aquest nou model ha de ser un procés de reindustrialització, però amb diferències importants respecte al passat. No es tracta pas de tornar enrere, sinó de trobar les característiques de la nostra nova indústria, tenint en compte que ja no existeix aquell món en què només uns 800 milions de persones produïen i consumien. Ara ens trobem en un món globalitzat en el qual 2.500 o 3.000 milions d'homes i dones estan entrant en l'escena econòmica. Hem de veure quin és el paper que podem tenir en aquest nou escenari i, més concretament, quines han de ser les característiques d'aquesta nova indústria. En descriuré unes quantes, sense poder aprofundir en cap d'elles.

No confondre indústria amb manufactura. La cadena de valor de l'activitat industrial té una part important que és la fabricació, és a dir, la transformació de matèries primeres, afegint-hi treball, energia, i tecnologia, per obtenir un producte final d'utilitat. Però aquesta etapa no és ni l'única ni a vegades la més important del procés, ja que n'hi ha d'altres (detecció de necessitats, recerca, innovació, disseny, serveis immaterials associats al producte, atenció postvenda, evolució del producte...) que totes juntes hi poden afegir més valor que la simple manufactura, poden requerir moltes més persones i molt més qualificades, i són menys susceptibles de ser automatitzades. La fàbrica és necessària, però el cor de la indústria pot deixar de ser la fàbrica. L'augment de l'activitat industrial pot venir d'operacions que no són només de fabricació, o en les quals la fabricació deixi de ser el component fonamental.

Utilitzar recursos escassos. La fabricació tradicional es va desenvolupar en un entorn d'abundància de recursos i de preus baixos a causa d'un cert monopoli de demanda dels països industrials respecte del Tercer Món. Per això no va caldre ser gaire eficient en la utilització de recursos materials, tant si es tractava de matèries primeres, com de productes energètics. L'augment de l'eficiència en l'ús de l'energia i l'allargament de la vida dels materials han de ser ara dos objectius de la nova indústria. No es pot seguir treballant amb polítiques d'"obsolescència programada" dels equips o de les màquines (no n'hi ha prou amb reciclar les deixalles...), ni es pot seguir utilitzant tanta energia provinent de productes fòssils. En la recerca de solucions per a aquests dos problemes hi ha una gran quantitat de possibilitats de creació de llocs de treball per a persones de nivell qualificat i d'aconseguir alhora un augment de la qualitat del producte que eviti haver de competir només en preus, cosa cada cop més difícil.

La reconversió energètica, motor del creixement. Recordem que sovint s'explica que la primera etapa de creixement industrial (la del segle XIX) es va basar en sis motors: el carbó, el vapor, la turbina, la fàbrica, el ferrocarril i els vaixells. També es diu que la segona (la de la primera meitat del segle XX) va tenir com a vectors el petroli, l'electricitat, el motor de combustió interna, el cotxe i l'avió. I que la tercera (la que va començar fa uns 50 anys) està en gran part basada en l'ordinador i les xarxes digitals de transmissió de tota mena d'informació. Ara encara som en aquesta etapa, però les societats actuals estant detectant la necessitat urgent de resoldre un problema: la impossibilitat de seguir cremant carbó i petroli, tant perquè s'està esgotant, com per les emissions procedents de la combustió. Hem de tenir intel·ligència per saber convertir la solució d'aquest problema en un dels vectors del creixement futur. Cal accelerar la utilització de noves fonts energètiques d'origen solar (directament o a través del vent) i és urgent la posada en marxa de projectes i reformes per aconseguir augments molt importants d'estalvi en l'ús i, sobretot, d'eficiència en la generació i la distribució. Hi ha uns quants sectors que haurien de tenir una forta expansió: la generació d'energies renovables, la generació distribuïda i propera al consum, l'electrificació de tota mena de transport privat i públic, la millor eficiència en l'ús de materials a través de la fabricació 3D... De tots ells en poden venir creixements importants del PIB industrial.

Transformar productes naturals. Malgrat que molts països d'Europa tenen poc terreny agrícola i, per tant, tindran sempre un dèficit alimentari, tenen molts productes naturals de qualitat als quals encara es podria afegir molt més valor. Això suposa un procés addicional d'elaboració, que en molts casos ja s'està fent, però que es pot ampliar. Els països desenvolupats no han de vendre llet, han de vendre formatge; no han de vendre raïm, han de vendre vi, cava o licors; no han de vendre fruita fresca, han de vendre confitures, i no han de vendre olives sinó oli refinat. Tots aquests processos, i molts altres de situats a mig camí entre l'agricultura i la indústria, poden permetre creixements del PIB i de l'ocupació industrial que ara no tenim.

4. Conclusió. La sortida de la crisi no és la recuperació, és la transformació i adaptació del sistema econòmic. Sense recuperació no hi ha sortida, però la recuperació sense transformació és una sortida falsa, és una il·lusió efímera. I una part d'aquesta transformació passa per un procés de reindustrialització. No és, ni molt menys, l'únic que necessitem, però és una cosa que ens resulta imprescindible.

El model comercial català funciona

Miquel Àngel Fraile, Secretari general de la Confederació de Comerç de Catalunya

Després d'anys de recessió, 2014 ens va deixar, per fi, algunes dades positives per al comerç. Segons les dades oficials que proporcionen l'Eurostat, l'Institut Nacional d'Estadística i l'Idescat, i que es troben recollides a l'Informe del comerç català 2015 que elabora la Confederació de Comerç de Catalunya (CCC), el comerç al detall va tancar l'any amb un increment anual de les vendes d'un 2,2%, un registre que no s'assolia des de l'any 2007, així com amb un increment de l'ocupació d'un 0,9%, xifra que se situa per sobre de la mitjana estatal. També hem de considerar una dada molt positiva el fet que l'indicador de confiança del consumidor va tancar el 2014 en el seu màxim anual i es va situar en 90,6 punts, valor que no es veia des del final de 2006 i el començament de 2007.

Aquests increments són positius i demostren que el model comercial català és ben viu i que funciona. Malgrat tot, des de la CCC som conscients que el comerç al detall ha sofert i pateix, encara avui, la crisi econòmica d'una manera directa. L'elevada taxa d'atur que encara és present tant al nostre com en altres sectors, així com la congelació salarial dels treballadors ocupats, ha comportat que els catalans consumeixin avui un 11,8% menys que l'any 2006, i això s'ha traduït en fortes disminucions de les vendes que, fins i tot en alguns casos, arriben al 50%, com és el cas de l'automoció, o disminucions d'entre un 30 i un 50%, com és el cas de l'equipament de la llar.

Aquest perjudici a la capacitat consumidora de les famílies ha comportat que Catalunya hagi perdut, en el període 2008-2014, un 10,60% de les seves empreses i un 6,35% dels seus locals comercials, i això s'ha traduït en el fet que el nombre de treballadors al sector hagi disminuït un 11,82%.

Hem de tenir en compte que el comerç al detall és el primer sector en ocupació de Catalunya, per davant, fins i tot, de l'Administració. Concretament, dóna feina a 320.000 treballadors, un 25% dels quals són autònoms, un 60% dones, un 11% immigrants i també és una de les primeres sortides professionals per als joves.

Així doncs, tot i els bons resultats de 2014, considerem que, com a element vital en l'economia catalana, cal prendre mesures per fer sostingut tant el creixement de les vendes com de l'ocupació al llarg del temps en el comerç de proximitat.

El nostre sector és una peça clau per mantenir la cohesió social a les ciutats, barris i pobles de Catalunya i és el punt de trobada i el lloc on es generen més relacions interpersonals entre els ciutadans. El fet de tenir un comerç que mira al carrer suposa més seguretat i més vida al nostre entorn, a més d'oferir un sistema de convivència basat en el coneixement mutu, la sostenibilitat, l'especialització i la qualitat dels serveis i productes.

D'aquesta manera, el comerç de Barcelona és un referent arreu del món i un model a seguir. Segons l'enquesta d'opinió sobre el comerç a Barcelona que fa l'Ajuntament, els barcelonins i barcelonines se senten més ben atesos (concretament un 73% més) en el comerç de proximitat que en altres formats comercials. Així mateix, valoren amb un 7,2 de mitjana sobre 10 l'atenció personal que reben per part dels comerciants i un 82,1% dels compradors es mostren molt o bastant satisfets amb l'oferta comercial de la ciutat.

Per tal de mostrar tots els beneficis que presenta el comerç de proximitat, la CCC va crear, el 2012, la marca "Botiguers pel país", que té com a objectiu principal mostrar tots els avantatges del sector per als consumidors. Considerem d'importància vital que els nostres clients siguin conscients que és en el comerç de barri on poden trobar tot el que necessiten a uns preus competius, i que aquest és divers, proper, arrelat al país, a la llengua i a la cultura, i que forma part indissoluble de l'entramat social i econòmic.

Tot i així, creiem que encara hi ha molt de camí per recórrer i creiem que cal treballar per millorar el control administratiu i la seguretat ciutadana, especialment pel que fa a la problemàtica de les persones que operen sense els requeriments legals exigibles, i també trobar mesures per a l'eradicació del top manta als carrers i pobles del nostre entorn, la celebració de fires i mercats que no compleixen les normatives higienicosanitàries i comercials exigides a la resta de comerciants i, per descomptat, també cal lluitar contra els furtus als establiments comercials.

Igualment, cal implementar mesures per millorar la dinamització comercial i el reconeixement dels gremis i de les associacions com a entitats col·laboradores de l'Administració per a la integració comercial. I, alhora, cal transparència i publicitat en les actuacions urbanístiques destinades a la transformació dels usos del sòl i a la generació de nou sòl comercial i que aquestes siguin en benefici del major nombre possible de col·lectius i no només d'uns quants.

Els comerciants de Catalunya fa molts anys que lluitem i sabem que més tard o més d'hora aquesta crisi passarà i que ens ha de servir per fer-nos encara més forts. Però també necessitem l'ajuda de les administracions perquè posin

les bases del joc per a tots els operadors del mercat, i també dels consumidors, perquè tornin a tenir confiança i l'economia torni a moure's. Sabem que després d'aquesta crisi res no tornarà a ser igual. Els hàbits de compra han canviat. De fet continuen canviant i ja no només són més racionals i el preu mana: els consumidors són més conscients i busquen altres factors, com la sostenibilitat amb el medi ambient o, fins i tot, que reportin a la societat part dels beneficis que aconsegueixen, per exemple. Comprar no és un acte neutral, implica triar qui treballa, això no ho podem oblidar.

Alhora, els darrers anys hem viscut el naixement d'un nou fenomen: el comerç electrònic, que s'ha anat incorporant a la nostra vida diària. Durant 2013, va facturar 14.610 milions d'euros al conjunt d'Espanya, un 147% més que el 2007. Aquest nou canal de venda, que ens posa a tots al mateix nivell, ja que no importa gaire si ets gran o petit, ja és present al comerç de proximitat, tot i que encara hi ha molt per fer. La CCC està especialment implicada a fer que cada vegada siguem més els qui optem per aquesta nova "pota" comercial. Segons un estudi de Comertia, la xarxa és el lloc preferit per buscar informació abans d'una compra, ja sigui a la botiga física o en línia, i un 91% dels catalans ja l'utilitza amb aquesta finalitat. De fet, un 32% dels catalans busca informació en línia, però acaba comprant a la botiga física, de manera que no podem deixar perdre aquesta oportunitat.

El model comercial evoluciona i els comerciants el farem créixer, ja que ens adaptem a la crisi, a les noves necessitats dels consumidors i a les noves tecnologies. El nostre comerç ja ha demostrat que és un model d'èxit i continuarà sent-ho.

En clau local o en clau global?

Francesc Mateu, Director d'Oxfam Intermón a Catalunya

Fa uns anys, quan explicàvem a Barcelona i a Catalunya que calia lluitar contra la pobresa, ens deien que era cert, que calia fer-ho perquè la situació que vivien les persones *allí* és injusta. Nosaltres els dèiem que el problema no era *allí*, que les causes són les mateixes arreu i la lluita també. Ara que seguim explicant que cal lluitar contra la pobresa, ens diuen que sí, però que “primer els de casa” perquè el problema és *aquí*. I nosaltres els seguim dient que les causes són les mateixes i la lluita contra les causes no entén de fronteres ni de proximitats.

Si la persona més rica del món es gastés cada dia un milió d'euros, tardaria 220 anys a gastar-se tota la seva fortuna.¹ L'u per cent de la humanitat té la mateixa riquesa que el 99% restant² i només 80 persones acumulen tanta riquesa com la meitat més pobra de la humanitat.³ Això vol dir que la desigualtat creix a passos de gegant any rere any. I la desigualtat és un fenomen tan global com local.

A la regió del Sahel africà hi ha 16 persones amb fortunes de més de 1.000 milions de dòlars convivint amb 358 milions de persones que sobreviuen amb menys d'un dolar al dia.⁴ Si a l'Índia repartíssim la riquesa dels més rics podríem acabar amb la pobresa extrema del país dues vegades.⁵ I a casa nostra, a Catalunya, hi ha 20 persones que acumulen una riquesa superior al PIB de la República Democràtica del Congo i vuit vegades tot el pressupost de sanitat.

I quina és la importància real d'aquestes xifres amb relació a la lluita contra la pobresa? Ben senzill. Hem estat reduint considerablement la pobresa al món els darrers 30 anys. Però el ritme de reducció de la pobresa cada cop és més baix i és inversament proporcional a l'índex de creixement de la desigualtat. La desigualtat és el principal fre que té la lluita contra la pobresa a tot el món. I set de cada deu persones del món viuen en països on la desigualtat ha crescut. Tenim un problema global i, per tant, les solucions només en clau local seran probablement només assistencials i no sistèmiques. Tornant al començament, si en comptes de dir que cal lluitar contra la pobresa diem que cal lluitar contra la desigualtat, el dilema allí-aquí, quedarà superat.

I quan parlem de desigualtat, tots ens imaginem immediatament l'econòmica, però al costat d'aquesta, mesurable i evident, hi ha altres desigualtats més subtils i a vegades més cruels, com ho poden ser la desigualtat de sexe, la de poder, la d'accés als recursos i la més invisible i cruel de totes, la desigualtat d'oportunitats!

Hi ha dues claus per resoldre el problema.

La primera és recuperar el concepte de persona, la dignitat de les persones i els drets humans. Aquest concepte és imprescindible per entendre que, independentment de quines siguin les nostres fronteres, una persona no ho deixa de ser, ni ho és menys ni més, per estar ni per venir de l'altre costat de la frontera.

El segon és que vivim en un món globalitzat i completament interdependent i que això, que és un gran benefici, també ens comporta una responsabilitat. Moltes de les nostres comoditats o dels beneficis que traiem de la globalització emanen del fet que hi ha persones que no tenen els mínims drets. Això canvia la nostra solidaritat i la desplaça des de l'àmbit de la generositat a l'àmbit de la justícia. I això canvia l'aproximació al fenomen.

I un cop assumides les dues premisses ens cal abordar les solucions. I les solucions passen inevitablement per arromangar-se i per aquests tres eixos:

Assolir maduresa democràtica

Assolir maduresa democràtica significa implicar-se com a ciutadania en el dia a dia de la nostra comunitat i del nostre món. Significa exigir participació i transparència absoluta als nostres dirigents. Significa tenir eines de control més enllà del vot cada quatre anys.⁶ Significa exigir una veritable separació de poders. El poder polític mundial està sent coaptat pel poder econòmic. Només la pressió de la ciutadania pot evitar la claudicació dels polítics i també de la corrupció.⁷

Reforçar els mecanismes redistributius

Per evitar la desigualtat necessitem polítiques de prevenció i polítiques que la redistribueixin. *La prevenen i eviten que es generi* polítiques com la de fixar una diferència salarial màxima entre l'escala més alta i la més baixa d'una empresa o entitat.⁸

La redistribució té la seva eina més potent en la política fiscal. La fiscalitat té sempre dues cares. L'una és com gastem i l'altra com es recapten els diners. Si gastem assegurant un mínim que evitin que la gent caigui en la pobresa i recaptem progressivament, és dir, que qui més té sigui qui més pagui, tindrem una bona eina funcionant. Actualment la fiscalitat a casa nostre està fent passos enrere en aquest sentit per les dues cares de la moneda.⁹

La fiscalitat, la lluita contra l'evasió fiscal, contra els paradisos fiscals i una llei de fiscalitat internacional són imprescindibles per completar el nivell nacional.¹⁰

Globalitzar la resposta

Buscar la resposta en clau nacional, pensar que podrem resoldre el problema en clau local, implica oblidar dos fets que hi estan intrínsecament lligats.

El primer són les causes exteriors que afecten als problemes de casa. Ignorar-les ens porta a pensar que l'assistència i la solidaritat local ho resoldran tot. Són una eina imprescindible però no suficient. Bàsicament perquè són eines que actuen normalment sobre els símptomes i no sobre les causes.

El segon són les dinàmiques, despeses i consums interiors que se sustenten en beneficis que potser no ens pertocarien. Aquesta segona, que ignoren els qui defensen allò de "primer els de casa", ens fa oblidar eines com la cooperació internacional o com la coherència de polítiques internes.¹¹

Ciutats com Barcelona són espais privilegiats per entendre la globalitat, les seves causes i les seves conseqüències. Lluitar contra les desigualtats internes a la ciutat és clau per fer-la viable i perquè és la manera d'augmentar la qualitat de *tots els ciutadans i totes les ciutadanes*. Lluitar contra les desigualtats globals és una obligació de ciutat que entén que està situada en un planeta que és responsabilitat de tothom i que les persones que hi viuen i la seva dignitat estan intrínsecament lligades a la nostra manera, sostenible o no, de viure.

1 Informe "Iguals" d'Oxfam Intermón: [www.http://bit.ly/OligualsCAT](http://bit.ly/OligualsCAT)

2 Informe "Iguals" d'Oxfam Intermón: [www.http://bit.ly/OligualsCAT](http://bit.ly/OligualsCAT)

3 Informe "Iguals" d'Oxfam Intermón: [www.http://bit.ly/OligualsCAT](http://bit.ly/OligualsCAT)

4 Informe "Ho tenen tot i encara en volen més" d'Oxfam Intermón: [www.http://bit.ly/Oldavos2015](http://bit.ly/Oldavos2015)

5 Informe "Ho tenen tot i encara en volen més" d'Oxfam Intermón: [www.http://bit.ly/Oldavos2015](http://bit.ly/Oldavos2015)

6 El projecte Observatori ciutadans municipal (@OCMunicipal) és un bon exemple. www.ocmunicipal.net

7 Vegeu el documental "Corrupció: Organisme nociu" <http://corrupcioorganismenociu.com>

8 Informe "Major igualtat salarial, antídoto contra la desigualtat" d'Oxfam Intermón: [www.http://bit.ly/Ol6mesuresElecCAT](http://bit.ly/Ol6mesuresElecCAT)

9 Informe "La il·lusió fiscal" d'Oxfam Intermón: [www.http://bit.ly/OlilufiscalCAT](http://bit.ly/OlilufiscalCAT)

10 Informe "La il·lusió fiscal" d'Oxfam Intermón: [www.http://bit.ly/OlilufiscalCAT](http://bit.ly/OlilufiscalCAT) i informes de la Plataforma per una fiscalitat justa

11 Vegeu text del Acord nacional acció Exterior www.bit.ly/ANAExtWP

Clúster del disseny

Sonia Mondús Lasheras, Clúster Manager. BCD Barcelona Centre de Disseny

Tradicionalment, el disseny ha estat un dels anomenats sectors estratègics de la ciutat de Barcelona.

El sector del disseny no només ha posicionat Barcelona durant els darrers 25 anys com una de les capitals de disseny del món fins a convertir-la en una de les destinacions predilectes tant per al talent creatiu internacional que vol formar-se en aquesta disciplina, com per a empreses internacionals que situen el seu centre de disseny a la nostra ciutat, sinó que també ha estat clau per a Barcelona i Catalunya com a facilitador de la innovació per al foment de la competitivitat, la productivitat i la internacionalització del teixit empresarial català.

La nova política industrial sectorial pel període 2014-2020 reconeix aquest potencial del sector com a promotor d'un creixement industrial intel·ligent, sostenible i integrador i n'identifica dos àmbits sectorials prioritaris que consideren els agents que constitueixen el sector disseny. D'una banda, les anomenades indústries del disseny, que inclouen el conjunt format per totes aquelles indústries que tenen en comú un fort vincle amb el disseny com a factor transversal, és a dir, que aquest és un factor clau de la seva cadena de valor. I, de l'altra, les indústries de l'experiència que inclouen les indústries creatives i culturals, entre les quals l'oferta de serveis de disseny a empreses.

El disseny, una disciplina creativa, constitueix per fi una part important de l'agenda industrial del nostre país, tot un reconeixement al fet provat de la capacitat que tenen les indústries creatives per estimular la innovació en tota l'economia, d'una banda, i d'altra, generar ocupació i creixement.

Una de les característiques del disseny és la seva transversalitat i, per tant, que pot connectar amb diferents sectors tradicionals, fins i tot aquells que a priori es podria pensar que es troben allunyats de qualsevol activitat creativa. En aquests casos pot arribar a ser catalitzador de solucions innovadores i motor clau de les anomenades indústries emergents.

D'altra banda, el disseny integrat des de l'inici del procés innovador, com a disciplina que situa l'usuari al centre d'aquest procés, pot augmentar la capacitat d'èxit i penetració del producte o servei al mercat, especialment d'aquells de base tecnològica. El binomi tecnologia i disseny és un factor clau d'èxit d'algunes de les empreses tecnològiques més competitives de l'actualitat en

el camp internacional, moltes d'elles situades a Silicon Valley, que han fet un gir estratègic cap al disseny, tot un model per a les empreses i start-ups catalanes. La figura del dissenyador en aquestes empreses no només està ben valorada, sinó que està integrada o lidera els òrgans decisoris de l'estratègia de l'empresa i, en molts casos, el mateix dissenyador és el cofundador de la start-up. Implementar aquest model a la nostra ciutat, amb un ecosistema emprenedor important i consolidat, la pot posicionar com a referent internacional i gresol d'start-ups amb una grandíssima escalabilitat, motor de la nostra economia.

El disseny també pot ajudar a fer de pont entre la recerca i la indústria. Pot ajudar a valoritzar invents i acostar-los al mercat, definir-ne l'estratègia de comunicació per tal de fer-los entenedors tant per a la indústria com per als inversors. El potencial en el marc de la ciutat de Barcelona en aquest sentit, àmpliament reconeguda i referent en recerca en molts àmbits, pot suposar un important avantatge competitiu per a la nostra ciutat i la seva economia.

Al marge de tots aquests aspectes vinculats al potencial de la disciplina del disseny com a motor de l'economia de la nostra ciutat, cal destacar que les indústries creatives també tenen l'enorme potencial de contribuir a transformar la societat perquè responen a grans reptes socials, demogràfics i ambientals i van cap a l'economia més sostenible i intel·ligent, tal i com declara la Comissió Europea en el marc de l'estratègia Europa 2020.

Per tots aquests motius esdevé clau per al futur de Barcelona, en tots els vessants, econòmic, social i ambiental, l'impuls del sector del disseny. En primer terme cal posar en valor el sector i el disseny com a motor d'innovació i creixement empresarial. Per fer-ho, i atesa la manca de dades oficials actualitzades, és vital quantificar el sector, tant pel que fa a l'oferta de serveis, com pel que fa a l'impacte que pot tenir per a les empreses invertir en disseny. Esdeveniments com ara la Barcelona Design Week són vitals per establir aquesta connexió entre el disseny i el teixit industrial català.

D'altra banda, cal fomentar la connexió intersectorial i estimular la demanda de serveis de disseny com a eina estratègica per al creixement empresarial i la valorització de la recerca. En aquest sentit, cal potenciar la conscienciació d'aquells sectors que poden arribar a integrar el disseny estratègicament, mitjançant la difusió de casos d'èxit i l'impuls de projectes col·laboratius intersectorials i multidisciplinaris o de programes de xecs d'innovació específics. La col·laboració amb altres clústers i centres de recerca i formatius esdevé clau amb relació a aquest punt.

Paral·lelament a l'estimulació de la demanda local, també cal potenciar l'accés de les empreses que ofereixen serveis de disseny a la demanda internacional. L'accés al finançament per tal de dur a terme activitats d'internacionalització, també en l'àmbit europeu, l'accés a perfils experts en internacionalització en el si de l'empresa capaços d'integrar el seu discurs creatiu, la participació en missions empresarials internacionals amb suport institucional i sota la marca Barcelona i aprofitar la visita de delegacions empresarials i institucionals que passen per la nostra ciutat per conèixer el seu model, o participar en esdeveniments internacionals per tal de connectar-les amb el teixit creatiu local, són només alguns dels exemples d'accions que es poden dur a terme a l'hora de promoure la internacionalització del sector.

Per tal de fomentar el creixement de les empreses creatives que ofereixen serveis de disseny també cal que des de l'Administració se'ls facilitin línies específiques d'accés a finançament i serveis específics de suport empresarial, com ara els orientats a donar assessorament en temes vinculats a la gestió empresarial, la propietat intel·lectual o la capacitat dels seus professionals, entre d'altres.

Aprofitar el potent ecosistema emprenedor de què disposa Barcelona per fomentar l'emprenedoria creativa amb marcat component disseny és una altra de les actuacions clau per posicionar Barcelona i impulsar l'activitat econòmica a la nostra ciutat. Disposem d'un potent ecosistema per als emprenedors que comencen, Barcelona és una molt bona ciutat per emprendre. El bon nivell de qualitat de vida, un potent talent creatiu qualificat i reconegut, una escena creativa activa i l'existència d'algunes plataformes especialitzades de foment de l'emprenedoria creativa, com ara el Creamedia o el MID Mercat d'Idees Disseny, i l'acostament de cada cop més agents inversors al món empresarial creatiu, són actius de què Barcelona disposa en aquest sentit. Moltes start-ups amb un gran potencial comencen a Barcelona i tenen molt camí per recórrer.

És, però, Barcelona una bona ciutat per consolidar-se i créixer? El món és global i moltes start-ups neixen amb el component internacional integrat dins el seu ADN, tot i així, esdevé clau que aquestes empreses puguin connectar des dels seus inicis amb una demanda sofisticada que els pugui fer de tractora, aquella que comprí els serveis avançats que les start-ups ofereixen, i facilitar així la seva consolidació i el seu creixement. En aquest sentit, cal que empreses de sectors tradicionals obrin els ulls i estiguin disposades a innovar en molts aspectes, des dels productes i serveis que ofereixen fins a la forma d'organitzar-se internament o de comunicar-se amb els seus clients.

Finalment, també cal impulsar la proliferació de perfils professionals transdisciplinaris dins el sector, aquells que siguin capaços de connectar i interpretar el llenguatge empresarial d'àmbits molt diversos. En aquest sentit, cal fomentar la connexió entre diferents disciplines des de la universitat, promoure la identificació de nínxols professionals hiperespecialitzats en el camp del disseny.

Totes aquestes accions poden ajudar a promoure la consolidació del sector, el posicionament de Barcelona en l'àmbit internacional en matèria de creativitat i innovació i a impulsar la seva economia i benestar social.

Neix un nou clúster amb vocació de futur dins del món de la salut

Albert Giralt, president del HealthTech Clúster i conseller delegat d'Avinent Implant System

En el món mèdic, Barcelona és un referent internacional gràcies als nostres hospitals, la qualitat del nostre sistema de salut i els nostres professionals. Menys conegut, però, és el teixit d'empreses del territori que treballen en el camp de les tecnologies de la salut, moltes de les quals són referents en el seu segment d'activitat perquè ofereixen productes innovadors i de màxima qualitat, però la cadena de valor en el seu conjunt és més desconeguda. Per aquest motiu, i gràcies a la política de clústers de la Generalitat, el Clúster de les Tecnologies de la Salut va néixer el juny de 2014, precisament amb l'objectiu d'unir aquest ecosistema latent a Catalunya.

Un clúster és un instrument de cooperació liderat per empreses d'un mateix negoci que té com a objectiu millorar la competitivitat dels seus membres. En el nostre cas, el mapeig sectorial que va portar a terme ACCIO va posar de manifest que hi havia un teixit important en el món de les tecnologies de la salut a Catalunya. Es van identificar 250 empreses que facturen uns 1.600 milions, ocupen més d'11.000 treballadors a tot Catalunya i representen el 40% dins del conjunt espanyol.

El que tenen en comú aquestes empreses és que s'adrecen al pacient. En efecte, les empreses i entitats que formem part d'aquest clúster tenim vocació de servir els pacients amb els nostres productes i serveis; tots busquem donar solucions per millorar la salut de les persones des de diferents camps: prevenció, diagnosi, tractament, monitoratge i rehabilitació. Actualment en formem part 27 membres, la majoria del quals són empreses, però també hi ha hospitals, centres tecnològics i centres de serveis i s'està ampliant a altres agents clau del nostre ecosistema.

Com s'ha assenyalat al principi, el paper de les infraestructures sanitàries és cabdal per el nostre clúster. Hem de ser capaços d'aprofitar aquesta oportunitat i generar més sinergies amb el nostre sistema de salut. Aquesta fortalesa contrasta amb la pèrdua de talent que estem experimentant al nostre sector atès que moltes persones qualificades estan marxant a l'estranger a causa de la crisi. Aquest fenomen ens afecta especialment perquè les nostres empreses treballen amb coneixement i necessiten persones formades per ajudar a crear valor. En el cas de les polítiques públiques, valorem l'esforç que està fent la Generalitat per fomentar iniciatives empresarials com la nostra però ens agrada-

ria veure polítiques públiques que fossin més finalistes, és a dir, més dirigides a donar suport al desenvolupament i la comercialització de nous productes.

Per acabar, vull destacar que el nostre clúster no és un club exclusiu sinó que en poden formar part tots aquells actors que vulguin contribuir a millorar la competitivitat de la nostra cadena de valor mitjançant la cooperació i la innovació. I el nostre repte principal és convertir-lo en un referent internacional equiparable al que tenen els nostres hospitals en el món mèdic. Creiem que apostes com la nostra ajudaran a millorar les perspectives de futur per superar la crisi actual i situaran Barcelona com a referent internacional en el món de la salut.

Present i futur del 22@

Ramon Salabert Parramon, President de 22@Network

El 22@ va ser originalment un projecte de transformació urbana que tenia com a objectiu la transformació de les antigues àrees industrials urbanes del barri del Poblenou, qualificades com a 22a, per passar-les a la nova qualificació 22@ mitjançant una modificació urbanística del Pla general metropolità.

Quan es va redactar la modificació, al final del segle passat, es va fer perseguint uns objectius clars que tenien a veure no només amb l'urbanisme sinó també amb el sector productiu, el coneixement i les noves formes de fer ciutat. Avui, amb la perspectiva que donen 15 anys, podem veure el grau d'assoliment d'aquests objectius i, més encara, què representa el districte d'innovació, quina és la realitat que s'ha anat construint a partir de la reforma urbanística i quins passos cal fer per continuar.

Aquests objectius eren:

Conservar el caràcter productiu de l'àrea, però modificant la naturalesa de l'activitat: d'industrial a tecnològica i intensiva en coneixement.

Incloure dins de la qualificació urbanística de serveis aquells vinculats al sistema productiu: recerca i coneixement, incubadores, etcètera.

Consolidar el model de barreja d'usos instaurat al barri des del seu naixement: activitat productiva que conviu amb residencial, serveis, zones verdes, etcètera.

Algunes dades ens ajudaran a valorar-ne l'evolució.

Activitat productiva

En el període 2000-14, el nombre d'empreses del districte s'ha incrementat en 7.500 segons l'últim cens, encara pendent de publicació. Es tracta d'un increment net, comptant les empreses que han marxat o han desaparegut.

L'ocupació des de l'inici del projecte ha augmentat en 85.000 persones i el 2012 el volum de negoci era de més de 9.000 milions d'euros (considerant, en el cas de grans empreses, l'activitat pròpia de la delegació situada al districte).

Si bé és cert que moltes de les empreses arribades són fruit de trasllats, l'augment de productivitat que han aconseguit unificant seus reverteix en el resultat empresarial i, per tant, en el sector productiu en conjunt.

A més a més, els trets generals de les empreses establertes es diferencia de les mitjanes de la ciutat en paràmetres rellevants, vegem-ne tres exemples:

Mida: més empreses grans i mitjanes que la mitjana de la ciutat

Treballadors	22@ Barcelona	
>200	1,4%	0,5%
50 – 199	2,2%	1,8%
11 – 49	11,7%	9,9%
0 – 10	84,7%	87,8%

Exportació: empreses més exportadores que la mitjana catalana.

Un 25% de les empreses són exportadores, mentre que la mitjana catalana se situa en el 14%.

TIC i coneixement: el 32% de les empreses censades són usuàries intenses de TIC i/o coneixement, mentre que a Catalunya la mitjana és del 24%.

Serveis vinculats al teixit productiu

L'existència d'una qualificació urbanística exclusiva per a serveis vinculats al teixit productiu, clau 7@, ha facilitat la concentració d'aquests equipaments.

Seus universitàries

Universitat Pompeu Fabra. Campus de la Comunicació - Poblenou

Universitat Politècnica de Catalunya. UPC School

Universitat de Barcelona. Institut de Formació Contínua IL3

Universitat Oberta de Catalunya. Seu Central, edifici 2

Universitat de Vic. Centre Universitari de Disseny de Barcelona (adscriu)

Centres tecnològics

Barcelona Media

Barcelona Digital

Centre Tecnològic Leitat

Institut Català de Ciències del Clima (IC3)

Incubadores i acceleradores

Barcelona Activa

Almogàvers Business Factory (Incubio, Bihoop, Fundació Inlea, UPF, E-Commerce Global Incubator, Nauta Capital, AppStylus, MCCann, Dinamon)

Corporate Startup Barcelona

mStartupBarcelona

Itnig

Valkiria Hub Space

Moda22

Altres equipaments

Cibernàrium
Oficina d'Atenció a l'Empresa
Fundació Mobile World Capital
Disseny Hub Barcelona

Barreja d'usos

Atesa la disponibilitat de sòl, la possibilitat de grans operacions, les infraestructures i la qualitat de l'espai urbà generat, el 22@ s'ha consolidat com a districte terciari avançat.

L'any 2014, el districte ha concentrat el 28% de la demanda immobiliària en terciari i s'ha convertit en motor del mercat d'oficines a la ciutat.

Els darrers anys, la inversió immobiliària al districte ha estat de més de 1.600 milions d'euros, la major part dels quals provinents del sector privat. Aquestes inversions han permès el ple desenvolupament del pla urbanístic i la incorporació de la resta d'usos:

3.000 nous habitatges amb algun règim de protecció.

136.000 m² de sòl d'equipaments (ciudadans – 7a i empresarials – 7@).

120.000 m² de sòl en espais lliures, incloent-hi noves zones verdes.

Què és i que pot ser 22@?

Les dades exposades a l'apartat anterior donen una idea de la magnitud del projecte. Pensar avui dia en una concentració d'elements com la que es dona al 22@, i que fa 10 anys no es podia arribar a intuir, és una mostra de l'èxit aconseguit.

I encara més: la quantitat, varietat i qualitat dels elements presents en una àrea ben determinada de sòl urbà central fan d'aquest tros de ciutat un dels teixits més rics d'Europa.

I, amb tot, queda molt per fer. En el terreny estrictament urbà, la transformació està una mica més enllà de la meitat del camí, la qual cosa vol dir encara molt de sòl per transformar, edificar i omplir. Paradoxalment, aquest és encara un factor positiu: les empreses tenen possibilitats de creixement en termes de superfície; el projecte té recorregut.

Però, més enllà de l'aspecte quantitatiu, ens cal aprofundir encara en aspectes de qualitat del districte. En concret, hem d'avançar en el trànsit d'una simple concentració empresarial i de coneixement a un autèntic ecosistema.

És per això que des de l'associació 22@Network bcn i liderats per la seva Junta Directiva, treballem en dos eixos transversals que constitueixen la base d'allò que el teixit productiu i la ciutat de Barcelona han de demanar a 22@: creixement i innovació.

Amb relació al primer, cal dir que el districte ja és un referent en termes d'emprenedoria. La presència d'un equipament com Barcelona Activa ha afavorit la instal·lació d'altres equipaments de la mateixa naturalesa, públics i privats, i de multitud d'empreses en les primeres fases de creixement.

Ara bé, en certs trams de creixement els elements de suport són molt més escassos: consolidació d'equips i de vendes, internacionalització, etcètera.

Però, sobretot, allò que cal és fomentar la col·laboració entre les diferents organitzacions per tal que el creixement, en qualsevol fase de maduració empresarial, sigui una prioritat compartida i un esforç comú.

Pel que fa a la innovació, cal dir igualment que al districte se'n fa, i molta. Universitats, centres de recerca, grans empreses, pimes i start-ups són responsables de recerca, desenvolupament i, especialment, innovació aplicada. A partir d'aquests elements cal, però, consolidar un sistema d'innovació oberta. Un entorn de confiança que permeti que la innovació surti de les parets de les organitzacions, s'escampi i cristal·litzi en nous projectes.

Una cosa que ja han entès les empreses més joves del districte, que s'apleguen a vegades al voltant d'algun node (incubadores, fòrums de capital risc, càpsules de formació...) o bé mitjançant xarxes informals per compartir pràctiques, tecnologies i experiències que han viscut en els seus projectes.

Així doncs, s'estén la pràctica de compartir coneixement, però encara limitada a àmbits d'emprenedoria, sense que s'hagi escampat suficientment a empreses consolidades o a la relació universitat-empresa.

Tanmateix, amb els que ens queda per fer, 22@ ja és actualment motor de canvi i atracció de talent. És ja una infraestructura clau per al futur econòmic de la ciutat. Un territori que ja té massa crítica i dinàmiques pròpies per esdevenir fàbrica del futur.

Un petit exemple per acabar. El sector d'Internet i comerç electrònic és un dels de més creixement els darrers anys. Només a la ciutat de Barcelona dona feina a més de 10.000 persones. Un 33% d'aquestes empreses han passat per algun programa d'incubació del districte i el 52% han rebut finançament privat bé de business angels, bé de fons de capital risc. Moltes d'aquestes empreses tenen, encara avui, ja com a multinacionals consolidades, la seva seu al

districte i des d'aquí estan ajudant a tirar endavant noves iniciatives, tancant el cercle virtuós.

Aquestes empreses han trobat tot allò que necessitaven, des de les primeres fases de la idea fins a les de creixement i internacionalització, al districte. Han sabut treure profit d'aquest ecosistema emergent i, al mateix temps, l'han alimentat. La seva història corre en paral·lel a l'èxit del districte.

Capítol 6

Valoracions i propostes

Context econòmic

Al llarg d'aquest exercici s'ha iniciat una lleu recuperació econòmica que ha estat ajudada per l'abaratiment del petroli i les matèries primeres, més fluïdesa del crèdit associat al sanejament financer i una política monetària del BCE més laxa, amb una baixada dels tipus d'interès i la depreciació de l'euro.

Tanmateix, la situació no està lliure de riscos i incerteses com ara la divergència dels ritmes de recuperació, les tensions geopolítiques, el rescat de Grècia... També cal tenir en compte que persisteixen l'envelliment de la població als països avançats, la feblesa de la inversió i l'escàs creixement de la productivitat, mentre que als països emergents semblen haver-se instal·lat un seguit de turbulències després de la caiguda dels preus de les matèries primeres i la desacceleració del comerç.

Espanya i Catalunya

Van participar en la millora generalitzada i el seu PIB va augmentar un 1,4 i un 1,5%, respectivament. Espanya va liderar el dinamisme de l'eurozona, incrementant la demanda interna, el consum privat i la inversió, sobretot en béns d'equip, i una evolució positiva de la construcció. D'altra banda, la relaxació de l'ajust fiscal va permetre que el consum públic tingués una aportació positiva.

La demanda interna va impulsar les importacions, les quals van créixer més que les exportacions i van provocar un lleuger deteriorament de la balança per compte corrent.

Respecte a la inversió estrangera, l'any 2014 es va produir un descens del 15,8% a Catalunya, mentre que es va incrementar el 9,8% a Espanya, tot i que el mateix any 2014 Catalunya es va situar en quart lloc d'Europa en nombre de projectes d'inversió estrangera rebuts i en primer lloc pel que fa a llocs de treball generats per aquesta inversió.

Una altra dada preocupant per les seves repercussions sobre la competitivitat és el descens del 6,5% de la despesa en activitats innovadores i el percentatge d'empreses innovadores entre 2012 i 2013, darreres dades disponibles.

Reforma del mercat laboral

El mercat laboral segueix plantejant grans reptes: atur de llarga durada, disminució de la població activa i un elevat índex de temporalitat. Es aquest context, és important enfortir la negociació col·lectiva i el diàleg social.

No obstant això, cal destacar que s'ha produït un augment de l'ocupació i de les afiliacions a la Seguretat Social i un descens de la població aturada.

Barcelona i AMB

Barcelona i la seva àrea metropolitana van conformar un dels territoris més dinàmics durant l'any 2014 per la seva capacitat exportadora, la indústria, uns serveis potents i diversificats, l'atractiu per al turisme i un elevat grau de co-neixement i creativitat.

Tant a Espanya com a Catalunya van augmentar els centres de cotització a la Seguretat Social i va baixar la taxa d'atur.

Barcelona es manté com una ciutat atractiva per als negocis, ben posicionada en cultura i qualitat de vida i entre les primeres àrees urbanes europees i mundials en captació d'inversions. També es troba entre les primeres en producció científica, com a smart city i com a seu del Mobile World Congres.

Destaca com una ciutat amb bona qualitat de vida per la seva oferta educativa i el seu sistema sanitari, atractiva i competitiva en el terreny laboral.

És la novena regió europea pel que fa al nombre de persones ocupades en ciència i tecnologia.

Respecte al potencial i el futur de les smart cities, s'ha de destacar que el 2014 la inversió al món en ciutats intel·ligents es va situar en quasi 9.000 milions de dòlars i que per a 2020 es preveu que arribi a 400.000 milions.

A priori, tot sembla indicar que aquest és un tren que no s'ha de perdre, tanmateix, l'experiència aconsella que abans de llançar-se al buit cal reflexionar i analitzar si les solucions i els serveis que proposen per fer front als desafiaments i problemes reals de les ciutats s'han d'implantar seguint els requeriments dels proveïdors de tecnologies, o si cal que la ciutadania participi en el seu disseny i desplegament.

Dins dels projectes de ciutats intel·ligents hi ha fracassos sonats, com Masdar City, a Abu Dhabi, i iniciatives prometedores com les de Barcelona, Santander o Glasgow, per la qual cosa cal avaluar-ne els costos i els beneficis econòmics, socials i mediambientals que poden generar.

Cal fomentar la competitivitat de l'economia, garantir condicions favorables per al finançament, instrumentar polítiques contra la desocupació juvenil, de la dona, dels majors de 45 anys i de les persones aturades de llarga durada, i combatre els nivells de desigualtat social existents.

Mercat laboral

El mercat laboral de Barcelona té característiques pròpies que el distingeixen de la resta d'àmbits. Així, les persones amb titulació superior són les que tenen un pes més gran en la població activa, ocupada i contractada i són l'únic grup amb augments constants d'ocupació. Aquesta tendència pot ser un indicador de la classe d'activitats que s'estan consolidant al si de la ciutat, una situació de la qual no és possible tenir més informació atès que la classificació tradicional per sectors és insuficient per conèixer la naturalesa i l'abast d'aquestes noves i puixants activitats.

Considerem positiu que, a Barcelona, s'hagi produït un descens de la població amb un nivell formatiu més baix i un increment notable de la que ha completat estudis superiors. Aquesta millora de la qualificació, convenientment aprofitada, es pot convertir en un estímul per al desenvolupament d'activitats que requereixen un ús intensiu del coneixement i, com a conseqüència, una millora de la competitivitat i del posicionament de Barcelona com a referent internacional.

Mantenir, i fins i tot incrementar, els llocs de treball de qualificació professional mitjana i alta és imprescindible per tal de millorar la competitivitat del teixit productiu i la qualitat de l'ocupació.

Un altre aspecte rellevant és que la població femenina és majoritària, ja que és el grup predominant en la població activa i ocupada segons l'EPA i en la contractació anual, i també en termes d'atur, ja que la seva presència creixent ha suposat que el total de dones aturades hagi crescut més que el d'homes sense feina.

Aspectes positius

L'any 2014 es manté la millora general del mercat laboral que es va albirar l'any 2013. La contractació va augmentar un 9,1%, amb un increment superior al 23% de la contractació indefinida, que va afectar tots els grups d'edat. També creixen l'afiliació i el nombre de centres de cotització. Són increments significatius, encara que inferiors als de Catalunya i Espanya.

D'altra banda, el nombre d'expedients de regulació d'ocupació a Barcelona es va reduir un 53% l'any 2014. De l'any 2008 al 2014 han perdut pes els expedients de rescissió de contracte, que suposen l'extinció de la relació laboral, i han augmentat els de suspensió i reducció d'ocupació, que suposen l'adaptació temporal de la relació laboral a la situació de l'empresa.

Els programes adreçats a augmentar i millorar l'ocupació han de ser prioritaris per als poders públics. Respecte als programes d'emprenedoria dirigits al jovent, no només són una sortida laboral per a qui els posa en marxa sinó que són una font de creació d'ocupació per a terceres persones que cal estimular.

L'esperit emprenedor i la capacitat d'innovació que han definit la Barcelona moderna són dos elements que cal mantenir per aconseguir que continuï sent una ciutat capdavantera i cohesionada socialment i territorialment.

Considerem que cal potenciar la coordinació i col·laboració de les entitats públiques i privades que actualment es dediquen a facilitar la posada en marxa de les iniciatives emprenedores, tant de creació de noves activitats com d'internacionalització, així com un servei d'atenció, acompanyament i gestió dels serveis bàsics.

L'atur continua baixant a tots els districtes i barris de la ciutat, un 7,3% segons l'EPA i un 8% segons l'atur registrat. Des de maig de l'any 2013 s'han produït 20 mesos consecutius de reduccions interanuals. El desembre de 2014, la població aturada registrada representava el 9,4% de la població de 16 a 64 anys, quan el desembre de 2013 aquest percentatge era del 10,2%.

Malgrat aquesta evolució, s'ha de tenir en compte que la millora general no trenca la distribució territorial de l'atur. Dels deu barris amb un pes més alt de l'atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys, set pertanyen al districte de Nou Barris. A l'extrem contrari hi ha els sis barris de Sarrià-Sant Gervasi, que es troben entre els deu amb menys pes de l'atur registrat. Per tant, un element que cal tenir molt present a l'hora de dissenyar cadascun dels programes contra l'atur és la distribució d'aquest als districtes i barris de la nostra ciutat per tal d'oferir serveis de proximitat adaptats a les característiques de la població de cadascun dels territoris.

Aspectes que cal millorar

Malgrat les millores del mercat laboral, encara resten certs aspectes que mostren una evolució preocupant:

Barcelona continua perdent població activa. Cal fer una reflexió profunda sobre aquest fet, ja que amb les dades disponibles s'albira una tendència a l'envelliment demogràfic i laboral que s'hauria de revertir.

Els increments del nombre de contractes i de persones afiliades a la ciutat encara no s'han traslladat a les xifres d'ocupació segons l'EPA. La destrucció de llocs de treball ha afectat especialment el jovent i les persones de nacionalitat

estrangera. Cal tenir en compte que, segons l'OCDE, Espanya és un dels països de l'OCDE amb taxes més elevades de desocupació juvenil.

Pel que fa a la població jove desocupada, la crisi ha impulsat els joves a millorar la seva formació i capacitat professional, per la qual cosa molts d'ells estan en la categoria d'estudiants (població inactiva); d'altra banda, hi ha un increment, no reflectit a l'enquesta de població activa, dels desanimats que no figuren en cap apartat de població activa o inactiva i, finalment, hi ha un descens de la població activa jove.

Tot i que, segons dades de l'EPA, l'any 2014 el 83,4% dels assalariats de Barcelona tenien contracte indefinit, i malgrat l'increment de la contractació, s'ha d'advertir que el pes dels contractes temporals dins la contractació total anual continua sent massa elevat (87,5%), un percentatge que augmenta a mesura que baixa l'edat de les persones; a aquesta xifra s'ha d'afegir que gairebé el 47% dels contractes temporals registrats tenien una durada igual o inferior a un mes. Temporalitat i curta durada són dos aspectes que poden incidir en les persones i els seus projectes, i que poden repercutir en el desenvolupament de les seves carreres professionals.

Al marge de la gran temporalitat de la contractació, cal destacar l'increment de les jornades a temps parcial. Si el quart trimestre de l'any 2007 el percentatge de persones ocupades que tenia una jornada a temps parcial era de l'11,4% a Espanya i de l'11,6% a Catalunya, segons l'EPA, el quart trimestre de l'any 2014 aquests arribaven al 16,1 i el 14,8%, respectivament. L'OCDE també adverteix sobre l'elevat percentatge d'ocupació parcial i el seu constant increment des de l'any 2000, i, especialment, des de 2007. Un altre element que s'ha d'afegir és el de l'ocupació parcial no voluntària, que el 2014 a Espanya representava el 64,6%.

L'any 2014 l'atur ha baixat però encara resten col·lectius que mostren una evolució negativa, com les persones aturades majors de 54 anys que van augmentar un 1%. L'any 2014, una de cada quatre persones aturades de la ciutat tenia més de 54 anys. No podem oblidar que, segons l'OCDE, España encapçala el rànquing de persones majors de 55 anys aturades.

Malgrat que l'any 2014 l'atur de llarga durada s'ha reduït per primera vegada en els darrers anys, s'ha de destacar que afectava el 44% de les persones aturades registrades a la ciutat, percentatge que l'EPA feia pujar al 57% del total de persones aturades. Aquesta situació afecta especialment les dones, els majors de 54 anys i, per sectors, els treballadors industrials.

Considerem que per poder dissenyar programes efectius per a la inserció laboral s'han de definir els perfils sociolaborals de les persones que integren cadascun d'aquests grups i les seves necessitats. S'haurien de dissenyar plans de xoc per garantir una ocupació als col·lectius més vulnerables, com els de les persones amb càrregues familiars i de les llars amb tots els seus membres aturats.

Principals dades

	Var. 2013-14	Var. 2008-14
Població activa EPA. Mitjana anual		
Barcelona	-3,1%	-5,0%
Catalunya	-1,5%	-3,2%
Espanya	-1,0%	-0,5%
Població ocupada EPA. Mitjana anual		
Barcelona	-2,3%	-14,9%
Catalunya	2,1%	-15,4%
Espanya	1,2%	-15,3%
Afiliació a la Seguretat Social. Desembre		
Barcelona	2,3%	-6,6%
Catalunya	2,9%	-9,5%
Espanya	2,4%	-9,0%
Contractació anual		
Barcelona	9,1%	-3,6%
Catalunya	13,0%	-3,2%
Espanya	13,1%	0,8%
Població aturada EPA. Mitjana anual		
Barcelona	-7,3%	119,6%
Catalunya	-13,4%	121,2%
Espanya	-7,3%	116,1%
Atur registrat. Desembre		
Barcelona	-8,0%	33,3%
Catalunya	-7,8%	36,1%
Espanya	-5,4%	42,1%

La mateixa OCDE reclama més recursos per a les persones aturades de llarga durada ja que "des que es va iniciar la crisi les despeses unitàries reals dels programes actius d'ocupació han caigut un 50%".

Segons l'OCDE, el salari real a Espanya per hora treballada registra una baixada propera al 6% durant el darrer lustre: només Grècia presenta una caiguda més

gran. Mentrestant, en el conjunt de països de l'OCDE es produïa un creixement anual dels salaris, de l'1,8% entre 2000 i 2007 i del 0,5% des de 2008 a 2014.

En aquest context d'atur elevat, és preocupant que el desembre de 2014 les prestacions per desocupació només arribin al 52,4% del total de persones aturades, el mínim dels darrers sis anys.

Polítiques actives

Comprenen les polítiques destinades a millorar la qualificació professional i d'ocupació de la població activa, tant l'ocupada com l'aturada, i les orientades a la creació i consolidació d'activitats econòmiques.

Les polítiques actives al si de l'Ajuntament són gestionades per Barcelona Activa. En l'àmbit de les empreses destaquen els serveis de l'Oficina d'Atenció a les Empreses: constitució d'empreses, informació i tràmits, finançament empresarial, intermediació laboral, transmissió d'empreses, innovació empresarial, aterratge i empenedoria.

En l'àmbit de l'empenedoria, Barcelona Activa va atendre més de 15.000 persones i va acompanyar 2.711 projectes empresarials. El desembre de 2014, les cinc incubadores acullen 166 empreses que generen més de 1.000 llocs de treball. Hi destaca la posada en marxa de dues noves incubadores, una de les quals en l'àmbit aeroespacial.

Els serveis de capacitació professional i ocupació van atendre quasi 23.000 persones en activitats que van des de l'orientació fins a tècniques de cerca de treball i coaching per a persones de més de 45 anys. També s'han de mencionar els programes dirigits a persones de col·lectius en risc d'exclusió social, les ajudes per a la contractació estable de joves i persones aturades de llarga durada i els plans d'ocupació 2014-2015 que preveuen contractar 200 persones en risc d'exclusió social.

Tot i reconeixent la tasca desenvolupada per l'Ajuntament de Barcelona i la manca de competències en aquesta matèria, creiem que cal intensificar els esforços prioritzant els programes adreçats a les persones que tenen més dificultats per inserir-se al mercat de treball.

La promoció de la ciutat és un element clau per consolidar l'activitat econòmica i atreure noves activitats. En aquest sentit, cal destacar l'impuls de sectors estratègics: LIVE, Mobile World Congress...

En turisme, s'ha d'avançar en els plans de desconcentració amb l'objectiu d'aconseguir reduir els problemes que es produeixen en la convivència i els

usos de l'espai públic en determinades zones de la ciutat. Cal un debat rigorós sobre els avantatges i els riscos que presenta i elaborar un pla que defineixi el model de turisme de la ciutat amb participació dels agents econòmics i socials vinculats a les activitats d'aquest sector.

Fundació Barcelona FP

Aquesta entitat ha continuat desenvolupant projectes compartits entre el sector productiu i centres de formació. També ha mantingut programes i activitats que tracten d'aconseguir un millor reconeixement i valoració de l'FP i fomentar la cultura emprenedora entre l'alumnat de formació professional.

Agents econòmics i socials

CCOO, FTN i UGT de Catalunya desenvolupen diverses accions formatives per a persones desocupades i ocupades. CCOO va gestionar 148 cursos amb 2.427 persones participants, FTN 246 cursos i 5.286 alumnes i UGT 227 cursos amb 3.445 assistents.

Servei d'Ocupació de Catalunya

Les polítiques actives subvencionades pel SOC a la ciutat de Barcelona compren programes d'orientació professional, de formació i requalificació, promoció del desenvolupament i de l'activitat econòmica al territori i projectes integrats. En total van ser 2.182 accions que es preveu que arribaran a 36.859 persones entre 2014 i 2015 amb un cost aproximat de 27 milions d'euros.

ACCIO

La Generalitat de Catalunya també impulsa programes orientats a millorar la competitivitat del teixit productiu. Els principals programes van ser: Clúster de Catalunya, Innovació empresarial, Internacionalització empresarial, Creixement empresarial i Reactivació industrial.

En el programa de clústers s'ha de destacar que n'hi ha 14 amb una presència rellevant a l'AMB. En innovació empresarial, els sis centres tecnològics avançats –cinc dels quals es troben a l'AMB– van signar l'acord d'integració a Eurocat, punt de referència del sud d'Europa. Els programes d'impuls de projectes estratègics són set: química, energia i recursos; sistemes industrials; disseny; indústries de mobilitat sostenible; salut i ciències de la vida; indústries culturals i basades en l'experiència i indústria alimentària.

XPAT

A la xarxa de parcs científics i tecnològics de Catalunya s'observa que el nombre d'empreses i de persones treballadores i la facturació van experimentar un augment, la qual cosa posa en relleu el seu paper dinamitzador de l'economia i, alhora, que les activitats intensives en coneixement són les que afronten més les crisis. Les activitats amb més presència són: telecomunicacions i TIC; biotecnologia i ciències de la vida i, en tercer lloc, tecnologies mediambientals.

Mediació laboral

Dels 806 procediments de mediació laboral incoats a la província de Barcelona, poc menys del 30% van ser a la ciutat. La majoria, més del 99%, van ser conciliacions i mediacions. El paper desenvolupat per la mediació laboral és rellevant a l'hora de solucionar els conflictes plantejats i pot ser quantificat en l'estalvi d'hores de vaga desconvocades.

Qualitat de vida cap

Població

La població resident a Barcelona va experimentar una disminució del 0,6% respecte a 2013 i del 7,1% amb relació a 2000.

En aquesta dinàmica, cal fer esment de la disminució del percentatge de població estrangera sobre el total des de l'any 2009. La distribució de la població estrangera per districtes és heterogènia i quatre –Ciutat Vella, Eixample, Sants-Montjuïc i Sant Martí– en concentren més del 60%. S'ha de destacar que com més gran és la presència de població immigrant més gran és l'índex de rejuveniment del districte.

Per grups d'edat, el 2014, els percentatges de la població infantil de 0 a 14 anys oscil·laven entre el 15,8% de Sarrià-Sant Gervasi i el 10,7% de Ciutat Vella; els de població jove de 15 a 24 anys eren del 10,6% a Sarrià-Sant Gervasi al 7,7% de Ciutat Vella; els de població adulta de 25 a 64 anys els encapçalava Ciutat Vella, amb el 65,6%, mentre que el percentatge més baix corresponia a Sarrià-Sant Gervasi, amb el 15,1%; finalment, el grup de persones majors de 65 anys representava el 24% de la població d'Horta-Guinardó i el 14,4% de Ciutat Vella.

Tal com s'ha assenyalat anteriorment, la població immigrant té un pes rellevant en les diferències de l'estructura demogràfica, però també s'han de valorar les condicions socioeconòmiques, sobretot pel que fa a la natalitat i as-

pectes com l'esperança de vida en néixer. La diferència entre el districte amb esperança de vida més baixa, Ciutat Vella, i més alta, les Corts, era de 4,3 anys.

L'índex de solitud de les persones més grans de 65 anys ha augmentat des de l'any 2000 i se situa en el 25,6%. El 2014, més de la quart part de la població més gran de 65 anys vivia sola.

Aquest índex també presenta variacions significatives per districtes i oscil·la entre el 32,3% de Ciutat Vella i el 24% d'Horta-Guinardó. A més a més, l'índex de solitud de les persones grans augmenta a mesura que ho fa l'edat, ja que més d'una tercera part de la població més gran de 75 anys viu sola. Cal aprofundir i redimensionar els serveis adreçats a la gent gran per fer front a l'augment de la seva demanda que, sense dubte, es produirà.

Renda familiar disponible

Una primera lectura de les repercussions de la crisi econòmica entre 2007 i 2013 sobre l'índex de la renda familiar disponible (RFD) per districtes determina que aquesta ha augmentat als districtes situats per sobre de la mitjana de la ciutat, i més a mesura que l'RFD és més gran. En canvi, als districtes amb una renda familiar disponible inferior a la mitjana de la ciutat es produeix l'efecte contrari, excepte a Ciutat Vella, on augmenta 3,7 punts.

La caiguda més gran es produeix al districte de Nou Barris (14,6 punts), seguit pel de Sant Andreu, que perd 9,9 punts.

La dinàmica de l'RFD està relacionada amb l'evolució de la població desocupada i el nivell de formació de les persones, entre d'altres factors. Mereix un esment a part el districte de Ciutat Vella, on conflueixen altres factors socioeconòmics i demogràfics com poden ser el de la gentrificació i el canvi d'usos residencials.

Educació i formació

Les guarderies municipals i les places ofertes es van mantenir estables durant els darrers tres cursos amb 95 centres i quasi 8.000 places.

L'alumnat de règim general va augmentar el curs 2014-2015 respecte al curs anterior en totes les franges d'edat i nivells formatius, excepte al batxillerat, la qual cosa pot estar indicant un canvi d'opcions on l'FP guanya pes.

Cultura, lleure i esport

Si observem l'evolució de visitants a museus i centres d'exposicions i de ciències es constata que la majoria tenen un increment generalitzat. Només es van produir baixades a la Fundació Joan Miró, el Zoo i l'Aquàrium.

El balanç dels visitants a espais d'interès arquitectònic també va ser positiu globalment, excepte el Castell de Montjuïc, el Poble Espanyol, la Pedrera i la Casa Museu Gaudí. Per valorar aquest indicador s'ha de tenir en compte que el 2014 es van incorporar dos nous espais, el Parc Güell i el recinte modernista de Sant Pau, que junts van sumar quasi 3 milions de visites.

La xarxa de biblioteques públiques es manté com un servei molt ben valorat, amb 7,5 sobre 10, alhora que augmenten el nombre de carnets, el fons documental i les visites.

Després de la pèrdua d'espectadors que es va produir al 2013 per l'augment de l'IVA, les arts escèniques van recuperar-los malgrat que la xifra total encara és inferior als anys 2010, 2011 i 2012.

En l'àmbit de la música, els tres grans auditoris de la ciutat, el Liceu, el Palau de la Música i l'Auditori, van guanyar espectadors, mentre que continuava la pèrdua als macroconcerts.

L'oferta de cinema es caracteritza per un increment en el nombre de pel·lícules exhibides, una disminució de sales i un augment d'espectadors respecte a 2013 que no compensa els descensos produïts des de l'any 2010.

Finalment, en l'àmbit esportiu, cal assenyalar un augment de l'assistència ciutadana als diferents esdeveniments celebrats, així com de la participació en curses esportives i altres activitats.

Medi ambient i sostenibilitat

L'evolució de la recollida de residus presenta una reducció permanent durant els darrers anys. La recollida selectiva també experimenta retrocessos en els seus percentatges des de 2010.

També va davallar el consum d'aigua per habitant i dia, mentre que va augmentar l'ús d'aigües freàtiques per part dels serveis municipals.

La qualitat de l'aire, des de 2009, ha experimentat una millora notable atribuïble a diverses accions en el transport públic i al descens del trànsit motoritzat. Així, els nivells mitjans de diòxid de nitrogen se situen per sota del llindar establert per la UE i l'OMS, mentre que el nivell de partícules supera l'establert per l'OMS i és inferior al de la UE. Malgrat això, cal tenir en compte que en certs

aspectes la contaminació de la ciutat supera nivells considerats acceptables internacionalment, cosa que obliga les autoritats a treballar per solucionar aquest problema.

En l'apartat de la qualitat de l'aire convé tenir present que el descens del trànsit motoritzat intern motivat per la crisi és un factor que ha influït decisivament en la reducció de diòxid de nitrogen i de les partícules PM10. Aquesta millora pot canviar de signe si, tal com es preveu, augmenta l'activitat econòmica i amb ella els desplaçaments motoritzats privats.

En aquest sentit, s'han de potenciar les mesures per reduir l'emissió de gasos a la ciutat, amb especial atenció als produïts en les operacions de trànsit marítim al port de Barcelona.

Mobilitat

El 2014 es va mantenir el descens dels desplaçaments diaris en transports motoritzats i l'ascens dels no motoritzats. El transport públic registra un augment de passatgers, la qual cosa denota que la crisi, entre d'altres qüestions, ha afectat amb més intensitat el transport privat que s'ha reduït més del 12% en set anys.

Cal incentivar l'ús del transport públic i adoptar mesures de racionalització del trànsit intern, amb especial atenció a la millora de les vies d'accés a la ciutat, com la xarxa de rodalies, i acabar altres infraestructures com la línia L9 del metro.

Percepció de la ciutat

La població de Barcelona considera que l'atur i les condicions laborals són el primer problema de la ciutat després dels problemes econòmics. Tanmateix, ambdós indicadors presenten un descens respecte a 2013.

Entre els problemes que experimenten augments es troben els derivats de la circulació i les obres, pel que fa a gestió urbana, i pobresa, desigualtat, equipaments, serveis i turisme, quant als aspectes socials i de convivència.

Habitatge

Malgrat el canvi de tendència que experimenta el sector de la construcció, les dificultats per finançar nous projectes comporten que els habitatges que s'incorporen al parc residencial de la ciutat continuïn marcant mínims i que l'oferta sigui escassa i, fins i tot, inexistent en determinades zones de la ciutat.

El 2014 es va produir un increment en les operacions de compravenda, sobretot en el segment de segona mà, per la qual cosa van augmentar les hipoteques concedides i l'import mitjà d'aquestes. L'entrada d'inversors estrangers té un paper destacat en aquesta recuperació.

Les dificultats d'accés al crèdit de les famílies han determinat que l'opció del lloguer guanyi terreny. El desembre de 2014, el lloguer mitjà d'un habitatge es va situar en 705,7 euros al mes.

Polítiques d'habitatge

Els ajustos pressupostaris de les administracions públiques i les repercussions socials de la crisi han donat lloc a una reorientació de les polítiques públiques i a prioritzar l'atenció a les situacions d'emergència.

Cal destacar que mentre que s'incrementaven les demandes d'habitatge protegit es produïa un descens de l'oferta d'habitatges amb alguna classe de protecció. Mentre que el 2014 es van iniciar 305 habitatges amb aquestes característiques, en el registre de sol·licitants d'habitatges de protecció hi havia inscrites 29.725 unitats de convivència. El parc de lloguer protegit és de 10.426 habitatges, 2.300 dels quals tenen un lloguer determinat pels ingressos de l'usuari que és complementat amb una subvenció municipal de 3 milions d'euros.

Respecte a les polítiques d'habitatge, el CESB destaca que davant l'augment de sol·licituds d'habitatges de protecció s'ha produït una davallada de l'oferta que cal esmenar.

També hem de destacar les repercussions negatives que les restriccions pressupostàries van tenir sobre les obres de rehabilitació d'habitatges i edificis. Considerem que recuperar les polítiques destinades a aquest segment tindrà diversos impactes positius: sobre l'ocupació, sobre la seguretat dels edificis i sobre la qualitat de vida. En aquest apartat ens sembla oportú citar dues línies de treball que haurien de ser potenciades: l'adaptació dels habitatges on resideixen persones amb necessitats especials de mobilitat i la rehabilitació de llars que no reuneixen les condicions adequades d'habitabilitat, sobretot quan es tracta de persones grans sense recursos.

Atenció a persones de col·lectius vulnerables

S'ha de tenir en compte que l'objectiu referent a integració social de l'estratègia de creixement Europa 2020 va ampliar el concepte de pobres i/o

exclusió social, tradicionalment associat al nivell d'ingressos, a tres nous indicadors:

1) Taxa de risc de pobresa després de transferències socials de persones amb ingressos inferiors al 60% de la renda mitjana una vegada fetes les transferències.

2) Carència material de béns de persones que viuen en llars que no poden cobrir quatre dels indicadors següents: pagament del lloguer o la hipoteca, dels rebuts de subministraments o compres a termini; de la calefacció a l'hivern; de despeses imprevistes; impossibilitat de menjar carn, pollastre o peix cada dos dies; marxar de vacances almenys una setmana; tenir cotxe; rentadora, televisió en color i telèfon.

3) Llars amb baixa intensitat d'ocupació. Quan el percentatge de mesos treballats per les persones en edat de treballar que componen la llar és igual o inferior al 20% dels mesos que podrien haver treballat. En el càlcul es tenen en compte els treballs a jornada completa i parcial.

L'increment de persones ateses pels serveis socials ha estat permanent des de 2009, fins a arribar a superar un total de 73.000 el 2014. En xifres absolutes, els districtes amb més persones ateses van ser Nou Barris i Sant Martí, amb més de 10.000, i a l'extrem oposat les Corts i Sarrià-Sant Gervasi.

Segons l'edat, el 36% de les persones que van recórrer a aquests serveis eren majors de 64 anys; el 7,2% va ser població infantil, percentatge similar al de la població jove (de 15 a 25 anys). En la variable sexe, les dones representaven el 63,2% de les persones ateses i, per nacionalitat, el 74% eres espanyoles i el 26% estrangeres.

Persones grans

Davant el descens de quasi 20.000 residents de la població total de Barcelona des de 2009, la població més gran de 65 anys experimenta un augment proper a 14.000 persones. Aquesta dinàmica demogràfica, que assenjala una millora de l'esperança de vida, requereix estendre i millorar els serveis d'atenció a les persones d'aquest col·lectiu, fomentar la seva autonomia i fer front als problemes que comporta la solitud. En aquest, com en altres àmbits socials, cal destacar el paper que el tercer sector social està desenvolupant.

Pobresa i infància

Segons el Baròmetre de la infància i de la família, la població infantil de Barcelona representava el 13,3% de la població total. Les llars amb persones menors eren 139.293.

Les creixents desigualtats en la renda familiar disponible que veïem a l'inici d'aquest capítol i la caiguda d'aquesta en els segments més desfavorits es confirmen en el treball de camp d'aquesta enquesta: el 10% de les llars amb infants amb més ingressos tenen el 24% de la renda de la ciutat, mentre que el 10% de les llars amb menys ingressos representen l'1,7% de la renda de la ciutat.

Una de cada deu famílies no veien assumible el pagament de la hipoteca o del lloguer durant els propers tres anys i quasi el 40% no poden fer front a despeses imprevistes. Aquests percentatges s'agregen en el cas de les llars monoparentals, que en el primer cas es dupliquen i en el segon arriben al 66%.

El 14,2% de les persones menors de 16 anys de la ciutat estaven afectades per carències materials severes, situació que arribava al 26% als barris amb renda familiar disponible més baixa.

El percentatge de joves de Barcelona que presenten carències materials severes és superior al d'Espanya i Catalunya.

Desagregant els indicadors que mostren la carència material severa a Barcelona, l'1,4% de les persones menors de 16 anys pateixen privacions alimentàries, l'11,3% no poden accedir a activitats lúdiques o esportives de manera regular i el 7,5% no participen en viatges o activitats escolars que signifiquin una despesa familiar. Els efectes dels problemes econòmics acaben repercutint en l'èxit o el fracàs escolar.

L'enquesta també revela que la pobresa, abans vinculada a la manca de feina o d'ingressos d'un altre origen, s'ha estès a persones i famílies que, tot i treballar, no arriben a cobrir les necessitats bàsiques.

Perspectives

Propostes per sortir de la crisi

El capítol cinquè de la Memòria recull diverses propostes per sortir de la crisi. Joan Majó, enginyer i exministre, advoca per més i millor indústria i pel manteniment del model social que ha definit l'Europa contemporània. Considera que la sortida de la crisi no és només la mera recuperació econòmica sinó la transformació del sistema econòmic.

Miquel A. Fraile, secretari general de la Confederació de Comerç de Catalunya, reprèn el valor del comerç de proximitat en l'atenció i els serveis al client com a factor fonamental per a la cohesió social en barris i ciutats. Apunta la millora en la recuperació del consum que s'ha produït i la necessitat de mantenir-la en un sector que genera més de 320.000 llocs de treball a Catalunya.

Francesc Mateu, director d'Oxfam Intermón de Catalunya, adverteix que abans de parlar de pobresa dels d'aquí i d'allà cal fer-ho des de les causes que la provoquen i combatre-les. La pobresa no entén de fronteres, ni d'aquí ni d'allà. Les seves propostes passen per aconseguir maduresa democràtica, reforçar els mecanismes redistributius i globalitzar les respostes.

Els clústers com a element dinamitzador

Clúster del disseny

Sònia Monclús, del Clúster del Disseny, destaca la capacitat de les indústries creatives a l'hora de promoure i impulsar la innovació de les activitats econòmiques i la generació d'ocupació i creixement. La transversalitat d'aquesta activitat afecta tant les activitats emergents com les tradicionals i contribueix a millorar la presentació dels seus productes en el mercat.

El clúster de la salut

Albert Giralt, president d'aquest clúster, parteix de l'excel·lent posició internacional que Barcelona ocupa en aquest sector gràcies a la qualitat del seu sistema sanitari i del teixit de les empreses que desenvolupen la seva activitat en aquest àmbit. L'objectiu és generar noves sinergies entre les empreses i el sistema de salut. La necessitat de les empreses de disposar de persones ben formades contrasta amb la pèrdua de talent que s'està produint a causa de l'emigració.

22@

Ramon Salabert, president del 22@ Network, posa en relleu l'increment de les empreses instal·lades al districte i el nombre de persones ocupades. Descriu els serveis i els equipaments i la barreja d'usos que s'ha produït al districte. Amb relació al futur, afirma que s'ha d'avançar d'una mera concentració d'empreses i de coneixement a un autèntic ecosistema.